NANCY KRESS

SOARELE PROBABILITĂȚII

NANCY KRESS

SOAREL PROBABILITĂȚII

Traducere de Doina Doru

Nancy Kress ***Probability Sun*** 2001

Lucman 2003

PROLOG

GOFKIT SHAMLOE, PLANETA LUMEA

Incinerarea de adio atinsese punctul culminant. Enli, care stătea la marginea cercului format din cei îndoliaţi, îşi ţinea răsuflarea. Acesta era momentul pe care-l îndrăgea, momentul bucuriei pure.

Procesiunea plecase din Gofkit Shamloe la răsăritul soarelui. Pe cer se mai puteau zări strălucind graţios patru luni: Lil, Cut, Ap şi Obri. Tot satul – inclusiv bătrânul Ayu Pek Marrifin, purtat pe o targă, şi cei doi gemeni drăgălaşi din familia Palofrit, abia ieşiţi din Ceremonia Florii – mergea încet în urma căruciorului. Acesta era tras de cei doi nepoţi mai mari ai lui Tiril Pek Bafor. Bătrânul, pe care Enli îl ştia dintotdeauna drept grădinarul-şef al satului, fusese aşezat cu o seară înainte în cărucior, neîmbăiat şi îngropat sub munţi de flori: jelitibe uriaşe, de un roşu strălucitor, ciorchini îmbobociţi de pajalibe şi sajibe înmiresmate şi lucioase.

Preoteasa, slujitoarea Primei Flori, făcu un pas înainte şi-şi ridică mâinile. Mulţimea tăcută se întoarse spre ea. În spatele preotesei, focul, aprins încă din noaptea trecută, se înălţa mult deasupra creştetului ei. Numai trosnetul flăcărilor tulbura liniştea.

— Acum! spuse slujitoarea Primei Flori, o femeie între două vârste, scundă şi îndesată, căreia blana de pe gât îi chelise prematur.

Nepoţii lui Tiril Pek Bafor traseră căruciorul printre săteni, până la marginea focului. Lemnul era îmbibat cu ceară; trupul, ascuns sub flori, lunecă lin în mijlocul flăcărilor. În acel moment, toţi – şi cei îndureraţi, şi bătrânii, şi şchiopii, şi ologii – îşi smulseră de pe ei mantiile subţiri, negre şi ţipară suficient de tare încât să trezească morţii.

Era un strigăt de bucurie pură: răposatul se întorcea la strămoşii lui.

Întregul sat cânta şi slăvea. Pe sub mantiile negre purtau cu toţii veşminte în culori vii, împodobite cu ghirlande din flori

proaspete, cusute în dimineaţa aceea. Fiecare floare reprezenta o faţetă a relaţiei pe care o avusese purtătorul ei cu sufletul eliberat atât de triumfător în lumea spiritelor, unde florile înfloreau veşnic.

Începură cu toţii să danseze. Oamenii cântau; chiar şi focul sălta şi striga; aerul era plin de mireasma grea a uleiului folosit de preoţi ca să-i facă lui Tiril Pek Bafor plecarea frumos mirositoare. În mijlocul dansului şi al bucuriei dezlănţuite, soarele se înălţă roşu şi cald.

Enli dansa cu Calin Pek Lillifar, rotindu-se, rotindu-se... şi nu doar dansul era de vină că i se învârtea capul. Îl cunoştea pe Calin de când erau copii, dar în clipele acelea simţea parcă altceva, un mod diferit de a cunoaşte, de a împărtăşi...

Sora ei, Ano, o bătu pe umăr.

— Enli... vino cu mine!

— Mai târziu! răspunse ea.

Calin dansa bine, iar Enli, ajutată de o porţie generoasă de pel, băută din clondirul pe care fetele lui Pek Bafor îl treceau din mână-n mână, se simţea chiar graţioasă. Lucru cu adevărat rar: Enli ştia prea bine că este o femeie solidă, fără pic de graţie. Dar lui Calin părea să nu-i pese. Şi se tot roteau...

— Haide odată! stărui Ano.

— Ce s-a întâmplat? se răsti Enli, în timp ce se îndepărtau de foc. Ce-i atât de important de nu poate aştepta? Vreau să mă bucur de incinerarea de adio!

Îi aruncă o privire lui Calin, care încă nu-şi alesese altă parteneră de dans.

Cutele de pe craniu lui Ano se încreţiră de îngrijorare.

— Ştiu. Dar un mesager al guvernului vrea să te vadă. Te aşteaptă în colibă.

— Un mesager al guvernului?! Pentru mine?!

Ano dădu din cap. Surorile se priviră fix. Guvernul n-avea niciun motiv să trimită emisari la Enli. Vechiul necaz era de domeniul trecutului, ispăşit, încheiat. S-o întrerupă chiar în timpul unei ceremonii de adio!

— Mulţumesc! spuse Enli pe un ton din care sora ei înţelese că trebuie să rămână pe loc.

Enli trecu printre petrecăreţii tot mai ameţiţi de tăria pelului şi porni pe drumul îngust, înveselit de florile dimineţii, către satul pustiu.

Mesagerul era destul de tânăr ca să-i placă formalităţile.

— Enli Pek Brimmidin? Fie ca grădina ta să înflorească! Vin din oraşul-capitală Rafkit Seloe. Aduc un mesaj.

Nu avea asupră-i nicio scrisoare. Enli se auzi replicând, cu un glas ce suna cam prea răguşit:

— Fie ca bobocii tăi să înflorească! Ce spune mesajul?

— Că prezenţa ta este necesară la Rafkit Seloe, la biroul Slujitorilor Primei Flori. Însuşi Soarele Înfloritor vrea să-ţi vorbească!

— Despre ce? întrebă Enli, conştientă că, indiferent despre ce-ar fi fost vorba, mesagerul ştia, cu siguranţă – realitate împărtăşită.

Băiatul nu se putu abţine. Era tânăr, iar emoţiile se dovediră mai puternice decât demnitatea şi formalismul. Îşi scutură blana de pe gât şi spuse:

— Despre terrani!

Terranii! Câţiva terrani îşi făcuseră apariţia pe Lume în urmă cu trei ani, într-o barcă de metal zburătoare, venind dintr-un loc neînchipuit de îndepărtat. Dăduseră totul peste cap, apoi plecaseră, lăsând în urmă trei morminte, iar Lumea se întorsese la dulcea ei pace.

— Terranii au plecat, bâigui Enli.

Băiatul îşi scutură din nou blana de pe gât şi, cu exuberanţă nedisimulată, se ridică pe vârfuri.

— Da, aşa e… Dar, Pek Brimmidin… s-au întors!

Pe Enli o apucă durerea de cap, durerea ascuţită, pătrunzătoare, dintre ochi. Nu, nu mai voia… în numele Primei Flori, nu mai voia s-o ia de la capăt!

— Da, spuse mesagerul, pentru că Enli tăcea. Şi acum ştim că sunt reali! Îţi aduci aminte, aşa au hotărât preoţii data trecută. Putem să facem iarăşi negoţ cu terranii şi… toate celelalte. Au străbătut încă o dată tot drumul acela de dincolo de stele! S-au întors! Nu-i aşa că-i minunat?!

UNU

ORAŞUL LOWELL, MARTE

Generalul Tolliver Gordon îşi ridică privirea de la holocubul pe care-l ţinea în mâinile lui puternice.

— Cine-a mai văzut asta?

Maiorul Lyle Kaufman, încordat ca un arc, îşi permise un surâs glacial.

— Practic, toată lumea, domnule general! Civilul Dieter Gruber încearcă de doi ani să găsească pe cineva din Comandamentul Alianţei care să fie interesat. Indiferent cine!

— Stefanak?

— Nu, domnule.

Maiorul Kaufman remarcă imediat că un general vorbea despre Comandantul Suprem al Consiliului de Apărare al Alianţei Solare spunându-i direct pe nume, şi încă în prezenţa unui ofiţer inferior. Pentru prima oară, Kaufman simţi o undă de speranţă. El n-ar fi avut niciodată acces la generalul Stefanak. Dar Gordon avea.

— Generalul Ling?

— Da, domnule.

— Ling a văzut asta şi nu l-a interesat?

— A spus că nu există dovezi concrete, domnule.

— Nu numai dovezile concrete merită luate în considerare.

Gordon se ridică – un bărbat uriaş într-o încăpere mică. Se descurca uşor cu gravitaţia de pe Marte. Kaufman ştia că generalul se născuse acolo, spre deosebire de el. Un lucru care-i va fi de ajutor. Teoretic, toate naţiunile-membre şi toate departamentele Consiliului de Apărare al Alianţei Solare erau egale între ele. Totuşi, unele erau mai „egale” decât altele îndeosebi în vremuri de război.

Gordon se apropie de o policioară aflată pe peretele biroului-buncăr subteran care-i aparţinea. Pe policioară se găsea o colivie din plasă, de aproape un metru pătrat, plină cu

„rumeguş” de plastic. Luă o stropitoare cu gât lung, o împinse prin găurile plasei şi umplu vasul pentru apă din colivie.

— Bine, domnule maior, am vizionat cubul şi-am citit raportul. Acum spune-mi cu propriile dumitale cuvinte ce înseamnă această călătorie ştiinţifică, de ce crezi că e importantă şi de ce-ar trebui s-o aprob.

Aceasta era şansa pe care-o aştepta Kaufman. Toată lumea îi spusese că, dacă ajungea până aici, Gordon îl va asculta cu atenţie. Îşi drese glasul.

— Acum doi ani, domnule, în timpul unei misiuni obişnuite de recunoaştere, un ofiţer dintr-o expediţie ştiinţifică pe o planetă nouă a descoperit că una dintre lunile acesteia era, de fapt, o construcţie artificială, un artefact, purtând aceleaşi marcaje ca tunelurile spaţiale. Războiul luase o turnură proastă…

Kaufman se opri. Făcuse o greşeală: războiul cu fallerii continua să meargă prost, mai prost ca oricând, dar el unul încă nu întâlnise vreun ofiţer din înaltul Comandament căruia să-i facă plăcere să i se amintească acest lucru. Însă Gordon se mulţumi să ia un săculeţ cu seminţe şi începu să umple un tub din plastic ce ieşea din colivie.

— … aşa că am trimis o expediţie secretă, să vedem dacă luna aceea este sau poate fi o armă. De fapt, expediţia nu era chiar secretă. Aparent se compunea din antropologi, ca de obicei, numai că printre ei se afla şi o echipă de oameni de ştiinţă ai Armatei, conduşi de colonelul în rezervă Syree Johnson. Nava, numită *Zeus*, se afla sub comanda lui Rafael Peres. Johnson a descoperit că luna putea fi o armă cu adevărat formidabilă. Elibera o undă sferică, al cărei efect consta în destabilizarea tuturor nucleelor cu număr atomic mai mare de şaptezeci şi cinci. Încă nu terminaseră de testat artefactul, când au apărut fallerii, care-l voiau şi ei. Johnson şi Peters au încercat să scape prin singurul tunel spaţial al sistemului, Tunelul Nr. 438, trăgând după ei luna…

— S-o tragă după ei?! Da’ cât de mare era luna asta?

— Cam de douăzeci de ori mai mare decât *Zeus*, domnule. Cu o masă de nouă sute de mii de tone. Chiar în apropierea tunelului, Peres a intrat în luptă cu inamicul. Nu e foarte clar ce-a urmat, dar ceva a explodat – fie *Zeus,* fie nava fallerilor, fie

luna însăşi – şi toţi au sărit în aer. Luna avea masa prea mare ca să treacă prin tunel, dar chiar şi aşa, el a încercat s-o trimită în spaţiul controlat de noi, ca să nu cadă în mâinile duşmanului.

— Deci totul a explodat! Şi, din punctul de vedere al Înaltului Comandament, aici s-a încheiat povestea.

— Da, domnule!

Kaufman era tot mai optimist. Tonul lui Gordon indica limpede ce părere are el despre Înaltul Comandament. Maiorul continuă:

— Dar nu s-a încheiat şi pentru echipa de pe planetă, din care făcea parte un geolog cu destule cunoştinţe de fizică încât să înţeleagă ce făcea Johnson. Doctorul Dieter Gruber, de la Universitatea din Berlin. Antropologii au avut ceva probleme cu indigenii de pe planetă…

— Industrializaţi?

— Nu, domnule. În cel mai bun caz meşteşugari. Gruber şi-a pus echipa la adăpost în interiorul unui lanţ muntos străbătut de peşteri, unde indigenii nu veneau din motive religioase. El susţine că a descoperit acolo un al doilea artefact străin, cu un inestimabil potenţial ştiinţific şi militar. La scurt timp după aceea, o echipă de salvare i-a luat de acolo, pe el şi pe cei doi antropologi rămaşi în viaţă – alţi trei oameni au murit pe planetă –, şi de-atunci Gruber încearcă să convingă Înaltul Comandament să-i permită să se întoarcă şi să dezgroape cel de-al doilea artefact.

Gordon termină de umplut cu seminţe tubul şi aşeză pachetul pe policioară

— Şi?

Acum urma partea dificilă. Kaufman continuă cu grijă.

— Gruber spune că în momentul în care luna artificială a explodat – exact în acelaşi moment –, şi artefactul îngropat în munţi a fost afectat. Susţine că-i aceeaşi interconexiune cuantică de nivel macrostructural care, credem noi, ar putea constitui, de fapt, principiul de la baza tunelurilor spaţiale.

Alesese special aceste cuvinte; nimeni nu ştia exact pe ce principii ştiinţifice funcţionau tunelurile spaţiale – acele enigmatice vestigii ale unei civilizaţii spulberate, în comparaţie cu care orice realizare omenească părea neînsemnată.

— Dar… începu generalul.

— Dar Gruber n-are nicio dovadă. Nimic documentat.

— Şi totuşi, îl crezi!

— Nu-l cunosc bine, spuse Kaufman calm. Dar am luptat sub comanda doamnei colonel Syree Johnson în acţiunea de la Edge. A fost cel mai bun şi mai devotat om de ştiinţă şi ofiţer din câţi am cunoscut vreodată. Nu-i uşor să îmbini cele două ipostaze, domnule!

Gordon îi aruncă o privire pătrunzătoare.

— Îmi imaginez. Ştiinţa îţi cere să găseşti adevărul obiectiv, armata îţi cere să desfăşori o activitate pragmatică. Nu?

— Întocmai, domnule. Syree Johnson credea şi ea în existenţa unei legături între obiectul extraterestru din spaţiu şi cel îngropat în munţi. Asta i-a spus lui Gruber, chiar înainte să moară.

— Conversaţia a fost înregistrată?

— Nu, domnule. Din păcate, nu.

— Aşadar, nu există nicio dovadă concretă?

— Nu, domnule. Dar din punct de vedere ştiinţific…

— Nu te grăbi cu „dar"-ul ştiinţific. O să-l ascult şi pe ăla imediat. Spune-mi mai întâi ce vei vrea de la mine, dacă argumentele ştiinţifice mi se par convingătoare, şi ce avem de câştigat dacă-ţi urmăm recomandările.

Kaufman trase adânc aer în piept.

— Mă gândesc să trimitem o echipă de oameni de ştiinţă care să scoată la suprafaţă artefactul şi să-l examineze. Avem nevoie de o navă care să străbată spaţiul Caligula, adică Tunelul Spaţial Nr. 438, cu escortă militară şi cu doi zburători care să fie permanent în preajmă pentru comunicaţiile prin tunel. Ar fi nevoie de o echipă politică bună, care să rezolve problemele cu indigenii, dar rolul crucial îi revine omului de ştiinţă. Şi, după părerea mea, numai unul singur este capabil să facă acest lucru. Putem câştiga o potenţială armă – subliniez, potenţială – înrudită cu luna sau artefactul care-a explodat. Gruber susţine că artefactele sunt făcute din acelaşi material ca tunelurile spaţiale. În raportul lui Syree Johnson se spune că artefactul distrus a influenţat nivelul de radioactivitate în mod controlat, ceea ce înseamnă că s-ar putea să fi influenţat şi probabilitatea descompunerii atomice. Orice fenomen ce afectează

probabilitatea trebuie să aibă legătură cu scuturile modificatoare ale fazei de undă folosite de falleri, care le permit să ne atace nestingheriţi. Câştigăm o armă care le poate contracara scuturile, domnule general!

Kaufman se opri. Tocmai aruncase în luptă cel mai puternic argument pe care-l avea. Dacă nici ăsta nu ţinea, nimic altceva nu putea să ţină. Scuturile modificatoare apăruseră de puţin timp pe unele nave ale fallerilor. Orice tip de rază de atac trasă dispărea pur şi simplu. Ca şi cum n-ar fi existat niciodată. În loc nu rămânea nici măcar o urmă de energie.

Gordon se îndepărtă de colivia din plasă şi se reaşeză la birou. În ochi avea o sclipire şireată.

— Măreţe promisiuni, domnule maior!

— Nu sunt promisiuni, domnule general, ci posibilităţi certe. Şi avem nevoie de aşa ceva! În opinia mea, domnule general, merită toţi banii.

— Chiar dacă acest geolog, Gruber, n-are nimic documentat?

Pe faţa lui Kaufman nu se clinti niciun muşchi.

— Nicio inovaţie nu începe cu documentaţie, domnule. Prin definiţie. Mai ales în ştiinţă!

— Bănuiesc că ai dreptate. Bine, să trecem la costuri. Ascult cu atenţie, domnule maior, şi-am auzit deja două note false în melodia pe care mi-ai cântat-o. Mai întâi, de ce am avea nevoie de „o echipă politică bună care să rezolve problemele cu indigenii”? De ce nu sunt de ajuns antropologii?

Da, Gordon ascultase într-adevăr cu atenţie. Era bun.

— Planeta este proscrisă de Alianţa Solară, domnule.

— Mda, o chestiune deloc de neglijat. De ce?

— Indigenii ne resping. Au decis că n-avem suflet. În limbajul lor, oamenii nu sunt „reali”.

— Interesant! Şi de ce n-ai rostit numele „singurului” om de ştiinţă care, în opinia ta, poate îndeplini această misiune? E chiar atât de greu să dezgropi şi să cercetezi un artefact?

— Artefactul ăsta, da. Syree Johnson nu i-a dat de capăt – deşi era al naibii de pricepută! –, ci a murit. Aveţi nevoie de cineva care să fie un teoretician strălucit, dar să aibă şi multă experienţă practică. Puţini fizicieni le îmbină pe amândouă. Îl vreau pe doctorul Thomas Capelo, domnule!

Se vedea clar că numele nu-i spune nimic lui Gordon.

— Probabil că se află pe lista restrânsă a celor propuşi pentru Nobel, domnule, deşi încă n-a obţinut premiul. E tânăr, iar fizicienii fac majoritatea invenţiilor când sunt tineri. A câştigat, în schimb, premiul Tabor Phillips. Munca lui se referă la relaţia dintre evenimentele cuantice şi probabilitate.

— Evenimente cuantice şi probabilitate?

— Da, domnule! Ştim că anumite evenimente de nivel cuantic sunt probabile. Pot sau nu să aibă loc. Mai ştim că unele evenimente au un nivel de probabilitate măsurabil – adică putem spune că există o şansă de 17% ca fenomenul X să se întâmple, sau o şansă de 34%, sau oricare alt procentaj. Dar încă nu putem spune de ce acest eveniment se întâmplă de şaptesprezece ori şi celălalt de treizeci şi patru de ori dintr-o sută. Avem ecuaţii pentru funcţiile undelor probabile ale mecanicii cuantice, dar nicio cauză pentru fenomenul probabilităţii în întregul său. În acest domeniu lucrează Capelo. Teoria lui susţine că ar fi vorba de o particulă sau de o particulă virtuală.

Era limpede că toate astea n-aveau noimă pentru generalul Gordon.

— Nici eu nu sunt om de ştiinţă, domnule. Doar un amator pasionat. Mai pe scurt, vreau să spun că, dacă nu-l alegeţi pe doctorul Capelo, nu sunt sigur că expediţia mai merită trimisă, ţinând cont de furtuna politică pe care o vom stârni pentru că invadăm o planetă proscrisă.

Gordon se mişcă pe scaun.

— „A invada” e un termen cam tare!

— Da, domnule.

— Şi de ce nu l-ar alege oricine pe acest Capelo? Care-i hiba?

— Capelo nu e militar, domnule. A absolvit Universitatea Harvard din Federaţia Atlanticului Unit. Şi are o reputaţie de… excentricitate. Nu le place tuturor să lucreze cu el.

Kaufman făcu o pauză, se gândi puţin, după care hotărî să fie sincer.

— De fapt, nimănui nu-i place să lucreze cu el. E sarcastic, întotdeauna convins că are perfectă dreptate.

— Şi are?

— De obicei, da.

— Înţeleg. Mi-ai pus în palmă un ou clocit!

— Da, domnule.

— În regulă. Să ne ţinem de nas cât timp îmi explici chestiile astea ştiinţifice. Ia-o uşurel, vorbeşte clar şi arată-mi de ce crezi că ne-ar fi de folos să construim o armă care să contracareze scuturile fallerilor. Şi nu-mi vinde gogoşi… Probabil că nu-mi voi da seama imediat, dar tot voi afla până la urmă.

— Da, domnule, spuse Kaufman şi rămase nemişcat o clipă, înainte de a continua să vorbească.

Se simţea ameţit. Chestiile ştiinţifice nu vor fi uşor de explicat, dar nu în asta consta problema. Nici în a obţine aprobarea lui Gordon. Kaufman ştia că, la fel ca acesta, se pricepe să evalueze oamenii. Ştia că Gordon hotărâse deja să trimită expediţia. Nu, nu se simţea ameţit pentru că s-ar fi temut de refuzul lui Gordon. Nervozitatea îi venea de la faptul că generalul acceptase.

Şi de la conştiinţa faptului că, prin nu se ştie ce întorsătură a sorţii, el, Lyle Kaufman, se urnise în cele din urmă din înţepenire şi pornise la drum.

DOI

PROVINCIA THARSIS, MARTE

Când comlinkul[1] începu să zbârnâie ascuţit în salonul confortabil al cumnatului său, Tom Capelo spuse:

— Dacă-i pentru mine, nu-s aici!

— Un mesaj în timp real de pe Pământ, Federaţia Atlanticului Unit, pentru doctorul Capelo, prioritate unu! anunţă sistemul casei.

— Nu-s aici! De fapt, nu-s nicăieri. Am dispărut din spaţiu-timp!

— Tom! îl dojeni Martin Blumberg, cu răbdare greu încercată.

— Sistem, spune-le că sunt prins într-un tunel spaţial!

— Nu merge, spuse Martin. Numai sistemul tău ar face aşa ceva. Al nostru e unul normal. Sistem, afişează vizual şi auditiv mesajul!

— Tati, nu eşti cu adevărat într-un tunel spaţial! spuse mezina lui Capelo.

Adăugă, după o clipă de gândire:

— Sau eşti?

— Blocat şi cu toate moleculele dezasamblate!

— Tu nu vezi că iar face figuri? îi spuse fetiţei sora ei mai mare, pe un ton de suprem dezgust. Eşti aşa de copil…

— Nu sunt! Am cinci ani!

— Şi ce dacă? Eu am zece, deci sunt de două ori mai mare.

— Transfer mesajul, spuse sistemul casei.

O secţiune a peretelui din sufragerie, care până atunci arătase apusul marţian de afară, se întunecă pentru scurt timp, apoi se lumină şi pe ecran apăru imaginea unui bărbat cu trăsături ascuţite, aflat într-o încăpere întunecată şi goală. Imaginea li se adresă pe un ton oficial:

---

[1] Comlink - termen folosit de autoare pentru a descrie un aparat de comunicaţie deservit de sateliţi, putând fi folosit pe suprafaţa unei planete, dar şi în spaţiul cosmic, la distanţe rezonabile (n.t.).

— Sunt doctorul Raymond Pellier de la Universitatea Harvard, Federaţia Atlanticului Unit, şi vreau să vorbesc cu doctorul Thomas Capelo. Vă rog să activaţi sistemul audio-video bilateral. Între punctele de transmisie va exista un decalaj de şase minute. Confirmaţi imediat!

— Idiotule! zise Capelo în intervalul de şase minute.

— Tati a spus un cuvânt urât, remarcă Sudie, care avea cinci ani.

— Stea îngheţată! continuă Capelo cu un fals accent rusesc.

— Nu te mai prosti atâta, tati! îi ordonă Amanda. Întotdeauna ne faci să ne simţim stânjenite.

— Eu nu mă simt stânjenită, replică energic Sudie. Ce-nseamnă „stânjenită”?

Martin se ridică.

— Fetelor, tatăl vostru primeşte un mesaj important de la şeful lui de departament şi cred că trebuie să-l lăsăm singur. Haideţi s-o căutăm pe mătuşa Kristen!

Cele două fetiţe nu se clintiră, ci se uitară fix la tatăl lor.

— Mai bine aţi merge, le spuse Capelo. Eu o să-l anunţ pe înţepenitul ăsta că acum sunt dezasamblat.

— Tati…

— Bine, bine, nu sunt dezasamblat. Voi două nu mă lăsaţi niciodată să fac bancuri! Casă, activează sistemul audio-video bilateral. Ray, te ascult. „Rosteşte-ţi tristele cuvinte!”.

Martin îşi luă nepoatele de mână, le scoase din cameră şi închise uşa în urma lor. Capelo aşteptă cele douăsprezece minute necesare pentru ca mesajul lui să ajungă pe Pământ şi să i se răspundă. În timp ce aştepta, se plimba fără încetare prin cameră, atingând diverse obiecte. Rafturile pe care se aflau cărţi adevărate; un vas cu flori modificate genetic din grădina de la celălalt capăt al domului; o masă sobră din metal, acoperită cu o placă la fel de sobră din piatră roşie, marţiană – oare de ce toată mobila lui Kristen era atât de austeră? În copilărie, sora lui avea un simţ sănătos al excesului. Iar acum, uite: cărţi aliniate perfect, flori adormite într-un vas sobru. Cumva, excesul dispăruse după ce s-a măritat cu Martin, cel mai raţional om posibil. Răbdătorul Martin, care trebuia să-l suporte pe cumnatul său cel zănatic. Deşi, probabil, o făcea de dragul

fetelor. „Să le dăm bietelor copile un sentiment al familiei”, probabil că-i spusese Kristen soţului ei. Mă rog, cu asta era de acord, pentru că şi el, Capelo, ar fi îndurat orice pentru Amanda şi Sudie, chiar şi mobila urâtă din casa lui Kristen. Chiar şi să stea pe Marte, planetă cu orizontul mult prea limitat şi cu gravitaţie total neadecvată. Chiar şi pe Raymond Pellier. Ba chiar şi…

— Doctore Capelo, spuse imaginea din biroul şefului său, tocmai am primit un mesaj de la Consiliul de Apărare al Alianţei Solare. O reprezentantă e în drum spre dumneavoastră, ca să vă întâlnească personal, şi va ajunge probabil la scurt timp după încheierea acestui mesaj. V-am contactat pentru a vă preveni despre vizita acestei reprezentante, ca să vă puteţi pregăti. De asemenea, vreau să vă înştiinţez că am aranjat să lipsiţi un timp neprecizat de la universitate, aşa încât să puteţi accepta misiunea în care vă trimite Consiliul.

— *Poftim?* strigă Capelo, deşi imaginea nu putea să-l audă în următoarele şase minute. Misiune?! Ce misiune, Ray? Ce dracu’, doar nu-s soldat!

— Ştiu că vă preocupă seminarul cu studenţii, aşa că ţin să vă asigur că doctorul Gerdes va acoperi atât seminarul dumneavoastră, cât şi lucrările de diplomă pe care le coordonaţi.

— *Gerdes?* Gerdes nu e-n stare să coordoneze nici măcar traversarea campusului!

— Permiteţi-mi să mai adaug, doctore Capelo, felicitările departamentului şi ale universităţii pentru că aţi fost ales să faceţi parte dintr-o misiune vitală în efortul de război! Transmisia s-a încheiat.

— Casă, închide sistemul!

Îşi mai turnă un pahar. „Misiune vitală în efortul de război!”. Ce porcărie! Consiliul înjghebase, probabil, un nou comitet ştiinţific de explorare, care să facă previziuni despre următoarea mişcare a fallerilor şi despre protocoalele ce ar trebui concepute pentru a o preîntâmpina… de parcă puteai şti vreodată ce-au de gând jigodiile alea! Fără doar şi poate, Consiliul ceruse un „fizician de vârf de la Harvard”, ambalajul perfect pentru relaţii publice, eventual câştigător al premiului Nobel sau măcar pe

lista restrânsă, şi iată, cetăţeni ai sistemului solar, ce eforturi facem noi ca să vă protejăm! Iar Ray, birocratul cel îngâmfat, nu pierduse ocazia de a-l expedia pe dificilul şi orgoliosul Capelo undeva dincolo de tunelurile spaţiale, pentru ca departamentul de fizică să se bucure de puţină linişte.

Ei bine, nici vorbă de aşa ceva! Capelo n-avea de gând să plece nicăieri. Lăsa altuia rolul în farsa menită să-i păcălească pe cetăţeni că ar exista vreo modalitate de a-i proteja împotriva fallerilor. Dacă exista vreun om care să aibă motive pentru a crede contrariul, el era acela!

Uşa se întredeschise şi Martin îşi iţi capul de după ea.

— Tom… ai un musafir, cineva din partea Consiliului de Apărare al Alianţei Solare. Vrei s-o primeşti aici sau…

— Nu vreau s-o primesc deloc!

— Mă tem că n-aveţi încotro, zise musafira.

Femeia îşi croi drum pe lângă Martin şi intră în sufragerie. Înaltă, aparent în jur de şaizeci de ani (greu de estimat vârsta la oamenii modificaţi genetic), avea părul cărunt, tuns scurt, şi purta uniforma scrobită a armatei Alianţei.

— Mulţumesc, domnule Blumberg. Vă rog să ne lăsaţi singuri!

Martin se retrase umil, dat afară din propria-i sufragerie, şi închise uşa în urma lui.

— Bună ziua şi la revedere! spuse Capelo. Şeful meu de departament tocmai m-a anunţat că veniţi să-mi cereţi să fac parte dintr-un comitet ştiinţific de război. Dar nu mă interesează! Regret.

— Ba da, vă interesează, spuse femeia. Doctore Capelo, sunt colonelul Byars. Mă aflu aici prin ordinul direct al generalului Stefanak.

— Foarte impresionant! Ca şi dumneavoastră, doamnă colonel. Emanaţi categoric autoritate, pe a dumneavoastră proprie şi pe cea a generalului. Din păcate, nu mă interesează autoritatea. În plus, ultima dată când am verificat, armata nu înrola civili pentru comitetele cu misiuni de explorare. Sunt al dracului de flatat că mă vreţi, etcetera, dar nu, mulţumesc!

— Pot să iau loc?

— Dacă insistaţi…

— Vreţi să staţi şi dumneavoastră?

— Desigur! Pot spune „nu” la fel de bine şi stând jos, şi în picioare. Este o abilitate care se moşteneşte în familia mea de generaţii.

Se aşezară. Colonelul Byars îşi trase scaunul aproape de Capelo şi rosti calm:

— Nu este vorba despre un comitet cu misiune de explorare, doctore Capelo. Iar dumneavoastră nu sunteţi un civil oarecare, ci un savant cu abilităţi unice şi imposibil de înlocuit, necesare acestui proiect de maximă prioritate şi cu o „importanţă vitală pentru efortul de război”, conform statutului declarat de Serviciul Informaţiilor Speciale de Resort. Puteţi fi recrutat pentru un proiect cu asemenea statut şi aţi fost recrutat. Acum!

— Purtaţi un scut personal de comunicaţii, observă Capelo. Cu un câmp Faraday suficient de puternic pentru a acoperi aceste scaune.

— Afirmativ. Aprobările dumneavoastră privind accesul la informaţii speciale de resort sunt încă în curs de obţinere, iar până când vor veni, nu vă pot da toate amănuntele privind proiectul. Dar vă pot spune că este pe măsura talentelor dumneavoastră. Extraordinare, din câte am aflat. Desigur, nu ne stă în puteri să vă luăm cu forţa şi nici să vă obligăm să faceţi cercetări de fizică pentru noi, dar dacă refuzaţi categoric să slujiţi Alianţa, vă putem găsi vinovat de obstrucţionare cu intenţie a efortului de război.

— Şi să mă trimiteţi la închisoare. Dumnezeule!

— Şi să vă trimitem la închisoare, confirmă Byars. Dar credem că aşa ceva nu se va întâmpla. În primul rând, în dosarul dumneavoastră nu există nimic care să indice că vă opuneţi războiului şi presupunem că aveţi cel puţin un motiv personal ca să-i vedeţi pe falleri învinşi…

— Încetaţi! În clipa asta!

— Cum doriţi. În al doilea rând, proiectul prezintă un autentic şi enorm interes ştiinţific, şi considerăm că va fi de-a dreptul fascinant pentru dumneavoastră. Fizică pură, la graniţa dintre experiment şi teorie.

— Nu sunteţi fizician. Nici măcar unul începător. N-aţi recunoaşte graniţa teoretică nici dacă v-ar pica în cap!

— Nu. Mă bazez pe spusele altor fizicieni.

— Şi chiar m-aţi trimite la închisoare dac-aş refuza?

— Fără îndoială că da! Nu ne place să acţionăm în felul acesta, doctore Capelo. Prezenţa unui savant reticent într-o misiune militară nu reprezintă nici pe departe o situaţie ideală, în accepţia nimănui, şi în niciun caz a mea. Dacă ar depinde de mine, aş alege pe altcineva pentru această misiune.

— Aveţi o bilă albă pentru onestitate. Una mică. Nu-mi place să fiu încolţit!

— Nici mie nu-mi place să vă încolţesc. Dar se pare că dumneavoastră şi numai dumneavoastră sunteţi persoana potrivită pentru această misiune.

— Şi, judecând după felul în care mă studiaţi, nu vă puteţi imagina de ce!

Nu primi niciun răspuns. Capelo se ridică şi începu să se plimbe prin camera auster decorată a surorii lui, făcând mari eforturi să nu arunce vreun obiect. Nemernicii! Ai dracului nemernici imperialişti! Cu nasul pe sus, dictatoriali… Brusc, se trânti înapoi pe scaunul aşezat mult prea aproape de Byars.

— O să vă uluiesc, doamnă colonel! Accept.

— Sunt încântată!

— Nu, nu sunteţi. Voiaţi să refuz, de aceea aţi prezentat lucrurile cât mai autocratic cu putinţă. Sufletul dumneavoastră mic şi apretat de militar vrea, de fapt, pe altcineva. Dar undeva deasupra dumneavoastră există un fizician militar care ştie mai bine şi cred că pot să ghicesc cine. Merită să-l ascultaţi! Aşa că voi accepta, cu două condiţii.

— Consiliul de Apărare al Alianţei Solare nu acceptă condiţii, doctore Capelo, replică sec Byars.

— De astă dată o să accepte. Această mică şedinţă de recrutare se înregistrează, nu? Sigur că da! Deja v-am provocat să mă ameninţaţi. Nu adăugaţi la asta o obstrucţionare nerezonabilă a efortului de război din partea dumneavoastră.

Byars era tare. Rămase stană de piatră, nici măcar un muşchi de pe faţă nu i se clintea. Dar în ochi îi juca furia.

— Prima condiţie, spuse el. Îmi confirmaţi că fizicianul militar care m-a ales este Vladimir Cherkov. Informaţia asta sigur nu reprezintă o încălcare a securităţii.

— Afirmativ. Este doctorul Cherkov, care a răspuns unei cereri de recomandare formulate de ofiţeri cu altă specializare decât cea ştiinţifică.

— Opinia lor nu contează. În al doilea rând, indiferent de locul proiectului, oriunde s-ar desfăşura în galaxie, fetele mele şi bona lor vin cu mine.

— Inacceptabil!

— Atunci mă duc la închisoare!

Pentru prima oară, expresia lui Byars se schimbă.

— Aţi fi în stare să duceţi doi copii într-o zonă de război?

Capelo îşi dădu capul pe spate şi izbucni în râs.

Râsul – strident, amar – păru s-o deconcerteze, în sfârşit, pe Byars, dar nu scoase niciun sunet până când Capelo nu-şi întoarse iar privirea spre ea.

— Să pun doi copii în primejdie, vreţi să spuneţi? Acolo unde e duşmanul? Lăsaţi-mă să termin ce nu v-am lăsat pe dumneavoastră să terminaţi mai devreme, doamnă colonel. Aţi afirmat că am cel puţin un motiv personal ca să vreau să-i văd pe falleri învinşi. V-aţi gândit la moartea soţiei mele, în timpul raidului fallerilor pe New London. Eraţi acolo, doamnă colonel? Nu, probabil că nu. New London este o colonie paşnică – era o colonie paşnică –, fără nicio prezenţă militară, aflată pe o planetă paşnică, dincolo de Tunelul Spaţial Nr. 264, unde soţia mea studia comportamentul peştilor extratereştri. Era xenobiolog, după cum cred că aţi fost informată înainte de a veni aici. Fallerii au atacat, şi ea a murit. La fel au atacat numeroase alte aşezări umane, civile şi militare. Fără ca Alianţa Solară să le obstrucţioneze efortul de război!

— Scuturile lor care modifică faza de undă…

— Sunt impenetrabile. Ştiu. Cu toţii ştim asta. Şi dacă pot face într-adevăr ceva ca să le descopăr secretul, o voi face. Pentru că la asta se referă proiectul, nu? Asta trebuie să fie. O s-o fac! Dar nu-mi spuneţi mie că locul în care mă duc poate fi mai primejdios pentru fetele mele decât oricare altul din univers. Am hotărât: unde merg eu, merg şi ele. Deja au pierdut un părinte – nu-l vor pierde şi pe-al doilea. Dacă e să merg la închisoare, o să am grijă ca ele să aibă locuinţă chiar dincolo de zidul puşcăriei. E destul de clar?

— Extrem de clar! Voi raporta mai departe răspunsul dumneavoastră.

— În speranţa că mă va descalifica? Nicio şansă! Nu şi dacă Vladimir Cherkov mă vrea în echipă. Faceţi rezervări pentru patru persoane, doamnă colonel! Iar masa să fie la geam, lângă război.

— Închid acum scutul de comunicaţie.

— Prea bine. Călătorie plăcută înapoi! Ţinem legătura.

Byars ieşi din cameră cu o atitudine rigidă, de dezaprobare. Sau de verticalitate militară. Sau de altceva – cui naiba să-i pese?!

O clipă mai târziu, Amanda şi Sudie năvăliră în cameră.

— Musafirul a plecat! Putem să facem un fort?

— Sigur că puteţi! Hopa sus cu mobila. Găuriţi domul! Dar mai întâi daţi-i lui tati doi pupici. O, la naiba, mirosiţi ca nişte crabi! Iar aţi înotat în marea subterană de pe Marte!

Sudie chicoti. Amanda spuse cu dezgust:

— Iar faci figuri, tati!

— Întotdeauna fac.

— De ce nu putem avea şi noi un tată normal, ca toţi copiii?

— V-aţi născut norocoase! Am ştiut-o din clipa în care i-am văzut pe toţi îngerii cântând în cer.

Kristen intră în cameră cu un aer vag îngrijorat.

— Tom? Ce s-a întâmplat?

— Nimic, surioară. Numai că s-ar putea să ne cam scurtăm vizita.

Anunţul lui stârni vaiete de protest din partea fetelor.

— Da, s-ar putea. Universitatea ne trimite pe toţi în vacantă. Gratis!

TREI

LUNA CITY, LUNA

Îmbrăcat în costum spaţial, maiorul Kaufman parcurgea drumul de la navetă până la domul din plastic transparent, piezoelectric, de pe Lună. În ultima vreme îşi petrecea aproape tot timpul sub cerul înceţoşat, roşiatic şi prăfos al planetei Marte. Aproape că uitase cum arată cerul în lipsa atmosferei: negru, rece, presărat cu stele colţuroase şi strălucitoare ca diamantele. Superb!

Dar nu se afla acolo ca să admire stelele. Venise în calitate de militar care urmează să recruteze un civil. Avea să fie – *trebuia* să fie – o recrutare bazată doar pe persuasiune. Din câte auzise Kaufman, doctorul Thomas Capelo fusese mai degrabă forţat decât convins să accepte. În situaţia lui nu putea fi vorba de forţă, chiar dacă s-ar fi priceput la aşa ceva, ceea ce nu era cazul. Dar la persuasiune se pricepea foarte bine, mai ales pentru un militar. Numai cineva convingător ar fi putut-o recruta pe Marbet Grant.

Lyle Kaufman nu-şi dorise niciodată să fie soldat. Era genul de fapt pe care un maior din Armata de Apărare a Alianţei Solare, ataşat pe lângă Înaltul Comandament al Consiliului de Apărare al Alianţei Solare, nu putea să-l recunoască în faţa oricui. El, unul, n-o făcuse niciodată.

Ai lui erau militari cu toţii, în armata Federaţiei Atlanticului Unit. Când a împlinit şaptesprezece ani şi a trebuit să-şi aleagă un colegiu, nimeni nu l-a întrebat dacă doreşte să meargă la West Point. Se înţelegea de la sine că vrea, deşi West Point nu mai era ce fusese odată, ci ajunsese o simplă bază de antrenament la gravitaţie mare pe lângă Academia Militară a Armatei Alianţei Solare, de pe Marte. Lyle Kaufman, inteligent şi muncitor, dar cu minime îmbunătăţiri genetice nu putea să aspire la Academia marţiană. Nici acceptarea la West Point nu era o certitudine, deşi numai Lyle părea să fie conştient de acest

lucru: părinţii, unchii, surorile şi fratele lui nu s-au îndoit nicio clipă, iar Lyle n-a discutat niciodată cu ei subiectul.

Îşi dădea seama, undeva în străfundurile minţii sale ordonate şi convenţionale, că adevăratul motiv pentru care mergea la West Point consta în aceea că nu ţinea în mod deosebit să meargă în vreun alt loc, să studieze altceva, să devină altceva. Mai ştia şi că motivul nu era unul întemeiat pentru a alege o carieră militară. Dar a preferat să nu se gândească la asta. Avea şaptesprezece ani, o fire calmă şi amabilă şi nu fusese antrenat să cugete prea mult sau prea profund, în niciun caz asupra alegerii unui drum în viaţă. Un soldat bun face ce i se cere.

Când Lyle Kaufman a început să se gândească la opţiunile sale în viaţă, era deja căpitan. Spre uşoara-i surprindere, avansarea a venit doar pentru că făcuse, aşa cum se pricepuse, ceea ce i se spunea, fără a se opune, dar şi fără a manifesta vreun interes deosebit, lucru valabil şi în situaţii de luptă, şi în afara lor. Într-un fel, nu părea să fie corect aşa. Nu cumva ar fi trebuit să se simtă mult mai implicat în deciziile pe care le lua şi care afectau nu doar viaţa lui, ci şi pe a altor oameni? Dar nu se simţea mai implicat. Continua să îndeplinească orice sarcină primită, cât de bine putea. Observase că alţi ofiţeri păreau să respecte acest lucru, deşi Lyle nu putea să scape de sentimentul că era pus pe pilot automat şi că nu exista nicio diferenţă între el şi un computer sofisticat. După stagiul militar combatant, a fost avansat la gradul de maior.

Şi restul vieţii sale părea că se desfăşoară în acelaşi stil: moderat şi competent. Se întâlnea cu femei, făcea amor cu ele, se îndrăgostise de unele, nu se căsătorise cu niciuna. Îi plăcea să citească reviste de fizică, dar nu atât cât să studieze în mod serios, chiar dacă ar fi avut aptitudinile necesare pentru matematici – ceea ce nu era cazul. Postul lui de pe Marte, în cadrul Comitetului Consultativ Militar al Consiliului de Apărare al Alianţei Solare, era destul de interesant. Explora şi recomanda, în mod egal şi judicios, opţiuni diplomatice între diferitele facţiuni ale naţiunilor membre ale Consiliului şi opţiuni militare în războiul împotriva fallerilor. Făcea politică, desigur – era inevitabil, în funcţia pe care o deţinea –, dar nu în favoarea sau

defavoarea cuiva anume, nici din dorinţa de a se simţi important. Aştepta să devină colonel la momentul potrivit.

Lyle Kaufman îşi ieşise pentru prima oară din tipare spre a susţine dorinţa arzătoare a doctorului Dieter Gruber de a reveni pe planeta pe care o numea „Lume” şi de a scoate la suprafaţă artefactul despre care afirma că este „o maşină de probabilitate extraterestră”.

Ca om, Gruber nu-l impresionase deloc pe Kaufman. De fapt, geologul german era genul de om care-i displăcea destul de mult: gălăgios, părtinitor, căpos. Nici pasiunea obstinată a doctorului Gruber nu-l impresionase: armata clocotea de pasiune, mai ales în vreme de război. Pe Kaufman îl impresionase povestea lui Gruber. Fascinantele elemente de fizică pe care le conţinea aceasta. Posibilitatea de a crea o armă nouă. Şi dorinţa, pe care Kaufman şi-o descoperise abia atunci, de a contribui din culise, cu forţele sale modeste, la o descoperire ştiinţifică de proporţii. Pentru Lyle Kaufman, ştiinţa fusese dintotdeauna un fel de sport cu spectatori – singurul sport care-l interesa cât de cât.

Acum, pe Lună, urma să-l cunoască pe unul dintre protagoniştii acestui sport... nu pe cel mai important, e drept, dar oricum, protagonist. Poate avea să se întâmple ceva important. Greu de spus.

Îl aştepta chiar înăuntrul domului, dincolo de sas, singură. Kaufman îşi scoase casca.

— Bună ziua, doctore Grant!

Înfăţişarea ei se potrivea cu spaţiul de sub dom. Toate încăperile pentru locuit şi birourile de pe Lună se aflau sub nivelul solului, la adăpost de bombardamentele ploilor de meteoriţi. Domul servea ca punct de ieşire din lift, ca observator, ca loc de primire a vizitatorilor şi ca grădină pentru cei opt mii de locuitori din Luna City – în majoritate oameni de ştiinţă, tehnicieni, militari şi personal auxiliar. Numărul locuitorilor, suficient de mic, permitea ca domul să fie mic şi în acelaşi timp să poată fi împărţit în zone separate: câteva buncăre protejate, un loc de joacă pentru copii, un teren de sport (la ce bun?) şi „grădina” unde-l întâmpina Marbet Grant.

Aidoma grădinii, femeia era dichisită şi stilizată. Grădina consta dintr-un petic de nisip frumos greblat, presărat cu pietre, cu bănci şi, din loc în loc, cu straturi de flori modificate genetic, obţinute din ciuperci fotosensibile, care creşteau în semiîntuneric. Marbet Grant, minionă şi zveltă, purta tunică albă şi pantaloni, fără nicio podoabă – dacă nu puneai la socoteală oasele-i mici şi delicate. Pometţii ascuţiţi încadrau un nas moale şi lat. Avea pielea ciocolatie, ochii verzi ca smaraldele şi părul scurt, cârlionţat, de culoarea castanei. Kaufman nu mai văzuse niciodată pe cineva care să-şi arate atât de agresiv modificările genetice. Marbet era complet artificială, aidoma unui habitat uman fără pic de apă sau de teren arabil.

— Vă mulţumesc că aţi acceptat să ne vedem! spuse el.

— Vreţi să coborâm sau să rămânem aici? Sunteţi pentru prima dată în Luna City.

De unde ştia? Îşi spuse că ar trebui s-o întrebe – în fond, era un mod de a începe discuţia la fel de bun ca oricare altul.

— Pot să vă întreb de unde ştiţi asta, doamnă Grant?

Ea zâmbi şi el înţelese – primi răspunsul pe care-l aştepta.

— Mai bine rămânem aici. Aveţi dreptate, n-am mai fost până acum în Luna City, dar nu vreau să fac turul oraşului. Prefer să trec direct la motivul vizitei mele. Dacă nu cumva ştiţi şi asta!

Folosise deliberat un ton glumeţ, dar ea nu muşcă momeala. Îl conduse către o bancă făcută din rocă selenară, modelată cu laserul. Costumul lui Kaufman se adaptase la atmosfera încălzită din interiorul domului, dar gravitaţia, pe jumătate faţă de cea de pe Marte, i se părea stânjenitoare. Marbet Grant se simţea, evident, în largul ei, aşezată comod pe băncuţă cu picioarele adunate sub ea – o figurină graţioasă profilată pe spătarul din piatră.

— Nu, domnule maior, nu ştiu ce gândiţi. Nu sunt absolut deloc telepată. Staţi liniştit, sunteţi la adăpost de spionajul mental!

— Din câte am citit, asta e numai jumătate din adevăr. Mentalul se oglindeşte inevitabil în fizic. Desigur, mai puţin în cazul persoanelor care joacă foarte bine teatru. Eu sunt un actor prost.

— Într-adevăr!

Femeia zâmbi din nou. Lui Kaufman îi plăcea sinceritatea ei.

— Aşadar, prezenţa mea fizică vă spune că vreau ceva de la dumneavoastră?

— O, da!

— Dar nu şi ce anume?

— Ar fi prea de tot să citeşti aşa ceva în limbajul trupului!

Se studiară reciproc cu francheţe. Kaufman ştia că ea vede mai multe decât el – o, mult mai multe! – şi se strădui să nu-i pese. Era darul ei. Pentru asta fusese creată.

De-a lungul istoriei au existat întotdeauna oameni neobişnuit de sensibili la prezenţa celorlalţi, neobişnuit de capabili să citească gândurile altora. Istoricii susţineau că acest lucru ţinea de necesitatea de a supravieţui a celor din categoriile inferioare: robi, sclavi, femei, supuşi. Însăşi viaţa lor putea depinde de descifrarea corectă a toanele stăpânilor.

Biologii evoluţionişti au subliniat că această idee se potriveşte foarte bine cu teoria darwinistă. Supravieţuiau cei mai capabili să perceapă corect, care se puteau adapta la ceilalţi tocmai în virtutea acurateţei percepţiei.

Cercetătorii din ştiinţele sociale au documentat micile indicii inconştiente care semnalează emoţii şi intenţii: imperceptibile schimbări faciale, mişcări ale corpului, intonaţia vocii, creşterea temperaturii corpului. Antropologii transculturali au constatat că în toate societăţile există oameni capabili să perceapă, aproape întotdeauna inconştient, aceste indicii.

Dar abia inginerii geneticieni au făcut legătura între această capacitate de percepţie empatică şi anumite modele genetice – combinaţii subtile, dar identificabile, între anumite gene altfel disparate. Un singur grup de geneticieni a lucrat la această modificare, începând cu subiecţii pe care îi aveau cel mai la îndemână pentru studiu: propriii lor copii. Geneticienii credeau că le oferă odraslelor o şansă în plus pentru a supravieţui, asemănătoare cu creşterea masei musculare, cu stimularea inteligenţei sau cu îmbunătăţirea estetică, la care apelau în mod obişnuit cei bogaţi. Dar lucrurile n-au mers chiar aşa cum crezuseră la început. Faptul că-ţi înţelegi instinctiv semenul te poate ajuta pe tine, dar pe el îl poate deconcerta. Mulţi, foarte

mulţi oameni nu vor să fie înţeleşi, preferând ca intenţiile şi sentimentele lor să rămână neştiute.

Când „Empaticii” s-au izbit de notorietate, de discriminare profesională şi de inevitabilele crime izvorâte din ură, cei mai mulţi au reacţionat la frenezia ştirilor proaste cufundându-se în anonimat. Marbet Grant, fiica doctorului Eric Grant, un histrionic avid de publicitate, se mutase pur şi simplu pe Lună.

— Domnule maior, haideţi să nu ne duelăm cu vorbe, spuse ea. Ce doriţi de la mine?

— Vreau să participaţi la o expediţie ştiinţifică în celălalt capăt al galaxiei. O expediţie ştiinţifică militară. Există acolo ceva ce ne interesează şi organizăm o echipă care să studieze acel lucru.

— Dar pentru asta n-aveţi nevoie de un Empatic!

Lui Kaufman nu-i scăpă faptul că ea folosise fără ironie cuvântul pe care prejudecăţile îl transformaseră dintr-un termen obişnuit într-unul peiorativ.

— Nu! Dar există posibilitatea – slabă, dar clară – ca expediţia să captureze pentru prima oară un faller viu. În acest caz, vrem să fiţi acolo ca să interpretaţi orice spune sau face prizonierul.

Reuşise s-o uluiască.

— Credeam că în douăzeci de ani de război, niciun faller n-a fost capturat viu!

— Aşa este. Nici măcar o navă de-a lor. La cea mai mică ameninţare, se aruncă în aer, îşi pulverizează artefactele, coloniile şi civilii. Dacă o fi existând vreun faller civil.

— Şi nimeni n-a comunicat cu ei, nu-i aşa?

— Nu.

Omenirea nici măcar nu ştia de ce se află în război. Fallerii nu negociau, nu avertizau, nu încheiau acorduri, nu se predau. În relaţia cu oamenii, manifestaseră doar două comportamente: ucideau sau mureau.

— Atunci cum…

— Asta nu am voie să vă spun. Există un plan, care poate să funcţioneze sau nu. Dar, dacă funcţionează şi dacă vom prinde un faller viu, vrem să fiţi acolo. Să ne daţi nişte indicii despre cum trebuie să comunicăm cu ei.

— Domnule maior, ştiţi deja, sunt convinsă, că semnalele de comunicare depind întotdeauna de individualitatea speciei şi, de obicei, de specificul cultural. Activitatea mea constă în a interpreta comportamentul uman. Interpretez şi comportamentul speciilor extraterestre, după ce le observ nemijlocit şi după multe încercări şi tatonări. Dar toate acele specii extraterestre au la bază un ADN extraordinar de asemănător cu cel uman. „Teoria însămânţării galaxiei”. Cea mai mare parte a comportamentului îşi are rădăcinile în imperativele genetice. Din analiza cadavrelor carbonizate, am aflat că ADN-ul fallerilor nu seamănă cu al nostru. Şi nu există niciun motiv care să ne facă să credem că eu m-aş pricepe să descifrez comportamentul fallerilor mai bine decât oricare alt om, luat la întâmplare. Decât dumneavoastră, de exemplu!

Kaufman zâmbi.

— Mulţumesc. Dar vă vom asigura baza de observaţie directă de care aveţi nevoie, plus posibilitatea de testare prin verificări succesive. În cel mai rău caz, va fi o experienţă fascinantă. Puteţi să vă faceţi bagajele şi să veniţi cu mine chiar acum?

Ea izbucni în râs: un hohot plin şi profund, care parcă gâlgâia din trupul fragil.

— Ştiaţi că voi accepta! Şi dumneavoastră sunteţi un fel de Empatic.

— Nu, doamnă Grant! N-am niciun talent ieşit din comun.

Îl studie cu atenţie preţ de un minut.

— Chiar sunteţi convins de asta!

Kaufman nu răspunse. O fi fost ea Empatică, dar el îşi cunoştea mai bine străfundurile propriei minţi. Femeia putea să perceapă doar ambalajul. Poate, în cazul fallerilor, asta va cântări ceva.

Poate.

PATRU

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

— Cine-a sosit până acum pe Marte? întrebă generalul Gordon.

Hrănea din nou vietatea care locuia în colivia din biroul său subteran. Lyle Kaufman se întreba ce fel de animal ar putea trăi sub mormanul acela de aşchii din plastic. Până în ziua aceea, din colivie nu se auzise nici măcar un fâşâit slab.

— A sosit doctorul Capelo, însoţit de copii şi de bonă. Au mai venit Marbet Grant, Dieter Gruber şi soţia lui, doctorul Ann Sikorski, xenobiologul expediţiei. Şi ea a făcut parte din cealaltă expediţie şi vorbeşte foarte bine limba indigenilor. Mult mai bine decât soţul ei.

Gordon, cu stropitoarea în mână, zâmbi larg.

— Nu-ţi place Gruber!

— Este irelevant, domnule! zise Kaufman cu afectare.

— Da, aşa este. Dar, din moment ce planeta e proscrisă, iar noi nu suntem bineveniţi acolo, un xenobiolog civil n-o să aibă prea multe de făcut.

Kaufman remarcă distincţia: „xenobiolog civil”. Dacă partea foarte secretă a acestei misiuni, adică prinderea unul faller, va reuşi, armata va veni cu propriul ei xenobiolog.

— Ordinele – pe care le-am obţinut oarecare greutate, aş putea adăuga – spun că trebuie să avem contacte minime cu băştinaşii, care nu ne doresc. Păstraţi distanţa faţă de ei şi nu-i lăsaţi să se apropie de misiune.

Kaufman simţi nişte furnicături ciudate în abdomen. Le ignoră.

— Mi s-a spus, domnule, că trebuie să localizăm şi să vorbim cel puţin cu unul dintre băştinaşi, o femeie care a avut contact strâns cu precedenta echipă de antropologi, mai ales cu Ann Sikorski.

— Eu îţi spun care-i poziţia oficială, Lyle! Tu decizi care sunt excepţiile, pe măsură ce se impun.

— Dar eu…

— Cine-a mai venit?

— Marbet Grant şi un alt fizician, doctorul Rosalind Singh de la Universitatea Cambridge, Federaţia Atlanticului Unit, recomandată de doctorul Capelo. Îl aşteptăm şi pe căpitanul Harold Albemarle, un fizician militar desemnat de Înaltul Comandament pentru acest proiect. A sosit şi nava de război care ne-a fost repartizată: *Alan B. Shepard*, sub comanda lui Matthew Grafton.

— Îl ştiu. Foarte capabil!

— Nava aşteaptă încheierea inspecţiei armamentului. Comandantul Grafton are întâlnire cu dumneavoastră la ora paisprezece zero-zero. După aceea, nava poate pleca oricând doriţi.

— Vrei să spui că poate pleca oricând hotărăşti dumneata!

— Eu?!

Senzaţia de nelinişte îl încercă din nou şi de astă dată nu mai putea s-o ignore.

— Dumneata! Ai fost numit şeful expediţiei.

— Nu vreau să fiu şeful expediţiei! se repezi Kaufman.

— Ştiu. Şi nici nu te condamn… Şleahta asta de iresponsabili şi de ciudaţi e greu de strunit. Iar dacă doctorul Capelo nu obţine niciun rezultat sau ne pune-n cap cultura aia primitivă, în timp ce sapă-n dreapta şi-n stânga, cariera ta e terminată. Regret, Lyle! E o măgărie să ţi se facă aşa ceva, dar eşti cel mai potrivit să duci treaba la bun sfârşit.

— Domnule, cu tot respectul, nu înţeleg cum aţi putut lua decizia asta! Nu sunt deloc calificat. Nici măcar n-am rang de comandă!

— Ba ai. Te-am propus azi-dimineaţă colonel, în procedură de urgenţă. Lyle, ai trei atuuri pentru misiunea asta. În primul rând, crezi cu adevărat în povestea lui Gruber, cum că ar exista ceva valoros pe Lume… ceea ce nu pot spune despre nimeni altcineva de aici, de pe Marte. În al doilea rând, înţelegi mai multă fizică decât oricare dintre noi. Cu excepţia fizicienilor adevăraţi, desigur, iar ăştia, din câte-am văzut, sunt ţicniţi cu toţii. În al treilea rând – şi ăsta-i lucrul cel mai important –, vezi toate faţetele chestiunii. În ochii unora, asta te poate face să

pari nehotărât. Bănuiesc că şi tu te simţi la fel. Dar pentru mine, este exact lucrul de care va avea nevoie cu adunătura aceea de zănatici! Vei avea grijă ca aventura asta donquijotească să n-o ia razna în vreun fel!

— E prima dată când întâlnesc un general care ştie să utilizeze cuvântul „donquijotesc”, domnule! spuse acru Kaufman.

Gordon îşi lăsă capul pe spate şi începu să râdă.

— Probabil că ai dreptate!

— Ce este în colivia aceea, domnule?

— Ce crezi, colonele?

— Cred că nu e nimic. Vă prefaceţi doar că puneţi hrană şi apă unei vietăţi, ca să-i determinaţi pe vizitatori să se întrebe ce aţi capturat, fiindcă asta-i descumpăneşte puţin.

— Ai nimerit-o iar! Vezi, Lyle, am ştiut că tu eşti omul potrivit pentru treaba asta. Acum urcă-te la bordul navei *Alan B. Shepard* şi repartizează-ţi echipa în cabine. A, da, şi-ar mai fi ceva…

— Da, domnule? spuse Kaufman nefericit.

— Noroc!

***

În prima seară la bordul navei, Kaufman organiză o petrecere, pentru ca membrii echipei Proiectului Special să se cunoască între ei. Comandantul Grafton le-a pus la dispoziţie serviciile de bucătărie, puntea de observaţie şi o privelişte spectaculoasă a planetei Marte, în timp ce *Alan B. Shepard* dispărea de pe orbită. Nava zbura cu viteză maximă către Tunelul Spaţial Nr. 1, acel artefact enigmatic care orbita în jurul sistemului solar, mult dincolo de planeta Neptun.

Tunelurile spaţiale fuseseră descoperite cu cincizeci şi şase de ani în urmă: o reţea flexibilă şi cartografiabilă de „găuri de vierme”, ce transformau galaxia într-un sistem uriaş de autostrăzi. Tot ce aveai de făcut era să-ţi duci vehiculul până la cel mai apropiat tunel, să treci prin el şi ieşeai la altă staţie, la marginea unui alt sistem stelar. Parcurgeai traseul invers prin acelaşi tunel şi te întorceai la locul de plecare – dacă între timp nu mai trecuse nimic altceva prin acelaşi tunel. Dacă trecuse un

alt vehicul, nimereai în locul unde ajunsese el. Sistemul de autostrăzi îşi redirecţiona continuu vehiculele.

Unele sisteme aveau trei sau chiar patru tuneluri care orbitau în jurul lor, dar Sol, sistemul solar în care se afla Pământul, avea numai unul. Era evident că acea rasă de mult dispărută, care construise tunelurile, nu considerase că Sol ar fi un nod important.

Între timp, devenise important. Explorând tunelurile spaţiale, oamenii făcuseră două descoperiri uluitoare. Una consta în aceea că rasele celelalte din galaxie şi cele mai multe forme de vegetaţie (dar nu toate) aveau acelaşi ADN de bază ca oamenii. Probabil că avusese loc, cândva, o „însămânţare” comună a unui număr enorm de planete – de către cine? Mister.

A doua descoperire era faptul că dintre toate speciile, oamenii deţineau tehnologia cea mai avansată – cel puţin până când fallerii au ieşit din propriul lor tunel spaţial şi au început să atace rapid, pe neanunţate.

Descoperirea Tunelului Spaţial Nr. 1 zguduise din temelii frământata civilizaţie solară. Au apărut noi discipline: xenobiologia, căutarea interstelară a comorilor, holofilmele realizate sub un cer de culoare roz sau galben. Unii gânditori sobri au evidenţiat faptul că rasa umană nu era pregătită să colonizeze stelele, deoarece încă nu-şi rezolvase problemele din propria curte. Însă nimeni nu i-a ascultat. Cei bogaţi au prosperat şi mai mult de pe urma noilor investiţii; săracii au rămas tot săraci; Pământul a continuat să sară de la o catastrofa ecologică la alta. Totul era la fel şi totul se schimbase.

Primii ani au fost plini de succese şi de dezastre. Experienţele au demonstrat că o navă – sau orice alt obiect – ce trece printr-un tunel spaţial pentru prima dată merge pe traseul urmat de nava care a precedat-o. O navă care trecuse prin tunel şi apoi îl traversa în sens invers era în mod automat readusă la punctul de plecare, indiferent câte altele foloseau tunelul între timp. Cumva – cuvântul cel mai operaţional în încercarea oamenilor de a înţelege tehnologia tunelurilor –, tunelul „îşi amintea” poziţia fiecărei nave la momentul intrării în spaţiul său. Ca un labirint interstelar de tobogane.

După cincizeci şi şase de ani, savanţii tot nu ştiau mare lucru despre felul în care funcţionează de fapt tunelurile. Partea lor fizică – nişte panouri având aproximativ formă de inel şi plutind în spaţiu – se dovedea absolut impenetrabilă. Ştiinţa care le concepuse era prea diferită de a pământenilor. Cea mai probabilă ipoteză era că panourile creează un câmp de interconexiuni obiectuale la nivel macroscopic, analog interconexiunii cuantice, în virtutea căreia o particulă îşi poate afecta perechea indiferent de distanţa dintre ele, ceea ce elimină dimensiunile spaţiale ale universului, acesta fiind conceput punctiform. Dar nu era decât o supoziţie. Realizarea interconexiunii pentru un obiect de dimensiunile unei nave de război – nemaivorbind de controlarea acestui fenomen – intra în contradicţie cu atât de multe principii consacrate, încât disputele din revistele de fizică ajungeau să semene cu luptele dintre nişte bande rivale de gangsteri. Oricum, concluzia rămânea aceeaşi: tunelurile funcţionau.

Nava *Alan B. Shepard* avea nevoie de câteva zile ca să ajungă la Tunelul Spaţial Nr. 1 şi de nici douăzeci şi patru de ore pentru a străbate restul tunelurilor care aveau s-o ducă în sistemul solar în care se afla planeta numită Lumea. După aceea, desigur, membrii echipei Proiectului Special aveau să petreacă multe săptămâni împreună. Kaufman nădăjduia că petrecerea din prima seară le va oferi o atmosferă plăcută şi relaxantă pentru momentul crucial al „cântăririi reciproce”.

Petrecerea s-a dovedit a fi un dezastru.

Rosalind Singh, doctor în fizică, aleasă de Capelo ca rezervă pentru sine, a fost primul membru al echipei care i s-a alăturat lui Kaufman pe puntea de observaţie. Era o femeie scundă şi căruntă, trecută de şaizeci de ani, suficient de robustă ca să bănuieşti că suferise modificări genetice în scopul menţinerii sănătăţii, dar evident fără modificări estetice. Lucra la Universitatea Cambridge, Federaţia Atlanticului Unit, şi nu ieşise niciodată în afara sistemului solar. Lui Kaufman i se păru o persoană extrem de civilizată. Îi plăcură accentul ei britanic precis, muzical şi politeţea firească. Sporovăiră despre privelişte, despre muzică, despre cum vor fi condiţiile de trai pe Lume.

Următorul sosi Capelo, cu ambele fiice de mână. Lui Kaufman nu-i trecuse prin cap că le va aduce cu el la petrecere; se gândise că vor rămâne cu bona, în cabina lor. Nu aproba faptul că Tom Capelo le târâse după el într-o misiune militară, dar, desigur, nu spusese nimic. Un alt lucru pe care-l păstra numai pentru sine era faptul că nu-i plăceau prea mult copiii.

— Ele sunt fiicele mele, Amanda şi Sudie. Fetelor, salutaţi-l pe domnul colonel!

— Bună seara, spuse cea mare, o copilă înaltă şi slăbuţă, cu păr lung şi blond.

— Eu nu vreau să-l salut! scânci mezina.

Nu semăna nici cu sora ei, nici cu tatăl lor. Avea părul negru şi pielea deschisă la culoare, asemeni lui Capelo, dar în vreme ce el era mic, uscat şi nervos, fetiţa era ca un boţ rotund de aluat, cu obraji trandafirii.

— Îmi pare bine să vă cunosc pe amândouă, minţi Kaufman. V-o prezint pe doamna doctor Singh.

Fetiţa cea mare zâmbi şi-i strânse mâna doamnei Singh. Kaufman se gândi că, pentru un copil, se purta suportabil. Cea mică se încruntă, bosumflată.

— Bună, Tom! i se adresă doctorul Singh lui Capelo. Îmi pare bine să te văd! Mă bucur că vom lucra din nou împreună.

— Şi eu, Roz! spuse Capelo, părând sincer.

Acest lucru îi făcu mare plăcere lui Kaufman, care îşi spuse că poate Rosalind Singh va avea o influenţă liniştitoare asupra lui Capelo, om renumit de agitat.

Marbet Grant se apropie de ei. În afară de Kaufman, care purta uniforma de gală, numai ea îşi pusese ţinută de seară. Rochia, în aceeaşi nuanţă de verde ca ochii ei uluitori, era făcută dintr-un material vaporos, ce plutea în jurul ei când se mişca. Fetele lui Capelo reacţionară pe loc.

— Vai, ce frumoasă eşti! izbucni Sudie.

Micuţa uită că era bosumflată şi atinse rochia lui Marbet.

— Sudie, nu-i frumos! zise Capelo.

— Nu mă deranjează, replică Marbet, surâzând. Dumneata trebuie să fii doctorul Capelo. Iar ele sunt Sudie şi Amanda.

— De unde ştii? se miră Sudie. Tati, vreau şi eu o rochie ca asta!

Kaufman făcu prezentările, dar toţi o cunoşteau deja pe Marbet. Întregul sistem Sol ştia de existenţa ei. Pe Kaufman îl interesa în mod special această primă întâlnire dintre ea şi Capelo. O prezentă ca fiind „psihologul proiectului”.

— Nu cred în psihologie! rosti sec Capelo.

Marbet rămase imperturbabilă.

— Nici în cea bazată pe fiziologie?

— Dacă se bazează pe chimie, cu rezultate repetabile în cadrul unor experimente controlate, atunci da, fireşte că accept. Asta înseamnă ştiinţă, nu teoriile literare despre minte!

— Ah! făcu Marbet.

— Basme, de la un capăt la altul. Începând cu moş Droselmeyer Freud şi terminând cu madam Godiva Jennings, toţi nu fac decât să scotocească mintea câte unui biet amărât, de la un „strat conştient” la alt „strat conştient”. Desigur, pentru o grămadă de bani!

— Nu trebuie să vă supăraţi pe tata, doamnă, spuse Amanda. Se poartă întotdeauna oribil cu oamenii care-i plac.

— Demascat de propriul copil! Amanda, ştii că-i o minciună gogonată. Mă port oribil cu toţi, indiferent dacă-mi sunt simpatici sau nu. Roz poate să confirme!

— Se poartă oribil cu tine? o întrebă Marbet pe Amanda.

— *Groaznic*, răspunse fata, cu un zâmbet larg. Îmi face viaţa un iad!

— Cam aşa, întări Sudie cea mică, agăţată de cealaltă mână a lui Capelo.

— Demascat de amândouă fiicele mele! spuse Capelo. Gata, în sas cu voi! N-ar fi trebuit niciodată să devin tată!

Fetele nu-l băgară în seamă.

— Eşti faimoasă! îi spuse Amanda lui Marbet. Te-am văzut pe Net.

— Puţină demnitate, fetelor, le atrase atenţia Capelo. Nu vă prăbuşiţi în faţa notorietăţii! Amintiţi-vă că vă trageţi dintr-un lung şir de nonentităţi mândre şi independente.

Marbet izbucni în râs. Îl studiase tot timpul pe doctorul Capelo şi, brusc, Kaufman se întrebă ce vedea când îl privea. El, unul, vedea un bărbat pe care-l stingherea să fie studiat şi-şi masca nervozitatea prin sarcasm şi ironie. Pe de altă parte, dat fiind

faptul că sarcasmul şi ironia constituiau modul lui de a fi, poate că nu erau chiar un răspuns la atenţia pe care i-o acorda Marbet.

Apărură şi ultimii trei oaspeţi, împreună cu soldaţii care serveau cina. Kaufman îi conduse pe toţi spre masa acoperită cu damasc alb, pe care erau aşezate farfuriile de gală de la popota ofiţerilor. Se auziră ooo-uri şi aaa-uri admirative.

Doctorul Ann Sikorski, xenobiologul expediţiei, şedea între Marbet şi Kaufman. Soţul ei, doctorul Dieter Gruber, cel din cauza căruia pornise întreaga expediţie, stătea în faţa ei, lângă copiii lui Capelo. Gruber era un bărbat masiv şi necioplit, căruia cineva îi dăruise genomul unui magnific cavaler teuton. Blond, cu ochi albaştri, artificial de musculos. Sudie Capelo îi aruncă o privire şi izbucni în plâns.

— Nu vreau să stau lângă un malor! ţipă ea.

— Toată după-amiaza a fost cu toane, se scuză Capelo. Hai, Sudie, stai la mine în braţe!

— Nuuuuu! se văicări copila.

Gruber nu înţelegea nimic.

— Ce-am făcut? Şi ce înseamnă „malor”?

Tom Capelo îşi ţuguie buzele.

— Baronii cei răi ai războiului din jocul ei preferat de pe Net. Păcat că nu putem avea toţi un fizic plăcut, Dieter!

Sudie se agăţă de braţul tatălui ei, hohotind de parcă era sfârşitul lumii. Începu să-i curgă nasul. Gruber, dezgustat, dar hotărât, se aplecă spre fetiţă şi spuse cu blândeţe forţată:

— Nu plânge, *Liebchen*! Vezi, nu muşc, cel puţin nu fetiţe drăguţe ca tine!

Sudie ţipă şi mai tare. Capelo se întoarse spre Amanda.

— Spune-i lui Jane să vină s-o ia pe Sudie. E obosită, atâta tot. O să-i treacă, după ce se calmează.

— Întotdeauna mi-am spus că victorienii aveau perfectă dreptate, interveni Hal Albemarle. Să-i vezi pe copii, dar fără să-i auzi. Mai ales pe-o navă spaţială de război, unde copiii oricum n-au ce să caute.

Capelo se strâmbă, dar înainte să poată spune ceva, Marbet Grant zise iute:

— Hal, vorbeşti prostii! Faptul că tu ai avut o copilărie nefericită nu-ţi dă dreptul să te răzbuni pe biata Sudie, care e doar foarte obosită. Lucru absolut normal, de altfel.

Toată lumea se holbă la Marbet, care continua, calmă, să-şi ungă cu unt felia de pâine.

— De unde naiba ştii tu că am avut o copilărie nefericită?! răspunse Hal. A, m-am prins... ţi-ai pus la bătaie faimoasa empatie ca să-l impresionezi pe Capelo. Ei bine, de data asta ai dat-o în bară!

— Ba deloc! Te rog, nu încerca să mă minţi.

Albemarle se ridică de la masă.

— Vă rog să mă scuzaţi, domnule colonel Kaufman. Mai am ceva de lucru în cameră.

Plecă de pe punte cu o atitudine înţepenită.

— Of, n-ar fi trebuit să spun asta! zise Marbet. Să mă duc să-i cer scuze? Lyle?

— Mai întâi lasă-l să se calmeze, răspunse Kaufman.

Încă nu ştia ce să creadă despre cele întâmplate. Marbet cunoştea mult prea bine regulile sociale; aşadar, nu trebuia să se lase înşelat de aparenţe. Nici Tom Capelo nu se lăsase înşelat.

— Foarte drăguţ, Marbet! Îi abaţi atenţia lui Albemarle şi-l faci să plece, înainte ca el şi cu mine să ne luăm la harţă de-a binelea! Întotdeauna te amesteci în certurile altora? Eşti cumva din soiul ăla cel mai periculos de om: băgăciosul care vrea să facă pace cu orice preţ?

— Nu, răspunse Marbet, scuturând din cap.

Capelo se uită fix la ea o clipă, după care izbucni în râs.

— Nu-ncerca să mă manipulezi pe mine, Lady Băgăcioasa!

— Tati, interveni Amanda, nu fi răutăcios cu doamna Grant! Îmi place de ea.

Capelo se întoarse către fiica sa mai mare. Amanda îi susţinu privirea; feţişoara ei arăta hotărâre.

— Un trădător în tabăra mea! Fir-ar să fie, iarăşi sunt învins de solidaritatea feminină. Bine, dulceaţo, n-o să fiu răutăcios. Doamnă Grant, îmi pare rău că te-ai băgat între mine şi Albemarle!

— Mie nu! răspunse Marbet atât de senină, încât Capelo făcu ochii mari şi izbucni iarăşi într-un hohot de râs.

— Nu, fireşte că nu. Kaufman, nu te invidiez deloc pentru sarcina de a conduce această echipă!

— N-am vrut sarcina asta, spuse Kaufman cu sinceritate, şi toată lumea râse din nou.

Tensiunea scăzu. Rosalind Singh se duse apoi şi-l convinse cu binişorul pe Hal Albemarle să vină înapoi; reintrând, acesta îl salută ţeapăn din cap pe Kaufman, apoi pe Capelo. Până la sfârşitul dineului, se purtă ca un om care se străduieşte vădit să fie amabil, dar Kaufman se îndoia că se simte prea bine. Nu era sigur nici de restul că s-ar simţi grozav – cu excepţia Amandei, care părea fascinată de Marbet Grant. Conversaţia rămânea animată, toţi se turuiau şi, la prima vedere, păreau să fie dacă nu prieteni de-o viaţă, cel puţin bucuroşi că se află împreună.

Mai târziu, când se adunară în mici grupuri schimbătoare pentru a admira planeta ce rămânea tot mai în urmă, Kaufman se apropie să-i vorbească lui Marbet la ureche.

— Ai făcut o manevră pe cinste la masă! Albemarle *chiar* a avut o copilărie nefericită?

— Nu mai nefericită ca a oricui altcuiva. Dar el aşa crede.

Kaufman căzu pe gânduri.

— Ne va face probleme în echipă, nu?

— Cred că, în condiţii normale, Hal ar încerca să se integreze. Dar nu suntem în condiţii normale. Îi cam lipseşte siguranţa de sine. Plus că nu-i deloc uşor să lucrezi, ca savant de mâna a treia, alături de unul mult deasupra categoriei întâi şi care nici nu se oboseşte să-şi ascundă părerea despre talentele celorlalţi. De ce l-ai inclus în echipă, Lyle?

— N-am avut încotro. Ştii, e din marină. Eu sunt din armată. Alianţa Solară echilibrează participarea diverselor servicii militare cu minuţiozitatea unui bucătar care pregăteşte un sufleu. Şi mi s-a spus că Albemarle, ca om de ştiinţă, este mai mult decât competent.

— Dar nu de talia lui Thomas Capelo.

— Nu, în niciun caz! Nici n-are cum. O să-i ceri scuze lui Albemarle?

— O, da! Cât cuprinde! Îl supără teribil propria-i reacţie, care l-a surprins şi pe el. Nu vreau să dea vina pe mine pentru că şi-a pierdut controlul în halul ăsta.

— Va da vina pe doctorul Capelo?

— Da, dar oricum era montat să-l antipatizeze pe Tom, chiar dinainte de cină.

— Dar tu ce crezi despre Tom?

Kaufman îşi pusese întrebarea încă din timpul mesei.

Ea răspunse indirect, privind-o pe Rosalind Singh, care vorbea cu Capelo şi cu Amanda. Rosalind spusese ceva care-l făcuse pe fizician să râdă, ceea ce-i lumină pentru un moment faţa întunecată şi uscăţivă.

— Mă bucur că doctorul Singh face parte din echipă! Ea nu se simte în competiţie cu Tom şi-i înţelege amărăciunea.

— Aşadar, ţi se pare că e vorba de amărăciune?

— Cred că este omul cel mai plin de amărăciune din câţi am cunoscut vreodată!

Kaufman rămase tăcut pentru o clipă.

— Soţia lui a murit acum doi ani. Ucisă într-un raid al fallerilor.

— Cred că a iubit-o atât de mult, încât şi-a pierdut capul! Kaufman îşi spuse că Marbet alesese ciudat cuvintele.

— Dieter pare să se înţeleagă cu Tom.

— Da, Dieter este insensibil la batjocură, sarcasm, nuanţe şi introspecţie. Pentru Tom, trebuie să fie foarte odihnitor. În orice caz, Tom n-o să-l supere niciodată pe Dieter. Singura persoană care poate să facă asta e soţia lui. Întâmplător, îmi place Ann. O persoană foarte drăguţă!

— Da, spuse Kaufman.

Continuară să discute despre membrii echipei. Însă privirea lui Marbet rămase tot timpul aţintită asupra lui Capelo, care era la celălalt capăt al punţii şi făcea pe clovnul cu Amanda şi cu Dieter Gruber. Kaufman nu putea citi nimic pe chipul ei.

***

A doua zi, chiar înainte de micul dejun, Capelo îl pândea pe Kaufman în faţa uşii, pe coridor.

— Lyle, am nevoie să-mi faci o favoare.

— Bună dimineaţa, Tom! Sper că ai dormit bine. Cum ţi se pare cabina, e confortabilă?

— Despre asta vreau să vorbim.

— Nu-ţi place cabina? se interesă amabil Kaufman.

Lui Capelo ar fi trebuit să-i placă. I se dăduse pentru bonă şi copii cabina oficială, destinată demnitarilor, suficient de mare ca să funcţioneze ca dormitor, sală de clasă, teren de joacă şi orice ar mai fi avut nevoie fetele. Kaufman voia să se asigure că acestea n-au să cutreiere nava după pofta inimii – lucru ce l-ar fi iritat pe comandantul Grafton, care voia copii la bord şi mai puţin decât Kaufman! Capelo primise o cabină mai mică, alăturată.

— Cabina e-n regulă. Dar lui Sudie nu-i place că trebuie să iasă pe coridor şi apoi să intre pe altă uşă, ca să vină la mine. Nici nu poate şti dacă sunt acolo până nu face tot traseul, şi chestia asta o sperie. E puţin cam temătoare; are tot dreptul.

Era aluzia cea mai transparentă pe care-o făcuse până atunci în legătură cu moartea soţiei sale.

— Nu prea înţeleg ce anume îmi ceri, spuse Kaufman. Vrei să mai pun un pat în cabina oficială?

— Nu, eu noaptea lucrez, nu dorm, plus că Amanda trece printr-o fază de pudoare extremă. Nu, vreau să ceri să se facă o uşiţă în peretele dintre cabina fetelor şi a mea!

Kaufman îl privi fix. Evident, Capelo nu-şi dădea seama că ofiţerii armatei nu se pot apuca, pur şi simplu, să dea găuri în navele marinei.

— Tom, nu cred că se poate!

— Doar o uşă mititică în perete, cât să încap de-a buşilea. O ascundem după patul meu, iar pe partea cealaltă împingem mobila în faţă, să nu se vadă. Sudie vrea doar să fie sigură că poate veni la mine oricând are nevoie; în plus, îi place ideea unei uşiţe secrete.

Kaufman îşi spuse că problema nu consta în ceea ce-i plăcea lui Sudie. Lui Grafton n-avea să-i placă deloc. Kaufman îi spusese lui Marbet adevărul: să menţii echilibrul între armată şi marină era o treabă dificilă. O fi fost el şeful echipei Proiectului Special, cu puteri considerabile de decizie asupra direcţiei în care să meargă nava *Alan B. Shepard*, a momentului ales pentru plecare şi a acţiunilor ce aveau să se desfăşoare după ajungerea la destinaţie. Dar nava îi aparţinea, totuşi, lui Grafton.

— Tom…

— Te rog, Lyle! Chiar am nevoie de uşiţă.

Kaufman îl privi cu atenţie. Nu numai între armată şi marină trebuia menţinut echilibrul. Reputaţia de om dificil a lui Capelo era reală, judecând după efectul pe care îl produsese cu o seară înainte asupra lui Albemarle, ba chiar şi asupra lui Marbet. Poate că dacă-i făcea această favoare, îl va convinge să se poarte cooperant. Capelo avea întipărită pe chip o expresie ce nu-l caracteriza deloc: aşteptare umilă. Ar fi fost cea mai mare prostie să dea cu piciorul ocaziei.

Kaufman calculă rapid. Grafton nu va fi niciodată de acord. Dar Kaufman, care lucrase atâta timp în diplomaţie, învăţase cum să ocolească obstacolele ce nu puteau fi urnite din loc.

— Bine, Tom, să văd ce pot face! Dar nici tu, nici fiicele tale nu aveţi voie să suflaţi vreo vorbă cuiva!

— Minunat! Îţi sunt recunoscător, Lyle!

Exact asta intenţionase.

Kaufman găsi în computerul navei formularul potrivit: „Formular de lucrări pentru modificări ale pereţilor despărţitori în zone neoperaţionale şi nesecurizate”. Îl completă, imprimă o copie şi-l convocă pe sergentul Michael Doolin, tâmplar, al cărui nume îl găsise în registrul navei.

— Doolin, uite un formular de lucrări. Execută operaţia şi returnează-mi formularul! Îl voi depune eu însumi în arhivă.

— Am înţeles, domnule! Numai că… formularul nu e semnat, domnule.

— Ba da, este! Uite-aici: colonel Lyle Kaufman, Armata Alianţei Solare.

— Trebuie să fie semnătura unui ofiţer din marină, domnule! A unui căpitan sau secund sau ofiţer de punte.

Cu autoritatea calmă pe care, de-a lungul a douăzeci de ani, învăţase s-o afişeze, în care strecură şi o nuanţă subtilă de ameninţare, Kaufman întrebă:

— Doolin, înţelegi care este poziţia mea pe această navă?

— Da, domnule! replică sergentul, stingherit.

— Autoritatea mea este mai mare decât cea a unui ofiţer de punte?

— Da, domnule.

— Şi decât a secundului?

— Da, domnule!

— Atunci poţi să-mi explici ce problemă ai cu acest ordin direct?

— Niciuna, domnule. Îl voi executa imediat, domnule!

Doolin luă formularul şi ieşi, dar felul în care păşea exprima tot ce nu putea să spună în cuvinte.

Kaufman şterse din computer formularul completat. Când Doolin îi va returna ordinul scris, îl va distruge. Desigur, zvonul despre „uşiţa secretă” avea să se răspândească, dar se îndoia că va ajunge şi la urechile vreunui ofiţer. Era un fapt mult prea banal, iar Gordon avea reputaţia solidă a unui militar care acţionează ca la carte. Echipajul şi ofiţerii nu se împrietenesc. De altfel, pentru această expediţie specială, membrii echipajului fuseseră selectaţi cu grijă: să nu aibă nicio abatere la dosar şi să-şi îndeplinească ireproşabil sarcinile. Niciun om de la bord, nici măcar ultimul marinar, nu avea înregistrată vreo sancţiune, oricât de neînsemnată, în dosarele Corpului de Marină al Alianţei Solare. Kaufman era sigur că uşiţa din peretele cabinei nu-i va crea nicio problemă, iar la întoarcerea pe Marte, avea să-i ceară lui Doolin să repare totul.

Chiar şi aşa, după nici douăzeci şi patru de ore de la îmbarcare, Capelo îl determinase să încalce regulamentele. Kaufman se întrebă de câte ori îl va mai împinge fizicianul să facă acest lucru şi cât de departe era dispus să meargă de dragul lui Thomas Capelo.

CINCI

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

— Iată-l: cel mai pârjolit obiect dintr-o mie de sisteme stelare. Noi, cei care suntem deja morţi, te salutăm! spuse Capelo.

— Oricum, aici nu exista nicio formă de viaţă, remarcă Hal Albemarle.

— Ştim cu certitudine? Tu eşti sigur? Sau ascunzi ceva de noi, Hal? Haide, împărtăşeşte-ne şi nouă din înţelepciunea veacurilor!

Albemarle îi aruncă o privire mânioasă. Kaufman, care se alăturase echipei pe puntea de observaţie a navei *Alan B. Shepard*, îşi reprimă un gest de iritare. Relaţia dintre Capelo şi Albemarle nu se îmbunătăţise deloc de la prima lor întâlnire şi niciunul dintre ei nu se străduia să-şi ascundă antipatia. Din fericire, Albemarle şi comandantul Grafton păreau să fie singurii care stârneau ironia şfichiuitoare a lui Capelo. Rosalind Singh îl răsfăţa; Ann Sikorski îl tolera; Dieter Gruber uitase de existenţa lui.

Gruber era singurul care lipsea de la observarea preliminară a lui Nimitri, a şasea planetă de la steaua sistemului Lumea. Geologul se îmbolnăvise a doua zi după îmbarcare. Medicul navei stabilise că Gruber a contractat un virus, dintr-o tulpină mutantă de felul celor ce apăreau atât de frecvent pe Pământ; virusul se transmitea lateral şi nimeni de pe *Alan B. Shepard* nu era imun. Doctoriţa îl pusese imediat pe Gruber în carantină, unde se afla şi la ora aceea, bombănind nemulţumit pentru că participa doar virtual la discuţiile despre proiectul echipei.

Nava călătorise cu viteză maximă între Marte şi Tunelul Spaţial Nr. 1, apoi străbătuse mai multe tuneluri pentru a ajunge în acel sistem îndepărtat, aflat la marginea galaxiei. După ieşirea din unicul tunel al sistemului – Tunelul Spaţial Nr. 438 –, navei *Alan B. Shepard* i-au mai fost necesare încă trei zile ca să ajungă pe orbită în jurul lui Nimitri, planeta cea mai apropiată de tunel, cu aspectul unui glob întunecat, îngheţat şi fără

atmosferă. Cu mult înainte să ajungă în sistemul stelar, comandantul Grafton predase puntea de observaţie echipei proiectului special, care îşi instalase acolo portalurile de date. Capelo, Albemarle şi Rosalind Singh studiau ecranele ce coordonau datele primite de la senzorii obişnuiţi ai navei, de la cei adăugaţi pentru expediţie şi datele transmise de cele două sonde trimise pe planeta Nimitri.

— Radioactivitatea este de douăzeci şi nouă de ori mai mare decât nivelul previzibil, zise Rosalind. Rezultatele spectrografiei: concentraţie ridicată de iridiu, platină, toriu, cantităţi moderat de mari de uraniu… Hal, rulează un test Auberjois pentru aceste date, te rog!

— Arată exact cum l-a descris Syree Johnson, comentă Capelo.

— V-am spus eu! se auzi vocea răguşită a lui Gruber, care urmărea procedurile din cabina de carantină.

— Hal? spuse doctorul Singh.

— Cifrele se corelează, spuse Albemarle. În urmă cu doi virgulă unu ani tereştri a avut loc un salt uriaş în rata de descompunere, iar de atunci, nicio schimbare.

— Pentru noi, care nu suntem fizicieni, ce înseamnă asta? întrebă Marbet.

— Înseamnă că tot ce a spus doctorul Johnson în raportul preliminar se confirmă, răspunse Rosalind Singh cu vocea ei precisă. Este posibil ca „efectul de undă” descris de ea să fi lovit Nimitri şi să-i fi provocat puternica radioactivitate de acum, destabilizând nucleul tuturor elementelor cu numărul atomic mai mare de şaptezeci şi cinci. Altfel spus, probabilitatea ca fiecare nucleu să emită o particulă radioactivă a crescut enorm. Desigur, asta nu explică şi cauza fenomenului.

— Luna pe care au remorcat-o spre tunel a fost cauza! se auzi vocea lui Gruber.

În aceeaşi clipă, Capelo spuse şi el:

— De-asta te iubesc eu, Roz! Ne ajuţi să rămânem cinstiţi. Tu nu emiţi prematur concluzii, indiferent ce spune Gruber *in absentia*. Dar pariez pe sufletul meu inexistent că geologul nostru cel cu guturai are dreptate. Efectul de undă descris de

Syree a fost real, a lovit Nimitri şi s-a rostogolit mai departe ca să lovească Lumea. N-avea cum altfel!

— *Ja*! aprobă Gruber.

— Efectul n-a fost mai slab? întrebă Kaufman. N-a funcţionat legea descreşterii radiaţiei proporţional cu pătratul distanţei?

— Imposibil de spus, replică Albemarle, până nu facem măsurători în restul sistemului şi nu le comparăm cu datele iniţiale de pe *Zeus*.

Kaufman aprobă. Era şi el surprins cât de mult îl interesa răspunsul.

— Fascinantă chestie! spuse cu calm Marbet.

— Pentru mine, da. Dar pentru tine?

— Ştiinţa nu, recunoscu ea. Dar interacţiunile dintre membrii echipei, da, cu siguranţă!

El se întrebă din nou ce vedea. Evitase s-o întrebe; misiunea ei pe navă nu privea oamenii.

— Lyle, acum suntem în sistemul planetei Lumea, spuse Marbet pe când ceilalţi se adânciră într-o discuţie încinsă despre matematică, din care Kaufman nu pricepea o iotă. Nu crezi c-a sosit momentul să-mi vorbeşti despre acest faller pe care se presupune că-l voi întâlni?

— Încă nu, pentru că deocamdată n-am ce să-ţi spun. Imediat ce apare, Marbet, te introduc în cercul celor informaţi. Promit!

— În regulă.

Marbet reîncepu să observe dezbaterile matematice. Kaufman nu ştia dacă să se simtă jignit sau încântat. Părea că singurul interes al femeii în privinţa lui era legat de misiunea ei pe navă. Sau poate avea încredere că-i va comunica orice lucru important, fără să fie nevoie să-l preseze.

Îi studie curba gâtului ciocolatiu, pură şi puternică. Aşa cum o vedea, din profil, pometţii uluitori de înalţi şi de proeminenţi formau un plan perfect conturat sub ochii de smarald. Buclele moi, roşcate se adunau deasupra urechii micuţe, împodobite cu un cercel din jad. Avea trăsături atât de precis conturate, încât parcă ar fi fost sculptată; şi totuşi, carnea de pe gâtul perfect al acestei fiinţe modificate genetic pulsa încetişor, o dată cu respiraţia caldă a vieţii.

Brusc, Lyle Kaufman îşi dori ca ea să nu-l fi surprins studiind-o.

Într-un târziu, Albemarle spuse iritat:

— Mă rog, dacă asta crezi, n-are rost să ne cercăm!

— Asta aşa e, zise Capelo, pentru că orice cred eu nu poate fi decât adevărat. Am călătorit opt mii de ani-lumină cu un singur scop: să am dreptate când tu greşeşti. Trăiesc pentru încântarea de a desfiinţa teorii matematice stupide, iar tu îmi furnizezi materialul. Nu-i aşa, Roz?

— Ai dreptate în privinţa acestui punct din matematică, replică doctorul Singh, dar n-ai dreptate întotdeauna, Tom! Lasă-l în pace pe Hal, ca să poată face analiza pe care i-am cerut-o.

— Vorbeşti exact ca fiică-mea, care-mi dă tot timpul ordine. Sunt înconjurat de femei autoritare. Lyle, aminteşte-le tu cine e şeful aici!

— Eu sunt! răspunse Kaufman blând, şi-şi primi imediat răsplata: Marbet se întoarse şi-i zâmbi larg, cu buzele ei pline.

— Cina e servită! anunţă ofiţerul de serviciu, aducând o tavă plină şi frumos mirositoare.

Asta era altă problemă. În afara orelor de somn, echipa stătea aproape în permanenţă pe puntea de observaţie, unde se muncea, se discuta şi se mânca. Fuseseră invitaţi cu toţii să mănânce la popota ofiţerilor, dar lucrurile nu merseseră prea bine. Ofiţerii de pe *Alan B. Shepard* alcătuiau un grup eterogen: de la ofiţerul de comandă, rafinat şi iubitor de muzică, până la ofiţerul însărcinat cu comunicaţiile, dotat cu cel mai pervers simţ al umorului pe care-l întâlnise Kaufman vreodată, în lunga sa carieră militară. Dar, în ciuda diferenţelor dintre ei, erau cu toţii, mai presus de orice, ofiţeri de marină. Tom Capelo era prea ciudat pentru gustul lor, prezenţa fetiţelor îi inhiba, iar Marbet Grant îi intimida vizibil. Toată lumea ştia cine este. Kaufman îi văzuse pe ofiţeri cum o priveau pieziş, când credeau că ea nu-i vede, şi ştia că se întreabă câte din lucrurile pe care preferau să le ţină ascunse poate ea să afle fără efort. Cei mai mulţi nici n-o priveau în ochi.

Aşa că, la câteva zile după plecarea de pe Pământ, echipa proiectului special a început să mănânce pe puntea de

observaţie. Hal Albemarle mânca uneori la popotă, când nu mai putea să-l rabde pe Capelo, dar teama de a nu pierde ceva important îl aducea întotdeauna înapoi. Kaufman încerca acelaşi sentiment, dar îşi împărţea în mod scrupulos mesele între popotă şi irascibila sa echipă.

Două zile mai târziu, au intrat pe orbita următoarei planete a sistemului stelar: o altă rocă lipsită de viaţă. Tot atunci, Dieter Gruber a fost eliberat din carantină. Kaufman se bucură să-l revadă. Entuziasmul lui Gruber pentru proiect şi indiferenţa lui faţă de tensiunile sociale erau în egală măsură binevenite.

***

A cincea planetă de la steaua sistemului avea şi ea un grad ridicat de radioactivitate. De fapt, era la fel de radioactivă ca Nimitri.

— Mai rulează o dată datele, ceru Capelo.

— Am făcut-o deja de două ori! îl repezi Albemarle.

— Atunci fă-o şi a treia oară!

Albemarle se conformă şi obţinu acelaşi rezultat.

— Aşadar, efectul de undă nu se supune legii descreşterii radiaţiei proporţional cu pătratul distanţei, spuse gânditoare Rosalind Singh. Interesant…

— Mai mult decât interesant! exclamă Dieter Gruber.

Uriaşul geolog era atât de entuziasmat, încât nu putea sta locului. Se fâţâia pe punte ca o enormă felină aurie, oprindu-se adesea ca să privească planeta moartă ce se rotea în zare. Cenuşie şi lipsită de aer, semăna cu o Nimitri mai mică.

Kaufman voia să fie sigur că a înţeles. Pe punte se aflau doar ei cinci. Capelo, Singh, Gruber şi Albemarle erau oameni de ştiinţă. El, nu.

— Asta înseamnă că atunci când artefactul pe care-l trăgea după sine Zeus a explodat sau a fost doborât, a dat naştere unui tip de undă diferit de cel descris de Syree Johnson când a examinat artefactul pe orbită?

— Da, Lyle, spuse Rosalind Singh cu răbdare. Sau, mai degrabă, nu diferit ca efect, pentru că datele au indicat în toate cele trei ocazii faptul că unda a destabilizat atomii cu numărul atomic mai mare de şaptezeci şi cinci. Asta s-a întâmplat pe orbită, asta s-a întâmplat şi pe Nimitri, şi aici. Dar când doctorul

Johnson a activat în mod deliberat artefactul pe orbită, l-a reglat la puterea cea mai mică. Artefactul era marcat cu numere prime, plus numărul întreg unu, la fel ca tunelurile spaţiale. De data aceea, unda a respectat legea descreşterii proporţionale cu pătratul distanţei. Datele obţinute de doctorul Johnson, de pe navetă şi de la diverşi senzori orbitali, nu lasă nicio îndoială în această privinţă. Dar când artefactul a „explodat”, se pare că a emis o undă mult mai puternică, poate la cea mai mare putere, iar unda aceea se pare că nu *s-a supus* legii descreşterii proporţionale cu pătratul distanţei. A afectat această planetă la fel de puternic ca pe Nimitri, deşi între ele sunt cincizeci şi şase de milioane de kilometri.

— Prin urmare… asta înseamnă că a lovit Lumea cu aceeaşi intensitate? întrebă Kaufman.

— Da! zise Gruber răguşit. Şi totuşi, Lumea n-a devenit radioactivă! Şi asta datorită artefactului îngropat! S-a întâmplat exact în acelaşi moment, fără vreo întârziere datorată vitezei luminii! Pentru că sunt interconectate!

— Asta încă n-ai de unde să ştii, Dieter, spuse cu blândeţe Rosalind Singh.

— Nu? Ai altă teorie, doctore Singh?

— Nu voi avea nicio teorie până nu voi putea include în ea şi diminuarea.

— Iar diminuare înseamnă…? interveni Kaufman.

— Diminuarea descrie modul în care descreşte efectul, până când ajunge nedetectabil. Trebuie să se atenueze pe măsură ce creşte distanţa, altfel ar afecta întregul univers. Îţi aminteşti că am lansat sonde în direcţia opusă planetelor şi au indicat o scădere foarte bruscă a radiaţiilor, la o distanţă de circa şase miliarde de kilometri faţă de stea. O descompunere foarte ciudată! Nu cunoaştem nicio ecuaţie care s-o explice.

— O să găsim noi una! spuse Dieter cel optimist.

Ochii albaştri îi străluceau de încântare.

Kaufman îşi întoarse privirea spre Capelo, care părea să ignore discuţia. Se plimba în sus şi-n jos, adâncit în gânduri, cu chipul uscăţiv, întunecat, încordat din pricina concentrării. Abia acum îşi dădu seama cât de diferit arăta Capelo când cugeta profund. Pentru o vreme, de pe chipul său dispărea toată ironia,

toată amărăciunea. Asta îl făcea să arate mai tânăr şi în acelaşi timp, paradoxal, mai matur, capabil să se concentreze intens, fără ca nimic din exterior să-i distragă atenţia. Silueta care se mişca fără încetare avea ceva intimidant. Nici măcar Albemarle nu-l întrerupse.

— Ai să vezi când vom dezgropa artefactul, colonele! îi şopti Gruber la ureche. Şi acela modifică probabilitatea. Aşa cum artefactul care a explodat a modificat probabilitatea ca orice atom dat să devină radioactiv în orice moment dat. Creierul este şi el un câmp de probabilitate, iar artefactul acela îngropat influenţează creierul. Ştiu, o simt! Ai să vezi!

Kaufman studiase cu atenţie acea parte din raportul lui Gruber. Era partea ce determinase Înaltul Comandament să-l ignore pe Gruber, etichetându-l nebun. Potrivit geologului, artefactul îngropat influenţa eliberarea de neurotransmiţători din creier, iar faptul că se afla pe planeta aceea de milioane de ani afectase evoluţia mentală a băştinaşilor. Mai alarmant era faptul că afectase şi creierul oamenilor care făcuseră parte din echipa de cercetători, când aceştia au pătruns în peşteră şi s-au apropiat prea mult de obiectul îngropat.

Cu asemenea afirmaţii, nimic mai uşor decât să ridiculizezi povestea lui Gruber. Da, creierul lui fusese afectat! afirmau medicii militari care-l consultaseră. Probabil inhalase vreun halucinogen sau băştinaşii îi spălaseră creierul sau îl zăpăcise vreo substanţă psihotropă ingerată pe acea planetă.

Kaufman studiase zile întregi cuburile cu date despre creier, încercând să evalueze afirmaţiile lui Gruber. Da, eliberarea de neurotransmiţători la nivelul creierului avea o componentă de probabilitate. Din motive pe care nimeni nu le înţelegea, transmiţătorii nu se descărcau de fiecare dată când un impuls electric străbătea un nerv. Rata de eliberare varia între 17% şi 62%, în funcţie de nerv – *chiar dacă impulsul electric avea de fiecare dată acelaşi voltaj*. Un singur atom declanşa sau nu un set de transmiţători. Desigur, ori de câte ori sunt implicaţi atomi singuri, obţii efecte cuantice... şi aici intervine probabilitatea.

Privită din acest unghi, teoria lui Gruber începea să aibă sens.

Dar nimeni nu definise vreodată, nu măsurase şi nici nu crease un „câmp de probabilitate”. Era un concept pur teoretic.

Şi chiar dacă, prin absurd, ar fi existat aşa ceva, ideea că acest „câmp” putea fi controlat încălca, practic, toate legile fizicii, cel puţin la nivelul la care putea Kaufman să înţeleagă această ştiinţă. Pe de altă parte, acelaşi lucru se putea spune şi despre tunelurile spaţiale – iar ele existau, fără doar şi poate. În al treilea rând, şi teoria lui Capelo despre probabilitate, pe care unii o considerau la fel de smintită ca teoria lui Gruber, încălca toate legile fizicii. Însă Capelo nu era o persoană pe care s-o poţi ignora prea uşor.

Din cât înţelegea Kaufman fizica actuală, particulele subatomice, indiferent cum le denumeai, nu erau de fapt particule, ci nişte stringuri minuscule, care vibrau. Acest lucru fusese demonstrat concludent de marele Elisar Yeovil în 2041, pe baza cercetărilor efectuate de-a lungul unui secol. Toate proprietăţile „particulelor” – încărcătură, masă, spin – proveneau din diversele modele de vibraţie ale stringurilor fundamentale. Spaţiu-timpul este o ţesătură uriaşă de stringuri care se răsucesc şi vibrează în cele patru dimensiuni cunoscute şi în cele şase mai puţin cunoscute – dimensiuni minuscule, condensate, parcă strâns înfăşurate, care se adăugau lungimii, lăţimii şi înălţimii în fiecare punct din univers.

O dată cu descoperirea gravitonului, în 2052, gravitaţia fusese în sfârşit complet integrată în înţelegerea umană a forţelor ce controlează spaţiu-timpul. Câmpurile gravitaţionale erau încifrate în structura din care era ţesut spaţiu-timpul, asemeni unui număr enorm, dar nu infinit, de stringuri care vibrau toate în acelaşi „model gravitonic”. Gravitonul – fără masă, cu viteza de spin 2, în perfectă concordanţă atât cu mecanica relativistă, cât şi cu cea cuantică – se alăturase gluonului, fotonului şi bosonului cuantic, ca „particulă-mesager”, transmiţătoare a unei forţei elementare.

Faptul care-l făcea pe Capelo să pară nebun în ochii atâtor colegi fizicieni era dorinţa de a explica amplitudinile probabile în acelaşi mod: prin intermediul unei „particule-mesager” încă nedescoperite – un nou model de vibraţie, botezat de Capelo „probon”. Dar probonul nu fusese încă descoperit experimental; în plus, Capelo nu putea să-i dovedească matematic existenţa decât într-un mod foarte obscur şi ocolit. Nu avea nici măcar

vreun model coerent. Argumentele lui Capelo în favoarea existenţei probonilor se bazau pe ecuaţii mult prea complicate pentru nivelul de cunoştinţe al lui Kaufman, ecuaţii subordonate existenţei celor şase dimensiuni spaţiale condensate, a căror existenţă o demonstrase concludent marele Yeovil. Aceste dimensiuni erau numite de obicei spaţii Calabi-Yau, după o clasă particulară de forme geometrice. Minuscule, ele există în fiecare punct din spaţiu-timp. Până la acea oră, Capelo folosise ecuaţiile de transformare Sung-Rendell pentru a…

— Domnule colonel!

Comandantul Grafton apăruse din senin lângă el; Kaufman nici măcar nu-l auzise apropiindu-se. Zâmbi în sinea lui: să însemne asta că poate şi el să se cufunde în gânduri şi să nu mai observe ce se întâmplă în jur, aşa cum făcea Tom Capelo? Dar nu se putea lăuda cu aceleaşi rezultate strălucite. Îl privi pe Grafton şi abia atunci văzu ceva ce-ar fi trebuit să observe imediat.

Comandantul vibra de emoţie. Fiind comandor de marină, emoţia lui n-avea nimic din exuberanţa lui Gruber sau din interiorizarea lui Capelo. Dar linia maxilarului, strălucirea din ochii lui îi spuneau lui Kaufman că s-a întâmplat ceva. „Dumnezeule! Au reuşit!” îşi spuse el. Dar Grafton rosti doar:

— Vreţi să veniţi cu mine, domnule colonel? Aveţi un mesaj de pe zburător.

— Da, desigur!

Kaufman se ridică şi părăsi puntea de observaţie. Capelo continua să se plimbe în sus şi-n jos, atent doar la propriul peisaj mental febril. Ceilalţi trei discutau încet.

Pe coridor, Kaufman nu mai avu răbdare şi-l întrebă pe Grafton:

— Au capturat un faller, nu-i aşa? A mers: au prins unul viu!

— Da, e viu, răspunse Grafton.

Ceva din tonul cu care rosti aceasta îi aminti lui Kaufman ce citise în dosarul de personal al lui Grafton, în timp ce pregătea expediţia. Unul dintre fraţii comandantului fusese ucis în bătălia cu fallerii din sistemul Quatorze.

Îl urmă pe Grafton în camera de comunicaţii protejată, unde se primeau mesajele codificate transmise de pe zburătorul

staţionat la intrarea în tunelul spaţial. Zburătorul ar avea nevoie de zile întregi pentru a ajunge din urmă mesajul trimis cu viteza luminii. Dar, fără îndoială, o altă navă spaţială pornise deja spre Lume, având la bord primul duşman extraterestru capturat în acel război lung, inexplicabil şi nedorit.

Şi apoi…

— Chemaţi-o pe doamna Grant, vă rog!

— E pe drum, spuse Grafton. În camera comunicaţiilor există cuburi cu date, pe care le poate studia.

— Bine, spuse Kaufman, cu speranţa că lucrurile chiar vor merge bine.

Respiraţia i se accelerase.

Poate că omenirea avea, în sfârşit, o şansă de a riposta.

ŞASE

SPAŢIUL CONTROLAT DE FALLERI, SISTEM STELAR FĂRĂ NUME

Planul nu avusese nimic simplu, aşa că toţi au fost uluiţi să constate că a mers. În plus, unii se simţeau puţin ruşinaţi, pentru că totul a depins de moartea unui copil.

Echipa implicată în proiect făcuse toate celelalte preparative cu mult înainte. Complet pregătită, a aşteptat găsirea copilului potrivit. Au fost găsiţi doi, dar părinţii au refuzat, ba mai mult decât atât, s-au dat înapoi oripilaţi când li s-a explicat planul. Unul dintre taţi l-a pocnit drept în faţă pe conducătorul proiectului, colonelul Ethan McChesney – o lovitură plină de durere şi furie. McChesney nu s-a supărat. Reacţia omului era de înţeles.

Apoi, la două săptămâni şi jumătate după ce *Alan B. Shepard* a intrat în Tunelul Spaţial Nr. 1, părăsind sistemul solar, în colonia De Kooy de pe New Holland, Katrina Van Rynn a căzut de pe scuterul fratelui ei. Fetiţa n-ar fi trebuit să urce pe scuter. Părinţii îi spuseseră lui Michael, în vârstă de treisprezece ani, că sora lui, care avea doar patru ani, e prea mică pentru a sta pe locul din spate. S-ar fi putut speria, iar el n-avea destulă experienţă de conducere a scuterului. Michael a luat-o totuşi la plimbare, pentru că prea se rugase de el şi pentru că-i plăcea să se dea mare – chiar şi în faţa surioarei lui. I-a legat centura şi-au pornit-o peste colinele purpurii unde coloniştii olandezi se străduiau să recreeze un mod de viaţă religios complet dispărut de pe Pământ.

Michael a zburat prea sus cu scuterul şi Katrina chiar s-a speriat. A intrat în panică, şi-a desfăcut centura (Michael habar n-avea că ştie cum se face ăsta) şi a încercat să coboare. Scuterul era la zece metri deasupra solului. Fetiţa a murit trei ore mai târziu, la centrul medical din De Kooy.

McChesney se afla deja acolo. Reţeaua lui de informatori se număra printre cele mai bune din galaxie. În ciuda durerii

cumplite, familia Van Rynn a fost de acord cu planul lui McChesney. Erau patrioţi şi sperau că felul în care McChesney va folosi trupul Katrinei îl va ajuta pe Michael. Băiatul era înnebunit de sentimentul vinovăţiei. Familia avea nevoie să salveze ceva, orice, din nenorocirea ce se abătuse asupra tuturor.

Un zburător a dus corpul Katrinei la Tunelul Spaţial Nr. 86, unul dintre numeroasele tuneluri aflate pe orbita sistemului New Holland, cu viteza maximă pe care o puteau suporta atât zburătorul, cât şi corpul neînsufleţit. Katrina nu fusese congelată. Era important ca trupul să nu-şi schimbe în niciun fel compoziţia.

După ce străbătu câteva tuneluri, zburătorul ajunse la Baza Mowbray, o staţie spaţială militară nou-nouţă, situată în vecinătatea Tunelului Nr. 472. În jurul lor orbita alt tunel, Nr. 473, ce ducea la o obscură colonie a fallerilor. Cartografierea tunelurilor era o treabă complicată. O navă care traversa un tunel spaţial şi apoi se întorcea pe acelaşi traseu revenea la locul de plecare iniţial numai dacă între timp nu trecuse niciun alt vehicul prin tunel. Dacă trecuse, nava era condusă automat pe traseul celeilalte. Din această cauză, tunelurile foarte frecventate erau foarte flexibile şi aveau nevoie de o ghidare centrală complexă, pentru a rămâne concentrate asupra unui anumit sistem.

Dar tunelurile numerotate de la Nr. 470 la Nr. 473 nu erau prea des folosite. Recent descoperite şi foarte îndepărtate, fuseseră explorate de o singură navă spaţială umană. Aceasta trecuse prin Tunelul Nr. 473, descoperise micuţa colonie a fallerilor pe singura planetă a sistemului şi ieşise imediat din tunel. Colonia nu era una militară. Se putea ca fallerii să nu fi aflat deocamdată faptul că oamenii au descoperit sau vizitat acel sistem stelar. Pe acest lucru miza McChesney.

Trupul Katrinei era legat în interiorul unui mic zburător particular, de două locuri – genul utilizat de oamenii bogaţi şi de exploratorii comerciali. În scaunul pilotului se afla trupul unui tânăr soldat care murise în aceeaşi zi din cauza unui violent virus cerebral, care-i distrusese toţi centrii nervoşi în câteva ore. Zburătorul era plin cu provizii, inclusiv jucării şi holofilme

potrivite pentru o fetiţă de patru ani. Cu excepţia armelor uşoare, civile, vehiculul era lipsit de apărare.

Computerul presetat conduse zburătorul prin Tunelul Spaţial Nr. 473, apoi îi opri toate motoarele şi-l lăsă să plutească în derivă prin spaţiu.

McChesney şi echipa lui aşteptau la celălalt capăt al tunelului. Se simţeau ca legaţi la ochi. Nu puteau trimite nicio sondă împreună cu zburătorul şi nu le putea parveni niciun semnal înapoi; Alianţa Solară avea nenumărate dovezi privind capacitatea fallerilor de a detecta orice câmp electromagnetic. Tehnologia lor de detectare părea să fie la fel de bună ca a oamenilor. La fel şi armele. Iar apărarea lor, de când deţineau acele misterioase scuturi modificatoare de fază, era infinit superioară. Un fascicul protonic tras într-un skiter de-al fallerilor – echivalentul zburătorului folosit de oameni – dispărea pur şi simplu. Niciun savant nu reuşise să descopere unde dispărea sau de ce nu se încălca legea conservării materiei/energiei. McChesney nu-şi bătea capul cu probleme de fizică pe care ştia că nu le va înţelege oricum.

Nu înţelegea nici nanotehnologia, dar consilierii ştiinţifici îi spuseseră că putea fi unul dintre domeniile în care oamenii să le fie superiori fallerilor. Nimeni nu ştia cu certitudine. Nu reuşiseră să captureze niciun faller viu şi, de asemenea, niciun skiter întreg, ci doar sub formă de morman topit, total nepotrivit pentru ingineria reversibilă. Totuşi, nici corpurile carbonizate ale fallerilor, nici navetele lor nu trădau vreun semn de cunoaştere a nanotehnologiei – cel puţin din câte-şi putuseră da seama consilierii ştiinţifici.

— Cât a trecut? întrebă McChesney, aflat pe partea controlată de oameni a Tunelului Spaţial Nr. 473, deşi cunoştea deja răspunsul.

— Patruzeci şi şapte de ore terestre, spuse aghiotanta sa.

— La dracu’! Intrăm!

Aghiotanta îl privi fix.

— Mai avem încă două ore, domnule!

— Intrăm acum!

După care adăugă, în chip de slabă justificare:

— Simt că e momentul. Acum!

— Da, domnule! spuse aghiotanta, deşi tonul vocii ei exprima altceva.

Intrară.

Şi dădură lovitura. În mod incredibil, i-au prins pe nemernicii de falleri chiar asupra faptului, adică la bordul zburătorului pământean.

Tipii de la serviciul de spionaj îi spuseseră: „Aşteaptă patruzeci şi nouă de ore. Ştim că deseori fallerii lasă să treacă douăzeci de ore terestre din momentul detectării şi până să acţioneze. Pe planeta lor, ziua are douăzeci de ore; poate că există un ritm circadian predeterminat care le influenţează luarea deciziilor sociale. Sau poate că nu. În orice caz, au nevoie categoric de nouă ore ca să ajungă din colonia lor la tunel, dată fiind poziţia planetei când trimiţi zburătorul prin tunel şi dată fiind viteza skiterelor lor civile. Presupunem că n-au nicio navă militară în colonie. Nu putem spune cât timp le trebuie ca să observe zburătorul nostru în derivă. Ar putea să-l detecteze chiar în secunda în care-l expediezi prin tunel, dacă au o sondă pe orbită în jurul tunelului spaţial.

— Atunci de ce n-a detectat sonda primul zburător? întrebase McChesney.

— Poate l-a detectat. Sau poate nu există nicio sondă, fiindcă nu-i o colonie mare şi nici militară. În privinţa asta avem doar presupuneri, domnule colonel. Pur şi simplu intraţi după patruzeci şi nouă de ore şi vedeţi ce prindeţi. Douăzeci de ore din momentul în care fallerii detectează zburătorul, ca să ia o decizie. Nouă ore ca să ajungă la zburător. Alte douăzeci de ore ca să observe zburătorul şi să-l sondeze cu senzori. După care intraţi.

Dar McChesney intrase cu două ore mai devreme şi-i prinsese pe nemernici asupra faptului.

Skiterul coloniei se afla pe aceeaşi traiectorie cu zburătorul pământean în derivă, la cinci clickuri distanţă, când primul zburător militar al lui McChesney ţâşni din tunelul spaţial. Skiterul, mai bine înarmat decât se aşteptaseră oamenii, deschise imediat focul asupra zburătorului, distrugându-l. Dar McChesney avea alţi patru zburători în rezervă, plus o navă de război. Aruncă în aer skiterul înainte ca acesta să mai poată

anihila ceva. Nefiind echipat cu noile scuturi capabile să anihileze undele de particule, skiterul explodă.

Nava de război dispunea de cei mai avansaţi senzori inventaţi de oameni. Aceştia înregistrară două semnale de căldură în interiorul zburătorului în derivă, unde ar fi trebuit să fie doar cele două cadavre reci. Senzorii au înregistrat şi faptul că ambele corpuri calde stăteau nemişcate.

McChesney acţionă mai repede decât îi permiteau regulamentele de siguranţă. În şapte minute, la bordul zburătorului se aflau puşcaşi marini echipaţi în costume spaţiale. Puşcaşii marini erau o precauţie inutilă – una dintre rarele situaţii în care gândirea ştiinţifică înţelesese o situaţie militară.

Fără îndoială că înainte să urce la bord, fallerii scanaseră zburătorul oamenilor cu toate dispozitivele de care dispuneau. Senzorii le spuseseră că la bord se află doi oameni morţi, dintre care un copil. Poate că fallerii îşi dăduseră seama că bărbatul avea creierul distrus – un tată care murise pe neaşteptate, în timp ce-şi ducea undeva copilul –, sau poate că nu. Poate şi-au dat seama că micuţa Katrina Van Rynn avea oasele frânte, sau poate că nu. Dar, din câte se ştia, fallerii nu avuseseră niciodată ocazia să examineze un copil pământean. Atacurile lor fulgerătoare nu presupuneau şi luarea de prizonieri. Până la acea oră capturaseră cadavre de soldaţi, dar niciodată un trup de copil. O specie extraterestră va fi interesată să ştie cum se dezvoltă duşmanul, nu? În plus, fallerii se vor gândi că o navă cu un copil la bord nu poate fi militară. Fără îndoială, îşi dăduseră seama că pământenii nu-şi duc vlăstarele în bătălii. Katrina Van Rynn, în zburătorul ei fără apărare şi clar inofensiv, fusese o momeală perfectă.

Un singur faller urcase la bord, însoţit de o sondă-robot capabilă se detecteze orice capcană cunoscută de tehnologia speciei sale. Dar nu putea să detecteze ceva ce nu cunoştea. Dacă fallerul ar fi încetat să mai respire, probabil că robotul l-ar fi aruncat în aer, o dată cu nava şi cu el însuşi. Probabil ar fi procedat astfel şi la ordinul stăpânului său, dacă ar fi detectat vreo breşă în costumul fallerului sau dacă oricare dintre maşinăriile de la bordul zburătorului s-ar fi activat brusc.

Nimic din toate acestea nu s-a întâmplat. Imediat ce fallerul a trecut pragul, de fundul costumului său s-au agăţat nanoroboţii, pe care sonda-robot nu ştia să-i detecteze. N-au găurit costumul, ci s-au deplasat prin el, strat molecular după strat molecular, distrugând mecanic câte o moleculă pentru a o reface imediat în urma lor, din aceiaşi atomi – aşa cum fuseseră programaţi să procedeze. Nici robotul, nici fallerul n-au sesizat compromiterea integrităţii costumului, întrucât costumul a rămas intact. Când nanoroboţii au ajuns la stratul molecular ce emitea semnalul termic al ţesuturilor vii, programul li s-a modificat.

Au pătruns în corpul fallerului şi au început să-l paralizeze încet. Biologii pământeni aflaseră destule, studiind cele câteva trupuri carbonizate pe care le salvaseră pentru a analiza genomul. Genomul fallerilor nu era alcătuit din ADN; de aceea, aproape orice substanţă organică inserată la nivelul lui le putea fi fatală. Dar nanoroboţii nu erau organisme vii, ci minuscule maşinării. Programul lor a determinat cu uşurinţă ce fel de gaz respira fallerul în interiorul costumului etanş – mediul de transport energetic al speciei. Apoi au început să-l absoarbă încet, multiplicându-se rapid în acelaşi timp. Fără să-şi dea seama de nimic, fallerul a alunecat lin într-o stare echivalentă cu aceea determinată de privarea de oxigen (dar nu era vorba de oxigen). Apoi a leşinat sau a adormit, în orice caz, a intrat într-o stare caracterizată de reducerea activităţii conştiente. Nanoroboţii au încetat să se înmulţească. Au continuat să-l menţină pe faller în stare de inconştienţă, dar fără a-i lipsi complet creierul de energie. Robotul fallerului n-a sesizat nimic în neregulă; toate speciile complexe dorm.

Când puşcaşii marini au pătruns în zburător, robotul nu mai putea să detecteze nimic. Alţi nanoroboţi, pe care el nu ştia să-i recunoască, îl scoseseră din funcţiune, atom cu atom.

Puşcaşii marini legară cu grijă membrele fallerului adormit şi-l duseră pe nava de război. McChesney decolă imediat prin Tunelul Spaţial Nr. 473, apoi prin alte douăsprezece tuneluri, unele dintre ele foarte flexibile, făcând imposibilă urmărirea navei. Înainte de a scoate costumul fallerului, xenobiologii de la bord analizară cu grijă amestecul gazos din interiorul acestuia şi

toate variabilele la care se puteau gândi. Când îl lăsară pe extraterestru să se trezească, informaţiile lor despre biologia fallerilor, aproape nule până atunci, crescuseră fabulos.

Extraterestrul se trezi într-un mediu adaptat cu precizie la nevoile sale biologice. Atmosfera, umiditatea, temperatura, toate se potriveau cu cele existente în costumul lui spaţial. Era legat de perete – cu blândeţe, dar fără putinţă de scăpare. Din diverse părţi ale corpului său fuseseră îndepărtate capsule mititele. Poate erau echivalentul unor plombe dentare, poate nu. McChesney şi echipa medicală n-aveau de gând să-i permită primului prizonier faller să se sinucidă.

Nici nu voiau să-l lase să moară de foame. Xenobiologii nu erau foarte siguri ce fel de lichide l-ar hrăni pe extraterestru, dar îi analizaseră conţinutul stomacului (al celor două stomacuri, de fapt) şi fabricaseră o substanţă ce sperau să fie un substitut acceptabil. Substitutul urma să-i fie administrat cu forţa, printr-un tub. Când prizonierul redeveni conştient, singura alegere pe care putea s-o facă în celula lui capitonată era: să comunice sau nu?

Nava de război a lui McChesney ajunsese între timp pe cea mai îndepărtată stea a sistemului Lumea, gata să transfere pe *Alan B. Shepard* celula cu prizonierul şi xenobiologii. După transfer, McChesney se întoarse la Tunelul Nr. 438 şi se plasă pe orbită în jurul tunelului, până la noi ordine. Nava avea la bord toate armele inventate de oameni. Niciun vehicul nu putea să treacă prin Tunelul Nr. 438 şi să avanseze către Lume fără să fie interceptat de McChesney.

Nu ştiau dacă fallerii şi-au dat seama că unul de-al lor, în loc să moară în skiterul coloniei, fusese capturat viu. Dar chiar dacă ar fi înţeles acest lucru, n-aveau cum să-l recupereze.

***

— Povesteşte-mi încă o dată, îi ceru Marbet Grant lui Lyle Kaufman în timp ce aşteptau la punctul de securitate din măruntaiele navei *Alan B. Shepard.*

Şi închise ochii. Privind-o, Kaufman înţelese: Marbet voia să asculte din nou informaţiile nu fiindcă nu le-ar fi înţeles. Voia să le audă iarăşi ca pe o mantră, o cale de calmare, o înşiruire de

cuvinte cunoscute. După ce trecea de acest ultim punct de control, nimic nu va mai fi cunoscut. Spuse:

— Teoria – şi subliniez: este *doar* o teorie – spune că fallerii au un instinct puternic, dominant de a-i elimina pe toţi „ceilalţi" care-ar putea prezenta un pericol, cât de mic, pentru ei. O strategie evoluţionistă ce poate să fi funcţionat şi să fi fost întărită de-o veşnicie pe planeta lor natală, despre care ştim că este supusă unui bombardament cosmic puternic, putând produce multe, foarte multe mutaţii. Fallerii au şters pur şi simplu de pe faţa planetei toate fiinţele prea diferite de ei înşişi, inclusiv propriii copii, uneori. La primul semn de diferenţiere, un faller pare să simtă ceva asemănător cu frica instinctivă de cădere a oamenilor – o xenofobie mult mai intensă decât cea pe care o simţim noi. Nu ştim cu certitudine, dar e posibil să existe doar un singur grup de falleri supravieţuitori, identici din punct de vedere genetic. Nu există rase şi sunt permise doar puţine variaţii de alele. Oricare altă fiinţă le stârneşte ostilitatea – inclusiv noi.

— Stadiul ultim al crimelor din ură! murmură Marbet.

Încă ţinea ochii închişi. După o clipă, adăugă:

— N-am întâlnit niciodată un extraterestru.

Kaufman îşi spuse că nu era nimic surprinzător în asta. Marbet nu ieşise niciodată din sistemul solar, iar în afara fallerilor, nicio altă specie extraterestră din galaxie nu inventase tehnologia spaţială. Nici măcar motorul cu abur.

— În regulă, spuse Marbet, deschizând ochii. Sunt gata! Kaufman deschise uşa.

Cuşca fallerului era lată de zece metri lăţime şi lungă de douăzeci, fiind împărţită în două, pe lungime, printr-o folie din plastic invizibilă, de grosimea a două molecule, ce separa atmosfera fallerului de cea a oamenilor. Sunetele traversau aproape perfect bariera din plastic. În spatele ei stătea fallerul, gol-puşcă, legat de peretele capitonat pentru ca extraterestrul să nu se poată răni singur, indiferent ce-ar fi făcut.

Kaufman îşi reaminti să nu-l considere obiect sau animal. Xenobiologii – care plecaseră, la cererea lui Marbet – stabiliseră că prizonierul era de sex masculin, deşi Kaufman n-ar fi putut spune pe ce se bazau. Extraterestrul avea cam un metru şi

jumătate înălţime şi o piele groasă, de culoare brun-închis şi lipsită de păr. Avea picioare scurte şi puternice şi o coadă la fel de puternică, pe care se sprijinea când se odihnea. Torsul semăna cu un butoi din care ieşeau trei „braţe” caraghios de subţiri, asemeni unor tentacule flexibile, terminate printr-o palmă cu patru degete, cel mare fiind opozabil. N-avea gheare, nici unghii. Capul, aproximativ la fel de mare cu al omului, era cilindric. Doi ochi, o gură mare, aparent niciun nas (nările se aflau sub bărbie).

Când îi zări, îşi dezveli dinţii lungi şi ascuţiţi.

Marbet nu reacţionă. Merse până la barieră şi se aşeză în faţa extraterestrului cu picioarele încrucişate, ridicându-şi privirea spre el. O poziţie de supunere, sesiză Kaufman, întrebându-se dacă e o idee bună, în faţa unei specii care ucidea pur şi simplu tot ce-i displăcea.

— Dacă vrei, Lyle, poţi să pleci, îi spuse Marbet peste umăr. Voi sta aici câteva zile şi nu va fi nimic spectaculos de văzut.

Câteva *zile*?!

— Adică o să mănânci şi o să dormi aici?

— Da. Şi am nevoie de o oală de noapte.

Fără să se ridice, Marbet începu să-şi scoată hainele.

— Vrei… vrei să iau hainele?

— Nu. Lasă-le aici, împreună cu tot ce-mi aduci. Mâncare, tacâmuri, un sac de dormit. O tăbliţă de scris şi un creion – nu computer, nici holoprocesor, te rog – şi un cub muzical.

— S-a făcut! spuse Kaufman.

Marbet îşi scotea acum lenjeria intimă. Corpul ei perfect, modificat genetic, îi provocă lui Kaufman o erecţie bruscă, lamentabilă. Extraterestrul continua să-şi arate colţii. Kaufman plecă să caute lucrurile cerute de Marbet.

Când se întoarse, îşi recăpătase autocontrolul. Puse lucrurile lângă ea, apoi se aşeză şi el, tot cu picioarele încrucişate, sprijinindu-se de perete.

Marbet desenă un şir de pătrate pe tăbliţă, apoi o aşeză lângă ea în aşa fel încât fallerul s-o vadă, dar acesta nu reacţionă. Deşi… cum ai fi putut să-ţi dai seama? Poate că fallerul reacţiona cu fiecare fibră a fiinţei lui. Kaufman îşi întinse gâtul să vadă ce era pe tăbliţă:

□□ □□□ □□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□

Numere prime! Da, logic: singurul lucru pe care-l aveau în comun oamenii şi fallerii erau tunelurile spaţiale, etichetate cu numere prime. Deşi tunelurile, în mod inexplicabil, includeau „unu” între numerele prime. Kaufman îşi propuse să-i amintească lui Marbet acest lucru.

Marbet ridică amândouă mâinile, cu degetele întinse relaxat. Ridică un deget şi aşteptă. Apoi două degete şi aşteptă iarăşi. Trei degete, aşteptare. Cinci. Şapte.

Extraterestrul nu reacţionă.

Marbet repetă pantomima de mai multe ori, fără a primi vreun răspuns. Apoi se opri şi se mulţumi să-l privească, pur şi simplu.

Trecu o oră. La un moment dat, în acest interval, extraterestrul încetă să-şi mai arate dinţii, poate pentru că-l dureau muşchii feţei. Nu făcu nimic altceva; nici Marbet, cu excepţia faptului că-l privea atent.

În cele din urmă, spre surprinderea lui Kaufman, se încolăci pe podea, goală cum era, şi adormi.

O privi un timp. Era nespus de frumoasă… Dar să privească o femeie oricât de frumoasă dormind şi un extraterestru care nu făcea nimic nu-i putea reţine prea mult timp atenţia. Kaufman plecă. Oricum, totul se înregistra în computerul navei, dotat cu programe de alertă care să-l avertizeze dacă se întâmpla ceva interesant.

Mergând să ia legătura cu McChesney, aflat în drum spre tunelul spaţial, Kaufman se simţea pesimist. Nicio reacţie la un stimul extrem de simplu, ca numerele prime. Şi-atunci, cum ar putea smulge de la acest duşman informaţii despre lucruri atât de complexe ca fizica scutului modificator de fază? Demersul părea lipsit de speranţă.

Poate că artefactul îngropat al lui Gruber îi va ajuta cumva. A doua zi aveau să se plaseze pe orbită în jurul Lumii.

ŞAPTE

PLANETA LUMEA

— Nu vreau să merg pe planeta aia tâmpită! îi spuse Sudie tatălui ei, bosumflată. Vreau să stau aici cu Marbet!

— Apropo, unde-i Marbet? întrebă Amanda. N-am văzut-o de două zile şi mi-a promis că mă ajută la matematică!

— Viaţa e o vale a plângerii, răspunse Tom Capelo. De ce nu m-ai rugat pe mine să te ajut la matematică? La urma urmei, sunt un fizician recunoscut în toată lumea şi-ţi stau la dispoziţie pentru numai jumătate de preţ.

— Nu explici destul de clar!

— Da, da, o susţinu Sudie. O vrem pe Marbet!

Capelo îşi stăpâni iritarea. În ziua aceea nu-şi putea permite luxul enervării. Avea nevoie de toată puterea de concentrare pentru sarcina ce-l aştepta. Îşi privi fetele. Doamne, cât de frumoase se făcuseră! Amanda era blondă şi calmă, ca mama ei, iar Sudie îi semăna leit lui, inclusiv prin faptul că se afla pe punctul de a izbucni într-o manifestare pe care, din păcate, trebuia s-o recunoască drept „criză de furie tipică pentru Tom Capelo”. Era cazul s-o stăpânească din timp. Încercă din nou.

— Sudie, vine şi Jane cu noi pe planetă!

Dar *unde* era Jane?! Ea ar fi trebuit să le pregătească pe fete. Părul lui Sudie stătea în toate direcţiile, geanta de voiaj a Amandei zăcea deschisă, dar goală. Capelo găsise pe cine să-şi verse năduful.

— Jane!!

— Tată, nu zbiera, spuse Amanda. Jane e la toaletă.

— Nu merg pe planeta aia bătrână şi idioată, ţipă Sudie. Nu vreau! O vreau pe Marbet!

— Jane!

Jane Shaw ieşi din baie. Capelo se indispuse şi mai mult, văzându-i părul cărunt, tuns scurt, pieptănat cu grijă şi ţinuta impecabilă, în timp ce Sudie şedea plânsă şi nepieptănată, cu hainele în neorânduială. Îşi reprimă nemulţumirea. Jane era o

comoară: singura bonă-plus-guvernantă care nu dăduse bir cu fugiţii în prima lună de la angajare; avea prea multă nevoie de ea ca să îndrăznească s-o supere.

— Jane, ne confruntăm cu o insurecţie! Ne confruntăm cu o revoltă! Ne confruntăm cu pijamale mototolite, iar eu trebuie să fiu peste cinci minute în cala de lansare. Plecăm cu toţii în patruzeci şi cinci de minute. Sunt ca plastilina în mâinile tale!

— Du-te, Tom, replică Jane. O să fim acolo la timp. Tu du-te.

— Fie ca florile tale să înflorească veşnic! zise Tom, iar Amanda zâmbi.

Toţi vizionaseră de mai multe ori cuburile cu date despre cultura planetei Lumea, dar numai Amanda se arătase cu adevărat interesată. Sudie, deloc. Micuţa începu să se vaite din nou:

— Nu vreau să merg pe planetă! O vreau pe Marbet!

— Isaac Newton n-a fost silit niciodată să suporte aşa ceva! spuse Capelo şi o tuli.

După ce parcurse două coridoare, se întoarse. O femeie din echipajul navei, în trecere pe-acolo, se lipi de perete să-i facă loc. Capelo nici n-o băgă în seamă. Deschise vijelios uşa de la cabina fetelor. Biata Sudie, bietul copilaş!... Trecuse deja prin atâtea încercări... of, Doamne, feţişoara ei scăldată de lacrimi...

Sudie şedea pe podea, uitându-se la o holoemisiune şi râzând de caraghioslâcurile unui hipopotam verde, în timp ce-şi împacheta jucăriile într-o geantă de plastic. Părul îi era pieptănat îngrijit, în două codiţe lucioase. Jane, care o ajuta pe Amanda să împacheteze, îi zâmbi şi-i făcu semn să plece.

Capelo închise uşa umil şi se îndreptă spre cala de lansare.

***

Sergentul Karim Safir, specialist tehnic clasa întâi în cadrul Armatei de Apărare a Alianţei Solare, stătea în picioare lângă Dieter Gruber, studiind împreună cu acesta fotocalcurile înfăţişând munţii Neury. Capelo nu avusese prea mult de-a face cu specialistul tehnic al Armatei; acesta trăia laolaltă cu echipajul navei şi, până în acel moment, nu primise niciun fel de detalii despre misiunea lui. Ştia doar că pe o nouă planetă există nişte peşteri ce trebuie explorate. Probabil că Safir era obişnuit

cu asemenea misiuni. Avea reputaţia de cel mai bun speolog militar din mai multe lumi.

Safir era scund şi zvelt, dar părea puternic. Avea părul des, negru şi cârlionţat şi o mustaţă falnică, foarte demodată. Făcea un contrast de-a dreptul caraghios cu Gruber, uriaşul blond.

— Ia spuneţi, cum stă treaba? întrebă Capelo. Care e primul pas după ce ajungem acolo?

Gruber îi dădu un fotocalc.

— Naveta spaţială ne aduce chiar în partea asta a muntelui – aici, vezi? – şi devine tabăra noastră principală. Pe urmă intrăm de-a dreptul în munţi. De data asta am nişte hărţi atât de bune, întocmite cu ajutorul sonarului, încât vom şti exact pe unde s-o luăm. Nu ca data trecută! Mă rog, atunci nu ştiam c-o să am nevoie de-o asemenea hartă. Intrăm pe aici, străbatem tunelurile astea spre…

— Nu putem ateriza în valea aia alpină despre care ne-ai povestit? Cea care se află chiar deasupra artefactului?

— Nu, naveta e prea mare. Dar excavatorul e pe pernă de aer; după ce aterizăm, Karim îl ridică şi-l trimite în vale, împreună cu restul utilajelor grele. Noi mergem pe jos. Ce-i, Capelo, nu-ţi plac peşterile?

— O să stau destul sub pământ după ce-o să mor. N-am chef de repetiţii generale!

Gruber izbucni în râs.

— Nu-ţi face griji, tunelurile sunt uşor de străbătut, suficient de înalte ca să mergi în picioare şi în general uscate. Iar după ce nanoroboţii termină cu netezitul, o să fie ca şi cum ai merge prin navă, dar cu nişte pereţi mult mai interesanţi. Ştii, locul e foarte complex. Are o istorie extraordinară! La început a existat activitate vulcanică subacvatică, apoi impactul cu artefactul, urmat de deplasarea plăcilor tectonice scufundate şi apariţia mai multor zone de tensiune puternică… o minunăţie! Rezultatul constă în mai multe tipuri de peşteri, câteva hornuri, tuneluri de lavă… şi stai să vezi geoda!

— Geoda, îngână Capelo, nedorind să admită că habar n-avea ce-i aia.

— Lasă, nu-ţi spun dinainte. E uimitoare! O să vrei să-ţi aduci copiii s-o vadă.

— Mda, mormăi Capelo. Apropo, unde-i Marbet?
— Deocamdată nu coboară cu noi, răspunse Gruber.
— De ce? Credeam că ea răspunde de legătura cu băştinaşii. Ce ne facem dacă apar?
— N-au să apară, replică Gruber, a cărui jovialitate se topise brusc. Vom instala un perimetru electronic.
— Fiindcă pentru ei suntem „ireali”, spuse Capelo.
Băştinaşii nu-l interesau, dar ştia cum stă situaţia. O parte din teoria lui Gruber – cea mai ţicnită – privea găsirea unui anume băştinaş: o femeie, Only sau Anly sau cam aşa ceva. Ea fusese principalul contact al lui Gruber în timpul ultimei expediţii. Geologul credea că e posibil ca explozia primului artefact, cel pe care-l ducea Syree Johnson spre tunelul spaţial, să-i fi afectat acestei extraterestre creierul într-un fel sau altul.
Capelo considera ideea totalmente absurdă. Posibilitatea ca între cele două artefacte să fi existat o interconexiune de tip necunoscut, iată un lucru fascinant. Şi care putea fi studiat: prin creşterea radiaţiei pe celelalte planete, prin experimente directe pe artefactul îngropat. Dar un „eveniment cerebral” nedocumentat şi subiectiv, petrecut în urmă cu doi ani tereştri în creierul unui extraterestru, nu se putea dovedi şi nici studia, în niciun caz matematic. Nu era ştiinţific!
— Doamna Grant, ea vine poate cu navetă transport doi, spuse Safir, intervenind în discuţie pentru prima oară.
Rostise cuvintele cu pauze între ele şi cu un puternic accent străin. Respectul lui Capelo pentru acest bărbat crescu. Îşi spuse că, de bună seamă, Consiliul de Apărare al Alianţei Solare şi-l dorise rău de tot pe acest tehnician, dacă recursese la a-i preda engleza accelerat, cu ajutorul substanţelor chimice, deşi era un simplu soldat. Aceasta indica faptul că Safir avea calităţi cu adevărat excepţionale.
Din primul grup ce cobora pe planetă făceau parte Capelo, Singh, Albemarle, Safir, Kaufman, medicul de pe navă, Gruber şi mai mulţi tehnicieni indispensabili, cu uriaşe cantităţi de echipament. Numai excavatorul ocupa cam jumătate din spaţiu; din cauza lui, toată lumea stătea înghesuită. Echipajul auxiliar urma să vină mai târziu, împreună cu Jane şi cu copiii.

În timp ce se îndepărtau, Capelo privi spre nava care-i adusese. Nu-i plăcea să se despartă de Amanda şi de Sudie nici măcar pentru câteva ore. Nu conta ce spuseseră „psihologii” după moartea lui Karen.

— Supracompensaţi, doctore Capelo. Faptul că le supravegheaţi neîncetat pe fete nu poate neutraliza moartea mamei lor.

— Nu-şi vor pierde ambii părinţi! Unde merg eu, merg şi ele!

— Chiar dacă e primejdios?

— Mama lor a fost ucisă într-o acţiune de război, în timp ce făcea un lucru paşnic, pe o planetă paşnică. Spuneţi-mi care e locul lipsit de primejdii!

— Ce spuneţi dumneavoastră n-are logică, doctore Capelo.

— Ba are o logică perfectă, bazată pe experienţă empirică. Dumneavoastră, pe de altă parte, vorbiţi prostii ambalate în jargon psihologic!

— Sunt în stare să recunosc o atitudine iraţională când îmi stă în faţă.

— Atunci probabil că oglinzile vă scot din pepeni!

Naveta ateriza pe un platou din apropierea munţilor Neury. Capelo, care nu era geolog, fu surprins să vadă ce brusc se transforma câmpia în dealuri, iar dealurile, în versanţi muntoşi. Fără zăpadă pe culmi. Şi fără sate, deşi din aer văzuse clar aşezări. În schimb, era foarte probabil ca indigenii să le fi văzut naveta: un obiect uriaş, din metal strălucitor, ce cobora şuierând printr-o atmosferă în care nu existau nici măcar avioane de hârtie. În fine, asta era bătaia de cap a altora. În ceea ce-l privea, Capelo n-avea chef nici măcar să zărească vreun băştinaş.

Imediat ce-au fost aduşi senzorii de citire, echipa tehnică a plecat să instaleze perimetrul electronic. Lucrau sub conducerea eficientă şi strictă a căpitanului Thekla Heller, şefa echipei de securitate, care părea să fi făcut această operaţiune de o mie de ori. Poate chiar o făcuse.

Capelo stătea departe de toată agitaţia, încercând să-şi limpezească gândurile. Gruber şi Safir debarcară excavatorul, verificând echipamentul şi sistemele de siguranţă. După ce terminau, Safir urma să-l ridice deasupra munţilor şi să-l aşeze

în locul descris de Gruber drept „o mică vale montană, aflată chiar deasupra artefactului îngropat”. Apoi ceilalţi, echipajul şi oamenii de ştiinţă, vor intra în peşterile caracterizate de Gruber ca fiind „uşor de străbătut, suficient de înalte ca să mergi în picioare şi în general uscate.”

Capelo nădăjduia că Gruber ştie ce spune.

***

Lyle Kaufman îşi târa picioarele prin nesfârşitele tuneluri, în urma oamenilor de ştiinţă. Fusese obligat să meargă pe planetă cu prima echipă; n-avusese de ales. Dar îl irita la culme faptul că o lăsase pe Marbet cu fallerul, în cabina secretă de la bordul navei Alan B. Shepard. Era atât de fascinant să-i observe!

Nu că s-ar fi întâmplat mare lucru. Marbet îşi petrecea timpul studiindu-l atent pe extraterestru, care-o fixa şi el cu privirea. Exceptând momentele când îl hrăneau pe faller cu forţa, nu era mai nimic lucru de văzut. Din când în când, Marbet repeta semnalizarea cu numere prime, atât pe tăbliţă, cât şi cu degetele desfăcute. Pusese muzică, dansase puţin, cântase. Fallerul nu reacţionase la nimic – cel puţin din câte îşi putea da seama Kaufman.

Se întrebase de nenumărate ori ce vede Marbet, dar n-a vrut s-o întrerupă ca s-o iscodească.

Cu puţin timp în urmă, Marbet ceruse instalarea unei oglinzi mari în anticamera celulei. Petrecu mult timp strâmbându-se în faţa ei. Kaufman presupuse că reproducea infinitezimalele schimbări ale feţei şi trupului fallerului, pe care Marbet le înregistrase, iar el nu. Se obişnuise cu imaginea trupului ei gol, dar ştia că nu e nici pe departe atât de nonşalant ca ea. Marbet lucra. El era îndrăgostit.

Ştia că dragostea va trece. Aşa se întâmpla întotdeauna, cu fiecare nouă femeie. Important era să n-o lase să-i influenţeze negativ munca.

Tunelurile, luminate de torţele electrice ale lui Gruber, nu erau greu de străbătut. Toată lumea purta costume S etanşe, cu tot cu căşti, fiindcă în unele zone ale munţilor existau radiaţii puternice, iar în altele, potrivit lui Gruber, lipseau cu desăvârşire. În parte erau radiaţii naturale, în parte generate de artefactul îngropat. Costumul îl informa periodic pe Kaufman că

se află într-o zonă periculoasă, cu un număr X de razi. Ignora avertismentele: costumul îl proteja bine.

— Mai avem foarte puţin, îi încurajă Gruber, când şirul de oameni ajunse aproape la capătul unui tunel întortocheat şi accidentat, plin cu o apă maronie care le trecea de genunchi.

În jurul lor înotau nişte vietăţi asemănătoare cu şerpii, multe părând deformate.

— Asta a fost partea cea mai rea. De-aici încolo se merge ca-n palmă! Oricum, până mâine, nanoroboţii au să schimbe locul într-atât, încât nici n-o să-l mai recunoaşteţi!

Un soldat din spatele lui Kaufman pufni batjocoritor.

Însă geologul nu minţise: câteva minute mai târziu ieşiră la suprafaţă, unul după altul. Platoul alpin la care ajunseseră era mic, cam cât un teren de sport, înconjurat de stânci înalte, învăluite în ceaţă, cu streşini ieşite în afară, cu guri de peşteră şi cu mici firide. Un izvor gâlgâia prin mijlocul văii, dispărând apoi în subteran. Plante înflorite, unele minunat colorate, smălţuiau din loc în loc tufele dese. Kaufman se surprinse întrebându-se dacă lui Marbet i-ar fi plăcut florile.

„Nu te mai gândi la Marbet!” îşi porunci sieşi.

Excavatorul ajunsese înaintea lor. Hal Albemarle începu să dirijeze instalarea aparaturii prevăzute cu senzori în diferite puncte ale văii. Echipajul verifica excavatorul uriaş. Gruber şi Safir, amândoi în echipament de alpinism, desfășurară un fotocalc; geologul îi arătă cu degetul lui Kaufman:

— Aici, domnule colonel, este hornul prin care am coborât data trecută. Duce direct la artefact şi este singura cale directă de acces. Karim şi cu mine vom merge să ne asigurăm că nu s-a schimbat nimic în ultimii doi ani. Nu-i uşor de coborât, aşa că voi, ceilalţi, aşteptaţi aici.

— Merg şi eu! anunţă Capelo.

— Mai bine nu, Tom, spuse Gruber. Eu am explorat multe peşteri, iar Karim e cel mai bun din Armata Solară la capitolul ăsta, dar pentru un amator e prea periculos.

— Tu chiar nu-nţelegi? zise Capelo, pe un ton în care Kaufman sesiză o răbdare autoimpusă. Trebuie să văd artefactul înainte să-l mişcaţi voi! După aceea s-ar putea să nu mai fie la fel ori să nu se mai comporte la fel. Am nevoie de date primare, ca să pot

face comparaţia. Măsurătorile pe care le facem de aici, de sus, nu sunt suficiente. În plus, n-avem de unde şti dacă nu cumva artefactul se va dezintegra în secunda în care-l clintim chiar şi cu un milimetru. S-ar putea să fie construit să funcţioneze numai îngropat sub patru sute de metri de pământ şi rocă.

— Fără îndoială că a mai fost mutat până acum, replică sec Gruber. La urma urmei, stă aici de vreo trei milioane de ani. Activitatea seismică e cea care a dus la destabilizarea atomică din care rezultă radioactivitatea zonei!

— Da, dar a fost activitate seismică *in situ*, într-o masă de rocă şi pământ, argumentă Capelo. Cobor cu voi!

— Habar n-ai ce te-aşteaptă, îl avertiză Gruber.

— Învăţ repede.

— Nu e vorba de activitate mentală, ca matematica. E vorba de experienţă fizică.

— Dieter, mă tem că Tom are dreptate, interveni Kaufman. Trebuie să examineze artefactul înainte să-l mişcaţi voi. Înainte să clintiţi orice altceva.

Gruber ştia să cedeze fără supărare.

— Bine, în regulă, *ja*, dacă trebuie, trebuie. Pune-ţi echipamentul! Karim, doctorul Capelo vine cu noi.

Rosti ultima propoziţie rar şi răspicat. Safir dădu din cap, imperturbabil. Kaufman se întrebă dacă exista ceva care să-l tulbure. Micul speolog părea complet lipsit de nervi.

Cei trei se puseră în mişcare. Kaufman îi privi pe tehnicienii care strigau şi înjurau, descărcând echipamentul de excavare, apoi îl căută pe Hal Albemarle.

— Avem toate măsurătorile de reper pentru locul ăsta, spuse acesta. Date de sonar, de radar, flux de neutrino; totul se potriveşte informaţiile culese de Gruber acum doi ani. De fapt, e uimitor că a obţinut atât de mult! După câte putem spune până acum, în ultimii doi ani tereştri nimic n-a deranjat chestia aia îngropată dedesubt.

— Lui Gruber, câmpul de radiaţii i s-a părut ciudat, spuse Kaufman. Ca un inel turtit.

— Da, un profil toroidal. Uite!

Albemarle meşteri ceva la un aparat, deasupra căruia apăru, plutind, un holoecran tridimensional. Înfăţişa un inel alcătuit din puncte, foarte aglomerate în anumite părţi şi rarefiate în altele.

— Uite, aici e ca un „ochi de acalmie” din mijlocul unui ciclon. Niciun pic de radiaţie, în afara celei provenite din presiune şi descompunere naturală. În jurul „ochiului” apare câmpul ăsta toroidal de radiaţie, înconjurând artefactul. Asta nu e natural. Şi nici nu se potriveşte cu ceea ce ştim de la Syree Johnson despre celălalt artefact, cel care a explodat şi a ucis-o.

— În ce sens nu se potriveşte?

Kaufman ştia răspunsul; studiase serios toate aceste date, chiar înainte ca expediţia să plece de pe Marte. Dar departe de ucigătoarea privire ironică a lui Capelo, Albemarle avea nevoie să se simtă important. Kaufman era dispus să-l lase să se umfle în pene.

— Trebuie să înţelegeţi ce este radiaţia, domnule colonel. Energia de legătură din nucleul oricărui atom ţine la un loc nucleul, în interiorul unei „bariere energetice”. Dar, după cum arată principiul incertitudinii, al lui Heisenberg, nimeni nu poate să prevadă cu exactitate unde se află particulele subatomice. Poţi spune doar unde e *probabil* să se afle. Iar o parte din acest câmp de probabilitate se află în afara atomului. Aşadar, în contextul evenimentelor cuantice, atomul va emite uneori radiaţii, în ciuda energiei de legătură din nucleul lui. M-aţi înţeles până acum?

— Da, spuse Kaufman.

Îl lăsa pe Albemarle să-l trateze de sus. Lucrurile pe care i le spunea ţineau de fizica elementară.

— Un mod de a privi radiaţiile este să spui că un nucleu s-a destabilizat temporar, eliberând astfel o particulă alfa. Artefactul cel mare descoperit de Syree Johnson pe orbită, cel despre care băştinaşii credeau că e o lună, emitea un fel de undă de probabilitate, al cărei efect consta în destabilizarea atomilor cu peste şaptezeci de protoni şi neutroni. Cel puţin, şaptezeci şi cinci era numărul când artefactul, aflat încă pe orbită, a fost folosit prima dată şi l-a omorât pe pilotul navetei spaţiale, prin iradiere.

— Înţeleg, spuse Kaufman.

Pe faţa lui nu se citea decât interes viu.

— Cine ştie ce s-o fi destabilizat, când luna aceea artificială a explodat şi i-a ucis pe cei aflaţi la bordul navei Zeus! Dar problema e, domnule colonel, că în ambele cazuri unda a fost sferică. Din câte ştim noi, emisiile au fost egale în toate direcţiile. Pe de altă parte, artefactul îngropat pe planeta Lumea produce o undă toroidală. Destabilizează în mod inegal atomii şi creşte probabilitatea ca ei să elibereze o particulă alfa. Într-un model toroidal.

— Şi ce anume provoacă modelul de radioactivitate?

— Nimic, replică sec Albemarle.

— Păi, trebuie să existe o cauză! Uite modelul toroidal, aici, pe monitorul tău!

— Mda. E un mister.

Kaufman îşi spuse că în absenţa lui Capelo, Albemarle părea mult mai agreabil, în ciuda condescendenţei. Îşi dădu seama că şi lui Albemarle îi păsa cu adevărat de acest mister.

— Aşadar, crezi că unda asta ciudată a fost emisă de-a lungul mileniilor, ori de câte ori un cutremur a clătinat artefactul de sub pământ.

— Probabil. Deşi poate că l-a activat doar la setări inferioare. Dacă l-ar fi activat la setări superioare – presupunând că are aşa ceva –, munţii ar fi explodat la fel ca Zeus. Sau ar fi devenit la fel de radioactivi ca Nimitri.

— Dar explozia celuilalt artefact a distrus nava Zeus, a pârjolit Nimitri, a pârjolit şi următoarea planetă şi n-a influenţat Lumea cu nimic.

— Mda, nici asta n-are sens, zise Albemarle privind fix holograma toroidală.

— Mulţumesc pentru lecţia de fizică! spuse Kaufman, încercând să-şi alunge din glas orice urmă de ironie.

— Cu plăcere, răspunse amabil Albemarle. Nu vă faceţi griji, până la urmă o să înţelegeţi lucrurile fundamentale.

— Da, spuse Kaufman.

— Domnule colonel, am ajuns la primul horn! se auzi din comlinkul deschis pe frecvenţa alocată lui Gruber. Coborâm acum.

— Aveţi grijă, Dieter! Şi ţineţi-mă la curent cu tot se întâmplă.

— *Ja*! răspunse Gruber vesel. Nu te teme, Lyle, n-o să-l pierdem pe fizicianul tău de nota zece. Tom, ai grijă!

— Am văzut! se auzi vocea iritată a lui Capelo.

Kaufman găsi o piatră mai rotunjită, aflată departe de zgomotul echipamentului de excavaţie, şi se aşeză ca să asculte cu atenţie rapoartele lui Gruber pe parcursul coborârii. După câteva minute însă, comlinkul scoase un ţiuit strident şi-l anunţă:

— Domnule colonel, mesaj cu prioritate doi de la tabăra principală.

— Recepţie. Doamnă căpitan Heller?

Formidabila şefă a serviciului de securitate al misiunii raportă:

— Domnule colonel, am ridicat perimetrul şi continuăm lucrul. Dar băştinaşii s-au adunat ciorchine în afara lui, o întreagă delegaţie. Unul vorbeşte engleza. Vor să discute cu „conducătorul gospodăriei noastre”.

— Imposibil! spuse prosteşte Kaufman. Indigenii nu stau de vorbă cu noi. Ne-au declarat ireali!

— N-am cunoştinţă despre asta, domnule. Dar sunt aici, vor să stea de vorbă cu „conducătorul gospodăriei noastre”, iar naveta încă n-a adus-o pe doamna doctor Sikorski, xenobiologul.

— Bine, vin acum! Spune-le băştinaşilor că-l vor vedea în curând pe conducătorul acestei „gospodării”.

Putea urmări şi din tabără înaintarea lui Gruber.

Dar de ce voiau băştinaşii să discute cu ei? Gruber spusese că ultima dată când văzuseră oameni, fuseseră gata să-i omoare pe toţi.

— Ajung cam peste o jumătate de oră, căpitane, îi spuse lui Heller. Altceva?

— Au o grămadă de flori cu ei.

— Ce culoare?

— Poftim?

— Ce culoare au *florile*?

— Ăă… Portocaliu şi galben, domnule.

Culorile ospitalităţii. Aşadar, oamenii nu mai erau proscrişi pe Lume. Nu mai erau ireali. Toate manevrele politice făcute de generalul Gordon ca să obţină autorizarea unei expediţii pe o planetă proscrisă se dovedeau inutile. Dar ce se întâmplase pe

Lume în ultimii doi ani tereştri, aproape trei ani pe planeta extraterestră, pentru ca băştinaşii să se răzgândească? Cum de-au hotărât, în absenţa contactului cu oamenii, că aceştia au totuşi suflet?

Kaufman spera că răspunsul nu le va face sarcina mai grea decât era deja.

OPT

MUNŢII NEURY

Perimetrul electronic încercuia tabăra pe o rază un sfert de click faţă de locul de aterizare al navetei, acum gol, pentru că naveta se întorsese pe *Alan B. Shepard* ca să aducă următorul grup de oameni. Câţiva extratereştri se adunaseră în jurul perimetrului. Unul stătea întins pe jos. Imediat ce-i văzu, Kaufman îşi dădu seama ce se întâmplase.

— Opreşte curentul din perimetru! îi spuse lui Heller.

— Domnule, nu este…

— Opreşte-l!

— Da, domnule, acceptă ea cu reticenţă.

Şocul câmpului electric nu era destul de puternic pentru a răni serios un om. „Dar locuitorii Lumii nu sunt oameni”, îşi spuse Kaufman. Fiziologia lor, deşi avea la bază acelaşi ADN ca al pământenilor, era totuşi uşor diferită. În plus, confruntarea cu o sursă invizibilă de durere constituia un şoc în sine pentru nişte fiinţe care încă nu descoperiseră electricitatea. Şi care veniseră cu gânduri paşnice.

— Fie ca florile voastre să înflorească veşnic! se adresă Kaufman întregului grup.

— Grădina voastră îmi umple inima de bucurie! răspunse, tot în engleză, una dintre fiinţele extraterestre.

Ea (sau poate „el”?) era mai mare decât ceilalţi din grup. Lângă ea („el”?), puţin în faţa celorlalţi, se afla un extraterestru şi mai mare, a cărui piele lucea, fiind dată cu un fel de ulei. Amândoi se strâmbau ca şi cum i-ar fi durut ceva.

— Îmi pare nespus de rău că nu aduc boboci ai ospitalităţii! spuse Kaufman, sperând că extraterestrul ştie suficientă engleză încât să-l înţeleagă.

Teoretic, n-ar fi avut de ce să înveţe limba vorbită pe Lume. Ann Sikorski şi Gruber Dieter aveau sarcina s-o găsească pe Enli Brimmidin şi nici măcar ei nu se aşteptau să aibă a vorbi cu vreun localnic, pentru că oamenii erau „ireali” pe Lume. Dar iată

că locuitorii Lumii vorbeau cu oamenii şi Ann nici măcar nu ajunsese pe planetă!

Extraterestrul cel mare se întoarse către cel şi mai mare şi-i spuse repede ceva, evident traducând. Cutele craniene li se încreţiră îngrozitor. Translatorul se întoarse spre Kaufman.

— Fiţi bineveniţi pe Lume! Eu sunt Enli Pek Brimmidin. Acesta este Hadjil Pek Voratur, şeful gospodăriei Voratur.

Băştinaşul cel înalt îi întinse lui Kaufman buchetul de flori.

Deci aceasta era Enli Brimmidin, extraterestra pe care o căuta Ann Sikorski, cea care ajutase prima echipă să scape cu viaţă din gospodăria Voratur, după ce preoţii locali îi declaraseră pe oameni ireali. Nu, nu „locali” – nimic pe Lume nu era local, nici măcar durerea de cap a lui Voratur. Totul era „general”. Locuitorii Lumii „împărtăşeau realitatea”. Ann spunea că mecanismul e fiziologic. Când percepţiile lor despre realitate nu se potriveau, aveau dureri de cap îngrozitoare. Pe Lume, cultura era monolitică, fapt nemaiîntâlnit în universul fiinţelor înzestrate cu raţiune.

Poate cu excepţia fallerilor.

— Eu sunt Lyle Pek Kaufman, şeful gospodăriei terranilor veniţi pe Lume. Regret nespus că membrul gospodăriei voastre a fost rănit de maşina noastră care aduce barca plutitoare din cer.

Dumnezeule, cât îşi dorea să fie convingător!... Păşea pe un teren minat. Îşi dorea şi ca engleza lui Enli Brimmidin să cuprindă mai mult decât frazele rituale.

Se părea că da. Enli Brimmidin traduse, atât pentru Voratur, cât şi pentru ceilalţi. Toate încruntările, grimasele, cutele craniene dispărură. Chiar şi bărbatul (sau era femeie?) electrocutat se ridică în capul oaselor. Localnicii înţelegeau acum întâmplarea: era doar o maşinărie terrană. Toţi văzuseră sau auziseră despre ciudatele maşinării ale terranilor. Nu era o realitate neîmpărtăşită, cum ar fi fost un atac din partea vizitatorilor.

Voratur spuse ceva zâmbind şi Enli Brimmidin traduse:

— Lumea îi salută cu plăcere pe negustorii terrani care s-au întors la noi. Fie ca grădina voastră să vă încânte strămoşii!

— Fie ca grădina voastră să înflorească veşnic! spuse Kaufman.

— Pek Sikorski, Pek Bazargan şi Pek Gruber sunt cu gospodăria voastră, Pek Kaufman? întrebă Enli.

— Pek Gruber se află aici, iar Pek Sikorski va sosi curând. Pek Bazargan nu este cu noi.

Doctorul Ahmed Bazargan, şeful antropologilor din expediţia precedentă, declarase că nu vrea să se întoarcă pe Lume şi că, oricum, nu le-ar fi de niciun folos. *„Nu suntem reali acolo şi nu veţi putea vorbi cu nimeni. Iar eu am îmbătrânit prea tare pentru a mai înfrunta pericolele muncii de teren.”*

— Fie ca parfumul grădinii lui Pek Gruber şi al grădinii lui Pek Sikorski să le înmiresmeze sufletele străbunilor!

— Fie ca grădina voastră să înflorească veşnic! răspunse Kaufman, conştient că se repetă.

Şi-acum ce trebuia să facă? De ce nu apăruseră localnicii după sosirea lui Ann Sikorski?

— Gospodăria Voratur îi invită pe Pek Kaufman, Pek Sikorski şi Pek Gruber mâine, la masa de la asfinţitul soarelui, anunţă Enli Brimmidin.

— Acceptăm cu plăcere! zise Kaufman. Pek Sikorski şi Pek Gruber vor fi bucuroşi să vă revadă, pe dumneata şi pe Pek Voratur.

Măcar Ann se va putea întâlni cu Enli.

— Şi s-ar putea ca Pek Voratur şi terranii să semene împreună seminţele unei învoieli.

Aşadar, asta era! Kaufman se simţi brusc mai bine. Ştia cum se face comerţul. Ann şi cu Gruber n-aveau decât să-şi bată capul cu meandrele realităţii şi irealităţii şi a motivelor pentru care oamenii trecuseră, se părea, dintr-o categorie într-alta.

— Da, putem vorbi despre comerţ.

— Fie ca bobocii tăi să înflorească în sufletul Primei Flori! spuse Enli, revenind brusc la politeţea frazelor rituale.

— Fie ca bobocii voştri… ăăă… să înflorească veşnic!

Kaufman era conştient că nu reuşeşte să facă faţă părţii de variaţii pe teme florale ce-i revenea.

Lui şi şefei securităţii li se înmânară alte flori. Heller le acceptă numai după ce Kaufman îi spuse că aşa trebuie. Ţinuse

tot timpul o armă cu laser îndreptată spre extratereștri, dar aceştia, din fericire, păreau să nu ştie despre ce e vorba. Extraterestrul care zăcea pe jos se ridică şi grupul se puse în mişcare.

— Căpitane Heller, spuse Kaufman, ai noi ordine: patrulaţi perimetrul, dar nu puneţi în funcţiune gardul electric.

— Domnule, eu nu…

— Fără gard, căpitane! Dublează patrulele ca să previi furturile!

Citise în cuburile de date că locuitorii Lumii aveau cu toţii darul şterpelitului. Se părea că transferarea proprietăţii asupra obiectelor nu însemna o încălcare a aşteptărilor realităţii împărtăşite.

— Da, domnule! spuse Heller. Altceva, domnule?

— Da. Toţi membrii personalului vor participa la şedinţele de informare cu doctorul Sikorski, de îndată ce soseşte. *Toţi!*

— Da, domnule!

Tonul lui Heller spunea cât o bibliotecă întreagă.

— Care este subiectul acestor instructaje, domnule?

— Interacţiunea cu băştinaşii. Şi limbajul florilor, adăugă Kaufman după câteva clipe de gândire.

— *Al florilor*, domnule?

— Al florilor! repetă el, şi şefa securităţii nu mai zise nimic.

***

Tom Capelo cobora de-a lungul hornului îngust de stâncă, scrâşnind din dinţi. Karim Safir, aflat sub el, folosise nanoroboţii ca să înfigă în perete pitoane solide. Nanoroboţii ar fi putut şi să lărgească hornul, dar Dieter Gruber, aflat deasupra lui Capelo, era prea grăbit ca să-i mai pună la treabă. Gruber ţinea capătul corzii înfăşurate în jurul mijlocului lui Capelo; o torţă electrică orbitoare lumina fiecare şănţuleţ din stâncă. Corpul solid al lui Gruber l-ar fi oprit dintr-o eventuală cădere, dar Capelo tot nu se simţea în largul lui.

— Oare Sir Isaac Newton a fost nevoit facă târâş prin peşteri, pentru ca fizica să progreseze? îi strigă el lui Gruber. Sau Einstein? Sau Yeovil?

— N-au avut norocul tău, îi răspunse geologul. Ai grijă să nu cazi peste Karim!

„Lui Safir oricum nu i-ar păsa”, îşi spuse Capelo. Nimic nu-l tulbura pe tânărul speolog, iar pe Gruber, prea puţine. Datorită acestui fapt îi era uşor să lucreze cu ei – spre deosebire de Albemarle, de exemplu –, dar în acelaşi timp se simţea, prin comparaţie, tensionat.

Hornul era atât de îngust, încât îşi juli cotul. Se întrebă cum o să încapă masivul Gruber, apoi îşi spuse: „Mă rog, nu-i problema mea!”. Căută cu bocancul următorul piton şi dădu de podea. Plin de recunoştinţă, se răsuci ca să-l vadă pe Safir. Sergentul tocmai se strecura într-o peşteră strâmtă; îi făcu semn cu mâna lui Capelo să-l urmeze.

— Aha, prin vizuina iepurelui! Vai de urechile şi de mustăţile mele! se văită Capelo, deşi nu-l auzea nimeni.

Se strecură pe urmele lui Safir, zdrelindu-şi faţa – eveniment pe care-l consemnă într-un limbaj ce i-ar fi fost complet străin lui Lewis Carroll.

Dar când au ajuns la artefactul îngropat, efortul le-a fost răsplătit din plin.

Numai o mică porţiune a obiectului era expusă vederii: o suprafaţă curbată de metal neted, ce ieşea din podeaua unei peşteri scunde, neregulate. Judecând după fragmentul vizibil, Capelo estimă că artefactul era o sferă cu diametrul de aproximativ douăzeci şi cinci de metri. Atinse metalul cu evlavie, apoi îşi scoase instrumentele din costum. Safir îl urmărea, zâmbind ironic, dar lui Capelo nu-i păsa. Nici nu băgă de seamă când Gruber, prea mare ca să încapă în spaţiul minuscul alături de ei doi, se ghemui la gura peşterii.

— Suprafaţa pare să fie alcătuită dintr-o formă alotropică de carbon, la fel ca fullerena[2], înregistră Capelo pe reportofon. Fără marcaje vizibile, fără semne de arsură sau zgârieturi, fără decolorare. Nu emite niciun fel de radiaţii. Nici rocile din peşteră nu prezintă semne de radioactivitate…

— Am spus toate astea în primul meu raport! protestă Gruber.

Capelo nu-l auzi. Continuă să facă măsurători şi să înregistreze tot ce-i trecea prin cap; numai după ce termină, se uită în sus la cei doi bărbaţi, care-l priveau din umbra

---

[2] Fullerena este o variantă alotropică a carbonului descoperită în 1985, în laborator, prin încălzirea la temperaturi foarte mari a grafitului (n.t.).

mişcătoare făcută de torţă, cu feţele înnegrite de praf, aşa cum bănuia că e şi a lui.

— În regulă, spuse. Hai să scoatem dopul ăsta din sticla lui!

Pe parcursul zilei, uriaşul excavator distruse micuţa vale montană. Oamenii deviară izvorul într-o nouă albie, făcută de nanoroboţi, pentru a-l lăsa apoi să se scufunde în peşterile subterane. Florile şi lăstărişul dispărură. Laserele tăiau pământul în blocuri, ce erau înhăţate strâns de nanocenturi şi ridicate de harnicul excavator. Problema era că n-aveau suficient loc unde să le pună.

Groapa proiectată de Gruber cu atâta grijă urma să aibă diametrul de patruzeci de metri şi adâncimea de aproape patru sute de metri. Pereţii gropii erau fortificaţi cu acelaşi nanoînveliş care ţinea strâns laolaltă mormanele de pământ amestecat cu pietre. Groapa n-avea cum să se surpe, aşa cum nici blocurile excavate n-aveau să se sfărâme şi s-o astupe la loc. Dar un diametru de patruzeci de metri însemna aproape toată valea. Blocurile trebuiau ridicate încet, unul câte unul, transportate peste munţi şi aşezate undeva în câmp deschis.

— Va dura mai mult decât credeam, spuse Kaufman.

— *Ja*, dar vom ajunge unde vrem, răspunse Gruber fără regret. Putem lucra toată noaptea, fără probleme. Lyle, uită-te la striaţiile astea! Zece mii de ani de istorie geologică pe latura unui cub de pământ!

Kaufman nu găsea straturile de rocă la fel de fascinante cum le vedea Gruber.

— Cât crezi că mai durează până să observe băştinaşii că le tăiem planeta în bucăţi şi o rearanjăm?

Dar pe geolog îl interesa reacţia băştinaşilor tot atât cât îl interesau pe el săpăturile. Kaufman oftă. Dat fiind faptul că excavaţiile se făceau în munţii Neury, unde localnicii nu pătrundeau niciodată, se putea să nici nu afle de săpăturile lor.

Mai avea şi altă grijă: trebuia să se întoarcă prin tuneluri. Soldaţii începuseră să le lărgească pe cele înguste şi să le dreneze pe cele cu apă, cu ajutorul nanoroboţilor şi a laserului, sub supravegherea unui expert genist. Dar mai era mult de lucru.

Spre uimirea lui, Capelo îl însoţi.

— Mă aşteptam să dormi chiar lângă groapă, spuse în glumă Kaufman.

Nu-l scoteau din sărite remarcile usturătoare ale lui Capelo, ca pe Albemarle, dar nici n-ar fi putut spune că-l simpatizează pe tânărul fizician.

— Fetele mele au venit cu a doua cursă a navetei. Nu-mi pot face treaba bine aici, dacă nu cinez cu ele şi nu le spun noapte bună.

— Desigur, răspunse Kaufman, care nu avea şi nici nu-şi dorea copii.

— Apropo, cu ce se ocupă în ultima vreme Marbet Grant? întrebă Capelo pe neaşteptate după ce cotiră printr-un tunel neted şi rotund de lavă.

— Marbet?

— Da. Mai ţii minte: Empatica noastră minionă, roşcată, foarte artificială şi sofisticată? Nu că am avea batalioane ca ea la bord. N-ar trebui s-o ajute pe Ann Sikorski în interacţiunile cu băştinaşii?

— Ba da, şi trebuia să vină cu Ann, spuse Kaufman fără ezitare. Dar acum câteva ore am primit un mesaj de pe Alan B. Shepard. Marbet a luat un fel de virus şi medicul navei a pus-o în carantină, pe orbită, până când află exact despre ce-i vorba.

Capelo îl privi fix.

— Ce ciudăţenie! Orice fel de virus s-ar fi lipit de noi pe Marte, trebuia să se manifeste mai devreme. Cum s-a-ntâmplat cu Gruber.

— Există mulţi viruşi mutanţi, al căror comportament de replicare nu-l înţelegem deocamdată, spuse Kaufman, sperând în sinea lui că nu vorbeşte prostii – biologia nu era punctul lui forte. De ce mă-ntrebi de ea?

— Fetele mele au vrut să ştie. S-a jucat cu ele şi acum îi simt lipsa, mai ales Sudie.

— Lasă, că vor avea o mulţime de lucruri de văzut aici!

— Mda. Oricum, îmi pare bine că avem perimetrul electronic. Băştinaşii ăştia au ucis doi copii din expediţia precedentă. Le-au tăiat gâtul! Nemernicii naibii, au decis că nu erau „reali”!

— Da… făcu Kaufman pe un ton neutru.

Raţionă cu repeziciune: era mai bine să înfrunte furia lui Capelo sau să-i piardă încrederea minţind prin omisiune?

— De fapt, Tom, a trebuit să dezactivăm perimetrul. Dar am dublat gărzile şi…

Capelo se opri brusc şi se întoarse cu faţa la Kaufman. În umbrele aruncate de torţe pe pereţii tunelului, chipul său părea schimonosit în mod straniu.

— Ai dezactivat perimetrul?!

— Locuitorii Lumii s-au răzgândit şi au hotărât că, la urma urmei, oamenii sunt reali. Unul dintre băştinaşi s-a curentat zdravăn atingând perimetrul, iar asta încalcă percepţia lor împărtăşită despre realitate, ceea ce nu ne putem permite, Tom!

— Pentru că e planeta lor, răspunse Capelo sec.

— Da, e planeta lor, repetă Kaufman, aşteptându-se la o explozie de furie.

Însă explozia nu s-a produs. Capelo porni mai departe, ocolind o bucată de piatră căzută din peretele ruralului.

— În cazul ăsta, îmi mut copiii lângă locul de excavare!

— Acolo? Dar…

— Băştinaşii nu vor veni în munţii Neury. E tabu religios. Nu ţi-ai făcut temele, colonele?

Kaufman încercă să nu se enerveze.

— Dar dacă artefactul emite o undă sau explodează…

— Dacă explodează la fel ca primul artefact, explodează toată planeta! Şi cred că probabilitatea de a declanşa din greşeală o undă este mai mică decât aceea ca nişte băştinaşi fanatici şi demenţi să-mi atace fetele. Dacă-ţi aminteşti, prima expediţie a provocat unda în mod deliberat, dar nu şi-a ucis intenţionat copiii.

— Tom, aşa nu…

— Ascultă, Lyle, nu mă aştept să înţelegi, spuse Capelo oprindu-se iarăşi. Nici măcar nu mă aştept ca tu sau întreaga armată a Alianţei Solare pe care-o reprezinţi să mă apăraţi, pe mine şi pe ai mei. Aţi demonstrat deja din plin că nu sunteţi în stare! Aşa că o să procedez în felul meu. Fetele se întorc cu mine mâine dimineaţă, iar peste noapte vor sta încuiate în naveta spaţială.

— Bine, spuse Kaufman, conştient că opoziţia nu l-ar duce nicăieri. Vom scoate artefactul mâine?

— Bineînţeles! Ne încadrăm perfect în programul militar, în care totul evoluează conform planificării.

— Chiar crezi asta?

— Nu, dar cam aşa ar trebui să vorbească un fizician în cadrul unui proiect militar, spuse Capelo plictisit.

Parcurseră restul drumului în tăcere.

În tabăra oamenilor, micuţa navetă spaţială tocmai aterizase. Ann Sikorski apăru în lumina roşiatică a apusului; pe chipul ei palid, prelung se citea atât nerăbdare, cât şi precauţie. Gruber rămăsese, fireşte, lângă scumpul său excavator. Kaufman se duse s-o anunţe pe Ann că, în mod misterios, omenirea redevenise reală pentru locuitorii Lumii şi că primise o invitaţie la masă pentru seara următoare.

NOUĂ

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

În după-amiaza următoare, pe ecranul de la bordul navetei spaţiale apăru chipul emoţionat al lui Marbet.

— Lyle! Cred c-ar trebui să vii aici, dacă poţi! rosti ea. Inima lui Kaufman tresări. Din cauza cuvintelor sau a celei care le rostea? Măcar de astă dată era îmbrăcată, aflându-se în camera de comunicaţii ultraprotejată a navei. Se strădui să-şi mascheze tremurul din glas.

— Marbet, artefactul va fi ridicat în seara asta. Şi luăm cina cu băştinaşii, inclusiv cu Enli Brimmidin, care s-a dovedit uşor de localizat. Poţi să-mi faci un raport verbal şi apoi să-mi trimiţi înregistrările?

— Desigur, spuse Marbet. Dar prefer să fac invers. Întâi să vezi casetele şi abia apoi să vorbim.

— Înţeleg c-ai făcut progrese.

— O, da!

— Fetele lui Tom întreabă de tine. Le-am zis că ai un virus şi că eşti în carantină.

— Spune-le că le iubesc! Şi-acum, Lyle, ce-mi ascunzi? E ceva important.

Kaufman îşi aminti că acel canal de comunicaţie vizuală pe care-l foloseau mergea în ambele sensuri, iar ea îi citea limbajul trupului şi expresiile faciale mult mai exact şi mai uşor decât o făcuse oricine altcineva înainte. Timp de o clipă, înţelese de ce oamenii se temeau de Empatici şi-i urau. Dar momentul trecu; se sili să zâmbească.

— De ce? Ce-ai „citit” pe mine?

— Frustrare. Nelinişte.

Kaufman râse, dar chiar şi lui îi păru că sună forţat.

— Şi de ce n-aş fi frustrat şi neliniştit? Am o situaţie cu trei componente: un artefact periculos, nişte băştinaşi care vor să facă negoţ, un duşman încătuşat... şi fiecare componentă cuprinde un număr generos de ţicniţi. În cazul componentei care

te include şi pe tine, partea cu ţicneala se referă la faller, nu la tine.

— Tom Capelo îţi dă dureri de cap?

— Aseară, el şi Albemarle aproape că s-au strâns de gât. Dac-ar fi soldaţi, i-aş băga pe amândoi la carceră. Dac-ar fi ofiţeri, i-aş trimite în faţa curţii marţiale. Dar amândoi fac parte din personalul civil, vital pentru misiune, şi trebuie să lucreze împreună, aşa că sunt legat de mâini şi de picioare.

— Şi ce-ai făcut? întrebă Marbet, cu simpatie calmă.

Kaufman se minună de el însuşi: nu mai vorbise cu nimeni atât de deschis despre dificultăţile sale. Cu nimeni! Acesta era unul dintre motivele pentru care ajunsese atât de departe în cariera militară.

— Eu l-am înşfăcat pe Capelo – slăbănogul naibii, n-ai crede cât e de puternici –, iar Gruber l-a înşfăcat pe Albemarle. Numai aşa i-am putut despărţi. Apoi Rosalind Singh a discutat cu Capelo chestiuni de fizică, iar Ann Sikorski a vorbit cu Albemarle despre datele existente. Sau poate altceva. N-am ascultat.

— Ah, puterea noastră, a femeilor, de a aplana conflictele! spuse Marbet.

Kaufman simţi ceva tăios în vocea ei: ironie şi chiar mai mult.

— Da, dar nu a tuturor femeilor. N-aş fi trimis-o pe Heller să discute cu vreunul dintre ei. Oricum, şi ea e furioasă pe mine.

— A trebuit să dezactivezi perimetrul, râse Marbet.

— De unde ţi-ai dat seama?

— Dacă iei cina cu băştinaşii, presupun că s-au răzgândit şi au declarat omenirea reală. Caz în care nu poţi risca să încalci realitatea împărtăşită, provocându-le şocuri dureroase. Ar fi considerate un atac şi s-ar întâmpla una din două: ori toţi locuitorii planetei ar avea o durere de cap comună, ori am risca să fim iarăşi declaraţi ireali. Sau amândouă!

— Da, încuviinţă Kaufman.

Ce uşoară i-ar fi misiunea dacă toată lumea ar vedea lucrurile la fel de clar ca Marbet Grant…

— Nu-i de mirare că Heller e furioasă. Bietul de tine! Uită-te totuşi la înregistrările mele, te vor înveseli.

— Marbet, fallerul vorbeşte cu tine? întrebă el calm.

— Într-un fel. Nu vocalizează, desigur – oricum, chiar dac-ar fi fost tentat să-mi vorbească, nici coardele noastre vocale nu pot reproduce limbajul lor şi nici invers. Dar comunicăm. Însă, Lyle, te previn: o să cer ceva important.

— Ce?

— Îţi spun după ce vezi casetele.

— Bine!

— La revedere.

Imaginea ei dispăru de pe ecran.

Kaufman rămase pe gânduri câteva minute. Comunicare cu un faller! Timp de douăzeci de ani nu existase nicio punte între oameni şi fallerii ucigaşi, doar moarte, distrugere şi sânge – mai mult omenesc decât extraterestru. Era de neconceput ca fallerul capturat să coopereze pentru a răsturna situaţia. Oricât de bune abilităţi de comunicare avea Marbet, nu era soldat. Nu văzuse niciodată o bătălie. Nu era familiarizată cu înşelătoarele tactici militare.

Era ora treisprezece fix. Îl apelă pe Capelo prin Comlink.

— Tom, sunt Lyle. Trebuie să stabilesc un program şi vreau să ştiu dacă artefactul va fi ridicat la începutul după-amiezii sau mai pe seară.

— Nu-l scoatem astăzi!

— Nu? De ce?

— Din precauţie. Eşti de acord cu măsurile de precauţie, nu-i aşa, Lyle? L-am dezvelit şi are pe el marcaje destul de asemănătoare cu cele văzute de Syree Johnson pe primul artefact.

— Continuă, ceru Kaufman cuprins de fiorii emoţiei.

— Există şi nişte protuberanţe similare cu punctele de presiune descrise de Syree. Butoane de pornire-oprire, sau cel puţin rolul ăsta îl aveau pe celălalt artefact. Pentru ca primul artefact să emită o undă, era nevoie ca două puncte opuse să fie activate simultan; şi pe al nostru, protuberanţele par să fie dispuse la fel. Gruber şi cu mine n-am vrea să-l declanşăm din greşeală. Ar putea să iasă ceva urât de tot!

— Da.

— Aşa că i-am pus pe soldaţi să cureţe artefactul cu peria, la fel ca pe-un ciob de oală din paleoliticul timpuriu! Asta durează,

e treabă migăloasă. O să-l ridicăm mâine. Excavatorul pregăteşte un loc unde să-l aşezăm. Sudie, nu acum!

— Tati, vino să vezi! se auzi vocea încântată a fetiţei.

— Tom, încerci să supraveghezi o descoperire militară majoră şi în acelaşi timp faci pe dădaca? spuse Kaufman, mai aspru decât intenţionase.

— Nu, nu, e şi bona aici! Sudie a scăpat o clipă de sub ochii ei. Hai, Jane, ia-o de-aici! Mâine-l scoatem, Lyle, în zori. După aceea pot să fac şi restul testelor.

— În regulă! spuse Kaufman şi întrerupse legătura, înainte de a risca să-i spună lui Capelo ceva ce ar fi regretat mai târziu.

Capelo era un iresponsabil, aşa cum îi spusese lui Marbet. Să laşi copiii lângă o armă! Individualist arogant, care consideră că orice face e bine, pentru simplul fapt că e acţiunea lui!

Mda, un individualist arogant şi genial.

Kaufman îl contactă pe pilotul navetei spaţiale, care dormea, nefiind de serviciu.

— Căpitane DeVolites, sunt colonelul Kaufman. Cât de repede poţi să mă duci pe Shepard şi înapoi?

Pilotul se trezi imediat.

— În condiţii de urgenţă, domnule?

— Nu, nu suntem atacaţi, spuse Kaufman fără alte explicaţii. Vreau doar să plecăm cât mai repede cu putinţă.

DeVolites nu-şi putu ascunde curiozitatea din voce, deşi se străduia.

— Două ore până acolo, domnule, inclusiv andocarea. Mai puţin de două ore înapoi.

Shepard se afla pe orbită geosincronă deasupra munţilor Neury, monitorizând totul cu senzori a căror rezoluţie puteau să prezinte imagini extrem de complexe, până la detalii de câţiva centimetri.

— Pregăteşte-te de plecare în cincisprezece minute! ceru Kaufman şi se duse să-i spună căpitanului Heller că naveta spaţială va face un zbor neprogramat.

***

Kaufman se întâlni cu comandantul Grafton în cala de andocare. Acesta nu arăta prea încântat.

— Domnule colonel, aş vrea să vorbim între patru ochi, dacă se poate!

— Desigur.

Grafton îl conduse într-o sală de conferinţe securizată, alăturată calei de andocare.

— Domnule colonel Kaufman, cer clarificarea limitelor în care i se permite doamnei Grant să interacţioneze cu prizonierul!

Grafton arăta foarte ţeapăn, foarte „ofiţer de marină”. Kaufman se relaxă. Se confruntase adesea cu încălcările de protocol.

— Ce-a făcut, domnule comandant? întrebă Kaufman, lăsând să i se simtă în voce o undă de simpatie.

— A activat întreaga holobibliotecă, lucru care, desigur, se poate admite. A *rechiziţionat* (Kaufman remarcă termenul folosit de Grafton) un computer cu capacitate enormă, ceea ce, de asemenea, intră în drepturile sale, chiar dacă îl utilizează în mod insultător. Dar s-a amestecat în hrănirea şi în posibila menţinere în viaţă a prizonierului, ceea ce constituie responsabilitatea mea în această operaţiune. Iar acum vrea ca una dintre aşa-numitele mâini ale prizonierului să fie lăsată liberă. Domnule colonel, o mână i-ar putea ajunge ca să găsească o cale de a se sinucide! După cum ştiţi, asta e prima reacţie a fallerilor la captivitate. Nu pot permite să se întâmple aşa ceva!

— Nu, desigur că nu, răspunse Kaufman.

În acea misiune, lanţul de comandă era complicat. Grafton ţinea de marină, iar Kaufman, de armată. Grafton deţinea controlul final în cazul oricărei ameninţări la adresa navei, dar Kaufman avea autoritate de comandă asupra „proiectului special”, inclusiv a extraterestrului. Totuşi, amândoi ştiau că dacă unicului faller capturat viu i se permitea să se sinucidă pe nava lui Grafton, cariera acestuia era terminată.

— Aşadar, sunteţi de acord că solicitarea doamnei Grant trebuie respinsă!

— Aş vrea să vorbesc cu doamna Grant, spuse Kaufman, dar cu siguranţă există posibilitatea ca eliberarea braţului prizonierului să reprezinte un pericol pentru acesta.

Cuvinte care nu spuneau nimic, dar nici nu negau nimic. Grafton nu era prost. Îşi dădu seama că pentru moment nu va obţine mai mult. Se ridică şi spuse înţepat:

— Vă conduc la doamna Grant!

Marbet îl aştepta în anticamera celulei prizonierului, într-o dezordine totală. Vrafuri de printuri se găseau pe podea, pe masă, pe scaune. Holoecranele – nu mai puţin de trei! – erau îngrămădite pe un perete, iar între ele se aflau oglinzi mari, de înălţimea unui om. În toate colţurile zăceau diverse uniforme boţite, luând cele mai ciudate forme, alături de care Kaufman crezu că vede nişte animale moarte. La o privire mai atentă, văzu că erau bucăţi de blană. De unde găsise blană la bordul navei?!

— Bună, Lyle! spuse ea după plecarea lui Grafton. Comandantul s-a plâns de mine.

— Nu-mi spune în ce fel ai citit aşa ceva în limbajul trupului meu! replică el zâmbind. Povesteşte-mi ce-ai reuşit să afli.

Marbet arăta minunat; ochii verzi, luminoşi şi faţa măslinie îi străluceau de emoţie. Până şi buclele castanii păreau mai însufleţite ca de obicei.

Ştia cum să prezinte informaţiile succint.

— Am lucrat în patru etape. Întâi observarea fallerului, mai ales când era hrănit cu forţa, combinată cu încercări preliminare de comunicare cu ajutorul numerelor prime. N-a răspuns. Dar observaţiile mele, combinate cu analizele, efectuate de computer, ale înregistrărilor fiecărei sesiuni mi-au permis să-mi fac o impresie despre felul în care exprimă cu trupul şi cu faţa jumătate din gama emoţiilor umane primare.

— Jumătate?

Kaufman remarcă faptul că nu folosise niciun nume pentru a-l desemna pe faller.

— Furie, frică, dezgust. Celelalte sunt plăcere, surprindere şi dorinţă.

— Aşadar, ai început să le urmăreşti pe acestea. Dorinţă?

— Da. Am folosit holograme care înfăţişau diverse lucruri, pentru a obţine surprinderea. În special animale. Nu ştiu dacă fallerii cunosc tehnica hologramelor sau dacă el crede că iepurii

pe care i-am scos din pălărie erau adevăraţi, dar am obţinut reacţia de surprindere.
— Sunt convins!
— Cu plăcerea a fost mult mai greu. O să ajung şi la asta într-un minut. Şi la dorinţă.
— Sunt fascinat! spuse Kaufman, fără umbră de sarcasm.
— În a doua etapă, am învăţat eu însămi să simulez limbajul corporal şi expresiile faciale ale fallerilor.
— Tu? rosti Kaufman, uluit.
— Păi da, Lyle. El n-are niciun motiv să înveţe modul nostru de a comunica!
— Adevărat.
Nimeni n-are nevoie să comunice pentru a se sinucide.
— Am folosit acelaşi limbaj corporal ca el, continuă Marbet, iar reacţiile lui corporale au fost de surprindere şi dezgust, fără să obţin reciprocitate în comunicare. Am simţit că se-ntâmplă şi altceva, dar n-am putut pune degetul pe acel alt proces. Şi nici computerul nu poate. De ce zâmbeşti?
— La ideea unui computer cu degete.
Până şi metaforele ei aveau conotaţii trupeşti. Marbet zâmbi, fără să-şi domolească şuvoiul de cuvinte.
— Etapa a treia a constat în holosimularea altor falleri, programaţi cu limbajul corporal pe care-am putut să-l inventariez deocamdată. Partea asta a fost cu adevărat fascinantă! Cred că fallerul a înţeles imediat că hologramele nu sunt reale, dar limbajul trupului este involuntar, Lyle. Nu şi-a putut reţine reacţiile. Iar reacţiile au fost foarte diferită, în funcţie de ceea ce vedea: dacă fallerul din hologramă era dezbrăcat, îmbrăcat într-o uniformă asemeni celei pe care-o purta el când a fost prins sau într-o uniformă de-a noastră.
— Ai proiectat holograme cu falleri îmbrăcaţi în uniforme de-ale noastre?!
Nu era de mirare că Grafton considera activităţile lui Marbet „insultătoare”.
— Da! Şi în uniforme inventate, plecând de la veşmintele specifice fallerilor, dar cu variaţii corespunzătoare ideii umane de „podoabe şi decoraţii”. Asta, la început. Şi aici am obţinut primul succes. Fallerul reacţiona clar diferit în funcţie de rang…

chiar şi când era vorba de rangurile noastre. Fallerii ştiu mai multe despre noi decât ştim noi despre ei.

— Sunt convins! spuse întunecat Kaufman.

— Cred că societatea lor are o ierarhie rigidă. Logic, când te gândeşti că elimină tot ce li pare o potenţială ameninţare. Trebuie să existe un mecanism care să-i împiedice să se elimine complet unii pe alţii. Cred că mecanismul constă într-o ierarhie strictă şi fără variaţii, valabilă pe toată viaţa. Şi mai cred că în cazul fallerilor, spre deosebire de cel al societăţile umane care au recurs la acelaşi lucru, mecanismul este biologic. Programat încă de la naştere în structurile creierului.

— Adică seamănă cu realitatea împărtăşită a locuitorilor Lumii, care este tot un mecanism biologic, programat în structurile creierului! rosti Kaufman rar.

— Da! Exact!

— Universul extraterestru începe să devină un loc foarte ciudat!

Marbet izbucni în râs, un râs atât de sincer încântat, încât îl surprinse. Era mai mult decât bucuria de a rezolva o problemă ştiinţifică şi militară: pe Marbet Grant o încânta tocmai ciudăţenia, în timp ce pe el îl intimida.

Dar, pe de altă parte, şi ea fusese întotdeauna tratată ca o ciudăţenie.

— Da. Din ideea de ierarhizare a reieşit o modalitate de a diferenţia între ele reacţiile fallerului faţă de diverşi oameni. Singurii pe care-i vede sunt tehnicienii care-l hrănesc forţat – toţi trei militari şi bărbaţi – şi xenobiologii, care sunt tot ofiţeri, dar nu operativi, cu putere de decizie. E incredibil de sensibil faţă de deţinerea puterii, într-un mod pe care noi nu ni-l putem imagina! Ca un câine care e mult mai sensibil decât noi la mirosuri. A trebuit, aşadar, să descopăr o modalitate de a folosi acest fapt.

Kaufman avu brusc un gând neliniştitor.

— L-ai făcut să reacţioneze la vederea comandantului Grafton, ofiţerul cu gradul cel mai înalt de pe navă!

— Da. A fost un eşec. Fallerul a reacţionat cu teamă şi furie, nu cu o dorinţă mai mare de a comunica. În definitiv, noi suntem duşmanii!

Kaufman nu se putu abţine.

— Şi Grafton ce reacţii corporale a avut? Marbet izbucni din nou în râs.

— Tot de teamă şi furie! Niciunul dintre ei nu şi-a dat seama, şi dacă spui asta altcuiva o să neg, dar a fost momentul în care omul şi fallerul au semănat cel mai mult unul cu celălalt.

„Pot să pariez că semănau!” îşi spuse Kaufman, amintindu-şi rigiditatea lui Grafton şi cât de ultragiat fusese de activitatea lui Marbet. Dar cu voce tare se limită doar să întrebe:

— Ce succes ai obţinut?

— Am mers în direcţia cealaltă. Fallerul refuză să comunice cu oamenii investiţi cu putere. Îi dispreţuieşte pe cei inferiori. Pentru el, niciunul dintre noi nu poate fi egalul unui faller. Aşa că mi-a rămas doar o singură opţiune.

Dintr-o dată, Kaufman ştiu la ce se referă. Stomacul i se strânse.

— Nu-ţi place, văd! Şi nimeni nu ştie nimic despre femelele speciei lor, nici măcar dacă sunt fiinţe raţionale. Dar am cerut computerului să creeze diverse holograme de femele, pe baza celor mai frecvente diferenţe sexuale întâlnite la speciile galactice, dacă nu chiar universal-valabile. Un corp mai mic, mai moale pe unde masculul părea tare. Lucruri de genul ăsta. Am lăsat hologramele feminine dezbrăcate, pentru a elimina considerentele de rang, şi le-am făcut uşor înceţoşate, fiindcă habar n-aveam cum arată organele sexuale. Iar fallerul a răspuns, cu primele semnale corporale de plăcere pe care le-am observat. Reacţie trecătoare şi involuntară, desigur… ştia foarte bine că e o hologramă. Dar mi-a fost suficientă ca să construiesc un vocabular parţial al plăcerii şi dorinţei şi să văd ce limbaj corporal al hologramei îl provoacă.

— După care ai învăţat tu însăţi vocabularul!

— Da.

Asta nu-i plăcu lui Kaufman. Marbet, prezentându-se ca o femeie falleră, o copie stângace şi supusă, probabil dezbrăcată… Se luptă să ascundă ce simţea, conştient că nu va reuşi. Ea îl privi cu atenţie şi-n cele din urmă spuse:

— Grafton nu ştie că joc rolul asta.

— Nu.

— Ar avea aceeaşi reacţie ca tine, dar şi mai violentă. Mult mai violentă. Lyle, eu nu pretind că aş fi o femelă falleră. Prizonierul nu e idiot! Pur şi simplu încerc să mă prezint într-un fel care să nu-i trezească ostilitatea instinctivă şi să creez o posibilă dorinţă de comunicare. Cei care se ocupă de animale pe Pământ fac acelaşi lucru. De fapt…

Ezită o clipă, apoi decise să continue:

— De fapt, aşa faci şi tu în activitatea diplomatică!

Destul de adevărat. Kaufman încuviinţă, deşi fără tragere de inimă.

— A mers? A fost mai dispus să vorbească cu tine?

— Da. Am rămas tot duşman, desigur, dar un duşman care-i trezeşte reacţii fiziologice pozitive, nu ostile. Dar să nu mă înţelegi greşit, Lyle, componenta fiziologică instinctivă din comportamentul fallerilor este mult mai puternică decât la oameni. Ei sunt mult mai puţin adaptabili decât noi. Sunt, într-un sens foarte literal, prizonierii biologiei lor.

— De aceea ne ucid fără să ducă mai întâi negocieri! Bine, Marbet. Ce ţi-a spus?

— Încă nu mi-a „spus” nimic! replică ea, pe un ton exasperat. Am crezut că înţelegi, Lyle! E un canal de comunicare nonverbală şi deocamdată foarte dificil de întrebuinţat. Îl folosesc pentru a-i transmite unele lucruri.

— Cum ar fi?

— Că oamenii vor să discute, să oprească măcelul. Folosesc holograme, pantomime, orice-mi trece prin cap. În câteva minute o să-ţi arăt!

— Marbet…

Îngrozit, Kaufman nu ştia cum să continue.

— Marbet, tu… *noi* nu suntem împuterniciţi să negociem pacea!

— Ştiu, spuse ea cu demnitate. Înţeleg că trebuie să aflu tot ce pot despre cultura fallerilor şi, implicit, despre strategia lor militară. Şi, dacă am cu adevărat noroc, să descopăr secretele scutului modificator de fază. A, da, probabil ar fi drăguţ şi să pot merge pe apă…

Kaufman încercă să-şi imagineze cum arătaseră discuţiile dintre ea şi Grafton.

— Îmi pare rău! spuse ea după o clipă. Tensiunea, cred, plus lipsa de somn.

— Nu, mie îmi pare rău! Ai făcut o muncă extraordinară, Marbet, şi desigur că ai dreptate când spui că nu ştii ce va ieşi. Este o realizare uimitoare, o contribuţie reală pentru ştiinţă şi pentru efortul nostru de război.

— Îţi faci treaba foarte bine! spuse ea sec.

— N-am vrut...

— Ba da, ai vrut. Dar îmi placi mai mult când eşti direct. Acum mă duc la el. Poţi să urmăreşti pe ecranul ăsta ce se întâmplă.

— În regulă, spuse el, dar Marbet dispăruse deja prin uşa laterală.

Kaufman se aşează în faţa ecranului.

Fallerul arăta aşa cum şi-l amintea: ca un buştean umanoid cu trei tentacule în loc de braţe, legat de perete. Uşa se deschise şi Marbet intră în celulă.

Preţ de câteva clipe, Kaufman se îndoi că e tot ea. Se îndoi chiar că vede o fiinţă umană. Dar fireşte că era Marbet – o Marbet care se mişca altfel, păşind ciudat, cu braţele înclinate într-un unghi straniu şi cu degetele răsfirate. Cu genunchii îndoiţi şi parcă mai grasă... nu putea fi mai grasă! Era o iluzie. N-avea nimic pe ea, cu excepţia unei fâşii de pânză galbenă legată în jurul taliei, ascunzându-i organele genitale... poate că pânza era căptuşită şi de aceea părea ea mai grasă. Nu, era o impresie determinată de felul în care stătea, de felul în care se mişca. Iar ceea ce crezuse că ar fi pânză era de fapt o proiecţie holografică sugerând pânza, fără să aibă o textură specifică, o compoziţie sau un drapaj anume.

Marbet se duse foarte aproape de faller. Ajunsese, probabil, chiar lângă bariera invizibilă ce separa atmosfera lui de a ei. Camerele de înregistrare a imaginilor erau plasate în aşa fel, încât Kaufman îi vedea chipul din semiprofil. Obrazul ei arăta chiar mai straniu decât trupul. Îşi mişca muşchii faciali într-un fel care-i schimonosea trăsăturile, ceea ce lui i se părea grotesc.

Extraterestrul îşi schimonosi şi el trăsăturile, deşi mai puţin decât ea. Kaufman simţi cum i se opreşte respiraţia. Vedea prima conversaţie dintre un om şi un faller, după douăzeci de ani de război.

„Nu, nu-i o conversaţie!”, trebui Kaufman să-şi amintească. Nu se făcea schimb de idei, nici măcar de substantive la nivelul „Eu Tarzan, tu Jane”. Chiar sub ochii lui, chipul fallerului redeveni pasiv. Nu, nu cu totul… mai era ceva, câteva tresăriri, un înţeles pe care el n-avea cum să-l descifreze.

Apoi Marbet ridică un braţ şi începu să facă nişte gesturi.

Kaufman îşi simţi trupul străbătut de un adevărat şoc. Unghiul în care-şi ţinea Marbet braţul, felul în care-şi desfăcea degetele, modul stângaci în care unul dintre degete rămânea chircit (extratereştrii aveau doar patru), toate îi păreau ciudate şi groteşti. Dar recunoştea mişcările. De când cu modificările genetice medicale şi cu nanomedicina, pe Marte nu mai existau surzi. Dar Marte nu era întreg sistemul solar. În mahalalele Pământului şi-n coloniile religioase unde întemeietorii interziseseră ingineria genetică şi nanotehnica, văzuse copii surzi care făceau ce făcea Marbet în acele clipe. Îl învăţa pe extraterestru limbajul semnelor.

Sau o versiune a acestuia. *Eu-nu-vreau-rănesc-tu.*

Expresia de pe chipul extraterestrului se schimbă uşor, apărând încordări musculare pe care Kaufman nu ştia să le interpreteze. Oare Marbet ştia?

Ea continuă câteva minute, apoi făcu un fel de plecăciune. Şi-atunci se întâmplă ceva. Pe ceafa extraterestrului începu să se contureze un fel de creastă, un strat subţire de carne ce se ridică rigid câţiva centimetri, după care se prăbuşi brusc. Dar Kaufman o zărise; văzuse lucruri asemănătoare şi la alte specii, unele dintre ele terrane. Un semnal involuntar al dorinţei de împerechere, înăbuşit imediat.

Dorinţă trupească.

Extraterestrului îi lipseau femelele din specia lui!

Kaufman închise ochii. Când o adusese acolo pe Marbet Grant, nu se aşteptase la aşa ceva. E drept, n-avusese aşteptări specifice, dar totuşi… comportamentul de împerechere al extratereştrilor nu se număra printre obiectivele proiectului său militar. Se aflau departe, foarte departe de scutul modificator de fază şi de funcţiile undelor probabilistice.

Marbet revenise lângă el. Spuse calm:

— Acum te-ai lămurit cum stau lucrurile, Lyle. Am vrut să vezi cu ochii tăi. E imposibil să-mi răspundă cu mâna legată astfel!

Kaufman aşteptă.

— Trebuie să-i convingi pe Grafton şi pe xenobiologii lui să lase liberă una dintre mâinile fallerului!

Nu exista niciun mod diplomatic de a-i comunica decizia lui, nicio cale metaforică sau evazivă cu ajutorul căreia să-i ascundă adevărul. Kaufman îşi adună curajul.

— Nu, Marbet. E imposibil!

— Dar…

— Nu!

ZECE

GOFKIT JEMLOE

Enli Pek Brimmidin îi privi pe terranii care veneau către poarta casei lui Voratur şi simţi durerea de cap instalându-se undeva, între ochi. Nu se apropiaseră suficient pentru a fi auziţi, şi totuşi durerea începuse deja. Asta le făceau terranii locuitorilor Lumii!

Desigur, nimeni altcineva nu mai simţea acest lucru. Pek Voratur şi soţia sa, Alu Pek Voratur, cei doi băieţi mari, preotul casei – toţi stăteau calmi, zâmbind pe deasupra florilor ospitalităţii, ce le încărcau braţele. Servitorii Primei Flori îi declaraseră pe terrani reali, posesori de suflete, aşa că nu exista nicio irealitate care să aducă durerea de cap. Toţi erau în armonie, împărtăşind realitatea.

Mai puţin Enli.

Ea petrecuse ceva timp singură cu terranii din expediţia trecută; le învăţase limba dificilă; le văzuse şi părţile rele, şi pe cele bune. Terranii erau atât de înspăimântători! Puteau să-şi nege unul altuia realitatea, să se certe unul cu altul, să-i iubească pe cei pe care n-ar fi trebuit… toate astea, aparent, fără nicio durere de cap. Dar numai Enli înţelesese asta cu adevărat, fiindcă unul dintre ei murise pentru a-i salva pe ceilalţi şi a salva Lumea, aşa că servitorii Primei Flori îi declaraseră pe terrani reali. Astfel deveniseră *toţi* reali. Şi nu perturbau nimănui realitatea împărtăşită – doar lui Enli, care sperase să nu mai dea niciodată ochi cu ei.

Şi totuşi – uite ce le făceau terranii locuitorilor Lumii! –, inima ei tresăltă de bucurie când văzu că Ann Pek Sikorski se afla printre terranii invitaţi la masă în gospodăria lui Pek Voratur. Buna Pek Sikorski, blândă şi cu vorba potolită, şi cu aceeaşi blană lungă pe cap, răsucită în bucle lucioase. Lui Enli îi plăcuse întotdeauna, în taină, blana de pe capul terranilor, deşi era ciudată. Cineva – probabil Pek Sikorski – le spusese să-şi ascundă gâtul golaş, lipsit de blană. Nişte gulere înalte şi curbate, destul de drăguţe, le acopereau decent.

— Sunteţi bineveniţi în gospodăria Voratur! tună Pek Voratur, şi Enli traduse.

Schimbară între ei grămezi de flori ale ospitalităţii, portocalii şi galbene. Erau patru vizitatori: Pek Sikorski, Lyle Pek Kaufman (ce nume ciudate aveau!), adică şeful gospodăriei terrane, cu care vorbise Enli cu o zi înainte, şi doi servitori, un bărbat şi o femeie. Femeia era servitoarea cu chipul aspru care îndreptase un *pistol* spre Pek Voratur. Numai Enli cunoştea cuvântul şi realitatea lui; era singura persoană de pe Lume care văzuse vreodată un *pistol* terran. Pek Voratur nici măcar nu-şi dăduse seama că era primejdios.

Durerea de cap deveni mai intensă.

Dar nu intolerabilă. Lui Enli îi fusese teamă că n-o va putea suporta, dar în timpul celeilalte vizite a terranilor i se întâmplase ceva. Terranii o schimbaseră. Îi arătaseră alte realităţi decât cele împărtăşite pe Lume (cine şi-ar fi putut închipui aşa ceva?!) şi o obligaseră să trăiască o vreme în interiorul acestor realităţi, iar când au plecat, ea ştia că poate tolera şi existenţa celorlalte realităţi, la nevoie. Niciun alt locuitor al Lumii nu cunoştea acest lucru. Doar Enli Pek Brimmidin, reală şi totuşi fără să împărtăşească realitatea, din cauza terranilor.

Poate că nu-i va ierta niciodată.

***

— Mă bucur să te văd, Enli! zise Ann Sikorski în timp ce mergeau alături, puţin în urma celorlalţi. Cum e solul tău?

— Solul este bun astăzi, Pek Sikorski.

— Spune-mi Ann, te rog!

Enli nu voia să i se adreseze acestei extraterestre pe numele mic. Şi totuşi, Pek Sikorski o rugase, dându-i o uşoară durere de cap. Uite ce le făceau terranii locuitorilor Lumii!

— Nu ne-am mai văzut de trei ani! spuse Pek Sikorski, împărtăşind realitatea. Dintre toţi terranii, ea fusese întotdeauna cea mai manierată.

— Da, trei ani, aprobă Enli. Vei dori să vezi mormântul lui David Pek Allen?

A părut oare Pek Sikorski uluită? Da. De ce? Fără îndoială, ştia că Pek Allen murise pe Lume. Şi totuşi, ceilalţi terrani plecaseră atât de subit cu barca lor zburătoare…

— Mă poţi duce mâine la mormântul lui?

— Dacă vrea Pek Voratur. Fac parte temporar din gospodăria lui.

Şi nu-i plăcea acest lucru. Îi lipsea Gofkit Shamloe. Îi era dor de sora ei, Ano, şi de copiii acesteia. Îi lipsea Calin, dansul cu el, lucrurile ce s-ar fi putut întâmpla între ei doi dac-ar mai fi rămas câteva zile la Gofkit Shamloe… Dar slujitorii Primei Flori avuseseră grijă ca realitatea împărtăşită să fie altfel.

— Mormântul lui David are un altar de flori? întrebă Pek Sikorski.

— Un minunat altar de flori, aşa cum merită cineva care şi-a dat viaţa pentru alţii!

— Aş vrea să împărtăşesc această realitate cu tine, Enli, la mormântul său.

— Vom împărţi grădina inimilor noastre, răspunse Enli cu o formulă oficială.

Trecură pe sub o arcadă deschisă şi intrară într-una dintre zecile de încăperi ale gospodăriei Voratur. Pek Voratur făcu un semn şi toată lumea se aşeză. Numai Enli şi Pek Sikorski vorbeau ambele limbi, chiar dacă imperfect; Enli se pregăti să traducă.

— Camera e foarte frumoasă! rosti Pek Kaufman.

— Sunteţi bineveniţi întru bucuria celor mai bune flori ale casei mele! replică Pek Voratur.

Într-adevăr, se aflau în cea mai frumoasă şi mai costisitoare încăpere din câte văzuse Enli vreodată. Pereţii curbaţi constituiau înflorirea cea mai rafinată a artei zidarilor: acoperiţi cu mii de flori presate şi cerate, în culori pale, subtile. Curbele unduioase ale mesei joase de lemn, bogata broderie a pernelor de pe podea (cu siguranţă proveneau de pe insulele Seury), farfuriile de cositor masiv – toate create de maeştri artizani. Nicăieri nu vedeai vreo linie dreaptă sau vreun colţ dizgraţios. Iar dincolo de arcadele ferestrelor deschise înfloreau magnificele grădini Voratur, faimoase cale de cincizeci de sate jur-împrejur, ba chiar şi-n capitală.

S-a servit mâncare din belşug, feluri întâlnite rareori de Enli în satul ei, Gofkit Shamloe. Cât i-ar fi plăcut lui Ano cea lacomă, care mânca întruna şi nu se îngrăşa niciodată! Nu că ar fi contat

dacă se îngrăşa, Ano era oricum frumoasă. Enli încercă să mănânce, dar nu putea. Apropierea de terrani îi întorcea stomacul pe dos.

Totuşi, erau destul de politicoşi; cina continuă cu schimburile rituale şi cu conversaţie uşoară. Cel mai mult vorbea Pek Sikorski: fireşte, era singura terrană care le cunoştea limba. Pek Kaufman urmărea totul atent şi zâmbea des. Un bărbat fericit sau un negustor bun, îşi spuse Enli. Erau doar cinci meseni, Voratur îndepărtând pe toată lumea, cu excepţia fiului său cel mare, Soshaf Pek Voratur. În definitiv, scopul întâlnirii îl constituiau afacerile, despre care urmau să discute după terminarea mesei. Cei doi servitori terrani stăteau separat. La început, Pek Voratur păruse surprins că Pek Kaufman nu le spusese să plece; apoi ceruse să se aducă o a doua masă, care a fost instalată în grabă. Enli se simţea uşurată că stă cu spatele la slujitorii terrani. Ascuns undeva în haina ei ciudată şi ţeapănă, femeia terrană, Pek Heller, ţinea un *pistol*.

După ce se strânseră ultimele farfurii, se lăsă o scurtă tăcere. Pek Voratur aşteptă. Chiar în momentul în care se făceau simţite primele clipe de realitate neîmpărtăşită, Pek Kaufman îşi plimbă mâna peste masa lustruită.

— Frumos lemn! spuse el în limba locuitorilor Lumii, articulând cu un accent caraghios cuvintele abia învăţate.

Pek Voratur se relaxă: afacerile începeau aşa cum se cuvenea. Îşi şterse buzele cu un şervet, râgâi şi spuse:

— Grădina mea înfloreşte din nou pentru că tu admiri această masă! Artizanul este Holit Pel Marrabilor. Se poate ca el să vrea să vândă mese vizitatorilor noştri terrani.

Pek Sikorski traduse; ea vorbea mai bine limba localnicilor decât vorbea Enli limba terranilor.

— Se poate ca terranii să vrea să cumpere asemenea mese în cadrul schimburilor dintre noi, răspunse Pek Kaufman în terrană.

Din nou traducere.

— Poate în schimbul bicicletelor, continuă Voratur. Bicicletele terrane fac să-mi înflorească inima!

— Avem douăzeci de biciclete pentru negoţ, rosti Pek Sikorski, de data asta fără să-l mai consulte pe Pek Kaufman.

Ei bine, aşa erau terranii! Membrii importanţi ai unei gospodării puteau vorbi în numele stăpânului, puteau chiar să-l contrazică. Ce oameni ciudaţi!

Ochii lui Voratur sclipiră pe faţa bine dată cu ulei.

— Douăzeci de biciclete sunt binevenite în comerţ! Poate pentru douăzeci de mese făcute de Holit Pek Marrabilor sau de alţi artizani la fel de pricepuţi?

— Este posibil ca în această grădină să crească nişte schimburi mai şi mari, spuse Pek Sikorski.

Ceva din vocea ei sau felul în care se apleca înainte o făcu pe Enli să se încordeze. Simţea că va urma una dintre acele realităţi diferite ale terranilor.

— Spune-mi despre florile pe care le miroşi în grădina aceea! ceru Voratur.

— Cândva, demult, Pek Voratur, am făcut un negoţ neobişnuit cu tine. Ţi-am dat licori împotriva răului de floare.

— A, da, *antihistaminele*, rosti Voratur cuvântul terran. Le-am vândut bine, Pek Sikorski!

Enli îşi spuse că într-adevăr, le vânduse bine. *Antihistaminele* terranilor făcuseră din Voratur unul dintre cei mai bogaţi locuitori ai Lumii.

— Iar în schimbul *antihistaminelor*, ne-ai oferit o fotografie a creierului tău, continuă Pek Sikorski.

O *scanare Lagerfeld*. De trei ani nu mai simţise Enli straniile cuvinte încolţindu-i în minte. Terranii i-au aşezat lui Pek Voratur o pălărie de metal pe cap şi i-au pus o mulţime de întrebări. Ei spuneau că astfel obţin imagini despre cum funcţionează creierul, deşi Enli nu văzuse niciodată fotografiile. Nu era sigură că ele există cu adevărat. Şi totuşi, terranii se arătaseră foarte încântaţi de *scanarea Lagerfeld*. Poate că fotografiile existau. În definitiv, terranii aveau *antihistamine*, bărci zburătoare, *pistoale*, ziduri invizibile care te răneau şi alte maşinării bizare şi în mare parte inutile.

— Îmi amintesc de fotografia creierului meu, spuse Voratur precaut.

Enli îi înţelese precauţia: scanarea fusese o porţiune de realitate neîmpărtăşită, chiar dacă una minoră, şi prin urmare îl costase o durere de cap surdă.

Pek Sikorski îi spuse ceva lui Pek Kaufman în terrană, prea rapid pentru ca Enli să poată înţelege. Prinse doar cuvintele „controlul datelor”. Ce căutau terranii să controleze?

Simţi un fior rece urcându-i încet de-a lungul spatelui şi blana de pe gât i se zbârli.

— Pek Voratur, vom sădi un schimb între noi şi voi, spuse Pek Sikorski, şi va înflori pentru toţi. Vă oferim asta.

Îşi întoarse privirea spre Pek Kaufman, care scoase din buzunar o foaie de hârtie şi o despături.

Enli îşi spuse că era un fel foarte nechibzuit de a folosi hârtia, o marfa atât de scumpă. Mare parte a colii rămăsese albă; numai la mijloc se vedea un desen, imaginea unei maşinării complicate. Pek Kaufman întoarse hârtia către Pek Voratur şi Enli nu mai putu s-o vadă.

— Este o maşină cu abur, spuse Pek Sikorski. Vă putem arăta exact cum s-o construiţi. După ce veţi înţelege procedeul, puteţi face multe feluri de maşini cu abur, care să facă multe lucruri. Buştenii pot fi puşi în căruţe care nu mai trebuie trase. Apa poate fi adusă din râuri pentru a uda câmpurile şi grădinile. Bărcile pot călători fără pânze şi fără vâslaşi spre nenumăratele insule cu care faceţi comerţ. Desigur, veţi avea nevoie de timp ca să învăţaţi să faceţi aceste lucruri, poate ani întregi, dar valoarea lor va fi foarte mare.

Pek Voratur studie desenul.

— O maşină cu abur?

— Abur fierbinte. Poate să mişte lucrurile. Uite, să-ţi explic.

Pek Sikorski vorbi mai departe, dar Enli renunţă s-o urmărească. Urmărea chipul lui Pek Voratur, ştiind ce va spune.

— Da, înţeleg, rosti el în cele din urmă fără entuziasm. Dar de ce am vrea asemenea maşini?

Pek Sikorski şi Pek Kaufman se uitară unul la altul.

— V-am spus, replică Pek Sikorski. Să care buşteni, să ude câmpurile, să mişte bărcile...

— Dacă maşinile vor căra buştenii, ce vor mai munci pădurarii noştri? întrebă cu bun-simţ Soshaf.

— De ce am avea nevoie să ne udăm câmpurile, când Prima Floare ne trimite întotdeauna atâta ploaie câtă vrea să avem? spuse Voratur.

— Şi de ce să mişcăm bărcile? întrebă Soshaf. Bărcile se mişcă singure în josul râurilor, iar în susul lor şi pe mare, prin efortul vântului şi al vâslaşilor. Vreţi să lăsaţi toţi vâslaşii fără lucru? Cum îşi vor mai hrăni copiii?

— Şi dacă ei nu-şi vor mai putea vinde munca, eu cui voi mai vinde bunurile aduse de flota mea comercială? întrebă uluit Pek Voratur.

Nu era doar uluire; Enli văzu clar că pe Voratur şi pe Soshaf începea să-i doară capul. Terranii ar fi trebuit să le înţeleagă deja obiecţiile, doar participau la realitatea împărtăşită! Şi totuşi, nu pricepeau. Realitate neîmpărtăşită…

— Da, desigur! spuse repede Pek Sikorski. Comerţul vostru nu se va dezvolta astfel. Iartă-ne! Solul nostru este sărac astăzi şi ne imaginăm vise urâte.

— Fie ca solul vostru să se îmbunătăţească şi ca grădina voastră să înflorească! răspunse rece Voratur. Dar visele rele nu ajută comerţul. S-ar putea să nu reuşim să facem să înflorească un schimb între noi, Pek Kaufman.

— Sunt sigură că putem sădi un negoţ care să înflorească glorios, Pek Voratur! interveni Pek Sikorski direct, fără să traducă.

Enli îşi spuse că vocea ei părea disperată. De ce?

— Ce-a spus? o întrebă Pek Kaufman pe Pek Sikorski.

— Batem în retragere! răspunse ea în engleză. Am judecat greşit. Un motor cu abur nu va creşte productivitatea, ci mai degrabă va da peste cap stabilitatea economică.

— La naiba! făcu Pek Kaufman. Spune-i că avem altceva să-i oferim.

— Lyle, nu!

— Spune-i, Ann!

Tonul autoritar era inconfundabil.

Voratur asculta toate acele cuvinte pe care nu le înţelegea. Enli îl văzu cum se enervează: după imaginile unui vis urât, i se arăta acum şi lipsă de respect! Lui, Hadjil Pek Voratur, cel mai bun negustor de pe Lume! Tocmai lui! Îi ceru lui Enli:

— Spune-i lui Pek Kaufman că schimburile noastre nu înfloresc! Fie ca Prima Floare să înflorească pentru el, dar în altă parte.

Voratur se ridică în picioare.

— Pek Voratur! spuse Pek Kaufman, ridicându-se la rândul său. Iată! Negoţ!

Accentul i se înrăutăţise şi cuvintele rostite de el erau greu de înţeles, chiar aşa simple. Dar obiectul pe care-l scoase din interiorul hainei sale bizare putea fi recunoscut cu uşurinţă. Enli ştia ce este, iar pe chipul lui Voratur se citi acelaşi lucru. Desigur că ştia; negustorul nu lăsase niciun detaliu, oricât de mic, să treacă neobservat când terranii stătuseră la el la precedenta lor călătorie comercială.

— Enli, te rog să traduci, ceru Kaufman în terrană. Pek Voratur, acest Comlink este o cutie care trimite mesaje la distanţe mari. Când tu…

— Ştie ce este un Comlink! îi spuse Enli.

În aceeaşi clipă, îşi dădu seama că întrerupsese un terran pentru prima oară în viaţa ei. Nu trebuia să-l privească pe Pek Voratur ca să ştie ce gândeşte acesta.

Asemeni tuturor negustorilor, Voratur făcea schimb de mesaje cu flota lui comercială printr-un sistem de comunicaţie ce folosea razele soarelui reflectate în oglinzi. Turnurile dispuse la distanţe atent calculate şi oamenii pricepuţi să mânuiască oglinzile constituiau o cale destul de bună de a te asigura că orice realitate împărtăşită, comercială sau nu, ajunge pretutindeni pe Lume într-o zi şi-o noapte. Dar numai când vremea era senină. Cu patru sau cinci *comlinkuri* terrane, Pek Voratur şi-ar fi putut controla flota, caravanele de pe uscat, agenţii din capitală oricând, zi şi noapte, pe orice vreme.

— Te rog, Pek Kaufman, ia loc! spuse Pek Voratur. Mai vrei pel?

— Lyle, n-ai voie! zise Pek Sikorski în terrană, cu voce joasă şi imperativă. Motorul cu abur reprezintă oricum următorul pas în dezvoltarea lor industrială. Dar un *comlink*…

— N-au cum să-l copieze! spuse Pek Kaufman pe un ton normal şi fără să coboare vocea. Eu nu sunt antropolog, ci negociator militar implicat într-un efort major de război. Şi acum te rog să taci, doctore Sikorski.

Chiar şi Voratur, care nu înţelegea cuvintele, pricepu tonul lui Kaufman. Pek Sikorski se lăsă înapoi pe pernă de parcă ar fi fost lovită.

— Şase comlinkuri, Pek Kaufman! zise repede Voratur, în schimbul fotografiilor creierului meu şi al lui Enli Pek Brimmidin. Enli, pentru fiecare an în care comlinkurile funcţionează, vei primi a treia parte din creşterea profitului meu faţă de anul anterior. Vrei să plantezi acest schimb împreună cu mine?

Enli evită privirea lui Pek Sikorski. Nu înţelegea de ce aceasta nu voia ca Pek Voratur să aibă comlinkuri, dar nu-i plăcea acest lucru. De ce să spună Pek Sikorski ce pot şi ce nu pot primi prin negoţ locuitorii Lumii? Încerca oare să-i împiedice să beneficieze de lucruri folositoare, deoarece credea că terranii sunt mai importanţi decât semenii ei? Ei bine, Pek Voratur trebuia să obţină orice lucru pentru care putea oferi la schimb, în mod cinstit, ceva de valoare egală. Aceasta era realitatea împărtăşită, şi nu era lumea lui Pek Sikorski, ci a lui Pek Voratur.

Şi a lui Enli!

— Vreau să plantez acest schimb împreună cu tine, Pek Voratur!

— Fie ca el să îmbobocească şi să înflorească! Spune-i lui Pek Kaufman „da”, în limba sa.

— Spune-i lui Pek Voratur că sunt încântat să sădim un negoţ împreună! răspunse repede Pek Kaufman. Vrea să vină mâine după-amiază la gospodăria mea, ca să facem fotografiile creierului şi să le dăm comlinkurile?

Enli traduse.

— Vom veni! promise Pek Voratur.

Dar chiar în clipa când luă paharul de celebrare plin cu pel din mâna triumfătoare a lui Soshaf Voratur, Enli simţi cum picioare i se înmoaie şi încep să-i tremure, de parcă s-ar fi transformat în gelatină.

UNSPREZECE

MUNŢII NEURY

— Insist! spuse Dieter Gruber, cu o privire rece ca gheaţa în ochii albaştri. Tom trebuie să vină şi el. Este o chestiune de o importanţă crucială!

— Este irelevant, replică Tom Capelo, imitând cu acurateţe şi cruzime accentul lui Gruber. O chestiune de un incomensurabil subiectivism sentimentaloid!

Lyle Kaufman îi privi pe rând. Gruber, înalt şi implacabil, un războinic teuton care dădea ordine de luptă. Capelo, scund şi neîngrijit, soldatul de rând pirpiriu şi uscăţiv care, oricât ar părea de greu de crezut, conduce de fapt bătălia. Amândoi împrăştiau în jur iritabilitatea primejdioasă a unor oameni care n-au dormit destul.

— Dacă eşti om de ştiinţă, o să vii!

— Tocmai pentru că sunt om de ştiinţă, nu-mi bazez ipotezele pe mâncărimile din creierul meu. Sau dintr-al tău.

— Ajunge, spuse Kaufman. Ajunge!

Stăteau toţi trei la marginea gropii imense, săpate în valea din munţii Neury. La patru sute de metri mai jos de ei, Albemarle conducea o echipă de tehnicieni care cartografia cu minuţiozitate poziţia exactă a fiecărei protuberanțe recent dezvelite de pe suprafaţa artefactului. A doua zi, artefactul urma să fie ridicat din adâncurile muntelui. La picioarele lui Kaufman se căsca hăul ameţitor, ai cărui pereţi rămâneau drepţi şi verticali cu ajutorul nanoarmăturilor. Dar prăpastia nu părea să-i tulbure nici pe Gruber, nici pe Capelo, care continuau să se certe în privinţa expediţiei pe care Gruber plănuia s-o facă, pe jos, în altă parte a munţilor.

— Lyle îţi poate ordona pur şi simplu să mergi! spuse Gruber.

— Nu i-aş ordona lui Tom să facă aşa ceva, interveni Kaufman repede.

Ordinele directe reprezentau metoda cea mai dezastruoasă în cazul oamenilor de felul lui Tom Capelo. Dar Gruber nu era diplomat.

— Tom, mai explică-mi o dată de ce nu vrei să mergi.

Capelo răspunse cu o răbdare exagerată, sarcastică:

— Pentru că jonglez deja cu patru seturi de date reale. Unu, harta neutrino a munţilor Neury. Doi, datele pe care le înregistrăm aici. Trei, datele înregistrate în raportului lui Syree Johnson despre celălalt artefact, care a explodat în spaţiu. Şi patru, tot ce ştim – adică nu prea multe – despre scuturile modificatoare de fază ale fallerilor. Patru seturi de date reale şi măsurabile! În loc să le studiez, voi vreţi să mă târăsc prin tuneluri iradiate, până într-un loc despre care credeţi că-mi va umple creierul de trăsnăi subiective!

— Se teme de tuneluri şi de radiaţii, spuse Gruber. Eşti un laş, Capelo!

În ochii lui Capelo apăru fulgerător o privire atât de urâtă, încât Kaufman abia se stăpâni să nu facă un pas înapoi. Înainte ca fizicianul să poată deschide gura, rosti repede:

— Ai grijă, Tom! Fetele tale se uită la noi!

Capelo se răsuci ca un arc; preţ de o clipă în care inima încetă să-i mai bată, Kaufman se temu că va cădea în groapă. Sub supravegherea bonei, cele două fetiţe se jucau sub o streaşină de stâncă, la maximă depărtare de groapă – atât cât se putea în valea aceea îngustă. Tocmai în acel moment, Sudie se uita spre tatăl ei. Îi făcu fericită semn cu mâna:

— Salut, tati! Sunt un căţeluş de piatră!

— Mă bucur, iubito! Ham, ham! strigă Capelo, iar când se întoarse către Gruber, momentul critic trecuse.

Pentru prima oară, Lyle Kaufman găsea un motiv să se bucure că fetiţele veniseră cu ei. Totuşi, nu-i lăsă timp lui Capelo să scoată vreun sunet înainte să-l pedepsească el însuşi pe Gruber.

— Dieter, e o calomnie complet neîntemeiată, după cum ştii prea bine! Dacă te pretinzi om de ştiinţă, limitează-te la fapte când îi prezinţi lui Tom teoria ta. *Ja*?

— *Ja*! Scuză-mă, Tom. Nu eşti laş. Dar tot trebuie să vii şi să simţi pe pielea ta ce se întâmplă în locul acela!

— Eu merg în expediţie, Tom, spuse Kaufman. La urma urmei, chiar tu mi-ai spus adesea că datele ştiinţifice sunt precedate de fenomene pe care nimeni nu ştie să le măsoare în acel moment. Adevărurile de astăzi sunt ereziile ştiinţifice de ieri.

Capelo îşi trecu degetele prin părul murdar şi deja răvăşit. Îi aruncă lui Gruber o privire plină de ranchiună; spre deosebire de impasibilul geolog, Capelo ţinea minte jignirile multă vreme. Un ranchiunos la scară galactică; dovadă, ura lui înfricoşătoare faţă de falleri, la fel de intensă după trei ani de la moartea soţiei sale. Kaufman, care era militar, ştia că n-are rost să-ţi iroseşti forţele urându-l pe inamic. Se dovedea mult mai productiv să-ţi canalizezi energia spre a-l înfrânge. Capelo era incapabil de o asemenea detaşare pragmatică.

Dar ştia să fie corect.

— Bine, la naiba, merg! Dacă nu din raţiune, măcar ca să completăm ce avem. Dar dacă vom fi ucişi toţi trei când se va prăbuşi peste noi un perete fără nanoarmături, să-ţi aminteşti în clipa morţii vorbele mele: „*Ţi-am zis eu*!”

— O să ţin minte, spuse Kaufman. Dar nanoroboţii vor merge înaintea noastră, consolidând peretele, aşa că e puţin probabil.

— Nu există hornuri, nici tuneluri greu de străbătut, interveni Gruber. Floare la ureche pentru speologi.

— Pierre Curie a fost ucis de o căruţă încărcată cu butoaie cu bere, în timp ce se plimba, contracară Capelo.

— Pentru c-a fost neatent, răspunse Kaufman.

— Şi era neatent pentru că se gândea la probleme ştiinţifice mult mai importante! i-o întoarse Capelo, iar Kaufman îl cunoştea destul de bine ca să-l lase să aibă ultimul cuvânt.

***

Cu costumele pe ei, dar fără căşti, cei trei bărbaţi înaintau prin tuneluri, în adâncul munţilor Neury. Mergeau, se târau, se căţărau, se bălăceau în noroi… Capelo ura drumul. Bine că măcar blestemăţia de costum îi ţinea de cald, nu lăsa apa să pătrundă în interior, îi păstra integritatea corporală şi-l avertiza asupra nivelului radiaţiilor. Gruber era un idiot, iar el, Capelo, unul şi mai mare, pentru că fusese de acord să vină.

Geologul deschidea drumul. Avea în mână o torţă electrică puternică şi se orienta după hărţi sonare şi de radiaţii, trasate

pe baza datelor furnizate de satelit. Hărţile erau remarcabil de detaliate. N-aveau cum să se rătăcească, doar, în cel mai rău caz, să rămână înţepeniţi într-o gaură din piatră care să le devină mormânt. Nişte idioţi cu toţii! Iar idioţenia supremă era coarda de alpinism cu care se legaseră unul de altul. Învelită de nanoroboţi ca nişte rulmenţi minusculi, cu menirea de a elimina orice fenomen de frecare, coarda îl avea la capătul cu mâner pe zâmbitorul Karim Safir. Gruber îl postase cu grijă pe Safir într-o peşteră care lui Capelo nu i se părea cu nimic diferită de altele, dar a cărei poziţie părea să aibă pentru Gruber o semnificaţie deosebită.

— Toată lumea e teafără? întrebă Gruber vesel.

Şi de ce n-ar fi fost vesel? Avea gradul de sensibilitate al unei găleţi cu apă, plus că-şi impusese punctul de vedere cu expediţia asta tâmpită.

— Atenţie la porţiunea care urmează, e cam umedă!

Bălăcindu-se prin apa stătută care-i ajungea până la genunchi şi sprijinindu-se cu mâna de peretele tunelului ca să poată rămâne în picioare, Capelo bombăni:

— Cam umedă?!

— Subapreciere din motive de deformaţie profesională, spuse Kaufman. Ca orice geolog care umblă prin peşteri, Gruber e învăţat cu umezeala.

— Fiindcă n-a… Lyle! Ăla a fost un şarpe?!

— Nu cred că există şerpi pe Lume, spuse Kaufman, nu foarte convins.

— Atunci analogul extraterestru al unui şarpe!

— Ignoră-i pe micuţii înotători! strigă Gruber voios. Ann spune că sunt inofensivi.

„Atunci să dea Ann nas în nas cu ei!” îşi zise Capelo înciudat. Ce treabă anapoda: biologul proiectului plecase la nu ştiu ce întâlnire cu băştinaşii, în timp ce fizicianul proiectului trebuia să se bălăcească în nămol, printre reptile extraterestre! Idioţenie, prostie crasă…

Avea nervii prea încordaţi. Într-o asemenea stare de spirit nu se putea face nicio descoperire ştiinţifică de valoare. În regulă, se va calma. Îşi porunci: „Nu te mai gândi la demonstraţia asta

de inutilitate a geologiei! Gândeşte-te în schimb la date: ele sunt clare, raţionale.”

Patru seturi de date, îi spusese Capelo lui Kaufman, şi aşa era. După ce echipa le va completa cât mai mult cu putinţă pe toate patru, era treaba lui să le integreze, să găsească legături şi ipoteze care să raţionalizeze matematic ceea ce părea să se întâmple în universul de la nivelul cuantic.

În primul rând, harta neutrino a munţilor Neury. Partea uşoară, ştiută şi clar înţeleasă. Detectorii specializaţi de pe Alan B. Shepard şi de pe sateliţii geosincroni măsuraseră şi trasaseră conturul unui flux neobişnuit de mare de particule neutrino izvorât din această parte a lanţului muntos. Rezultase o hartă a activităţii radioactive, având în centru artefactul îngropat. Harta arăta limpede, exact în jurul artefactului o breşă cu diametrul de cincizeci de metri, la nivelul căreia nu exista radioactivitate neobişnuită. Era gaura din centrul profilului toroidal şi, de asemenea, motivul pentru care toată lumea putea să lucreze fără costume de protecţie în valea alpină.

Dincolo de acea zonă de graţie, radiaţiile creşteau spectaculos şi neregulat, apoi descreşteau şi dispăreau. În jurul artefactului se destabilizaseră o mulţime de nuclee, ceea ce era un alt mod de a spune că la nivel cuantic, foarte multă materie depăşise probabilităţile normale ca nucleele să emită particule alfa. Particulele nucleare şi micuţele stringuri vibratile din care se compuneau, asemeni întregii materii, aveau un câmp probabilistic unde puteau fi găsite şi care consta în suma funcţiilor de undă. Parte din câmpul de probabilitate se afla în afara barierei de energie care ţinea nucleul laolaltă. Determinismul cuantic arăta faptul că probabilitatea ca un eveniment anume să se producă la un moment dat din viitor este integral determinată de cunoaşterea funcţiilor de undă în orice moment anterior producerii evenimentului. În munţii Neury, ecuaţia nu rămânea valabilă.

Să fie timpul factorul perturbator? Nimic din fizica cuantică nu justifica o distincţie între trecut şi viitor. Dar Capelo nu găsea nicio altă modalitate prin care integreze acest aspect în datele de care dispunea.

— Aproape am ajuns! strigă Gruber către tovarăşii lui de echipă care înaintau cu greu, legaţi unul de altul. Observaţi felul în care gândiţi!

Datele din al doilea set erau cele înregistrate de el, împreună cu Rosalind Singh şi cu grăsanul de Albemarle, la nivelul sitului. Astea erau ceva mai ambigue. Artefactul fusese fabricat din acelaşi material ca tunelurile spaţiale. Din câte-şi dădeau ei seama, interiorul părea compus din structuri neclare, pliate, complet lipsite de masă – o imposibilitate. Obiectul îngropat avea aceleaşi marcaje ca artefactul mult mai mare investigat de Syree Johnson. Foarte pertinent era faptul că avea aceleaşi protuberanţe, inscripţionate cu numere prime. Iar în timp ce el se bălăcea ca nătărăul prin grote subterane, Rosalind şi Albemarle rulau programe de computer pentru a compara poziţia protuberanţelor cu variaţiile de radioactivitate ale rocii, în funcţie de schimbările probabile de poziţie de-a lungul epocilor geologice.

Datele lui Syree Johnson despre celălalt artefact, cel mult mai mare, care explodase când ea încercase să-l treacă prin tunelul spaţial indicau… indicau…

Syree…

Sudie…

Sudie şi… şi… mai era un copil…

Karen, ajută-mă!…

Cădea, deşi stătea drept în picioare. Cădea într-un nimic ceţos. Apoi n-a mai fost nici măcar ceaţa; nu era nimic, nici măcar timpul.

***

— Tom!

Ceaţă.

— Tom!

Nimic.

— Tom!

Ceaţă.

— Tom!!

Îşi spuse, confuz, că-şi aude numele rostit de mai mult timp. Ce era? A cui era vocea?

— Da, răspunse într-un târziu, şi cuvântul sună straniu, ca într-o altă limbă sau poate rostit de altcineva.

— Continuă să mergi. Hai, mergi!

N-avea încotro, era tras înainte de o coardă. Făcu câţiva paşi şi confuzia se mai risipi.

— Mergi!

Vocea era… a lui Lyle Kaufman. Da. Şi el era Tom Capelo.

— E mai bine. Aproape ai ieşit.

După alţi câţiva paşi, confuzia se risipi de tot.

— Iisuse Hristoase! Ce-a fost cu mine?

Kaufman continuă să tragă de coardă, ajutat de Karim Safir cel zâmbitor. La capătul frânghiei, Gruber mergea împleticit, ca un somnambul. Capelo se aşeză brusc. Fusese… golit. Cu mintea opacă. Incapabil să raţioneze… sau cu gândirea atât de încetinită, încât îi dăduse impresia că nu mai judecă. Se uită cum e tras Gruber înainte şi văzu cum îi revine în ochii albaştri, parcă orbi, acea privire care indică starea de conştienţă.

Safir spuse ceva în arabă şi continuă să tragă de coardă. Ceilalţi trei se împleticiră mai departe prin tunel, ajungând într-o peşteră mai mare şi oarecum mai uscată. Se prăbuşiră pe jos, înconjuraţi de umbrele mişcătoare făcute de torţa lui Gruber.

Kaufman vorbi primul. Avea glasul răguşit.

— În regulă, Gruber, mai spune-mi o dată teoria. Ce-a fost asta?

— Partea cea mai îngroşată a câmpului toroidal, răspunse Gruber. Ah, cât mi-aş dori să fie Ann aici! Ar şti să explice mult mai bine.

— Încearcă tu, rosti Capelo, răguşit şi el.

Îşi auzi propria voce, încă gâtuită de panică. Niciodată nu i se mai întâmplase aşa ceva! Să-şi piardă raţiunea, singurul lucru care-i justifica existenţa, singura lui identitate reală… Simţi cum îl scutură un fior puternic, involuntar şi, stânjenit, îl străfulgeră pe Gruber cu privirea.

Acesta, desigur, nu observase nimic şi continua să explice.

— Am dat peste chestia asta în timpul expediţiei trecute. Atunci n-a avut cine să ne tragă cu frânghia, dar Enli se afla cu noi. Localnicii, Tom, se pare că nu sunt afectaţi în acelaşi fel ca noi. Enli ne-a tras afară. Ea…

— Las-o pe Enli! i-o tăie Kaufman, într-un mod care nu semăna deloc cu vorbirea sa manierată. Ce s-a-ntâmplat cu noi?

— Ann ştie să explice mai bine decât mine, repetă Gruber, dar o să-ncerc. Artefactul lui Syree Johnson a făcut ca toţi atomii cu un număr atomic mai mare de şaptezeci şi cinci să se destabilizeze şi să emită radiaţii, *ja*? Acest lucru le-a afectat câmpurile de probabilitate. Şi credem că e posibil ca şi artefactul îngropat să facă acelaşi lucru. Dar şi creierul funcţionează probabilistic, la nivel cuantic.

— Zău? făcu Kaufman.

— Da. Impulsurile electrice din creier ajung la capătul neuronilor cerebrali, care eliberează apoi neurotransmiţătorii în sinapse. Dar asta nu se întâmplă de fiecare dată. Probabilitatea ca exact acelaşi voltaj să provoace o descărcare variază între 17% şi 62%. Descărcarea fiind determinată de un singur atom, este un eveniment cuantic. De fapt, pare din ce în ce mai probabil ca astfel să ia naştere conştiinţa. Prin modificarea probabilităţii. Nu există altă modalitate de a explica de ce un eveniment pur mental, cum ar fi decizia de a te ridica în picioare, poate produce un efect în lumea materială.

— Bun, aşadar, creierul operează probabilistic, spuse Kaufman. Atunci…

— Parţial pe bază de probabilitate, îl corectă Gruber.

— Parţial pe bază de probabilitate, repetă Kaufman. Dar de ce un artefact care destabilizează atomii pentru a produce radioactivitate mi-ar anula, în acelaşi timp, şi capacitatea de a gândi? Tom, tu de ce taci? Nu te simţi bine?

— Ba da, răspunse Capelo, care nu voia să arate cât era de zguduit.

Zguduit. Ceea ce se întâmplase n-ar fi trebuit să aibă loc niciodată. Cel puţin, legile fizicii pe care le cunoştea el nu includeau posibilitatea unui asemenea fenomen.

Kaufman se întoarse spre Gruber.

— Dieter, tu ce părere ai? De ce un artefact care destabilizează atomii pentru a produce radioactivitate îmi anihilează şi posibilitatea de a gândi?

— Nu ştiu. Am doar o teorie.

— S-o auzim! spuse Capelo, mult mai tăios decât intenţionase.

— Cred că artefactul creează şi un al doilea câmp de probabilitate. Acesta este cel care influenţează evenimentele cuantice din creier.

— Ce dovadă ai?

— Doar ce ni s-a întâmplat nouă. Şi faptul că Enli, a cărei specie a evoluat aici, n-a fost afectată. Cred că artefactul generează un fel de câmp cu putere variabilă, ce învăluie întreaga planetă. Ann crede că asta explică şi evoluţia mecanismului „realităţii împărtăşite” al indigenilor de pe Lume.

— Asta nu-i o teorie! explodă Capelo. E o nebunie demnă de balamuc!

— Ai tu una mai bună? se răţoi Gruber.

— Irelevant! N-ai niciun fel de date şi nici vreo modalitate să verifici datele, pe care oricum nu le ai!

— Ba da! Am chiar două moduri de verificare. În primul rând, Ann face scanare Lagerfeld pe creierul a doi băştinaşi, pentru a le compara cu scanările efectuate data trecută. Să vadă dacă există vreo modificare din momentul în care artefactul îngropat a salvat Lumea de efectul de undă care a iradiat Nimitri.

Capelo se ridică în picioare, cuprins de o furie familiară; iar sentimentul acesta familiar îi făcea bine. Era furie împotriva tâmpiţilor care trivializau ştiinţa. Care nimereau prin universităţi aducând „teorii” penibile, înregistrate pe computere ieftine de uz şcolar. Care alcătuiau holodocumentare de popularizare, disponibile la un anumit preţ (fireşte!), în care „explicau” originea universului pe baza astrologiei sau a numerologiei sau după cum se unduiau albiile vechilor râuri. Indivizi care pretindeau că existenţa îngerilor poate fi dovedită matematic!…

— Deci acest artefact îngropat face de toate, îi spuse el lui Gruber, fără a se osteni să-şi ascundă dispreţul din glas. Destabilizează atomii cu număr atomic mai mare de şaptezeci şi cinci. Opreşte instantaneu alte valuri destabilizatoare, încă din faza de „vălurele”. Şi generează un câmp secundar de probabilitate, care afectează activitatea creierului. Poate şi să dirijeze o orchestră simfonică şi să ducă gunoiul?

Gruber se ridică şi el. Înainte ca idiotul să poată răspunde, de lângă ei se auzi vocea calmă a lui Kaufman:

— Tom, destabilizarea şi deviaţia undelor şi afectarea gândirii sunt toate evenimente cuantice. Şi toate au avut loc.

Capelo îşi coborî privirea către chipul calm, pragmatic şi eficient al lui Kaufman. Tipul nu părea niciodată enervat, nici măcar iritat. Nu-l văzuse surprins vreodată. Ochii căprui deschis ai lui Kaufman rămaseră neclintiţi sub privirea fixă a fizicianului.

— Da, Lyle, spuse acesta deprimat, toate sunt evenimente cuantice şi toate au avut loc.

— Hai să ne întoarcem, decise Kaufman.

***

Lângă groapa săpată de excavator, Albemarle, Rosalind Singh şi tehnicienii continuau să cartografieze poziţionarea celor mai radioactive zone din munţii Neury faţă de protuberanţele de pe artefact. Sarcina le cerea să simuleze pe computer cincizeci de mii de ani de activitate geologică, simultan cu analizarea imaginilor obţinute prin satelit ale modelelor actuale de radioactivitate. Capelo simţea că, pentru moment, n-are chef să se implice în activitatea asta şi cu atât mai puţin să-l aibă pe Albemarle în preajmă.

Nu voia nici să le vadă pe Amanda şi pe Sudie. Fetele se plictisiseră să stea în peşteră. Jane Shaw făcuse miracole ca să le instruiască şi să le amuze în acelaşi timp, dar erau copii, iar copiilor nu le place să fie puşi în ţarc lângă un loc unde se sapă şi de care n-au voie să se apropie. Capelo le înţelegea perfect, dar nu mai voia să audă nicio văicăreală.

Voia să fie singur şi să reflecteze.

Numai că era greu să rămâi singur în valea aceea. Prea mulţi oameni, prea multă activitate. În tabără, lucrurile stăteau şi mai rău, iar sistemul de tuneluri dintre punctele de lucru era mai circulat decât autostrăzile din New York. Dacă voia solitudine, trebuia să găsească un mijloc să se îndepărteze de vale.

Zis şi făcut. Munţii erau destul de scunzi şi de molcomi, cu numai câteva vârfuri şi multe râpe şi trecători. Capelo îşi puse bocancii de drumeţie şi începu să urce pe drumul cel mai uşor, sperând că fetele nu-l vor zări şi nu vor începe să facă tărăboi.

După o jumătate de oră de urcat, gâfâia. Se încinsese din cauza soarelui, aşa că se aşeză pe un bolovan, îşi scoase cămaşa şi oftă, uitându-se la balamucul făcut de oameni în munţii Neury.

Enorma cantitate de pământ şi stâncă de la excavaţii – patru sute de metri adâncime! – trebuia dusă undeva. Excavatorul o ridicase pur şi simplu, zburase cu ea în afara văii şi o aruncase. Pantele, pajiştile de pe culmi şi văile din jur erau presărate cu mormane de pământ şi grohotiş. Urât, deprimant. Şi singurul argument al lui Kaufman era acela că băştinaşii nu vor vedea niciodată ce se întâmplase acolo, fiindcă muntele era pentru ei un loc sacru, interzis. Care ajunsese să arate ca o zonă de război.

Dar adevăratul război se desfăşura în mintea lui Capelo.

Patru seturi de date. Nu, deveniseră cinci: experienţa pe care o trăise datorită lui Gruber nu putea fi ignorată, deşi îi părea ridicol s-o introducă la categoria „date”. Cinci seturi de informaţii, imposibil de integrat. Şi posibilitatea ca deznodământul războiului să se bazeze tocmai pe integrarea lor.

Încercă să-şi lase mintea să hoinărească. Era o şmecherie pe care o folosea uneori: să se concentreze pe ceva irelevant sau să-şi golească mintea; uneori, din gol putea să apară o intuiţie. Aşa procedaseră Henri Poincare şi Roger Penrose şi marele Salah Majoub.

Capelo se concentră asupra unei flori roşii care creştea pe un petic de iarbă scăpat ca prin minune de mizeria ce strivise totul în jur. Lăsă floarea roşie să-i umple mintea, apoi permise gândurilor s-o ia hai-hui şi să rătăcească în voie.

Soarele aluneca în jos pe cer.

Timpul trecea pe neobservate.

Nicio intuiţie nu-şi făcu apariţia.

— Tom?

Capelo sări ca ars. Kaufman se strecurase în spatele său.

— Să nu mai faci asta!

— Scuză-mă! Să plec? spuse Kaufman cel civilizat şi atent.

— Acum, că tot ai venit, rămâi. Aici nu se întâmplă nimic. Ce mai e pe la groapă?

— Rosalind şi Hal au nevoie de tine. Au terminat simulările. Protuberanţa marcată cu numărul unu pare să concorde cu istoricul modificărilor geologice ale filoanelor radioactive. Artefactul este un destabilizator atomic cu undă direcţională, exact cum ai bănuit.

„Două seturi de date se integrează”, îşi spuse Tom, dar nu simţi nicio bucurie.

— Bănuiesc că artefactul este acum o armă nepreţuită, îi spuse lui Kaufman.

— Într-adevăr.

— Care justifică întreaga expediţie.

— O, da!

— Mă bucur.

— Nu pari bucuros, Tom.

— E un efect, Lyle, nu o cauză. Explicaţiile fizice sunt la fel de necunoscute ca şi până acum.

Fără să fie invitat, Kaufman se aşeză pe bolovan, lângă Capelo.

— Spune-mi, te rog, în termeni simpli, care este problema de fizică.

Capelo îl privi cu necaz. Amatorii cereau întotdeauna explicaţii simple pentru lucrurile complexe, ce cuprindeau o parte – vitală – de matematică pe care n-o puteau înţelege. Din acest motiv, lui Capelo îi displăcea să fie profesor. Şi-i displăceau cam jumătate dintre colegii săi.

— Ştiu că-ţi cer foarte mult, spuse Kaufman atât de umil, încât Capelo se simţi prins în capcană.

— Bine, cedă el. Avem patru, ba nu, cinci seturi de date. Mai întâi, modelul excesului de radioactivitate din munţi, despre care ştim acum că e determinat de artefact. El distorsionează probabilitatea ca anumite nuclee să se destabilizeze. Toate evenimentele cuantice pot fi considerate modificări ale suprafeţelor topologice create de stringurile vibratile ce compun spaţiu-timpul. Artefactul distorsionează amplitudinile probabile, acestea fiind calculate prin însumarea tuturor suprafeţelor topologice posibile. Cu alte cuvinte, mingea noastră noroioasă creşte drastic şansele ca particula emisă să se afle în acea parte

a câmpului său de probabilitate situat în afara barierei energetice a nucleului.

— Aşadar, o „amplitudine de probabilitate” este pur şi simplu zona în care poate fi găsită o particulă, ţinând seama de principiul incertitudinii al lui Heisenberg, spuse Kaufman.

Era mai mult decât atât, dar Capelo se hotărî să nu insiste.

— Da, mai mult sau mai puţin. Din raportul lui Syree Johnson reiese limpede că artefactul celălalt, cel mare, funcţiona la fel ca artefactul mai mic, cu excepţia faptului că primul emitea efectul destabilizator sub formă de undă sferică, nu ca fascicul direcţionat. Iar când a explodat, n-a destabilizat doar atomii cu număr atomic peste şaptezeci şi cinci, ci a făcut o drăcie mult mai serioasă. A aruncat în aer nava lui Johnson, nava inamică, plus câţiva zburători ghinionişti. În plus, a trimis o undă destabilizatoare prin tot acest sistem stelar. Ai putea s-o numeşti undă de şoc de probabilitate, deoarece a modificat probabilitatea ca tot soiul de nuclee să se destabilizeze.

— Înţeleg.

— Nu, nu înţelegi, pentru că deja nu mai pricep nici eu. Nici fizica pe care o cunosc până acum nu mă ajută. Nu există „undă de şoc de probabilitate” şi nimic din fizica noastră nu permite posibilitatea de a controla aşa ceva, dacă ar exista cu adevărat.

— Fizica noastră nu explică nici tunelurile spaţiale!

— Adevărat. În fine, unda a lovit Nimitri şi planeta următoare, pe care le-a aranjat, adică le-a destabilizat temeinic. S-a îndreptat, mai departe, către Lume. Şi apoi… nimic. Pe Lume, unda n-a produs niciun efect măsurabil. Efect zero!

— Pentru că Lumea este atât de departe?

— Nu, Lyle, nu face pe prostul! Ştii deja că efectul undei n-a slăbit între Nimitri şi următoarea planetă – cum se numea oare? N-are importanţă. Lumea ar fi trebuit să fie pârjolită. Dar n-a fost.

— Aşadar, ipoteza ta de lucru este că artefactul îngropat pe Lume şi-a stabilit propriul câmp de probabilitate în jurul planetei, care a neutralizat efectul undei.

De-asta nu-i plăcea lui Capelo să discute cu amatorii! Încercă să-şi controleze iritarea.

— Nu-i ipoteză, Lyle! E pură speculaţie, exprimată păsăreşte! Nu spune nimic. Ce forţe sunt implicate? Ce se întâmplă la nivelul stringurilor vibratile? Care este mecanismul şi unde este matematica? Ce dracu' se întâmpla? Şi cum se potriveşte întâmplarea asta cu scutul modificator de undă al fallerilor, care, după toate aparenţele, distorsionează şi el probabilitatea?

— Explică-mi cum vine asta, îi ceru Kaufman. „Hristoase, tipul chiar e obtuz!" îşi spuse Capelo. Dar avea ceva mai bun de făcut? Aşa-zisa lui tentativă de „soluţionare" a problemei, categoric, nu avansa deloc.

— Şi scutul fallerilor face un lucru pe care-l considerăm imposibil. Noi atacăm o navă de-a lor cu un fascicul protonic. Raza de atac e formată din particule, dar desigur că este, în acelaşi timp, şi o undă. Nava are scut. Syree Johnson credea că înainte ca fasciculul protonic să lovească nava, scutul îi modifică într-un fel sau altul funcţia de undă, făcând-o să atingă faza complexă chiar înainte de impact.

— Făcând-o să atingă faza complexă? repetă Kaufman prosteşte.

— Teoretic, fasciculul protonic trebuie să se descompună în particule chiar în secunda în care loveşte aşa-numitul observator, care este nava. Sub formă de particule, raza de atac face nava ţăndări. Dar, după Johnson, scutul transformă raza de atac în undă. În plus, distorsionează faza de undă, conferindu-i o complexitate la care nu mai interacţionează cu materia obişnuită. Cum face asta, Lyle? Unde se duce raza?!

— Nu ştiu, răspunse Kaufman umil.

— Nici eu! Nu ştiu nici cum a reuşit acelaşi artefact versatil şi bun-la-toate să afecteze în dimineaţa asta amplitudinile probabile de eliberare a neurotransmiţătorilor în creierul meu. Dacă asta a făcut. Habar n-am!

— Ceea ce înseamnă că habar n-ai cum va reacţiona artefactul dacă-l luăm cu totul de pe Lume.

Capelo se întoarse şi-l privi pe Kaufman drept în ochi.

— Nu, şi asta te preocupă, nu-i aşa? Cunoşteai deja ceea ce mi-ai cerut să-ţi explic. Eşti mult prea deştept ca să nu-nţelegi. M-ai pus să vorbesc ca să mă concentrez pe problema ta, care este cum să foloseşti blestemăţia asta ca pe-o armă!

— Am crezut că acelaşi lucru te preocupă şi pe tine, Tom, spuse Kaufman încet. Din motive personale.

Capelo simţi, îngrozit, că-l usturăochii. „Doamne, oare durerea pierderii lui Karen nu va slăbi niciodată?” se întrebă el. Doar atât cerea: să se atenueze, nu să dispară cu totul – asta înţelegea că e imposibil. Se întoarse, să nu-l vadă Kaufman cum clipeşte ca să-şi alunge lacrimile.

— Da, mă preocupă şi pe mine. Dacă artefactul îi poate spulbera pentru vecie pe nemernicii de falleri, atunci îmi doresc s-o facă! Mai mult decât crezi! Dar vreau să ştiu şi de ce face asta. De dragul fizicii, dar şi al controlului. Nu-ţi poţi controla noua armă, Lyle, decât dacă o înţelegi. Nu ştii ce naiba va face chestia aia în condiţii reale de luptă. Nici măcar nu ştii ce se va întâmpla dacă-ncerci s-o transporţi prin tunelul spaţial!

— Aşa cum nu ştiu nici ce se va întâmpla cu creierul unei planete pline de extratereştri, dacă mut artefactul care le-a modelat evoluţia cerebrală.

— La asta nu m-am gândit.

— Eu, da.

— În comparaţie cu un război de care depinde viitorul speciei noastre, nu cred că are importanţă, spuse Capelo. E în joc viitorul omenirii! Suntem în război, iar tu ar trebui să fii soldatul!

— Chiar sunt, răspunse Kaufman, dar Capelo n-a sesizat, sau n-a putut sesiza, multiplele înţelesuri din vocea lui.

DOISPREZECE

TABĂRA

Kaufman ajunse în tabără simultan cu Ann Sikorski, însoţită de Enli şi de patru soldaţi. El ieşea din tunelul de sub munte; ceilalţi traversau câmpia verde, fertilă, ce rămăsese necultivată pentru că deocamdată Lumea n-avea nevoie de mai multe ogoare. În fruntea soldaţilor mergea căpitanul Heller, parcă şi mai încruntată ca de obicei.

Deşi ar fi fost greu de spus. Chiar şi pentru o şefa a securităţii, funcţie ce-ţi impunea o fire suspicioasă, Heller era excesiv de pesimistă. Nu fusese de acord ca Ann Sikorski să meargă la mormântul lui David Campbell Allen – vizită pe care băştinaşii păreau s-o considere absolut necesară. Kaufman acceptase; nu voia să facă nimic care să-i dea lui Voratur sau mieroşilor preoţi slujitori ai Primei Flori impresia că oamenii nu gândesc la fel ca locuitorii Lumii. Realitate împărtăşită.

Însă doamna căpitan Heller se opusese categoric: nu putea permite unui membru esenţial al echipei să părăsească zona în care-şi aşezaseră tabăra şi să se aventureze într-un habitat complet necercetat. După cum îl informase pe Kaufman, nu dădea „o ceapă degerată pe realitatea împărtăşită”.

După ce Kaufman a obligat-o cu blândeţe să accepte faptul că Ann va merge, Heller a cerut s-o însoţească o duzină de soldaţi înarmaţi până-n dinţi. În cele din urmă, au căzut la pace: doar patru soldaţi, înarmaţi discret cu pistoale-laser, spumă imobilizatoare şi inhibitori neurochimici, toate ascunse vederii. Kaufman n-a reuşit s-o convingă pe Heller că băştinaşii erau neînarmaţi, paşnici şi deloc suspicioşi faţă de oameni, acum, că redeveniseră reali.

— Nu sunt suspicioşi? repetase Heller, bănuitoare.

— „Nu vedem universul aşa cum e el, ci aşa cum suntem noi”, cită Kaufman, dar doamna căpitan nu reacţionă.

Acum se apropia alături de Ann, care părea teafără şi nevătămată şi-şi târa picioarele, obosită. Kaufman interzisese

utilizarea vehiculelor de teren, fiindcă erau mult prea ciudate pentru locuitorii Lumii, iar Heller nu acceptase folosirea bicicletelor, pentru că soldaţii ei ar fi fost mult prea vulnerabili. Kaufman bănuia că Heller, născută pe Centura Spaţială, nu ştia să meargă cu bicicleta – obiect scos din uz chiar şi pe Pământ.

Din direcţia opusă veneau Voratur şi fiul său, pedalând repede pe nişte biciclete terrane ce proveneau clar de la expediţia precedentă. Ambele grupuri ajunseră în acelaşi timp.

— Pek Voratur! strigă Ann. Fie ca bobocii să-ţi înflorească în lumina soarelui!

— Fie ca grădina ta s-o încânte pe Prima Floare! răspunse Voratur. Şi grădina ta, Pek Kaufman!

— Fie ca grădina ta să înflorească! rosti Kaufman cuvintele memorate cu grijă.

I se părea că Voratur e agitat, dar nu putea fi sigur, fiindcă nu se familiarizase suficient cu expresiile faciale ale extratereştrilor.

Se întrebă cum se mai descurca Marbet cu expresivitatea fallerului. După scurta lui vizită, primise de la ea doar rapoarte sumare, scrise într-un limbaj oficial. Nu avusese timp să revadă înregistrările şedinţelor ei cu prizonierul.

Schimbară flori ale ospitalităţii: pajalibe şi allabeniribe – Kaufman începuse să înveţe aceste ciudate nume esenţiale. Apoi Ann îi conduse pe toţi în cortul ei, unde aştepta aparatura pentru scanarea Lagerfeld.

Voratur spuse ceva şi Kaufman se uită la Ann. Ea traduse:

— Spune că-şi aminteşte pălăria asta din metal de data trecută. E agitat, dar dispus să suporte procedura. Enli, nu te teme!

Femeia extraterestră rămase tăcută.

Ann reîncepu să vorbească în limba lor, iar Kaufman nu mai înţelese dialogul. Voratur se aşeză pe o pernă joasă, cu spatele la aparat. Ann coborî casca spre capul lui; aceasta se potrivi singură şi-i acoperi creştetul, gâtul şi fruntea, lăsându-i numai faţa descoperită. Ann începu să-i pună întrebări cu vocea ei joasă, liniştitoare. Cel puţin lui Kaufman i se părea liniştitoare; n-avea cum să-şi dea seama dacă şi extraterestrul o considera la fel.

Kaufman ştia, în linii mari, cum funcţionează scanarea Lagerfeld. Sute de electrozi minusculi se aşezară pe ţeasta cheală şi în blana de pe gâtul lui Voratur. Ace mititele, fiecare prevăzut cu anestezic, luau mostre de sânge, de lichid cefalorahidian şi chiar de transpiraţie. Dar datele cele mai utile erau culese de componenta MOSS.

MOSS, „Multilayer Organ Structure Scan"[3], oferea imagini foarte detaliate, aproape până la nivel celular, ale creierului în plină funcţionare. Se putea observa care celule nervoase erau excitate, ce neurotransmiţători se eliberau, ce modele sinaptice rezultau; reacţia celulelor receptoare, readmisia transmiţătorilor, modelul de eliberare în cascadă a enzimelor, descompunerea substanţelor şi produsele secundare… Sistemul MOSS le surprindea pe toate, analiza exhaustiv datele obţinute, enunţa ecuaţii şi formule pentru explicarea lor. Făcea de toate, mai puţin să prepare medicamente şi să pună etichete explicative pe fiolă. Rezultatul era o amprentă virtuală a modului în care funcţiona creierul ca reacţie la diverşi stimuli.

Stimulii constau în întrebările puse de Ann lui Voratur. Îi cerea să se gândească la o grădină frumoasă, la o masă bună, la cum s-ar simţi dacă ar cădea de pe bicicletă şi şi-ar frânge spinarea… şi aşa mai departe. Ann avea, pentru comparaţie, toate datele de la prima scanare a creierului lui Voratur.

Soshaf Voratur şi Enli rosteau cu fervoare incantaţii de nepătruns pentru Kaufman. Pe ecranul scanerului Lagerfeld apăreau grafice la fel de obscure. Transpiraţia inundă brusc faţa lui Voratur; evident, considera că testul este foarte stresant, poate chiar primejdios. Kaufman îşi spuse că extraterestrul era un bărbat curajos.

Ann îi oferi apoi drept stimuli obiecte concrete: mâncare, unelte, flori. De pe chipul ei dispăruse orice urmă de oboseală. După cincisprezece minute, zâmbi radioasă şi scoase casca de pe capul lui Voratur, care sări în picioare de parcă ar fi fost pe arcuri.

Enli se aşeză în locul lui pe pernă. Pentru prima oară, Kaufman se întrebă de ce, în timpul târguielii cu Voratur, Ann

[3] Scanare multistrat a structurii organice (n.t.).

ceruse insistent să scaneze şi creierul lui Enli. N-avea nicio bază de date pentru Enli. Ce căuta?

Acum Voratur şi Soshaf erau cei care cântau monoton, legănându-se pe perne. Kaufman nu mai asculta ce spunea Ann, ci se gândea la ceea ce-i va spune mai târziu. Nu va fi deloc plăcut. Kaufman nu-i anunţase descoperirile făcute în urma excavării. Ann încă nu ştia că artefactul îngropat era, după toate aparenţele, o armă cu fascicul dirijat. Nici că, probabil, o vor lua de pe planetă.

Şi dacă ea şi Gruber aveau dreptate? Dacă artefactul crea un câmp de probabilitate secundar, care modelase creierul acestor extratereştri?

Era doar o teorie. Nu existau date.

„Doamne, parc-aş fi Tom Capelo!” îşi spuse Kaufman, doar pe jumătate amuzat.

Oare ce făcea Marbet pe nava *Alan B. Shepard*?

— Am terminat, anunţă Ann în engleză şi-i scoase casca lui Enli.

Spre deosebire de Voratur, Enli nu sări veselă de pe pernă, ci se ridică lent, cu un aer solemn, şi pielea dintre ochi i se încreţi. Cutele craniene i se încreţiră şi ele. Acum, că se uita mai atent, Kaufman observă că şi pielea dată cu ulei a lui Voratur era încreţită în acelaşi fel.

Durerea de cap! Scanările Lagerfeld reprezentau un fel de realitate neîmpărtăşită, oricât de neînsemnată, şi asta le dădea celor doi extratereştri – nu, celor trei, pentru că şi Soshaf avea pielea de pe frunte încreţită şi cutele craniene ieşite în relief – dureri de cap puternice. Ştiuseră, desigur, că aşa se va întâmpla. Curajoşi, într-adevăr.

Sau lacomi. Voratur îi spuse ceva lui Ann, apoi îşi puse mâinile pe cap. Ann se întoarse spre Kaufman.

— Dă-le cele şase comlinkuri, Lyle, ca să poată pleca! Toţi trei au dureri mari.

În ciuda suferinţei, ochii lui Voratur străluciră când Kaufman îi înmână cele şase cutiuţe negre, pregătit să-i arate extraterestrului cum funcţionează aparatele. Însă Voratur nu-l întrebă nimic, ci îi spuse ceva lui Soshaf, care luă un Comlink şi ieşi din baracă. Sigur pe sine, Voratur stabili legătura şi vorbi în

limba sa. Se auzi vocea lui Soshaf, iar pe faţa lui Voratur înflori un zâmbet larg, care n-avea nevoie de traducere.

După treizeci de secunde şi un schimb minim de flori, cei trei extratereştri se îndepărtau, pedalând grăbiţi.

— Ei bine, comentă Kaufman, cel puţin au o viteză diplomatică.

— Nu trebuia să le dai comlinkurile! spuse Ann cu încăpăţânare.

— Atunci n-ai fi obţinut analizele Lagerfeld. Aparatele n-au să le afecteze prea mult societatea. Zău aşa! Chiar dacă le desfac în bucăţele, nu vor descoperi nimic care să le fie util – oamenii ăştia încă se află la multe secole distanţă de microcipuri.

Reflectă asupra afirmaţiei proprii, întrebându-se dacă e adevărată, după care schimbă subiectul.

— Spune-mi ce-ai aflat la mormântul lui David Allen!

Deşi se vedea clar că e nerăbdătoare să se întoarcă la datele ei, Ann se aşeză pe perna pe care stătuse Enli.

— Lyle, ce ştii despre David Allen?

— Că era proaspăt absolvent şi că a făcut parte din prima expediţie. Că a ajuns în echipa de cercetare numai pentru că tatăl său, extrem de influent, a tras nişte sfori. Că pe când voi toţi vă ascundeaţi în munţii Neury, fiindcă locuitorii Lumii vă declaraseră ireali, David Allen a luat arma lui Gruber şi a răpit-o pe Enli, după care niciunul dintre ei n-a mai dat vreun semn de viaţă. Câteva zile mai târziu, pe voi v-a recuperat un zburător şi aţi plecat de pe planetă.

— Exact. De aceea am continuat să credem că oamenii sunt consideraţi ireali, spuse Ann. Dar s-a dovedit că am redevenit reali în ochii locuitorilor Lumii. Datorită lui David Allen.

— Ce-a făcut?

Ann îşi aranjă câteva şuviţe lungi, blonde care-i scăpaseră din coc. Deşi nu era cu adevărat frumoasă – avea faţa prea lungă şi trăsăturile prea mici –, Ann Sikorski avea unul dintre cele mai atrăgătoare chipuri din câte văzuse Kaufman vreodată. Prin bunătatea pe care o emana, prin onestitatea neclintită din ochii ei deschişi la culoare. Exact calităţile în care urmă să lovească în câteva minute.

— Când David a luat-o pe Enli şi au plecat amândoi în puterea nopţii, ştiam cu toţii că Tas – artefactul pe care Syree Johnson îl luase de pe orbită – ar putea exploda, dacă Johnson încerca să-l treacă prin tunelurile spaţiale. Avea masa prea mare. Gruber şi-a dat seama singur cum stau lucrurile, pentru că nouă, antropologilor de pe planetă, Johnson ne dădea minimum de informaţii, aşa cum fac mai toţi militarii.

Kaufman nu reacţionă la împunsătură, dar o remarcă. Nu era în stilul lui Ann. Chiar că o deranjase povestea cu comlinkurile!

— David era… într-o stare de agitaţie, continuă ea.

Kaufman tăcu din nou. Liderul grupului de pe planetă, doctorul Bazargan, scrisese în raportul său că Allen manifesta o paranoia cu delir de grandoare, în toată puterea cuvântului.

— A dus-o pe Enli în cel mai apropiat sat şi amândoi le-au spus sătenilor că din cer va veni o „boală”. Aşa a descris el efectul de undă. Le-a spus că a primit de ştire despre „boala din ceruri” de la Prima Floare, care-i vorbise pe când se afla în munţii Neury.

— Şi cum de l-au crezut?

Ann zâmbi amar, şi din acel zâmbet, Kaufman îşi dădu seama că ei îi plăcuse David Allen, indiferent de defectele lui.

— E un paradox! continuă Ann. L-au crezut pentru că şi Enli fusese în munţii Neury şi totuşi nu se îmbolnăvise, ceea ce era clar un miracol făcut de Prima Floare. De asemenea, l-au crezut pentru că David era bolnav, iradiat atât de puternic, încât a şi murit; astfel, localnicii au înţeles că el şi-a dat viaţa ca să-i avertizeze pe toţi. Oricine moare pentru a salva pe altcineva este real. Aşadar, prin extensie, şi noi, ceilalţi oameni suntem reali.

— Înţeleg!

— Localnicii i-au dat ascultare. Au anunţat pretutindeni pe planetă, folosindu-se de reţeaua lor de semnalizatori cu oglinzi, astfel că douăzeci şi patru de ore mai târziu erau toţi ascunşi sub pământ. În cele din urmă, au ieşit, au descoperit că sunt teferi, au declarat-o pe Enli din nou reală şi pe David erou. Am văzut altarul de flori înălţat în cinstea lui!

Logic, dacă ţineai cont de credinţele localnicilor! N-aveau de unde să ştie de costumul S ce-o protejase pe Enli în faţa oricărui

fel de radiaţii în munţi; de starea psihică a lui David; de efectul de undă care, din motive misterioase, fusese nul pe Lume – atât la suprafaţă, cât şi în subteran.

— Oricum, pentru expediţia noastră, rezultatul a fost unul fericit, spuse el. Locuitorii Lumii ne-au permis să ne întoarcem liniştiţi.

— Da, şi drept răsplată, tu plănuieşti să le distrugi întreaga civilizaţie! răbufni Ann.

Asta era deci! Kaufman sperase să mai amâne această discuţie, dar îşi dădu seama ce prostească fusese acea speranţă.

— Ai vorbit cu Dieter.

— Sigur că am vorbit cu Dieter! Jubilează că modelele de radioactivitate cartografiate se suprapun perfect peste modelele deplasărilor seismice simulate ale protuberanţelor artefactului. Este un destabilizator de undă direcţionat, nu-i aşa? Sau poate fi folosit în acest scop?

— Da.

— Şi ai de gând să-l duci într-o zonă de război!

— Probabil.

— În cel mai rău caz, vrei să-l duci în spaţiu şi să-l testezi, da?

— Încă nu ştiu sigur, se eschivă Kaufman. Am putea face nişte teste pe planetă. Şi, desigur, s-ar putea să ne înşelăm.

— *Tu* te înşeli! spuse Ann cu amărăciune. Greşeşti dacă-ţi închipui că poţi să iei pur şi simplu, după pofta inimii, ceva ce asigură unitatea întregii ţesături sociale a Lumii!

— Asta n-ai de unde să ştii.

— Ba da, ştiu!

Ann se ridică brusc de pe pernă, obligându-l pe Kaufman să se ridice şi el. Stăteau faţă-n faţă, la numai câţiva centimetri distanţă unul de altul, înfruntându-se.

— Mecanismul realităţii împărtăşite a evoluat aici şi nu poate fi întâlnit în nicio altă parte a galaxiei. Când Enli se afla în „ochiul de acalmie” al acestui câmp, chiar deasupra lui, n-avea dureri de cap, indiferent câte concepte neîmpărtăşite am fi discutat. Când ai pătruns în partea cea mai compactă a câmpului, creierul tău n-a mai gândit deloc… da, Dieter mi-a spus şi asta! Artefactul îngropat afectează gândirea, Lyle! Iar pe

a acestor fiinţe a afectat-o de-a lungul întregii lor evoluţii. Ce se va întâmpla cu ei dacă muţi artefactul şi-n creierul lor nu va mai funcţiona realitatea împărtăşită?

„O să-i doară capul mai rar”, îşi spuse Kaufman, dar n-o rosti cu voce tare. Ann Sikorski avea o empatie autentică; îi păsa de soarta extratereştrilor.

Brusc, se întrebă ce-ar fi spus Marbet dacă ar fi făcut parte din echipa de pe planetă.

— Ann, dă-mi voie să subliniez numai două lucruri, spuse el calm. Mai întâi, să presupunem că ai dreptate şi că extratereştrii şi-au dezvoltat mecanismul de realitate împărtăşită din cauza unui câmp de dimensiuni planetare, generat de artefact. Dacă fenomenul este cu adevărat un model cerebral dezvoltat filogenetic, atunci este înscris în genomul lor şi va continua să existe ca şi cum artefactul s-ar afla mai departe la locul lui.

— Nu! Este un mecanism proiectat să funcţioneze numai în prezenţa artefactului! În caz contrar, de ce n-a avut Enli dureri de cap când se afla în „ochiul” câmpului?

— În al doilea rând, dacă e adevărat ceea ce ai spus chiar acum, mutarea artefactului nu va avea niciun efect asupra nici unui locuitor al Lumii, aşa cum n-a avut nici asupra lui Enli. Ei nu i s-a întâmplat nimic în locul pe care tu-l numeşti „ochi”. Pur şi simplu, n-a durut-o capul. Dar s-a simţit în continuare sănătoasă, s-a purtat normal, a raţionat fără dificultate. N-a fost afectată şi nici ceilalţi nu vor fi!

Ann era roşie de furie.

— Eşti obtuz cu intenţie, Lyle, şi o ştii bine! Dacă muţi artefactul, nu vor fi distruşi ei, ca indivizi, deşi nu sunt convinsă că toţi se vor dovedi la fel de rezistenţi ca Enli. Va fi distrusă întreaga societate! Toate modelele lor sociale sunt construite pe baza realităţii împărtăşite. *Toate modelele sociale*! Dacă elimini realitatea împărtăşită, le distrugi modelele de interacţiune, modelele comerciale, modul de a-şi creşte copiii, de a forma perechi, toate structurile economice şi politice. Va apărea violenţa, fără să poată exista niciun control social asupra ei, pentru că până acum n-a fost nevoie să existe vreunul. Poţi să-ţi imaginezi ce va însemna asta?

— Voratur n-a păţit nimic când a acţionat primul efect de undă, cel care a distrus Nimitri şi a lovit Lumea. Mi-ai spus adineaori că scanarea Lagerfeld a lui Voratur concordă, cel puţin la prima vedere, cu cea pe care i-ai făcut-o în timpul expediţiei trecute!

— Dacă sunt concordante, asta e pentru că artefactul se află la locul lui! I-a protejat pe locuitorii Lumii împotriva efectului de undă!

— *Asta* n-ai de unde s-o ştii! E o speculaţie. N-avem nicio dovadă că tocmai din cauza artefactului îngropat nu apar modificări în scanările cerebrale.

Ann rămase tăcută; aici avea el dreptate. Kaufman se folosi de avantajul câştigat.

— Ai discutat asta cu Dieter?

— Dieter nu-i antropolog, ci geolog! răspunse ea cu atâta amărăciune, încât Kaufman îşi dădu seama că soţii se certaseră din acest motiv.

„Iar eu sunt soldat!”

— Ann, suntem în război. Şi-l pierdem!

— Şi asta justifică distrugerea completă a civilizaţiei unei alte rase?

— Da! răspunse Kaufman.

Credea ce spunea, dar se detesta pe sine tocmai pentru această convingere şi o detesta şi pe Ann fiindcă-l făcuse să conştientizeze acest lucru. O privi cu dezgust.

— În sfârşit, manifeşti şi tu sentimente, Lyle! Uită-te la tine! Nici tu nu crezi că e corect să muţi artefactul.

— Cred că e necesar.

— Nu e al nostru! E al lor!

Problema n-avea soluţie, iar discuţia nu mai putea continua decât cu riscul de a degenera în ceartă. Kaufman dădu să plece, dar Ann îl luă prin surprindere.

— Stai! Vreau să solicit ceva.

Se întoarse s-o înfrunte.

— Ce anume?

— Înainte să muţi artefactul, lasă-mă să-i scot pe Enli, pe Voratur şi pe cel puţin alţi şase localnici în afara câmpului, să vedem ce li se-ntâmplă. Timp de cel puţin douăzeci şi patru de

ore, ca să le pot observa interacţiunile când nu mai beneficiază de realitatea împărtăşită. Lasă-mă să-i duc la bordul navei *Alan B. Shepard*.

Era ultimul lucru la care s-ar fi aşteptat Kaufman.

— E împotriva oricărui regulament! Şi o contaminare masivă a întregii lor societăţi. Tu n-ai fost de acord nici măcar să le dăm comlinkurile!

— Asta era înainte să mă conving că ai de gând să le faci un rău mult mai mare, mutând artefactul.

Kaufman calculă rapid. Fără îndoială, Grafton avea să-şi iasă din pepeni. Dar chestiunea intra sub incidenţa autorităţii proiectului special. Dacă extratereştrii ieşeau din „câmpul” lor şi nu se omorau unii pe alţii, Ann va trece de partea lui Kaufman. Pe de altă parte, dacă *începeau* să se omoare între ei, îşi va pierde din sprijin, categoric. Cum va fi apreciat acest lucru la Centru? Probabil se va spune că a adunat toate informaţiile posibile înainte să ia o hotărâre, ceea ce era întotdeauna bine.

— Ai bănuit de la început că asta o să se-ntâmple, spuse el, ca să tragă de timp. De-aceea ai negociat o scanare Lagerfeld atât pentru Enli, cât şi pentru Voratur. Voiai date de plecare suplimentare!

— Da.

— Pentru ca tu să convingi… câţi?… opt sau nouă extratereştri să iasă în spaţiu, va trebui să-i dăm lui Voratur… nici nu ştiu, probabil o mulţime de bunuri comerciale. Credeam că nu vrei să le contaminezi şi mai mult cultura!

— Mai bine s-o contaminezi, decât s-o razi cu totul!

Doamne, ce încăpăţânată era! Unul dintre acei oameni care-şi pierdeau toată amabilitatea când credeau că luptă de partea îngerilor.

— În plus, Lyle, nu vrei să afli cum vor reacţiona băştinaşii? adăugă Ann, părând nu furioasă, ci şireată. În numele ştiinţei? Nu eşti tu acela care venerează ştiinţa mai presus de orice?

Şiretenia se transformase în sarcasm, dar avea dreptate: Kaufman voia să ştie. Iar dacă ridica artefactul în spaţiu fără să existe niciun om care să observe ce se întâmplă pe planetă (n-avea niciun motiv să lase vreun membru al echipei în urmă), n-avea să afle niciodată.

— Bine. Dacă poţi să-i convingi să accepte, maximum zece dintre ei pot fi duşi la bordul navei pentru o perioadă de observaţie care să nu depăşească treizeci şi şase de ore. Vor sta într-o zonă securizată, din care s-a îndepărtat orice fel de tehnologie avansată.

— Mulţumesc! spuse Ann.

Din zâmbetul ei, îşi dădu seama brusc că făcuse o mare greşeală. Ann era convinsă că dacă absenţa artefactului se dovedea dezastruos de dăunătoare pentru locuitorii Lumii, el se va răzgândi şi nu-l va mai lua de pe planetă. Dar se înşela. Kaufman ştia că nu se va răzgândi.

Nu-i spuse acest lucru: să nu înfurii un aliat, chiar dacă se autoamăgeşte, decât atunci când n-ai încotro. În schimb, se duse să-i comunice lui Grafton că în curând vor fi şi mai mulţi extratereştri la bordul navei sale, unde domneau regulile stricte şi severe ale Marinei.

TREISPREZECE

ÎN MUNŢII NEURY

Capelo nu ştia unde să le ducă pe Amanda şi pe Sudie în timpul cât echipa scotea artefactul din groapă.

Până şi el recunoştea că era un motiv bizar de a ţine în loc cea mai mare descoperire din istoria umanităţii. Dar problema era reală. Nu le putea lua cu el în vale; nimeni nu ştia ce reacţie va avea afurisitul de obiect extraterestru când va fi zgâlţâit. Chiar şi tabăra se afla prea aproape, plus că avea perimetrul dezactivat. Rămânea doar să le trimită înapoi pe *Alan B. Shepard*, care urma să se mute într-o zonă relativ mai sigură, de cealaltă parte a planetei. Ca măsură de precauţie. Dar lui Capelo îi era groază să-i ceară lui Kaufman să trimită naveta numai pentru Sudie şi Amanda. Kaufman n-avea copii, nu-i plăceau copiii şi-l avertizase de la bun început să nu ia fetele de pe navă şi să le aducă pe planetă.

Dar nu prea avea încotro. Îl contactă pe Kaufman.

— Lyle? Vreau să-ţi cer o favoare. Nu vreau ca mâine, când ridicăm artefactul, fetele să se afle aici, nici măcar în tabără. Se pot întoarce pe navă?

Vocea îi sunase mult mai tăios decât intenţionase. Dar Capelo detesta să ceară să i se facă servicii.

— Sigur, Tom! răspunse Kaufman spre marea lui surpriză. Naveta pleacă oricum peste câteva ore.

Pleca? Asta nu făcea parte din plan, dar Capelo era mult prea obosit ca să-i ardă de întrebări. Nu mai dormise suficient de câteva nopţi. Plănuise să doarmă tun în noaptea aceea, iar a doua zi dimineaţă să scoată artefactul din găoace. Şi, cu siguranţă, avea să doarmă mai bine dacă nu mai trebuia să-şi facă griji din pricina fetelor. Totuşi, nu-i stătea în fire lui Kaufman – diplomat prin excelenţă! – să aprobe pur şi simplu o cerere, fără să obţină nimic în schimb.

— Mulţumesc, Lyle. Vom fi acolo!

Acum trebuia doar să rămână treaz cât să le conducă pe fete prin sistemul de tuneluri, până la navetă. Se îndreptă cu pas ostenit spre mica peşteră care, de când dormeau în aer liber, devenise temporar casa lor. Amanda şedea la intrare şi lucra pe ecranul şcolar, cu umbra mult alungită din cauza soarelui care apunea. Sudie era mult mai departe; juca împreună cu Jane Shaw un joc cu pietricele sclipitoare. Capelo ştia ce sunt. Lucrurile fetelor zăceau împrăştiate peste tot.

— Hai, Mandy, ne schimbăm cuibuşorul! Du-te şi împachetează-ţi străvechiul rucsac!

Amanda ridică privirea.

— Ne mutăm? Unde, tati?

— Înapoi în tabără.

— De ce? întrebă Amanda.

Ca întotdeauna, copilul cel raţional. Extenuat, dar cu sufletul inundat de iubire, Capelo se uită la cozile ei blonde, împletite îngrijit. Cu cât creştea, semăna tot mai mult cu Karen.

— Înapoi în tabără. Pe urmă, în navetă şi înapoi pe navă.

Jane Shaw auzise şi-i aruncă lui Tom o privire întrebătoare.

— Din motive de siguranţă?

— Da.

Jane – ce s-ar fi făcut fără ea? – începu imediat să adune hainele şi jucăriile.

— Tati, nu vreau să merg pe navă! protestă Amanda. Vreau să văd cum se ridică artefactul din groapă!

— E mult prea periculos, scumpo! O să fiţi mai în siguranţă la bordul navei.

— Nu siguranţa e principalul obiectiv din viaţa unui om de ştiinţă!

Cuvinte auzite de la el. Mândria se lupta cu enervarea.

— Tu nu eşti om de ştiinţă. Hai, treci la împachetat!

— Dar vreau să devin om de ştiinţă!

— Foarte bine, dar deocamdată nu eşti. Împachetează!

Sudie începu să plângă.

— Vreau să rămân cu tata!

— Sudie… nu începe, pentru numele lui Dumnezeu!

— Tu nu crezi în Dumnezeu, interveni afectat Amanda.

— Vreau să stau cu tata!

Sudie se repezi şi-i cuprinse genunchii cu braţele, cât pe ce să-l dărâme.

Capelo îi privi creştetul murdar. Sudie se adaptase perfect la viaţa în aer liber, ca o mică sălbăticiune ce era! Murdăria o atrăgea ca un magnet. În ultimele raze ale soarelui, buclele ei, ţepene de jeg, licăreau ca nişte mici spirale metalice.

— Ştiu! exclamă Amanda. Am putea sta în geodă!

— Geoda! Geoda! îi ţinu Sudie isonul. Vreau să stau în geodă!

— Nu se poate să staţi acolo! spuse Capelo ferm.

Geoda le pricinuise deja destule probleme.

Gruber o descoperise în timpul primei expediţii şi se oferise să le fie ghid, promiţându-le o excursie destul de uşoară, prin tuneluri largi, iar la final, o surpriză spectaculoasă. Capelo acceptase numai pentru că Amanda şi Sudie, consemnate să rămână în peştera din valea alpină, erau peste măsură de plictisite. Nu se aşteptase la cine ştie ce.

Cât au traversat o peşteră de mărime mijlocie, Gruber a ţinut torţa electrică aprinsă numai la jumătate din putere. Apoi s-a oprit brusc, i-a dat drumul la intensitate maximă şi a ridicat-o spre tavan.

— Priviţi!

Lui Capelo i se tăie răsuflarea. Fetele ţipară de încântare. Pe tavanul peşterii, pe pereţi şi chiar pe jos sclipeau nenumărate pietre preţioase. După ce i se obişnuiră ochii cu lumina strălucitoare, văzu că pietrele preţioase erau, de fapt, milioane de cristale de aur. Printre ele se găseau granule strălucitoare de aur pur, mari cât unghia. Pepite de aur scânteiau pe podea. Grămezi de nisip alb de cuarţ sclipeau precum cristalul.

— Asta-i geoda! spusese Dieter fericit. Cea mai mare de care am auzit vreodată!

— Ce… cum… bâigui Capelo.

— Este interiorul unei geode. Aici trebuie să fi fost, demult, craterul unui vulcan. Aurul s-a sedimentat din apa încălzită de magmă.

Capelo atinse un perete. Granule de aur curseră de sub degetele lui ca o ploaie strălucitoare.

— Incredibil!

— Nu-i aşa? răspunse Gruber, luminând împrejur cu torţa, mândru de parcă locul i-ar fi aparţinut.

Amanda şi Sudie se repeziră la pereţi. Gruber era atât de încântat de efectul pe care-l avusese surpriza sa, încât le dădu voie să-şi umple cu aur şi cu nestemate buzunarele micilor costume S.

— De când se află chestia asta aici? întrebă Capelo. Când s-a format?

— Cu sute de mii de ani în urmă.

— Şi băştinaşii n-au aflat niciodată de ea, n-au exploatat-o?

— Le este interzis să intre în munţii sacri. În plus, ştiu de secole întregi că-n munţi se îmbolnăvesc – noi ştim că e din cauza radiaţiilor. Iată cum ajută tabuurile religioase la păstrarea sănătăţii!

— Ajunge, fetelor! spusese Capelo. Nu fiţi lacome!

Dar luase şi el un diamant sclipitor, ştiind că va fi valoros pe Marte. Chiar dacă nu tot atât de valoros cum se dovedeau nestematele scânteietoare acolo, pe Lume: captivară total atenţia celor două fetiţe. Amanda şi Sudie inventară nenumărate jocuri, care le-au ţinut preocupate şi au salvat-o pe Jane de la nebunie.

Problema era că după excursie, fetele ceruseră întruna să se întoarcă în geodă. Kaufman, întrucâtva nemulţumit, se opusese.

— Tom, Dieter n-ar fi trebuit să vă ducă deloc acolo! Încercăm să păstrăm cât putem de intact mediul planetei. În niciun caz nu ne vom apuca să furăm de-aici!

— Le-am excavat munţii lor aşa-zişi sacri!

— Ştiu, spuse Kaufman obosit. A fost o necesitate absolută… Dar nu la fel pot spune despre înfruptarea din bogăţiile băştinaşilor. Fetele pot să păstreze pietrele preţioase, dar nu mai aveţi voie să faceţi alte excursii acolo! I-am spus şi lui Dieter.

Ipocrit scorţos! Capelo fusese tentat pe jumătate să ducă fetele înapoi în geodă singur, cu orice risc. Dar avusese prea multe de făcut şi nu era sigur că mai ţine minte drumul prin tuneluri; credincioasa Jane a fost cea care a trebuit să înfrunte milogelile şi smiorcăielile lui Sudie.

Acum Jane interveni tăios:

— Mergem la navetă, fetelor, exact aşa cum spune tatăl vostru! Sudie, ai uitat că Marbet este la bordul navei? A rămas acolo. Mă întreb ce face oare?

Sudie se desprinse instantaneu de genunchii lui Capelo.

— Marbet?

— Oare o fi programat leul-hologramă pe care ţi l-a promis?

— Vreau să văd! zise mica Sudie şi se apucă să-şi adune lucrurile şi să le îndese în rucsac, devenind brusc cel mai ascultător copil.

— Merg, dar nu-mi place! spuse Amanda.

— Înţeles! îi răspunse Capelo, pe un ton aflat undeva la mijloc între recunoştinţă şi exasperare.

Călătoria prin tunelurile din munte s-a desfăşurat fără peripeţii. Drumul dintre vale şi tabără fusese atât de circulat, încât apăruseră deja gunoaie şi inscripţii – ambele interzise prin ordin expres. Capelo trecu pe lângă o mâzgălitură care spunea: „FIZICA NU-I DESTUL DE FIZICĂ PENTRU MINE!”. Îl pufni râsul: de-aia îi erau mai simpatici soldaţii decât ofiţerii! Scrijelitura cârcotaşă îl înveseli.

Veselia i s-a topit când au ieşit din tunel şi s-au îndreptat către navetă; acolo îi aşteptau Ann Sikorski şi Lyle Kaufman, lângă care se aflau, în mod inexplicabil, nouă extratereştri.

Nouă extratereştri?!

— Aşteptaţi aici! se răsti el la Jane. Kaufman! Stai!

Colonelul se întoarse, îl localiză pe Capelo şi se îndreptă în grabă spre el, îndepărtându-se de localnici.

— Ce dracu’ se petrece aici?

— Indigenii vor urca la bordul navei. În cadrul cercetărilor întreprinse de doctorul Sikorski.

— Urcă la bordul unei nave a marinei? Ce fel de cercetare e asta?

— Cea de care răspunde doctorul Sikorski. Tom, nu mai ţipa!

— Pe nava aia urcă fetele mele!

— La fel şi cei nouă extratereştri, şi Ann, şi eu, şi o echipă de securitate, şi tu, dacă vrei. Naveta se va întoarce la timp pentru evenimentul de mâine.

— Nu vreau ca fetele mele să călătorească împreună cu o gaşcă de extratereștri despre care nimeni nu ştie nimic!

— Atunci lasă-le aici! răspunse Kaufman. Şi dacă te interesează, află că ştim o mulţime de lucruri despre locuitorii Lumii, inclusiv faptul că sunt paşnici. La bordul navetei vor sta cu centurile de siguranţă puse. Când ajungem pe Shepard, vor fi complet separaţi de noi; vor avea contact doar cu Ann şi cu echipa ei de securitate. Dacă nu-ţi convine situaţia, dragă Tom, ori rămâi aici, ori taci din gură! Am destule pe cap şi fără să-ţi mai suport ostilitatea. Iar băştinaşii sunt deja destul de neliniştiţi.

Pe Capelo îl năpădi furia; se luptă s-o ţină în frâu, să rămână calm.

— Dar de ce merg pe navă?

— Vrem să vedem cum se comportă în absenţa artefactului îngropat. În afara razei lui de acţiune.

— O, Doamne, nu începe şi tu! Nu începe cu teoria „un câmp nedetectabil afectează creierul tuturor locuitorilor Lumii”!

Kaufman nu scoase nicio vorbă. Capelo continuă:

— Şi cum ştii dacă în absenţa acestui câmp ipotetic n-au să devină cu toţii demenţi? Dumnezeule, nu-mi vine să cred că discut idioţenia asta!

— Atunci n-o discuta! N-am străbătut atâtea sute de ani-lumină ca să mă cert cu tine.

— Că eu de-aia oi fi venit! M-am lăsat târât în gaura asta de şobolani din fundul galaxiei doar ca să mă cert cu cineva! Bine, Kaufman, facem cum vrei tu. Dar anunţă-mă când sunt izolaţi extratereștrii, ca să le pot aduce pe Amanda şi pe Sudie la bord.

Cândva, aceiaşi extratereştri omorâseră doi copii: le tăiaseră gâtul.

— Bineînţeles, te anunţ, răspunse Kaufman.

Unul care ştia să câştige cu graţie. Naiba să-l ia!

Capelo se întoarse la fete.

— Împreună cu voi, în navetă, o să fie şi nişte extratereştri – băştinaşi.

— Chiar? făcu Amanda. Grozav! Pot să discut cu ei?

— Nu vorbesc engleza.

Era oare adevărat? Niciunul?

— Haide, tati, să ne grăbim!

Le ţinu pe loc, cu ajutorul lui Jane, până când Kaufman îi făcu semn de pe rampa navetei. Extratereştrii, aşezaţi pe scaunele pasagerilor, se strâmbau îngrozitor, îşi încreţeau creştetele pleşuve şi *cântau*! Ba nu, murmurau o incantaţie. Capelo o ţinu ferm pe Sudie, care voia să se repeadă şi să-şi facă noi prieteni. Amanda îi studia atent. Capelo o lăsă pe Jane să le pună fetelor centurile. Era extrem de obosit.

— Intonează un cântec ritual, prin care cer putere ca să îndeplinească o sarcină periculoasă, explică Ann Sikorski.

— Credeam că nu există primejdii printre cetăţenii Lumii, cei mereu paşnici! comentă cu năduf Capelo.

— Se referă la pericole cum ar fi urcatul pe stânci, – după ouă de pasăre.

Capelo se aşeză comod pe scaun şi-şi legă centura. Auzi, ouă de pasăre!... Artefactul semăna cu un ou uriaş, gata să fie ridicat din cuib – deşi, fireşte, aceşti primitivi habar n-aveau. Artefactul marcat cu numere prime, protuberanţe marcate cu numere prime, amplitudini ale probabilității...

Adormi.

Epuizat mai presus de orice înţeles normal al acestui cuvânt, Capelo dormi buştean. Extratereştrii îşi incantară rugăciunea, naveta decolă, apoi ateriză pe *Alan B. Shepard*; se făcu transferul pasagerilor, iar Amanda şi Sudie îl sărutară uşurel de rămas-bun, şi el tot dormea. Dormi şi în timpul drumului de întoarcere; se trezi numai când naveta şuieră la contactul cu atmosfera şi ateriză lângă tabără. Era deja dimineaţă, dimineaţa rece şi senină a zilei în care ei urmau să ridice artefactul, să-l elibereze din locul secret şi întunecat unde zăcea de cincizeci de mii de ani.

***

De la discuţia cu Grafton, cu o oră înainte de decolarea navetei, Kaufman era un pachet de nervi. Ştia asta şi, după ani lungi de practică, ştia cum să se ţină-n frâu. Aşa că n-ar fi avut niciun motiv să se poarte atât de dictatorial şi de certăreţ cu Tom Capelo.

Din fericire, fizicianul era el însuşi, mai tot timpul, atât de dictatorial şi de certăreţ, încât nu părea să-i fi observat comportamentul.

Grafton nici măcar nu-l salutase.

— Domnule colonel Kaufman, vă cer să vă prezentaţi imediat la bord!

— Suntem atacaţi?

Un mod nu prea subtil de a-i aminti lui Grafton că numai într-o asemenea situaţie putea să-şi aroge drepturi de comandă.

— Nu. Dar „cercetătorul” dumneavoastră, doamna Grant, a încălcat ordinele militare. Întrucât este persoană civilă şi n-am voie s-o trimit la carceră decât pentru înaltă trădare, vă rog să veniţi aici şi să-i băgaţi minţile în cap!

— Ce-a făcut?

— A eliberat unul din braţele prizonierului faller. Împotriva ordinelor dumneavoastră exprese, dacă sunt corect informat!

Lui Kaufman i se tăie respiraţia. Nu se aşteptase la aşa ceva din partea lui Marbet, nu-i anticipase acţiunea.

— E rănită?

— Nu.

— A fost altcineva rănit?

— Nu.

— Fallerul a încercat să se sinucidă?

— Nu.

— Care e starea fallerului?

— Mâna i-a fost legată la loc, în ciuda ameninţărilor doamnei Grant că va ataca fizic pe oricine va încerca să lege prizonierul. Ceea ce a şi încercat, dar au imobilizat-o poliţiştii militari.

„O, Doamne!”, îşi spuse Kaufman.

— Mulţumesc, domnule comandant! Vă rog să nu luaţi nicio măsură suplimentară până la venirea mea. Căpitanul DeVolites vă poate comunica ora estimată de sosire.

— Cum doriţi!

Vocea lui Grafton ar fi putut să îngheţe şi gheţarii. Momentul nu i se păruse potrivit pentru a-l anunţa că naveta aducea nouă băştinaşi, care trebuiau găzduiţi pe nava lui.

Imediat după andocare, Kaufman se repezi în navă. Grafton nu-i venise în întâmpinare. Kaufman îi ordonă ofiţerului de serviciu, rămas cu gura căscată, să-i găzduiască pe extratereştri conform instrucţiunilor date de Ann Sikorski. Apoi se duse direct

în zona păzită unde stătea închis fallerul, ca s-o caute pe Marbet Grant.

PAISPREZECE

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Plecaseră spre tabăra terranilor la apus, pe cele mai bune biciclete din câte văzuse sau folosise Enli vreodată. Două dintre luni, Cut şi Obri, răsăriseră deja, iar soarele apusese pe cerul limpede şi răcoros. Drumul era mărginit cu soiuri de flori care, în Gofkit Jemloe, se cultivau cu dragoste în grădini: jelitibe roşii şi arătoase, trifalitibe dantelate, ciorchini portocalii de allabeniribe îmbobocite – florile ale ospitalităţii. Mai departe, pe câmpurile cultivate, apărură flori sălbatice, nelipsitele mittibe şi, la umbră, vekifiribe în toate culorile Lumii. Enli văzu cum ceilalţi sorb din ochi priveliştea florilor. Ştia ce gândesc: că, probabil, era pentru toţi ultima oară când vedeau flori.

Ar fi putut să-i contrazică.

Poate că terranii împărtăşeau complet realitatea („Durerea de cap: nu te gândi la ea!"), poate că nu. Puteau să mintă, acea acţiune dificilă pe care n-o putea descrie niciun cuvânt din limba Lumii. Puteau să moară, să fie ucişi sau să ucidă. Dar maşinile lor nu dădeau greş. Dacă spuseseră că barca de metal zburătoare îi va duce sus în cer şi-i va aduce înapoi teferi, atunci aşa va fi!

Mai devreme, în cursul acelei zile, Pek Voratur îi adunase pe toţi membrii gospodăriei sale în marea grădină centrală. Un grădinar, mânjit de humă şi mirosind a rosibe, o întrebă pe Enli:

— Ştii de ce ne-a chemat?

— Nu.

— Au mai venit şi azi terrani din aceia uriaşi? Arată atât de ciudat fără pic blană pe gât, ca să-şi ascundă goliciunea! Şi au un miros ciudat! Când vin ei, fac tot posibilul să plantez în altă grădină.

— Astăzi n-au mai venit alţi terrani, spuse Enli.

— Foarte bine! Dar, trebuie să recunosc, cultivă flori minunate – uită-te ce rosibe i-au dat lui Pek Voratur!

Şi privi plin de admiraţie florile roşii, roz şi albe, pe tulpini lungi şi pline de spini, pe care, probabil, le cultivase el însuşi.

— Oameni din gospodăria Voratur! li se adresă Pek Voratur, după ce se adunaseră toţi în curte.

Negustorul cel solid şedea, alături de Soshaf, pe o ladă pentru legume întoarsă cu fundul în sus. Alu Pek Voratur era încă lăuză.

— V-am adunat aici pentru a împărtăşi realitatea unui negoţ cu terranii.

Oamenii se uitară unii la alţii; negustorii nu informau toţi slujitorii din casă despre înţelegerile comerciale pe care le făceau.

— Şeful gospodăriei terranilor, Lyle Pek Kaufman, m-a căutat pe *comlinkul* meu, spuse Voratur plin de importanţă. Se oferă să planteze un schimb cu mine. Ar vrea ca zece oameni să călătorească astăzi, în barca lor zburătoare de metal, sus, în cer, până la o barcă mai mare, să rămână două zile acolo şi apoi să se întoarcă acasă.

Mulţimea izbucni în exclamaţii.

— În cer!

— Pe Prima Floare – ce vor mai face terranii aceia!?

— Eu nu merg!

— Zece oameni! De ce?

Voratur flutură braţele, ca să facă linişte.

— Unul dintre cei zece voi fi chiar eu! Un alt loc este deja ocupat. Soshaf Pek Voratur va rămâne aici.

„În caz că mor.” Deşi n-o spusese cu voce tare, toată lumea înţelese.

— Ceilalţi trebuie să aleagă dacă merg.

— Ce ne vor da în schimb, dacă mergem? întrebă cineva.

— A, asta e partea cea mai frumoasă! zâmbi Voratur. Le-am spus că nu sădesc o târguială cu ei până nu văd ce bunuri de negoţ au în barca mai mare, din cer. Abia după aceea o să ne târguim. Dar indiferent ce învoială voi sădi, va exista un profit pentru toţi cei care merg. O jumătate pentru gospodăria Voratur, iar cealaltă jumătate se va împărţi în mod egal între cei care fac călătoria!

Mulţimea începu să zumzăie. Jumătate din profit împărţită în mod egal între călători! Voratur era cel mai bun negustor de pe

Lume; a optsprezecea parte dintr-un negoţ sădit de el, indiferent în ce-ar fi constat, putea să însemne mai mult decât avusese oricare dintre ei vreodată. Dar să mergi în cer…

— Eu merg! strigă o femeie din spatele mulţimii.

— Şi eu! spuse Telif Pek Forbin, grădinarul-şef al lui Voratur.

Ajutorul de grădinar, aflat lângă Enli, privea neîncrezător.

— Lăsaţi-mă să merg şi eu! strigă un copil, stârnind râsete nervoase.

În cele din urmă, au fost şapte voluntari, nu opt. Terranii trebuiau să se mulţumească şi cu atât. Enli aşteptă liniştită ca Pek Voratur să se întoarcă spre ea, ceea ce acesta şi făcu după ce-i trimise pe ceilalţi la şopronul unde se ţineau bicicletele.

— Enli… ultimul loc în barca zburătoare… Pek Kaufman spune că trebuie să-l ocupi tu, ca translator.

— Ştiu! răspunse Enli.

Pek Voratur încuviinţă cu capul. N-aveau de ce să discute decizia; era realitate împărtăşită. Asta-l mulţumea pe Voratur. Doar Enli se întreba câtă vreme realitatea va continua să fie împărtăşită cu terranii.

Durerea de cap…

Se duse să-şi aleagă o bicicletă pentru drumul către tabăra terranilor.

***

— Gata, veniţi cu mine, vă rog! spuse Ann în limba localnicilor.

Cei nouă locuitori ai Lumii se adunară într-un grup strâns, intonând un cântec prin care-i cereau Primei Flori protecţie. Frumoasa incantaţie o linişti pe Enli puţin. Nu văzuse niciodată barca zburătoare de aproape. Nu era chiar atât de mare cum povestiseră cei din familia Voratur. O rampă, ca acelea folosite pentru a ajuta căruţele fermierilor să urce râpele alunecoase, ducea spre interiorul întunecat.

La câţiva paşi se afla Lyle Pek Kaufman; un terran pe care Enli nu-l mai văzuse ţipa la el. Bărbatul era mai scund decât Pek Kaufman, foarte murdar şi foarte furios. Lângă el stăteau o femeie şi doi copii terrani de sex feminin, care priveau cu curiozitate grupul localnicilor. Enli se opri puţin din cântat ca să

le zâmbească, deşi nu ştia cât e de riscant. Fetiţa mai mare îi zâmbi şi ea.

Pek Kaufman termină cearta şi se apropie de Ann.

— Gata, du-i la bord!

— Ce-a spus? o întrebă Pek Voratur pe Enli.

— Că a sosit timpul să intrăm în barca zburătoare.

Cântecul deveni mai puternic. Ţinându-se de mâini, cu cutele craniene încreţite şi cu blana de pe gât zbârlită, cei nouă locuitori ai Lumii intrară şovăielnic în maşina extraterestră. Enli simţi cum i se strânge stomacul.

Interiorul bărcii zburătoare se dovedi mult mai mic decât îşi imaginaseră; evident, cea mai mare parte a spaţiului se afla dincolo de uşi. Barca zburătoare era luminată pe dinăuntru, deşi Enli nu vedea nicio lampă. Scaunele erau aranjate în şiruri drepte, urâte. Pe primul scaun al rândului din mijloc şedea un bărbat care avea în faţă ustensile şi imagini mişcătoare, la fel ca acelea de pe maşina Lagerfeld; probabil că el conducea barca. Dar cum? Nu se vedeau nici vâsle, nici aripi, nimic cu care să navighezi pe curenţii de aer. Şi, oricum, barca zburătoare era mult prea grea ca să plutească!

— El este Nick Pek DeVolites, rosti Ann cu accentul ei terran.

Ce nume ciudate aveau terranii! Pek DeVolites le întinse o floare galbenă a ospitalităţii, cu un gest extrem de stângaci, cum Enli nu mai văzuse niciodată. Pek Voratur oferi şi el florile aduse în dar; mâinile lui cărnoase, date cu ulei tremurau vizibil.

— Cineva să se aşeze aici, spuse Ann, şi aici… şi aici… e bine. Staţi comod? Trebuie să vă pun aceste centuri, pentru siguranţă…

Pek Forbin, grădinarul-şef, întrebă încercând să-şi ascundă teama:

— Va fi greu de navigat pe curenţii de aer?

— Sperăm că nu, spuse Ann. Aşa… vă simţiţi bine? Enli?

— Solul meu e bun, răspunse Enli.

După ce toată lumea fu legată de scaune, bărbatul care ţipase veni şi el, împreună cu femeia mai în vârstă şi cu cele două fetiţe. De aproape, bărbatul arăta şi mai murdar, şi mai obosit. Fetiţele păreau că vor să vorbească, dar li se spusese că n-au voie. Cea mică era foarte scundă şi aproape la fel de

murdară ca bărbatul. Cea mare avea părul blond şi drept, ca Pek Sikorski – să fi fost ea nepoata ei? Ann nu făcu prezentările; Enli n-o mai văzuse niciodată atât de lipsită de maniere. Cealaltă femeie legă fetele de scaun, apoi îşi puse şi ea centura. Asta îi mai linişti pe localnici: dacă terranii îşi legau propriii copii, nici ei n-aveau de ce să se teamă. Ann şi Pek Kaufman se aşezară de-o parte şi de cealaltă a lui Pek DeVolites, care anunţă:

— Pornim!

Uşa se închise; se auzi un zgomot asemănător cu scârţâitul roţilor de la o sută de biciclete, şi barca se puse în mişcare, din ce în ce mai repede, până când se ridică în aer.

Tăcură toţi, mult prea înspăimântaţi ca să mai cânte.

Dincolo de fereastră, în faţa lui Pek DeVolites, se vedea cerul. Apoi norii. Barca de metal urla – precis se desfăcea în bucăţi! Apoi trecu prin nori – ieşi deasupra norilor! – şi Enli închise ochii. Când îi deschise din nou, văzu cerul întunecat, plin de stele, şi strălucitoarele luni Cut şi Obri, mai mari şi mai luminoase decât şi le închipuise vreodată. Obri, cea dintâi casă a Primei Flori, care-şi desfăcuse petalele pentru a crea Lumea. Enli se simţi cuprinsă de respect şi pioşenie. Începu să intoneze cântecul creaţiei, cel mai sfânt dintre cântecele sfinte.

Pek Voratur începu un cântec despre contemplarea cerului.

Grădinarul reluă incantaţia ce invoca protecţia Primei Flori.

Ajutoarea de bucătar Asto Pek Valifim începu un cântec de muncă.

Amuţiră toţi. Se răsuciră în scaune şi se priviră uluiţi. Blana de pe gât li se zbârli. Imposibil! Când era vorba de cântat, începeau întotdeauna împreună sau la doar câteva note distanţă unul de altul, întotdeauna aceleaşi cântec, întotdeauna potrivit cu ocazia. Cântecul care, o dată ce era auzit, părea adecvat. Realitate împărtăşită.

Pek Valifim mai intonă câteva note tremurate. Nimeni n-o urmă. Se opri.

Nici vorbă de durere de cap!

Enli văzu că Ann îi urmărea cu atenţie. Acesta să fie motivul pentru care terranii i-au adus aici, în cer? Întreruperea realităţii împărtăşite? Terranii, şi mai ales Pek Sikorski, fuseseră de la bun început fascinaţi de realitatea împărtăşită. Dar dintre cei

nouă locuitori ai Lumii aflaţi la bord, doar Enli ştia acest lucru, şi realitatea neîmpărtăşită ar fi trebuit să-i provoace dureri de cap îngrozitoare.

Însă nu simţea pic de durere!

Încercă să facă faţă situaţiei; văzu că şi ceilalţi procedau la fel; le văzu frica de pe chip. Era imposibil să se întâmple ceea ce li se întâmpla! Toată lumea tăcea.

În cele din urmă, se auzi o voce subţire şi limpede:

— Salut! Eu sunt Sudie Capelo. Am cinci ani.

— Sudie, tata a spus…

— Tata şi Jane dorm! contracară copila.

Cei nouă locuitori ai Lumii se întoarseră toţi şi-o priviră, disperaţi: un copil zâmbitor şi murdar, legănându-se în curelele ce-o ţineau legată de scaun – cel mai solid lucru într-o lume care devenise brusc tot atât de lipsită de substanţă ca aerul.

***

— Suntem morţi! zise grădinarul-şef. Şi ne aflăm lumea strămoşilor noştri!

— Nu, n-aţi murit, răspunse cu blândeţe Ann Sikorski. Vă spun adevărul!

— Unde este realitatea împărtăşită? Nu sunt real! începu el să se tânguie.

Nimeni nu i se alătură, ceea ce nu făcu decât să le crească groaza surdă.

Barca plutitoare se opri. Se apropia de o altă barcă zburătoare, mult mai mare – cât un sat întreg –, pe care o observă doar Enli. Ceilalți erau mult prea înspăimântaţi.

— Nu sunteţi ireali, repetă Ann. Niciunul dintre voi nu e ireal. Când ne vom întoarce pe Lume, realitatea împărtăşită se va întoarce la voi. Vă promit!

— Realitatea nu se poate „întoarce”! exclamă Voratur. Nu pleacă şi nu vine! Ea *există* întotdeauna, altfel n-ar fi realitate! De ce nu mă doare capul în această irealitate de aici?

Pe fruntea lui apărură broboane de sudoare.

— Realitatea împărtăşită, cu tot cu durerile de cap, se va întoarce la voi pe Lume, spuse Ann cu aceeaşi voce plină de bunătate. Vă promit!

Apoi adăugă în terrană:

— Nick, schimbă direcţia videoecranului, ca să vadă planeta.

Pek DeVolites făcu ceva la fereastră şi aceasta, brusc, dădu în altă direcţie. Alt lucru imposibil!

— Priveşte, Pek Voratur! spuse Ann. Priveşte-ţi Lumea!

Părea să se afle chiar în faţa ferestrei, pe care o umplea. Nespus de frumoasă: nori, mări, pământul violet… cea mai dulce înflorire a Primei Flori; niciunul dintre locuitorii ei n-o mai văzuse astfel până atunci. Până şi grădinarul isteric rămase nemişcat, cu gura căscată.

— De ce nu mai vorbesc? întrebă fata mai mică.

— Pentru că nu şi-au mai văzut niciodată planeta din spaţiu, o lămuri cea mare.

— E doar o planetă, spuse copila. Mi-e foame!

— Ţine-ţi gura, Sudie!

— Nu-mi spune tu mie să-mi ţin gura! Tati, Amanda mi-a spus să-mi ţin gura!

Băştinaşii îşi priveau, fără să se sature, căminul, unde realitatea împărtăşită continua să trăiască, în timp ce terranii făceau lucruri de neînţeles cu barca zburătoare.

În cele din urmă au fost conduşi, printr-un mic coridor metalic, în barca mai mare, apoi într-o încăpere vastă, fără ferestre şi cu nouă saltele pe podea. De fapt, nu erau chiar saltele, ci doar grămezi de pături de-ale terranilor, dar se puteau descurca şi cu ele. Ann rămase cu ei şi le vorbi pe un ton liniştitor în limba lor, potolindu-le teama. Ceilalţi terrani dispărură. Li se aduse mâncare, şi Enli constată cu uşurare că era hrană bună, familiară, de pe Lume. Mâncară, apoi cei mai mulţi dintre ei evadară din locul straniu, tulburător în care se aflau, alunecând în somn. Era noapte, foarte târziu – atâta doar că noaptea se afla acolo, jos, în realitatea pierdută.

Enli nu putea să doarmă. Stătea pe pături, în lumina slabă – tot nu-şi dădea seama de unde vine, de peste tot şi de nicăieri, asemeni gândurilor ei. Era adevărat, deci! Realitatea împărtăşită era doar una dintre realităţi. Terranii aveau alta, diferită. Ştiuse asta de mult – doar ea, dintre toţi locuitorii Lumii –, dar niciodată în modul imposibil de tăgăduit în care percepea situaţia acelei clipe.

Brusc, Enli ştiu de ce ea şi Pek Voratur urmau să facă a doua zi o nouă fotografie a creierului, ca parte a învoielii: Pek Sikorski voia să le fotografieze creierul departe de Lume. Voia să vadă dacă obţinea fotografii diferite faţă de cele făcute în realitatea împărtăşită.

Iar terranii – Pek Sikorski, Pek Kaufman, bărbatul murdar, copiii lui – intrau şi ieşeau dintr-o realitate într-alta, de parcă realităţile ar fi fost şoproane pentru biciclete. „*E doar o planetă!*” spusese fetiţa cea murdară în terrană, dar numai Enli îi înţelese vorbele. Multe, multe realităţi, şi acum, pentru prima oară, se putea gândi la aşa ceva fără să-o doară capul.

Îi era frică. Nu de multele, nenumăratele realităţi – deşi faptul că nu se temea dovedea, probabil, că înnebunise. Nu, de altceva îi era frică. De un sentiment care, îşi dădu seama, o pândea de multă vreme. Un sentiment pe care n-ar fi putut să-l trăiască dacă nu i-ar fi cunoscut pe terrani când aceştia veniseră prima oară, dacă n-ar fi călătorit cu ei şi nu le-ar fi învăţat limba. Un sentiment pe care, cu siguranţă, nu l-ar fi putut avea pe Lume, unde durerea de cap ar fi sfâşiat-o.

Acel sentiment se numea curiozitate! Era interesant să te gândeşti la multe, multe realităţi. Să te întrebi cum sunt. Înspăimântător, dar şi interesant. Şi aceasta era realitatea cea mai stranie dintre toate.

Rămase multă vreme trează, în nava extraterestră care zbura pe cer, printre stele.

***

Kaufman se confruntă cu Marbet în cabina ei. Îi deschise uşa, somnoroasă; purta o cămaşă de noapte albă, şi buclele roşcate i se revărsau pe spate. Nu-şi lăsă atenţia distrasă; intră pe lângă ea în cabina micuţă şi închise uşa.

— Lyle! Ce faci pe navă?

— Întrebarea corectă este ce faci tu? Grafton mi-a spus că i-ai dezlegat mâna prizonierului. Împotriva ordinelor mele exprese!

Marbet se dezmetici complet.

— Nu fi supărat, Lyle!

— Nu sunt supărat, sunt extrem de furios!

— N-ai dreptul să fii furios! Mi-ai spus să fac o treabă, şi mă conformez!

— Am tot dreptul să fiu furios! Ţi-am spus să-ţi faci treaba între anumite limite, dar tu le-ai încălcat. Dac-ai fi fost militar, te-aş fi trimis în faţa Curţii Marţiale. Aşa cum stau lucrurile, te-ai pus într-o situaţie primejdioasă şi ai periclitat şi tehnicienii, medicii şi întregul proiect!

Marbet făcu ochii mari.

— Eu n-am văzut lucrurile aşa!

— De ce?

— Am fost atât de prinsă de progresul făcut, încât… Of, Lyle, n-am vrut să pun proiectul în pericol!… Nici cariera ta. Îmi pare tare rău…

Îşi ridică palmele în sus, cerându-şi iertare. Coborî umerii. Lyle simţi cum i se domoleşte furia.

— Bine că măcar n-a păţit nimeni nimic!

— Da, mă bucur şi eu… Dar chiar nu m-am gândit la cariera ta! Ai mizat atât de mult pe proiectul ăsta…

Tulburarea cu care vorbea îi şterse lui Kaufman orice urmă de enervare. În definitiv, ce puteai să ceri de la un civil?…

— Bine, lasă, nu s-a întâmplat nimic cu adevărat rău. Îl potolesc eu pe Grafton.

— Mulţumesc!

Îl privi cu atâta recunoştinţă, încât el adăugă:

— Poate am reuşi să-l convingem să repetăm experimentul, în condiţii mult mai bine controlate, dacă tot nu s-a întâmplat nimic negativ. Spune-mi, ce progrese ai făcut? Ce-ai aflat?

Brusc, Marbet deveni alta. Îşi îndreptă umerii şi-şi pierdu expresia rugătoare de pe chip. Îl privi fix.

— Mai important e altceva: ce-ai aflat tu acum?

— Poftim?!

— M-ai auzit! Erai ostil, dar pentru că m-am arătat supusă – comportament tipic pentru animalele sociale, dacă vrei să ştii, şi de două ori mai eficient dacă vine din partea unei femele –, ţi-am neutralizat ostilitatea. Chiar te-am adus pe punctul de a coopera. Exact asta încerc să fac cu fallerul! Şi am reuşit, până când au intervenit soldaţii tăi!

O altfel de furie îl cuprinse pe Kaufman.

— M-ai manipulat!

— Nu, ţi-am demonstrat! O diferenţă enormă.

— Şi n-ai nicio jenă să-ţi foloseşti feminitatea ca să mă manipulezi! Chestia asta poartă un nume, Marbet!

Spre surprinderea lui furibundă, ea izbucni în râs.

— Crezi că trebuie să-mi neg feminitatea pentru a lucra cu profesionalism? Sau pentru a dovedi ceva, cuiva? Dacă aşa crezi, te înşeli! Sunt femeie! Uneori, asta e în defavoarea mea, alteori mă avantajează. La fel ca statura scundă, pielea arămie sau cetăţenia marţiană. Nimic din toate astea nu cântăreşte mai puternic decât faptul că sunt o Empatică. Asta e singura mea trăsătură definitorie, iar de celelalte mă folosesc aşa cum îmi cere meseria.

— Inclusiv ca să mă manipulezi pe mine!

— Ascultă-mă, Lyle! Nu te-am manipulat, *ţi-am demonstrat*! Şi nu poţi să-mi spui că demonstraţia mea a fost foarte diferită de ceea ce faci tu în diplomaţie.

Nu, nu putea. Era capabilă; tocmai de asta o angajase; orice considerent personal trebuia să fie lăsat deoparte. De obicei n-avea nevoie să facă eforturi pentru a-şi aminti acest lucru. Spuse cu greutate:

— Îmi pare rău! Povesteşte-mi ce-ai aflat.

— Nu trebuie să fii nici rigid şi nici impersonal cu mine. Mă bucur să-ţi pot povesti. Stai jos!

Între pat şi perete se afla, înghesuită, o măsuţă. Lyle se aşeză pe unul dintre cele două scaune identice, iar Marbet, pe celălalt, părând mult mai în largul ei decât se simţea Kaufman.

— Ceea ce presupun că ţi-a spus Grafton este, în esenţă, adevărat. Mi-am pus o cască prevăzută cu tub de oxigen, am intrat în spaţiul fallerului prin sasul folosit de tehnicieni şi i-am dezlegat o mână. N-a încercat să mă atace, nici să se sinucidă. N-a răspuns la semnele mele, deşi tot ce am aflat despre semnalele lui nonverbale indică faptul că mă înţelege. Eu semnalizez dintr-o postură submisivă, aşa cum înţeleg eu că o percepe un faller. Dar lucrul cel mai important e dificil de explicat, Lyle. Nu mi-a răspuns, dar ceva s-a schimbat între noi! Este o… nu, nu o apropiere, asta e prea mult spus, dar o receptivitate crescută!

— Crezi că-ţi va răspunde curând?

— Da, deşi n-am nicio dovadă obiectivă.

Kaufman zâmbi fără veselie..

— Nimic din ceea ce faci tu nu e obiectiv!

— Adevărat. Dar am înregistrat progrese, până când Grafton l-a legat la loc pe faller şi mi-a interzis complet să-l mai văd până nu hotărăşti tu ce e de făcut.

Kaufman nu rosti nimic. Marbet îl privi drept în ochi, fără sfială, fără supuşenie, doar cu profesionalism.

— Lyle, am nevoie de acces la faller, care trebuie să aibă o mână dezlegată, şi am nevoie să lucrez fără ca Grafton să mă bată la cap cu ideile lui despre securitatea navei. Altfel n-o să aflu niciodată de la faller de ce ai lui îi omoară pe ai noştri.

— Bine, spuse Kaufman, ai câştigat!

— Tot? Toate cele trei puncte?

— Da.

— Mulţumesc, Lyle! zise ea, ridicându-se în picioare şi obligându-l să facă la fel. Voi restabili contactul cu fallerul, dacă pot, mâine-dimineaţă. Şi, dacă vrei, o să-ţi arăt înregistrările cu ultimele şedinţe.

— Nu pot. Trimite-mi-le pe planetă! Trebuie să mă întorc aproape imediat: mâine dimineaţă ridicăm artefactul.

În privirea ei se citi interesul.

— Spune-mi ce se întâmplă!

Îi împărtăşi totul, inclusiv experimentul lui Ann cu băştinaşii.

— Nouă locuitori de pe Lume? Sunt acum la bord?

— Da. Trebuie să-i explic şi asta lui Grafton, nu numai faptul că ai mână liberă.

Ea zâmbi larg.

— Nu te invidiez! Dar o să te descurci, aşa cum te descurci cu toate.

— Nu chiar cu toate!

Totuşi, lauda îl încălzi, chiar dacă-i dădea de bănuit. Femeia aceea reuşea să-l zăpăcească de fiecare dată.

— La revedere, Marbet! Ţine-mă la curent cu progresele!

— Aşa voi face.

Îi deschise uşa, aşteptă până îl văzu ieşit, apoi spuse:

— Lyle!

— Ce e?

— Te-aş săruta, dacă n-aş crede că tu vei crede că e o manipulare profesională. Dar n-ar fi!

Şi închise repede uşa.

El rămase câteva clipe pe coridorul slab luminat, după care se duse să-l trezească pe Grafton.

CINCISPREZECE

ÎN MUNŢII NEURY

— Aici gunoierii galactici, serviciul planetar! spuse Capelo, stând în picioare lângă groapă. Avem o încărcătură de gunoi extraterestru pentru reciclare!

Rosalind Singh îl privea amuzată, Albemarle, cu antipatie. Lyle Kaufman observa pur şi simplu scena ce i se părea ameninţător de stranie, din motive pe care nu şi le-ar fi putut explica.

Excavatorul, reconfigurat de tehnicieni pentru noul său rol, plutea deasupra gropii săpate în micuţa vale alpină. Acoperind aproape complet cerul în spaţiul îngust dintre stânci, excavatorul îi făcea pe oameni să pară nişte pitici. Puternicul câmp electromagnetic care-l ţinea ridicat în aer nu ajungea şi la groapă. Artefactul fusese testat în prealabil cu un astfel de câmp şi nu se produsese niciun efect vizibil, dar asta nu dădea garanţii că nu se va întâmpla nimic când va fi scos din groapă. Capelo nu-şi asuma niciun fel de riscuri. Artefactul stătea într-o plasă din cabluri monofilare imună la dislocare, suficient de rezistentă ca să susţină o lună mai mică.

Capelo vorbea prin comlink cu tehnicianul de pe excavator.

— În regulă… ridică!

Încet, braţul macaralei începu să se mişte şi artefactul se ridică, pentru prima oară în cincizeci de mii de ani, din locul unde fusese îngropat.

Kaufman privi în treacăt părţile laterale ale artefactului, când acesta trecu pe lângă el; îi privi curbura convexă şi, în fine, partea de dedesubt. Ridicându-se în aer, obiectul împrăştie o grindină de pământ şi pietre şi toată lumea fugi să se ascundă în grotele din apropiere. Bine că materialul din care fusese construit nu prezenta aderenţă la piatră, nici măcar în condiţii de temperaturi ridicate. Mare noroc! Sigur că trebuia curăţat, dar cel puţin erau scutiţi de munca laborioasă – şi poate şi periculoasă – de a îndepărta piatra cu dalta de pe el.

Excavatorul ridică artefactul nu numai deasupra gropii, ci şi deasupra întregii văi. Discutaseră multă vreme unde să-l aşeze, şi în cele din urmă, aleseseră cea mai bună poiană alpină disponibilă, aflată la distanţă de aproximativ o jumătate de click. Tehnicienii nivelaseră locul cu nanoroboţi şi lasere şi construiseră un inel subţire, dar puternic, care să ţină artefactul la un metru deasupra pământului. Cu un diametru de aproximativ douăzeci şi cinci de metri, artefactul semăna cu un imens glob pământesc străvechi, aşezat pe podeaua din biblioteca unui uriaş.

„Aici fi-vor balaurii”, îşi zise Kaufman. Doi tehnicieni coborâră în groapă cu elevatorul, ca să se asigure că n-a mai rămas în urmă nimic important. Capelo spusese că era puţin probabil, dar Lyle nu voia să lase nimic la voia întâmplării.

După ce mingea uriaşă îşi târâse coada de noroi şi pietre departe de vale, toţi oamenii de ştiinţă ieşiră în fugă din peşterile naturale şi intrară în cea artificială, săpată de nanoroboţi. Tehnicienii construiseră un sistem nou de tuneluri, către poiană; drumul urca abrupt. Kaufman se întoarse s-o însoţească pe Rosalind Singh, care n-ar fi recunoscut în ruptul capului că bătrâneţea o face să meargă mai încet, dar îi era de fiecare dată recunoscătoare c-o aştepta.

— Mulţumesc, Lyle! Ce caraghios arătăm! Ştii ce spune I.I. Rabi despre fizicieni?

— Nu! răspunse Kaufman, deşi ştia, citise mult despre fizicieni.

— Rabi spune că fiecare fizician e un Peter Pan[4] al rasei umane: nu se maturizează niciodată, zise ea gâfâind uşor.

— Al doilea tunel la dreapta şi apoi tot înainte, până mâine dimineaţă, anunţă Kaufman, şi ea izbucni în râs.

Douăzeci de minute mai târziu, ieşeau în urma celorlalţi la suprafaţă, unde soarele strălucea cu putere. Albemarle, Gruber şi Kaufman se învârteau în jurul artefactului suspendat pe inelul uriaş. Se apucaseră deja să-l cureţe de stratul de pământ ce-l

---

[4] Peter Pan - personaj literar creat de Sir James M. Barry şi devenit apoi personaj de film, de desen animat şi de benzi desenate; un băieţel care rămânea mereu la aceeaşi vârstă, fără să se maturizeze (n.t.).

acoperea, folosind perii din păr aspru. Se băgă şi Kaufman sub artefact, dorindu-şi să ştie ce caută.

— Nu fi atât de dur, Hal! îi spuse Capelo, acid, lui Albemarle. Ştii, n-o să ruginească.

Albemarle îl ignoră; probabil că nici nu-l auzi. Kaufman observă că Albemarle era total absorbit de propria sa emoţie ştiinţifică.

Kaufman privi cu atenţie curbura metalică, murdară… nu, nu era metal, ci un fel de carbon. După câte îşi dădea el seama, protuberanţele pe care i le arătase Capelo, pe partea de sus a sferei şi pe părţile laterale, continuau la distanţe egale şi dedesubt. Erau cu totul şapte, fiecare marcată printr-un roi de puncte în relief: un punct, două, trei, cinci, şapte, şi probabil că sub murdărie vor găsi unsprezece şi treisprezece. Toate numere prime, cu excepţia lui „unu” – deşi tot ce construiseră marii meşteri extratereştri includea „unu” alături de numerele prime. Poate din cauza unei abordări total diferite a matematicii? Echipa care proiectase artefactul dispăruse o dată cu creatorii lui. Pe Lume, „unu” era număr prim.

La distanţă de artefact, Rosalind începu testele neinvazive pe care le mai făcuseră de şase ori. Doar ca să se asigure că mutarea nu determinase nicio modificare semnificativă.

— O, Dumnezeule mare! exclamă Capelo.

Se holba la porţiunea pe care tocmai o curăţase. Kaufman veni imediat lângă el.

— Ce s-a-ntâmplat, Tom?

— Protuberanţa aia… Rosalind! Vino-ncoace! Uită-te la chestia asta!

Ea, Albemarle şi Gruber se strânseră mai aproape. Capelo le arătă; fiecare dintre ei inspectă protuberanţa, apoi se priviră năuciţi.

— *Mein Gott*! şopti Gruber.

— Ce? *Ce este*? întrebă Kaufman.

„Doamne, ce umilitor e să fii singurul nesavant din echipă!” Lui Rosalind i se făcu milă de el.

— Lyle, uită-te la protuberanţa aia de colo. Vezi, are două adâncituri în ea, cam la şase centimetri distantă, fiecare cu un buton în mijloc. Credem că astfel se declanşează funcţia

protuberantei, oricare ar fi ea: prin apăsarea ambelor butoane. Cel puţin ăsta era sistemul la artefactul găsit de Syree Johnson, deşi acolo adânciturile se aflau în puncte diametral opuse ale circumferinţei şi erau mult mai mari. La una dintre protuberanţele pe care le-am curăţat, am găsit un fragment de rocă înfipt într-o adâncitură, făcând ca un buton să fie mai jos decât celălalt. Nu s-a-ntâmplat nimic când am îndepărtat aşchia. Dar protuberanţa de aici, numărul cinci, are deja *ambele* butoanele apăsate! Uite… abia dacă se mai văd!

— Cum? Ce a provocat asta? întrebă Kaufman.

— Imposibil de spus, răspunse Gruber. Poate că e aşa încă de la impactul iniţial. Poate aşa a fost făcut artefactul. De unde să ştim?

— Ascultaţi! spuse Capelo, cu o privire intensă şi concentrată. Iată ce ştim: după cartografierea distribuţiei radioactivităţii rocilor, am avansat ipoteza că protuberanţa numerotată unu este un destabilizator cu fascicul dirijat şi că diverse evenimente seismice l-au declanşat de-a lungul secolelor. Pe baza aceloraşi date, am avansat şi ipoteza că protuberanţa trei ar putea fi un destabilizator cu efect de undă sferic, ca acela descris de Syree Johnson în cazul primului artefact, setat la puterea minimă. Dacă aşa stau lucrurile, efectul de undă sferic ar trebui să respecte legea descreşterii radiaţiei proporţional cu pătratul distanţei. Şi asta-i tot ce ştim deocamdată. Numai speculaţii!

— Eu am altă ipoteză, spuse Gruber gânditor.

Ceilalţi se întoarseră să-l privească, şi Kaufman îşi imagină brusc cum arătau priviţi de sus sau de la mică distanţă: o mână de oameni tensionaţi şi gravi, stând şi perorând sub o uriaşă sferă extraterestră, într-o poiană de pe o planetă străină.

— Dacă protuberanţa numărul cinci *funcţionează*, continuă Gruber, aşa cum par să arate cele două butoane apăsate… *ja*?

— Treci la subiect! ceru Capelo.

— Atunci protuberanţa cinci generează câmpul de probabilitate ce influenţează probabilităţile la nivelul creierului. S-a întâmplat cu noi în tunel şi poate se întâmplă cu toţi locuitorii Lumii, prin mecanismul realităţii împărtăşite, dacă funcţionează de cincizeci de mii de ani, încă de la impactul iniţial. Poate că aceste aspecte sunt numai efecte secundare ale

funcţiei pe care o fi fost proiectată s-o facă protuberanţa numărul cinci, dar cu siguranţă pornesc de la ea!

— Când Tas, artefactul lui Syree Johnson, a explodat, spuse Capelo abrupt, efectul de undă care-a distrus Nimitri trebuia să fi ajuns şi pe Lume. Dar n-a ajuns. Astea sunt date obiective, nu speculaţii despre ce se petrece în creierul băştinaşilor. Poate că protuberanţa numărul cinci a fost proiectată să furnizeze protecţie unei întregi planete, împotriva unei versiuni de dimensiuni uriaşe, planetare, a undei destabilizatoare.

— Da, *da*! spuse Rosalind Singh, al cărei chip placid se animase brusc.

— *Ja*, zise şi Gruber, asta s-ar potrivi!

— E doar o presupunere, interveni Albemarle. Ce date ai? Tu eşti cel care vorbeşte întotdeauna despre date.

— O, vom obţine şi date! spuse Capelo.

— Cum? întrebă Kaufman.

— Empiric: oprim chestia!

Kaufman se aştepta la acest răspuns, ştia că e inevitabil şi se temea de el. Reprezenta singura opţiune practică: misiunea lor consta în cercetarea acestei descoperiri, cu scopul de a afla dacă are vreo potenţială utilitate militară. Pentru aceasta, era esenţial ca artefactul să fie testat. Deşi nu se putea anticipa efectul testelor asupra artefactului, a localnicilor sau a planetei. Pe de altă parte, prin preajmă nu era nimeni care să organizeze vreun miting de protest împotriva testelor. Brusc, Kaufman se bucură că Ann Sikorski era departe, pe nava Shepard, la patruzeci şi opt de clickuri depărtare în spaţiu.

***

Dar abia a doua zi efectuară primul test. Rosalind Singh voia să întreprindă o analiză a artefactului mult mai completă decât putuse face cât timp acesta era îngropat. Naveta aduse de pe *Alan B. Shepard* echipament suplimentar. Kaufman se folosi de întârziere ca să se întoarcă în tabără şi să revadă fluxul continuu de informaţii trimise de Ann Sikorski şi de Marbet Grant. Din diverse motive, se hotărî să nu ia legătura cu niciuna dintre ele, deşi Ann încerca de mai multe ore să-l contacteze.

Mesajele lui Marbet Grant n-aveau nevoie de răspuns, în principal fiindcă erau de neînţeles. Privi înregistrările efectuate

în celula prizonierului, în timp real, alegându-le la întâmplare. „Mâna stângă” a fallerului era din nou dezlegată, celelalte două rămânând legate de peretele moale din spatele lui. Marbet adopta diferite posturi corporale, diverse expresii faciale şi semnaliza cu mâinile. Ca răspuns, şi prizonierul făcu nişte grimase şi gesturi involuntare – cel puţin Kaufman presupunea că sunt involuntare. Cu mâna liberă nu făcu niciun semn. Nimic din toate astea n-avea noimă pentru Kaufman.

Şi Ann avea videocamere care-i înregistrau în timp real pe cei nouă băştinaşi, în cabina lor izolată de la bordul navei. Kaufman urmări prima oră de înregistrare; din următoarea privi doar cincisprezece minute şi merse în acelaşi ritm până ajunse la sfârşit. Apoi accesă rezumatele realizate de Ann şi observă cum chipul ei devenea din ce în ce mai ostenit cu fiecare înregistrare. În fine, studie rezultatele simulărilor trimise de Ann, efectuate de computerul sofisticat de la bordul navei.

Toate acestea îi ocupară aproape întreaga zi. Când termină, soarele apunea. Kaufman merse până la marginea perimetrului păzit de patrule. Se întunecase deja; trei luni străluceau pe cer, iar una dintre ele, cea mai mică şi mai apropiată (îi uitase numele), se mişca atât de repede încât părea că se deplasează retrograd. Nu se vedea niciun nor. Aerul avea mirosul viu şi uşor dulceag, specific Lumii, determinat poate de supraabundenţa de flori. Kaufman se gândi la grădinile splendide, bine îngrijite, ale lui Voratur. La gospodăria bine organizată a acestuia, unde fiecare îşi accepta locul şi niciunul nu era nefericit sau prost tratat. La bucuria pe care le-o aduceau băştinaşilor ritualurile împărtăşite de întreaga populaţie, în cadrul cărora preoţii şi negustorii bogaţi dansau alături de grădinar şi de cel care spăla vasele. Realitate împărtăşită.

Kaufman rămase multă vreme învăluit de întunericul înmiresmat.

***

Când se întoarse pe pajişte, unde savanţii şi tehnicienii lucraseră fără oprire, găsi totul pregătit pentru prima testare a artefactului. Cât pe ce s-o rateze!

— De ce vă grăbiţi, aţi ieşit din grafic? Şi de ce nu mi-aţi spus şi mie?

— Am încercat să luăm legătura cu tine, Lyle, dar erai în tunel, spuse Rosalind Singh. A fost o decizie rapidă, determinată de pierderea uneia dintre sondele spaţiale: a lovit-o un meteorit. Aşa că a trebuit să recalibrăm o altă sondă, care va fi pe poziţie mult mai devreme.

— Înţeleg, spuse Kaufman.

Oare de ce le trebuia o sondă orbitală?

— Pune-ţi costumul S! îi ceru Rosalind.

Kaufman se conformă.

Măcar primul test planificat îl înţelegea. Hărţile radiaţiilor şi simulările geologice realizate de computer indicau – ori păreau să indice – că setarea numărul unu declanşa un fascicul destabilizator direcţionat, ce opera dincolo de aria „ochiului mort” din jurul artefactului. Echipa măsurase în detaliu radiaţiile emise de o stâncă aflată pe pajişte, faţă-n faţă cu artefactul, dar în afara „ochiului”, apoi a rotit artefactul în aşa fel încât poziţia setării unu să fie aţintită direct spre stâncă. Roboţii erau pregătiţi să apese simultan ambele butoane de pe poziţia unu, cu forţa necesară pentru a se obţine o reacţie.

— Ce se întâmplă dacă stânca e prea departe şi fasciculul n-o atinge? întrebă Kaufman.

Capelo îl privi iritat. Îmbrăcat în costum S şi cu casca pe cap, îi evoca lui Kaufman o insectă subţiratică, săltăreaţă.

— Stabilim ţinte mai apropiate! Ceea ce vom face oricum, ca să verificăm dacă se respectă legea descreşterii radiaţiei.

— Desigur, răspunse Kaufman.

Rosalind interveni cu amabilitate:

— Datorită elevaţiei şi curburii orizontului, dacă fasciculul pătrunde adânc şi are rază foarte mare de acţiune, va trece prin stâncă şi apoi nu va mai întâlni decât aer. Nimic altceva de pe planetă nu va fi afectat.

— Înţeleg.

— Mai mult, sincronizarea a fost stabilită cu exactitate, în aşa fel încât dacă unda se deplasează cu viteza luminii, dacă trece prin stâncă şi dacă are o rază de acţiune foarte lungă, va lovi sonda orbitală. Sonda va retransmite măsurătorile radiaţiilor. Dar nu pare probabil să se întâmple acest lucru, întrucât noi credem că fasciculul direcţionat are rază medie de acţiune.

— Gata, spuse Capelo. Trei, doi, unu… acum!

Kaufman nu văzu nimic – nicio undă de lumină care să ţâşnească din artefact, nicio explozie bruscă pe suprafaţa stâncii. Dar senzorii şi afişajele la care se uitau savanţii o luaseră razna.

— Te-am prins! strigă Albemarle. Dumnezeule mare, l-am prins pe nenorocit!

Capelo nu-i răspunse nici măcar cu sarcasm. Cei patru oameni de ştiinţă se lansară imediat în discuţii febrile, dar pentru Kaufman vorbeau chinezeşte. Capelo scria ecuaţii. Rosalind era lângă aparatul ei uriaş, rulând din nou testele pe care le făcuse cu o zi înainte. Kaufman aşteptă răbdător.

De astă dată, Gruber fu cel care-şi aminti de el.

— *Este* un fascicul destabilizator direcţionat, Lyle, exact aşa cum credeam! Un fascicul conic, îngust, ce respectă legea descreşterii intensităţii proporţional cu pătratul distanţei. Faţa stâncii e complet arsă. Senzorii de pe suprafaţa versantului de dincolo de ea arată că unda ajunge până acolo, dar slabă, deşi nu-şi pierde nimic din efect prin traversarea primei stânci. La un metru în interiorul versantului nu există niciun efect şi nici pe sonda orbitală.

— Aşadar, ca armă, are o rază de acţiune foarte limitată, observă Kaufman.

Evident, Gruber uitase că fasciculul era considerat o armă. Fusese prins în mrejele descoperirii pure.

— *Ja, ja*, rază limitată. Şi nu acţionează instantaneu. Ecranele arată – vezi? – că radiaţia nu este emisă instantaneu. Apare un decalaj de timp, apoi o curbă ascendentă, urmată de o descreştere în ritm mai rapid.

Kaufman nu vedea nimic din toate astea în talmeş-balmeşul de date pe care le avea în faţă. Cântări cu grijă informaţia. Gruber se întoarse la haosul de argumente al savanţilor.

Rosalind Singh era mai uşor de desprins de datele ei. Stătea, împreună cu tehnicienii, în faţa unor ecrane cu imagini şi mai greu de înţeles, iar când Kaufman se apropie, ridică privirea.

— Există vreo schimbare în ceea ce măsori, ca rezultat al testului?

— Niciuna! răspunse ea privindu-l pătrunzător. Ţi-a spus vreunul dintre nepricopsiţii ăia afurisiţi ce anume măsor?

El zâmbi auzindu-i limbajul atât de diferit de cel obişnuit: avea emoţii la fel de mari ca toţi ceilalţi.

— Nu.

— Hai să-ţi spun eu! Ştim că interiorul artefactului este în mare parte gol. Dar conţine şi nişte structuri misterioase, suspendate nu se ştie cum, într-un mod extrem de complex, dar parţial, fără conexiuni direct între ele. Aceste structuri par stabile. De asemenea, par să nu aibă masă – ceea ce iarăşi este imposibil. Analizele matematice le descriu ca pe un… un fel de reţea complicată. Fiecare curbă se pliază asupra ei înseşi de mai multe ori, ca un fel de fractal multidimensional. Analiza pe computer sugerează şi existenţa unui atractor ciudat… ştii ce e un atractor, Lyle?

— Nu.

— O regiune în care toate traiectoriile suficient de apropiate sunt atrase la limită, dar în care punctele apropiate arbitrar devin, în timp, separate exponenţial.

Rosalind făcu o mutră de parcă şi-ar fi dat seama că nu-l ajută cu nimic, dar continuă să explice:

— Dimensiunea Hausdorff a fractalului sugerat de analiză este unu virgulă doi. Aceeaşi dimensiune ca gradul de umplere galactică a universului.

— Ce indică toate astea?

— N-avem nici cea mai vagă idee.

— Niciuna?

— Niciuna! E o ştiinţă atât de diferită de a noastră, încât ne aflăm complet în beznă. Suntem, cum spune o vorbă celebră de-a lui Darwin, precum câinii care vor să înţeleagă ce-i în mintea lui Newton. Tot ce pot să-ţi spun e că măsurătorile pe care le-am făcut astăzi, după test, sunt la fel cu cele efectuate ieri, înainte de test, şi că amândouă se potrivesc cu măsurătorile pe care le-a făcut Syree Johnson pe primul artefact. Cu ajustările de rigoare, ţinând cont de dimensiuni.

— Crezi că dacă mutăm artefactul în spaţiu, măsurătorile se vor schimba?

— Primul artefact a fost găsit în spaţiu. Băştinaşii credeau că este o lună.

Ceea ce nu spunea absolut nimic în plus faţă de ce aflaseră până atunci.

Echipa îşi petrecu restul zilei verificând şi confirmând datele privind puterea unu. Capelo îl asigură pe Kaufman că nu vor fi gata să testeze puterea doi decât a doua zi şi că nu vor începe fără el. Acesta nu-şi punea mare nădejde în asigurările date de Capelo. Fizicianul semăna tot mai mult cu o lăcustă: subţiratic şi ţopăitor, mânat de impulsuri inumane. Cuprins de febra ştiinţei, Capelo era capabil să uite de existenţa lui Kaufman.

Simţi o urmă de invidie.

Rosalind Singh îl asigură şi ea că nu vor testa puterea doi fără el. Pe ea o credea, aşa că porni înapoi spre tabără. În acea după-amiază, Ann îi aducea înapoi pe cei nouă localnici şi voia să fie prezent când ateriza naveta.

ŞAISPREZECE

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

„Cerul” uriaşei camere se lumină, şi Enli îşi dădu seama că era „dimineaţă” – indiferent ce-o însemna asta pe o barcă din metal care zboară prin spaţiu. Nu credea să fi dormit vreun pic.

Se ridică şi-şi studie tovarăşii. Patru zăceau adormiţi. Pek Voratur, aflat pe salteaua din colţ, şedea în capul oaselor, având pe chip o expresie încremenită, care-o sperie puţin. Faţa lui cărnoasă, dată cu ulei era cenuşie ca norii de ploaie. Se apropie cu precauţie; el nici nu se clinti, nici nu vorbi.

— Pek Voratur!

Nimic.

— Pek Voratur!

Încet, capul i se mişcă şi ochii îşi recăpătară concentrarea normală.

— Enli?

— Da.

Îl luă de mână, mirându-se de îndrăzneala ei. Bărbatul era cel mai bogat negustor de pe Lume, dar în acele clipe îi amintea de nepoţelul ei, Fentil, speriat de moarte după căzătura dintr-un copac foarte înalt.

— Enli… ce s-a întâmplat?

Ea se gândi ce să spună. Pe patul de alături, Asto Pek Valifim, ajutoarea de bucătar, asculta atentă.

— Cred, Pek Voratur… cred că realitatea s-a schimbat aici, sus, în spaţiu.

— Înălţimea nu schimbă realitatea! E împărtăşită şi în satele de pe muntele Caulily, şi jos de tot, în minele Neerit. Aşa mi-au spus agenţii mei.

— Da. Dar noi ne aflăm mult mai sus decât munţii Caulily. Ştiţi, suntem departe de Lume!

Ezită, pentru că nu era sigură cât trebuia să spună.

— Ştiţi, realitatea împărtăşită se petrece în creierul nostru.

— Creierul este casa sufletului, de la înflorirea Primei Flori.

Pek Voratur rostise cuvintele din dorinţa de a se agăţa de ceva familiar. Enli avu o inspiraţie bruscă:

— Da. Şi când Prima Floare a coborât de pe Obri şi şi-a desfăcut petalele pentru a crea Lumea, ea a creat sufletul nostru, creierul nostru şi realitatea noastră împărtăşită. Dar acum suntem departe de Lume, unde ea a înflorit pentru noi. Aşa că realitatea e diferită.

— Realitatea e realitate! Ce spui tu e totuna cu a zice că o piatră e o floare!

— Departe de Lume, realitatea este diferită, repetă Enli. Lumea a fost creată de Prima Floare. Acest loc, nu.

Îl privi cum răsucea explicaţia pe toate părţile. Avea logică… atâta câtă puteau găsi în locul acela nefiresc.

— Dacă realitatea e diferită departe de darul Primei Flori, ce este realitatea aici?

— Nu este împărtăşită.

Pek Voratur se ridică brusc.

— Asta nu se poate!

— Ba da. Aici, fiecare se află singur în realitatea lui.

Dar îşi dădu seama că niciunul dintre ceilalţi nu putea merge cu mintea atât de departe – deocamdată.

Pek Voratur îşi revenise. Era un bărbat curajos din fire, un mare negustor. Îi spuse lui Enli, cu ezitarea unui copil care încearcă să vadă cât de solidă e căsuţa din nisip pe care-a construit-o:

— Eu sunt Pek Malinorit, care ţine casa pel din Gofkit Jemloe!

Enli înţelese.

— Nu, nu eşti!

Se priviră. Contradicţiile din spusele lor nu le provocau durere de cap. Nici lui Voratur, când îşi declarase o identitate neadevărată, nici lui Enli, când îi auzise vorbele.

— Aiiiii! se văicări ajutoarea de bucătar. Suntem ireali! Nu vom putea niciodată să ne alăturăm strămoşilor noştri, în pace, printre flori!

Ann Pek Sikorski se ghemui lângă femeia îngrozită, îmbrăţişând-o, şi se adresă tuturor celor din cameră.

— Nu sunteţi ireali! Aici, realitatea s-a schimbat. Enli înţelege. Enli, mai spune o dată ce i-ai spus lui Pek Voratur!

De unde ştia Pek Sikorski ce vorbise? Enli avea certitudinea că terrana nu se aflase în cameră atunci. Venise mai târziu; şi totuşi ştia ce-i spusese lui Pek Voratur. Contradicţia nu-i stârni durere. Enli rosti cu glas tare:

— Când Prima Floare a coborât de pe Obri şi şi-a desfăcut petalele pentru a crea Lumea, ea a creat sufletul nostru, creierul nostru. Şi realitatea împărtăşită. Dar acum ne aflăm departe de Lume, unde ea a înflorit pentru noi. Aşa că realitatea este diferită. Prima Floare a făcut ca Lumea să înflorească, dar nu şi acest loc. Aici, departe de darurile Primei Flori, realitatea nu este împărtăşită.

— Mai spune o dată! îi ceru Pek Sikorski.

Enli repetă cuvânt cu cuvânt. Văzu cum toţi rămân uluiţi; apoi toţi înţeleseră. Şi pe urmă îi cuprinse din nou uluirea, deşi de astă dată nu se mai speriară la fel de tare.

Nu era şi asta un fel de realitate împărtăşită?

***

Ore în şir au fost prea înspăimântaţi ca să întreprindă ceva. Fiecare stătea pe aşternutul său. Mâncară ce le adusese Pek Sikorski, mulţumindu-i timid. Din când în când, cineva schimba câte o părere cu altcineva, remarci banale, care le exprimau limpede gândurile comune:

— Barca zburătoare nu pare să se mişte.

— Lumina vine de peste tot şi de nicăieri.

— Mâine, terranii ne vor duce înapoi acasă.

În cele din urmă, Pek Voratur se ridică în picioare. Faţa îi lucea, dar ochii înfundaţi în pliurile de grăsime arătau hotărâre.

— Pek Sikorski! strigă el.

Le spusese că ajunge s-o strige, dacă au nevoie de ea. Uşa se deschise imediat şi Ann apăru.

— Da, Pek Voratur?

— Am venit de foarte departe pe această barcă zburătoare a voastră. Noi…

Se împotmoli, dar apoi reluă:

— *Eu* aş vrea s-o văd pe toată!

— Nu! strigă grădinarul cel agitat. Trebuie să rămânem împreună!

Lui Pek Voratur îi tremurau mâinile.

— Aş vrea să vizitez barca zburătoare! repetă el.

Pek Sikorski părea surprinsă.

— Să vizitaţi? Nu ştiu dacă… nu este…

— Urmează să plantăm discuţii de negoţ, reaminti Pek Voratur.

— Să… să vorbesc cu şeful gospodăriei bărcii zburătoare. Mă întorc foarte repede!

În liniştea ce se lăsă după plecarea ei, Pek Voratur întrebă:

— Cine merge cu mine să vizităm barca zburătoare?

Nimeni nu răspunse.

— Cine vrea să miroasă bobocii acestei… acestei altfel de… realităţi?

Reuşi să pronunţe cuvintele, cu faţa încă asudată şi cu mâinile tremurând.

Ajutoarea de bucătar se întinse pe saltea şi-şi trase păturile peste cap.

— Eu merg! spuse cineva.

Era cea mai tânără din grup, care de-abia îşi schimbase blana de copil. Enli nici n-o băgase în seamă până atunci. Purta tunica de ucenică spălătorească. Era o fată scundă, cu blană maronie, linsă şi cu ţeasta prea rotundă. Dar ochii ei negri scânteiau.

— Şi eu, spuse Enli.

Cum de era aşa curajoasă fata? Enli petrecuse mult timp împreună cu terranii, avusese răgaz să se obişnuiască şi cu ei, şi cu ideea realităţii neîmpărtăşite – o idee tot atât de alunecoasă şi de rău mirositoare precum un peşte. Iar fetişcana aceea, cu ochii ei scăpărători…

— Am uitat cum te cheamă, spuse Voratur.

— Essa Pek Criltifor.

— Altcineva? întrebă Voratur, prea tare.

Nimeni nu răspunse. O femeie duse mâna la cap, uimită, de parcă nu-i venea să creadă că nu simte durere. „Probabil că nici nu crede”, îşi spuse Enli.

Pek Sikorski se întoarse.

— Veniţi cu mine, Pek Voratur! Şi cine mai este… da, Enli şi… Essa? Veniţi cu mine!

Îi conduse afară din încăpere, pe coridorul pe care Enli şi-l amintea din seara anterioară. Era foarte urât: numai linii drepte

şi metal monoton. Trecură printr-o altă uşă, ajungând într-o cameră atât de mică, încât Enli se gândi că trebuie să fie o greşeală. Cămăruţa părea o magazie goală.

— Acum vă rog să nu vă speriaţi, spuse Pek Sikorski. Este un *lift*, o maşină care ne transportă. Ieşim din ea peste câteva clipe.

Liftul – un cuvânt terran, fireşte! — îşi închise uşa, prinzându-i în capcana unei cutii fără ferestre, apoi începu să se mişte în lateral. Pek Voratur încercă să se agaţe de peretele neted. Essa Pek Criltifor făcu ochii mari, apoi zâmbi.

— Păi, e doar o căruţă!

— O căruţă pe care n-o trage nimeni, spuse Pek Voratur cu o veselie nervoasă. Ce lucru nou şi interesant!

Liftul se opri şi uşa se deschise. Cei trei scoaseră un strigăt de uimire.

Se aflau într-o grădină – o grădină la bordul bărcii zburătoare, o grădină în cer! Se vedeau plante aflate sub sticlă; altele, mai mici, stăteau în nişte recipiente pline cu apă în care bolboroseau bule de aer; şi mai erau şi straturi cu flori. Nişte flori ciudate, frumoase şi perfecte, cum nu se găseau pe Lume, de toate culorile şi mărimile, strălucind de rouă şi înmiresmând aerul cu parfumul lor. Straturile înconjurau mici petice de iarbă, pe care erau aşezate scaune şi măsuţe de grădină. Straturile de flori şi peticele de iarbă, spre deosebire de restul lucrurilor de pe barca zburătoare, aveau forme plăcute, curbe. La mese stăteau câţiva terrani, care beau din ceşti simple; alţi terrani îngrijeau florile. Toţi se opriră ca să se holbeze la extratereştri.

Voratur tună:

— Fie ca florile voastre să vă bucure sufletele strămoşilor!

Pek Sikorski le explică terranilor:

— Oaspeţii noştri vă salută.

— Bună! răspunse terranul cel mai apropiat de ei şi zâmbi.

Pek Sikorski îi traduse lui Voratur:

— Vă urează bun-venit în grădina noastră!

Rupse o floare galbenă şi i-o întinse lui Pek Voratur. Un grădinar terran păru gata să protesteze, dar o singură privire din partea lui Pek Sikorski îl făcu să renunţe.

— Florile noastre se bucură că ne vizitaţi, spuse ea.

— Preţuim mugurii inimilor voastre! Ne putem plimba prin grădină?

— Da, desigur!

Cei trei înaintară cu timiditate, oprindu-se în mijlocul primului petic de verdeaţă. Enli tocmai se întreba cum era cu putinţă ca tot satul să danseze pe păşunea aceea atât de micuţă, când copiii oamenilor, fetele pe care le mai văzuseră şi înainte, ieşiră în goană dintre copaci. Cea mică îmbrăţişă genunchii lui Pek Sikorski.

— Doctore Ann! A venit Marbet!

În urma copiilor venea un terran: o femeie micuţă şi tuciurie, care avea pe cap o blană roşie, frumos cârlionţată. Statura ei era mult mai apropiată de cea a locuitorilor Lumii – mai apropiată decât a oricărui alt terran din câţi văzuse Enli. Avea ochi de o culoare uimitoare: ca pietrele verzi şi translucide, netezite de apa râului, lucioase.

Pek Sikorski li se adresă musafirilor, în limba lor:

— Pek Voratur, ea este Marbet Pek Grant. Iar aceşti copii se numesc Amanda şi Sudie.

Continuă în terrană:

— Marbet, ţi-i prezint pe trei dintre oaspeţii noştri: Pek Voratur, Pek Criltifor şi Pek Brimmidin. Pek Brimmidin vorbeşte şi înţelege engleza.

Pek Grant spuse în limba oaspeţilor:

— Fie ca bobocii voştri să înflorească!

Pek Sikorski părea surprinsă, dar Pek Marbet o lămuri în terrană:

— Am învăţat asta de la Lyle.

— Aveţi păr pe gât! făcu Sudie.

— Ce-a spus copila? o întrebă Pek Voratur pe Enli, care ezită înainte să traducă.

— A spus că noi avem blană pe gât, iar ei au blană pe cap.

— Adevărat, încuviinţă Voratur. Amanda întrebă, cu politeţe copilărească:

— V-ar plăcea să faceţi turul grădinii?

Enli traduse, iar Pek Voratur aprobă. Porniră agale prin grădină. Pek Grant şi Pek Sikorski mergeau lângă Voratur, iar Pek Sikorski traducea. Enli observă că blana lui nu mai era

zbârlită: cântărea totul cu ochii ageri ai negustorului. Enli mergea alături de Amanda, fetiţa cea palidă, care avea maniere foarte frumoase.

Dar Sudie nu; niciun copil de pe Lume nu s-ar fi comportat sau n-ar fi fost lăsat să se poarte cum făcea ea – nici măcar cei prea tineri ca să fie reali! Sudie alerga înaintea lor, se ascundea în spatele tufişurilor, se căţăra în copaci, rămânea în urmă strigând „Hai, găsiţi-mă!”. Şi parcă pentru a înrăutăţi şi mai mult lucrurile, Essa Pel Criltifor începu s-o imite. Poftim: oaspete şi cu câţiva ani mai mare decât manierata Amanda, şi-i făcea pe toţi de râs! Iar Pek Voratur, de a cărui gospodărie aparţinea Essa, era prea preocupat ca să bage de seamă!

În cele din urmă, când Essa se uită la ea, Enli se încruntă. Fata rămase nemişcată o clipă, apoi îşi încreţi cutele craniene, strâmbându-se la Enli, şi o zbughi cu Sudie.

Essa nesocotise pe cineva mai în vârstă! Şi nu exista durere de cap, s-o oprească!

Preţ de o clipă, Enli întrezări ce putea să însemne pierderea realităţii împărtăşite.

— Enli, spuse Pek Voratur, care se apropiase brusc de ea, putem sădi un târg foarte profitabil pentru unele dintre aceste flori şi pentru leacurile ce se fac din ele. Pek Grant îmi spune că grădina de colo – şi arătă spre un vas acoperit cu sticlă, în interiorul căruia creşteau plante înalte, cu nenumărate păstăi maronii – conţine plante fabricate de maşini care modifică seminţele. Seminţele au în ele nişte leacuri care vor usca multe umflături în corp, din cauza cărora mor terranii.

Plante fabricate? Maşini de modificat seminţe? Enli nu pricepea nimic. Pek Grant vorbea acum cu Pek Sikorski. Enli văzu cum Pek Sikorski făcea ochii tot mai mari, iar faţa îi devenea şi mai palidă decât în mod obişnuit. Oare ce-i spunea Pek Grant?

— Vreau ca tu să traduci când plantez târgul pentru flori şi pentru alte lucruri pe care le vreau în schimbul venirii noastre aici! spuse Pek Voratur. Tu, Enli, nu Pek Sikorski. Cum să fiu sigur că ea traduce exact cuvintele pe care le spun?

Enli îşi întoarse privirea de la cele două terrane. Pek Voratur îi captase toată atenţia. Negustorul îşi exprima părerea că terranii

ar putea să nu împărtăşească realitatea… şi totuşi, rămânea dispus să facă schimburi cu ei. Nu decisese pe loc că sunt ireali!

Voratur îi observă privirea intensă şi spuse repede:

— Desigur, vei avea partea ta din târg. Deci, vrem amândoi să fie cât mai profitabil!

— Toţi cei care am venit aici ne vom căpăta partea noastră.

— Da, desigur. Deşi…

Voratur rosti, dus pe gânduri:

— Aici, sus, ceilalţi n-au cum să ştie cât de mult am sădit în târgul nostru… şi, la urma urmei, numai tu şi cu mine i-am lăsat să ne fotografieze creierul. Nu prea avem motive să împărţim cu ceilalți, care doar au venit şi stau ca buştenii în camera aceea goală! Nu văd niciun motiv ca să împărţim ceva!

Enli îl privea fără să-i vină a crede.

— Pek Voratur…

— Bine, bine, ai dreptate! Va trebui să împărţim. Imediat ce ne întoarcem pe Lume, realitatea împărtăşită se va întoarce la noi. Va trebui să împărţim!

Negustorul închise ochii, calculând pe tăcute. Enli continuă să-l fixeze cu privirea, în timp ce Essa trecu în fugă pe lângă ei, căutând-o pe Sudie, care năvăli zgomotos din spatele tufelor scunde lângă care stăteau Pek Sikorski şi Marbet Pek Grant.

ŞAPTESPREZECE

ÎN MUNŢII NEURY

Căpitanul Heller îl informă lui Kaufman prin comlink că naveta s-a întors în tabără, chiar dacă el o auzise şuierând la intrarea în atmosferă.

— Naveta s-a întors, domnule!

— Mulţumesc, căpitane!

Pe moment n-avea chef de şedinţa informativă militară atât de dragă doamnei căpitan: raportul situaţiei curente, raportul procedural şi raportul asupra mişcărilor personalului. Al doilea test asupra artefactului începea în câteva clipe.

— Debarcăm nouă băştinaşi, care vor fi imediat escortaţi în perimetru şi…

— Lasă-i un minut să-şi revină, căpitane! Nu sunt obişnuiţi să se fâţâie în văzduh şi-napoi.

— Da, domnule, spuse rece Heller. De asemenea, debarcă doctorul Sikorski şi doamna Grant.

Marbet? De ce venise pe planetă? N-avea rost s-o întrebe pe Heller, care începuse să-şi turuie rapoartele meticuloase.

— Lyle! strigă Dieter Gruber. Haide, suntem gata să începem!

— … nu am primit niciun semnal privind vreo…

— Da, mulţumesc, eşti liberă! spuse Kaufman şi întrerupse legătura.

La marginea pajiştii, oamenii de ştiinţă aşteptau nerăbdători. Instalaseră iarăşi echipamentul de detectare, inclusiv robotul care trebuia să apese butoanele corespunzătoare gradului de putere doi. Aşezaseră bolovani şi alte obiecte, cu compoziţii diferite, la diferite distanţe de artefact. Senzorii fuseseră programaţi pe orbită. Diferenţa consta în aceea că setarea unu produsese un fenomen pe care-l anticipaseră cu destul de multă siguranţă, însă nimeni n-avea nici cea mai vagă idee ce va determina setarea doi. Nici ce-ar trebui să facă pentru a se proteja împotriva eventualului efect – deşi făcuseră tot ce le stătuse în putinţă.

Cu scuturile ridicate, micul grup aştepta încordat. Când sondele de pe orbită ajunseră în poziţia exactă, Capelo spuse:

— Acum!

Nu se întâmplă nimic.

— Nicio schimbare în nivelul radiaţiilor, în niciunul dintre punctele de măsurare, anunţă Albemarle studiindu-şi ecranele.

Unul după altul, restul detectoarelor raportară acelaşi lucru.

— Nicio schimbare nicăieri! spuse Gruber. De ce?

— Mă îndoiesc că au construit o setare a puterii care să n-aibă niciun efect, opină Rosalind Singh.

— De unde să ştim noi ce-au făcut? întrebă Albemarle. Poate că setarea s-a defectat!

— În niciun tunel spaţial nu s-a înregistrat vreodată o defecţiune, argumentă Gruber. Echipamentul lor pare să nu se strice niciodată.

— Pentru orice există un început, Dieter.

Numai Capelo tăcea. Kaufman îl privi curios. Fizicianul stătea cu ochii închişi şi cu braţele încrucişate pe piept, în aceeaşi poziţie în care Kaufman îl mai văzuse de multe ori. O gaură neagră… întreaga lui fiinţă părea concentrată spre interior, deconectată de restul lumii. Albemarle îl observa cu atenţie pe Capelo; lui Kaufman i se păru că în expresia celuilalt fizician se amestecau curiozitatea, dispreţul şi tristeţea.

Ceilalţi începură să ruleze programele, încercând să găsească pe undeva o schimbare, ca rezultat al activării gradului doi de putere. Capelo ieşi brusc din transă şi se îndepărtă repede. Kaufman nu încercă să-l oprească.

Se întoarse după o oră şi jumătate, murdar, pentru că urcase pe stânci.

— Pregătiţi-vă pentru testarea setării trei! le ceru el, fără vreo explicaţie.

— Chiar dacă nu ştim ce face? replică Albemarle. De ce?

— La ce te gândeşti, Tom? întrebă Kaufman.

— Încă nu sunt sigur. Dar trebuie să testăm mai întâi gradul de putere trei.

— De ce? întrebă Rosalind.

— N-aş putea să spun. Dar am reanalizat situaţia şi… lipseşte ceva. De fapt, nu e o lipsă, ci… o conexiune neefectuată. Pare just să testăm gradul trei.

— O, făcu Albemarle cu o urmă din vechea invidie, dacă acum ne luăm după *aparenţe*… Credeam că ne ocupăm de ştiinţă!

Kaufman îl studie pe Capelo câteva clipe, apoi le spuse celorlalţi cu tonul rezervat pentru situaţiile care cereau o autoritate de necontestat:

— La treabă! Pregătiţi-vă pentru testarea setării trei!

Rosalind Singh începu să le dea ordine tehnicienilor. Kaufman aşteptă până când ajunseră toţi ocupaţi cu câte ceva şi-l întrebă calm pe Capelo:

— E ca la şah, Tom?

Fizicianul făcu un efort ca să se concentreze asupra lui Kaufman:

— Şah?

— Nu sunt om de ştiinţă, spuse Kaufman, dar joc destul de bine şah şi am citit despre marii jucători. Ei nu fac raţionamente logice asupra posibilităţilor, ci, mai degrabă, le văd ca pe un întreg… nu, nu văd, înţeleg într-un mod inexplicabil, în avans, toate rezultatele posibile pentru câteva mutări. Faci ceva similar cu fizica artefactului, cu ecuaţiile?

— Da, ceva similar, aprobă Capelo.

Şi zâmbi brusc, cum Kaufman nu-l mai văzuse niciodată: nu sardonic, nu amar, nu cu ironie, ci fericit.

— Le venim noi de hac până la urmă, Lyle! Şi se depărtă.

„*Le?*” se întrebă Kaufman. La ce se referea: la cei care se îndoiau, asemeni lui Albemarle? La ecuaţii? La constructorii artefactului? N-ar fi putut spune.

Pregătirile pentru testul al treilea n-au fost prea complicate; au repoziţionat robotul şi au efectuat calculele pentru a primi confirmarea de la mai mulţi senzori orbitali. „Când nu ştii ce faci, reflectă Kaufman, poţi foarte bine să repeţi nişte demersuri pe care le-ai făcut într-o altă situaţie în care nu ştiai ce faci.”

Aşteptară două ore pentru ca senzorii orbitali să ajungă în poziţiile potrivite. În acest răstimp, din tunel apărură Ann Sikorski şi Marbet Grant, echipate cu costume S. Marbet se îndreptă către Rosalind, iar Ann, direct spre Kaufman.

— Ann, eu…
— Nu poţi să faci aşa ceva, Lyle!
— Ce să fac? replică el.
Dar ştia deja. Văzuse înregistrările lui Ann şi era limpede că aceasta vorbise cu Marbet.
— Nu poţi să iei artefactul de pe Lume! Nici măcar ca să-l testezi în spaţiu. El generează mecanismul realităţii împărtăşite! Fără el, locuitorii Lumii nu pot împărtăşi realitatea. Întreaga lor societate se va destrăma! Pe navă…
— Ann, stai o clipă! Ascultă-mă puţin. Ai descoperit că pe Lume există ceva care generează un soi de mecanism ce permite împărtăşirea realităţii. Nu ştii dacă acel ceva este artefactul!
— Ei, las-o-ncolo, Lyle! Ce altceva ar putea fi?
— Nu ştiu, dar nici tu nu ştii! Te bazezi pe presupuneri, nu pe fapte.
— Marbet mi-a spus că ai descoperit o setare deja activată, o setare permanent activă! Ăsta este un fapt!
Evident, îi dezvăluise prea multe lui Marbet, şi fără să-i atragă atenţia să nu-i împărtăşească lui Ann anumite informaţii. Lucru la care Marbet n-avea cum să se gândească, fiindcă Ann era membră a expediţiei. Dar Ann ar fi aflat oricum, de la Dieter.
— Ai de gând să faci experimente cu creierul acestor oameni, Lyle! Ei au evoluat în câmpul ăsta de probabilitate. Nu ştii ce li se va întâmpla, fizic, dacă vor pierde câmpul pentru totdeauna sau chiar numai pentru o perioadă mai lungă decât cea petrecută de cei nouă la bordul navei. Experimentezi pe creierele unei populaţii întregi!
— N-am de ales.
— Sigur că ai! Deţii autoritate deplină asupra acestui proiect!
— Am obiective militare.
— Chiar ai de gând s-o faci, nu-i aşa? spuse ea privindu-l fix. Să duci obiectul ăla mai întâi în spaţiu, iar apoi, dacă este destul de folositor, să-l scoţi cu totul din sistemul stelar?
— Da. Dacă pot.
Ea îl mai ţintui cu privirea câteva clipe, apoi se întoarse pe călcâie şi plecă. Kaufman nu-şi închipuise că pe faţa ei blândă putea să apară o expresie atât de dură.

Nu voia să discute cu Marbet, care inspecta artefactul alături de Rosalind. Îi spuse brusc unui tehnician:

— Sergent, îndepărtează tot personalul care nu este esenţial pentru experiment!

— Da, domnule!

Când senzorii orbitali înregistrară poziţia adecvată, Capelo spuse „Acum!” – comandă inutilă, desigur: totul era programat. Dar Kaufman văzu că Tom nu se putuse abţine.

De astă dată, pe ecrane apărură tot felul de rezultate. Într-un final, Kaufman reuşi să priceapă discuţiile tehnice dintre oamenii de ştiinţă şi spuse:

— Este acelaşi efect pe care l-a obţinut Syree Johnson când a activat setarea unu a celuilalt artefact, nu-i aşa? O undă sferică destabilizatoare, ce afectează toate elementele cu număr atomic peste şaptezeci şi cinci şi al cărei efect descreşte proporţional cu pătratul distanţei.

— Asta e! spuse Gruber vesel. Două s-au dus, mai sunt cinci!

De data asta, Capelo nu se cufundase în starea lui de meditaţie absentă.

— Te aşteptai să se întâmple aşa la setarea trei! zise Kaufman.

— Nu m-am aşteptat. Dar văzând că n-am obţinut efectul ăsta de la setarea doi, am sperat că-l vom obţine la trei.

— Atunci doi ce este?

Ceilalţi, alertaţi de schimbarea în ordinea experimentală, se opriră să asculte.

— Nu *ştiu* ce este doi! răspunse Capelo, iritabil ca de obicei. Am doar o teorie. Cred că-i un scut. Împotriva setării unu, poate şi împotriva altor lucruri.

— Un scut! exclamă Gruber.

— Ce dovezi ai? se răsti Albemarle.

— Niciuna, Hal. Absolut niciuna!

— Atunci scuză-mă dacă nu sunt impresionat! Am activat poziţia doi şi nu s-a întâmplat nimic. O diferenţă care nu aduce nicio schimbare nu este diferenţă!

— N-ai cumpărat niciodată opere de artă, nu?

Albemarle rămase interzis, dar Kaufman zâmbi fără să se poată abţine. Existau copii atât de bine făcute după picturi în

ulei originale, încât nu se observa nicio diferenţă, cel puţin până când venea expertul.

Capelo explică problema.

— Trebuie să emitem o undă destabilizatoare cu setarea unu, s-o reflectăm spre artefact şi să vedem dacă se activează automat setarea doi. Ar trebui să fie automată – la ce bun un mijloc de apărare care să nu intercepteze un atac neaşteptat cu viteza luminii? Dar sunt două probleme. Prima: unda trece prin orice, deci ce folosim ca s-o reflectăm înapoi spre artefact? Doi: pentru că unda slăbeşte după o distanţă foarte scurtă, cât de departe trebuie să fie suprafaţa de reflexie, aşa încât să rămână şi în afara razei de acţiune a scutului?

— Dacă există o rază de acţiune a scutului! bombăni Albemarle.

— Ce implicaţii are teoria ta pentru relaţia de dispersie? întrebă Rosalind.

Cei trei fizicieni se adânciră într-o dispută din care Kaufman nu pricepea nimic. Matrice S, modele de rezonanţă, constanta J, maleabilitate infinită. În final, se lămuri că Tom susţinea că unda destabilizatoare manipula probabilitatea făcând schimb de particule virtuale cu alte dimensiuni Calabi-Yau din curbura spaţiu-timpului.

Rosalind avea o obiecţie pe care Kaufman nu-o înţelegea, iar Albemarle se opunea, după toate aparenţele, din dorinţa instinctivă de a-l contrazice pe Capelo.

— Bine! spuse în cele din urmă Capelo. O să încercăm.

— Ce să încercăm? întrebă Kaufman.

Rosalind îi răspunse cu vocea ei clară şi precisă:

— Dacă poziţia doi este un scut împotriva undei destabilizatoare, trebuie s-o testăm îndreptând o undă destabilizatoare asupra ei. Dar habar n-avem cum să creăm aşa ceva, nu cunoaştem nici măcar principiile care-i stau la bază. Tom crede că poziţia doi poate fi un scut cu grad mai mare de generalitate, împotriva mai multor tipuri de arme.

Kaufman pricepu.

— Credeţi că asta folosesc fallerii pentru scutul lor modificator al fazei de undă! Că au descoperit principiul folosit de artefact. Şi că-l folosesc pentru a devia fasciculele noastre protonice!

— Încă n-avem de unde şti, spuse Albemarle, dar oricum, doctorul Capelo vrea să încerce.

Kaufman rămase încremenit. Principiul aflat la baza scutului modificator de fază! Un artefact care funcţiona ca scutul fallerilor! Dacă putea să ducă aşa ceva pe Marte…

Următorul gând i se contură în minte clar, intens: *„Ann tocmai a pierdut orice şansă ca artefactul să rămână pe Lume!”*

— Începeţi cu o simplă armă cu laser. Veţi avea nevoie de senzorii Carlington, sugeră Rosalind.

După care cei trei o luară de la capăt, discutând lucruri fără nicio noimă pentru Kaufman. Îl consola că şi Gruber începea să pară depăşit. Cunoştinţele de fizică ale geologului nu ajungeau până la înălţimile rarefiate pe care le cutreierau ceilalţi.

„Un artefact care funcţionează ca scutul fallerilor… Chiar în faţa noastră, aici şi acum!”, îşi repeta Kaufman.

Rosalind şi Capelo le dădeau ordine tehnicienilor, care se apucară să aşeze senzori pe artefact, lângă artefact, la diverse distanţe de el. Comlinkul lui Kaufman sună; era DeVolites.

— Domnule maior, autorizaţi întoarcerea navetei pe *Shepard*?

Kaufman se abţinu cu greu să-l întrebe: „Care întoarcere?” Aşteptă; în cele din urmă, DeVolites explică, jenat:

— Doamna Grant a cerut să fie dusă înapoi. Mi-a spus că n-aveţi nimic împotrivă.

— Da, în regulă! zise Kaufman.

Întrerupse legătura, încercând să-şi reprime furia împotriva lui Marbet. Îşi lua libertăţi nepermise! Unui specialist civil nu-i era îngăduit să dea ordine pilotului unei navete militare! Dădu s-o apeleze ca să-i spună acest lucru, dar se opri înainte de stabilirea legăturii.

Marbet îi va spune că el, Kaufman, i-ar fi autorizat oricum plecarea cu naveta. Doar trebuia să-şi continue munca la bordul navei, să afle tot ce putea de la faller. Şi ar fi avut dreptate.

Kaufman anulă apelul. Se gândi că activitatea ei era mult prea importantă ca s-o întrerupă cu reguli de procedură. Dar îşi dădu seama, cu sinceritate şi jenă, că nici nu voia să se certe cu Marbet în acel moment. Îl deconcerta, prin felul cum îi ghicea intenţiile – din voce, din limbajul corporal, din modificările abia

sesizabile ale expresiei feţei sau din ce naiba mai interpreta ea. Era prea transparent pentru Marbet! Şi asta-i displăcea.

Deşi, în alte circumstanţe, s-ar fi bucurat de ocazie.

***

După ce încheiară toate pregătirile, un tehnician trase cu un pistol laser direct în artefact, de la diferite distanţe. Nimeni nu se aştepta ca acest lucru să afecteze artefactul care supravieţuise cândva coliziunii cu planeta şi nici nu-l afectă în vreun fel. În schimb, asupra savanţilor avu un efect puternic.

— Uimitor! spuse Rosalind, necaracteristic firii ei îndeobşte calme. Nimic! Nici reflexie, nici disipare, nici căldură reziduală, nici rezonanţă atmosferică, nimic. Raza laser a dispărut pur şi simplu!

— Încearcă din nou, din alt unghi, sugeră Albemarle.

Şi de astă dată, curiozitatea părea să fi învins antipatia faţă de Capelo. În adâncul sufletului, Albemarle rămânea un om de ştiinţă.

Capelo nu răspunse. Lui Kaufman i se părea că arătă altfel. Sarcasmul i se topise, consumat parcă de intensitatea interesului ştiinţific. Kaufman îşi dădu seama că Tom se gândea, iar procesele lui cognitive difereau nu doar în intensitate, ci şi în substanţă de ale celorlalţi.

Tot restul zilei, bombardară artefactul cu fascicule de energie electromagnetică având diverse lungimi de undă. Niciunul nu-l afectă în vreun fel. Toate păreau să dispară fără urmă, cu excepţia proiectilelor materiale. Acestea pur şi simplu ricoşau.

— Vreau un fascicul protonic! spuse în cele din urmă Capelo. Adu nava mai aproape!

— O să arunci muntele în aer, răspunse Kaufman. Fasciculele protonice sunt o armă ofensivă foarte puternică, Tom!

— Asta şi vreau! Scoate artefactul dintre dărâmături după aia.

— Nu! zise Kaufman pentru prima dată, pregătit să înfrunte furia lui Capelo.

Dar nu se întâmplă nimic.

— Ai dreptate, ai dreptate! mormăi fizicianul. N-ar merge. Nu gândesc corect. Ceva lipseşte! E ceva ce încă nu sesizez… dar am nevoie de fasciculul protonic. Va trebui să ducem artefactul în spaţiu!

Toţi se uitară la Kaufman. Era aproape întuneric; munciseră toată ziua, fără să mănânce ori să se gândească măcar la hrană. Fotosenzorii activaseră sursele de lumină, care transformase pajiştea extraterestră într-un avanpost al omenirii, plin de echipament fabricat de oameni. Numai mirosurile rămâneau străine. Ele, şi cele patru luni mici, ce străluceau printre constelaţiile stranii de pe cer. Fără nicio legătură cu preocupările echipei, Kaufman se gândi la Hadjil Voratur, care-şi lua masa de seară în mijlocul grădinilor sale cu flori şi al realităţii împărtăşite.

— Lyle? spuse Rosalind. Tom vrea să ia artefactul de pe planetă mâine dimineaţă!

— Da! spuse Kaufman şi iniţie legătura cu nava *Alan B. Shepard*.

***

Mult mai târziu, când Kaufman se cufunda în sfârşit în somn, comlinkul începu să sune. Era Marbet. Imediat ce-i auzi tonul vocii, Kaufman simţi în piept ceva care-l dezmetici instantaneu.

— Lyle! Vino imediat! Am reuşit!

— Ce-ai reuşit?

— L-am făcut pe faller să răspundă. De-a binelea! Şi ceea ce-mi spune ar putea schimba totul!

OPTSPREZECE

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Era ridicol de simplu să furi o bucată dintr-o planetă!

Kaufman studiase rapoartele lui Syree Johnson despre modul în care a transportat primul artefact al Lumii până la Tunelul Spaţial Nr. 438. Dar artefactul se găsea pe orbită – o lună artificială, numită de băştinaşi Tas. Avea diametrul de patru kilometri şi masa de nouă sute de mii de tone. Colonelul Johnson o mutase la unu virgulă două miliarde de kilometri, accelerând-o pe traseu cu ajutorul navei stelare *Zeus*, care împingea cu toată puterea. Efortul consumase aproape cinci zile, iar la final, o navă de război a fallerilor a atacat *Zeus*. În cele din urmă, ambele nave şi artefactul au fost anihilate, ca urmare a încercării disperate de a introduce cu forţa nouă sute de mii de tone prin tunelul spaţial, care, după cum Syree Johnson ştia bine, nu suporta decât o sută de mii de tone.

Însă artefactul lui Kaufman avea doar douăzeci şi cinci de metri în diametru şi cântărea mai puţin de o sută de tone. Trebuia să-l ridice la numai patruzeci şi opt de clickuri, pe orbită. Pe ei nu-i ataca nimeni. Întreaga operaţie le ocupă o singură dimineaţă; artefactul, bine ancorat în plasa lui făcută din cablu monofilar, a fost ridicat împreună cu oamenii de ştiinţă, care se întorceau pe *Alan B. Shepard*.

Toţi, cu excepţia lui Ann, care a refuzat să plece.

— Aş putea să-ţi ordon să te întorci la bord! spusese Kaufman.

Stăteau în tabără, faţă-n faţă, la scurt timp după răsăritul soarelui. În jurul lor, echipajul încărca aparatura şi bagajele pe navetă, pentru primul drum către navă. Oamenii dădeau comenzi răstite prin comlink şi ţipau unii la alţii. Barăcile din spumă, care aveau să ajungă în scurt timp nişte găoace abandonate, străluceau în lumina soarelui. Chipul prelung şi palid al lui Ann părea subţiat de oboseală.

— Ordinul n-ar schimba nimic. Rămân! Nu uita că nu sunt militar.

— Încă te afli sub comanda mea!

— Dacă iei artefactul de pe planetă, nu eşti bun de comandant!

Ann nu reuşea să-l înfurie aşa cum o făcea Marbet. Îi răspunse cu blândeţe:

— Îţi înţeleg punctul de vedere, Ann. Dar nu pot să-l împărtăşesc şi nici nu cred că te aştepţi la aşa ceva din partea mea. Bine, poţi să rămâi chiar şi după ce pleacă naveta în ultima cursă. Dar îţi dai seama că n-ai de unde şti pentru câtă vreme rămâi aici! Lumea nu va mai prezenta interes pentru Marte şi s-ar putea să nu mai ajungă pe-aici nicio altă expediţie, mulţi ani de-acum încolo. Dacă nu chiar niciodată!

— O să mai fie şi altă expediţie! Gândeşti atât de îngust, Lyle – ca şi cum expediţiile militare sunt singurele posibile! Antropologii şi biologii sunt foarte interesaţi de locuitorii Lumii. Poate că interesul le va creşte şi mai mult după ce le vei fi distrus societatea. Ştii bine că exact asta faci!

Kaufman rămase tăcut.

— Uită-te la ce s-a întâmplat când cei nouă au urcat la bordul navei! În numai treizeci şi şase de ore, departe de artefact şi de realitatea împărtăşită, toate barierele obişnuite în calea revoltei şi a lăcomiei au început să slăbească. Ce crezi că se va întâmpla cu întreaga planetă, unde nu există nimic care să înlocuiască barierele societăţii tradiţionale?

— Şi Dieter rămâne?

— Nu, răspunse ea, atât de mohorât, încât Kaufman îşi dădu seama că soţii avuseseră o dispută serioasă.

Între compasiunea antropologică şi necesitatea militară, Gruber o alesese pe cea din urmă, şi Ann nu-l putea ierta. Nici pe Kaufman, care provocase ruptura.

— Rămas-bun, Lyle! spuse ea sec.

Se urcă pe bicicleta deja încărcată cu obiectele ei personale şi porni către satul Gofkit Jemloe. Kaufman strigă în urma ei:

— Ann, cel puţin eşti înarmată? S-ar putea să nu fii în siguranţă… după aceea!

Ea nici măcar nu întoarse capul. Kaufman o urmări cu privirea până când bicicleta deveni un punct ce se mişca încet pe câmpia lină.

— Domnule colonel, suntem gata de plecare! anunţă DeVolites prin Comlink.
— Sunt aici, răspunse Kaufman.
O dată îmbarcaţi, evită să-l privească pe Gruber. Avea alte priorităţi: testele lui Capelo pe artefact şi revelaţia misterioasă a lui Marbet.

***

Îl aştepta în anticamera celulei fallerului. Pe ecran, acesta părea neschimbat: o creatură scundă, parcă tăbăcită, cu trei braţe, o coadă puternică şi un cap cât se poate de straniu. Trupul îi era legat de peretele capitonat, dar un braţ atârna liber. Avea chipul la fel de impenetrabil ca înainte.
Marbet se întoarse către Kaufman. Purta un halat legat lejer în talie. Kaufman văzu ce ţinea în mână şi se opri, încremenit.
Era o copie a artefactului.
— Lyle! rosti Marbet.
El aproape că n-o auzi; privea ţintă macheta. Probabil făcută din spumă care se întărea. Colorată corect, reproducea exact suprafaţa lucioasă şi avea un diametru de aproximativ treizeci de centimetri. Se vedeau şapte protuberanţe, fiecare cu gropiţe şi butoane reproduse la scară.
— I l-ai arătat fallerului!
— Da.
— Şi nu te-a oprit nimeni?
Kaufman îşi dădu seama că vocea începea să-i trădeze furia.
— Echipa de securitate nu ştia ce este.
Just. Datele despre artefact fuseseră furnizate pe baza principiului nevoii de informare. Echipa de securitate de la bordul navei, care păzea un prizonier de război şi pe translatorul acestuia, n-avea nevoie să ştie despre artefactul extraterestru ascuns pe planeta învecinată. Nici cum arăta, nici la ce se bănuia că foloseşte. Dar Marbet coborâse pe Lume împreună cu Ann anume ca să vadă artefactul – pe care Ann i-l descrisese, pentru că erau colege de proiect. Marbet îi ascultase pe tehnicienii şi pe oamenii de ştiinţă care sporovăiau pe pajişte. Ştia tot atât de mult ca ei despre ce reprezenta artefactul şi ce putea face.
— Ce i-ai arătat?

— Asta. Şi…

— Şi mai ce?

Ea nu tresări la duritatea din tonul lui.

— Asta.

Un holoecran portabil, instalat pe perete; îl porni. Îl programase bine. Într-un colţ plutea o simulare a artefactului; emitea o rază trasată sub formă de puncte. Punctele loveau o simulare a unei navete construite de oameni şi, după câteva momente – aflase despre decalajul de timp, probabil de la Rosalind sau de la Albemarle –, naveta începu să emită o lumină slabă. Radioactivitate. În partea de jos a ecranului pâlpâiau roiuri de punctişoare în ordine consecutivă: un punct, două, trei. Toate roiurile conţinând peste şaptezeci şi cinci de puncte emiteau lumină, la fel ca naveta. Holograma se repeta, într-o buclă continuă.

— Eşti exclusă din proiect! spuse Kaufman. Din clipa asta. Definitiv. Şi eşti arestată!

Ea nu reacţionă deloc.

— Lyle, trebuie să vezi înregistrările! *A recunoscut* artefactul! Era clar din tot limbajul trupului, din expresia feţei lui… l-a recunoscut! E imposibil să nu aibă şi fallerii unul!

— Marbet, ai auzit ce-am spus? Eşti arestată pentru trădare!

— Lyle, *tu m-ai auzit*? Fallerii au un artefact ca al nostru!

„Şi astfel au aflat principiile necesare pentru a crea scutul modificator de fază. Copiindu-l după setarea doi. Capelo trebuie să afle asta!” îşi spuse Kaufman. Dar, mai întâi, luă măsurile necesare. Deschise un comlink:

— Domnule comandat Grafton, sunt colonelul Kaufman. Cu regret, vă anunţ că unul dintre oamenii mei a încălcat grav regulile de securitate. Anunţaţi echipa de Securitate s-o aresteze pe Marbet Grant, care se află acum cu mine, în anticamera celulei prizonierului. Este acuzată de trădare.

Marbet se uită la el. Faţa ei netedă, măslinie se îmbujoră brusc. Ochii verzi îi scânteiau:

— Lyle, nu vrei să faci aşa ceva! Se vede pe tine! Ce fac eu este mult prea important.

— Nu încerca să te mişti până la sosirea celor de la Securitate, altfel te imobilizez eu însumi!

— Ştii la ce dai cu piciorul?

— Ştii ce i-ai arătat duşmanului?

— E un prizonier care nu va fi niciodată eliberat! Ce poate face cu informaţiile? O să le trimită prin telepatie?!

Înainte ca el să-i poată răspunde, doi poliţişti militari dădură buzna în încăpere. Marbet nu încercă să le opună rezistenţă.

În timp ce-o scoteau din cameră, comlinkul începu să sune şi Kaufman închise ochii, gândindu-se ce să-i spună lui Grafton, lui Capelo, ce să-şi spună sieşi.

Mai târziu, după discuţii dificile cu Grafton şi cu şeful securităţii navei, Kaufman se întoarse în camera unde lucrase Marbet şi accesă înregistrările şedinţei efectuate în orele de după întoarcerea pe navă.

Marbet singură cu fallerul, fără nimic în mâini, făcând o serie de gesturi şi stând în poziţii ciudate, de neînţeles, la care prizonierul nu părea să reacţioneze. Cel puţin aşa i se părea lui. Ce-i comunica Marbet? Îi dădea de ştire că, deşi n-o văzuse aproape o zi întreagă, se întorsese la el?

Marbet cu macheta artefactului, ţinând-o aproape de bariera invizibilă, pentru ca extraterestrul să-o vadă mai bine. Kaufman vizionă acele câteva minute de înregistrare de nenumărate ori. I se părea că extraterestrul reacţionase într-adevăr. Îşi schimbă centrul de greutate; muşchii de pe faţă i se mişcau slab (involuntar?); mâna liberă i se îndoi într-un mod ciudat. La ce se gândea? Ce simţea? Marbet îi interpretase purtarea ca fiind o recunoaştere a artefactului şi Kaufman n-avea niciun motiv să creadă că se înşela. Nici că avea dreptate.

Marbet rotind holoecranul. Îl activă. Unda simulată care lovea naveta simulată, destabilizând toate elementele cu peste şaptezeci şi cinci de protoni în nucleu, aşa cum indica foarte clar diagrama din josul ecranului. Fallerul a reacţionat din nou? Da, deşi nu la fel de puternic. Poate că reuşea să se controleze mai bine.

Kaufman ascultă observaţiile lui Marbet asupra şedinţei. Prezenta în detalii minuţioase toate schimbările descriptibile în cuvinte survenite în comportamentul nonverbal al fallerului, care-i indicau faptul că acesta recunoscuse atât artefactul, cât şi utilizarea lui ca armă. Kaufman opri înregistrarea. Ştia că multe

dintre lucrurile pe care se baza ea nu puteau fi descrise în cuvinte. Era o Empatică şi avea convingerea că duşmanul recunoscuse artefactul.

Fallerii găsiseră deja un artefact, dacă nu mai multe, şi-i descoperiseră proprietatea de scut împotriva fasciculelor protonice. (Asta aproape că făcea irelevant testul plănuit de Tom Capelo, deşi fizicianul n-ar fi acceptat niciodată acest punct de vedere.) Fie instalaseră mai multe artefacte la bordul unor nave, fie deduseseră principiile aflate la baza funcţiei de scut şi, cu ajutorul lor, creaseră scuturi similare. Foloseau aceste scuturi în diverse situaţii de război. Şi astfel, câştigau războiul.

Oare presupusul artefact aflat în posesia duşmanului avea aceleaşi setări suplimentare ca acela pe care oamenii îl găsiseră îngropat pe Lume? Imposibil de aflat. Dacă avea poziţiile de putere unu şi trei, adică fasciculul destabilizator direcţionat şi unda sferică destabilizatoare, nu le-ar fi folosit la prea multe. Aceste setări aveau rază de acţiune prea limitată, aşa încât deveneau inutile în luptele la distanţă mai mare şi-n cele spaţiale – singurele în care se angajau fallerii. Fasciculele protonice erau, de departe, mult mai eficiente.

Mai rămâneau setările cinci, şapte, unsprezece şi treisprezece. La ce foloseau? Oare Capelo putea să afle? Şi dacă da, va putea oare să găsească un mod de a folosi toate informaţiile pentru a construi arme mai bune? Sau scuturi mai eficiente? Sau orice altceva mai bun?

În caz contrar, era limpede că omenirea va pierde războiul în faţa unui inamic care nu lua prizonieri.

***

Kaufman stătea pe puntea de observaţie, ocupată din nou de echipa proiectului şi de aparatura lor eclectică. De astă dată, rândurile le erau îngroşate de numeroşi roboţi. Fixaseră senzori pe tot ce se afla pe o rază de zece mii de clickuri: pe navă, pe sateliţii orbitali, pe sondele ancorate şi pe artefact, acesta din urmă aflându-se pe orbită, în spatele lui *Alan B. Shepard*, ca mielul din poezioara pentru copii, care mergea cuminte în urma lui Mary.

— Acum! spuse Capelo.

Kaufman reluă comanda şi o transmise mai departe pe punte, dând ordinului o notă oficială:

— Începeţi tirul!

De pe navă se trase un fascicul protonic ce atinse artefactul şi dispăru. Arăta exact ca în înregistrările din acţiuni de luptă, privite de Kaufman de nenumărate ori, când fasciculele loveau navele fallerilor prevăzute cu scuturi modificatoare de fază. De fapt, după dezvăluirea lui Marbet, scena aproape că nu mai avea niciun impact. Toţi erau aproape siguri ce efect va avea asupra fasciculului protonic setarea doi, ce părea să se activeze automat.

Rosalind, Albemarle şi turma lor de tehnicieni se repeziră la datele furnizate de senzori şi începură să le evalueze, să le interpreteze. Capelo stătea deoparte, privindu-l fix pe Kaufman.

— Setarea unu: fascicul destabilizator direcţionat, rază scurtă de acţiune, recită el. Setarea doi: scut local împotriva oricărei forme de energie inferioară pe care o putem folosi – laser, fascicul protonic şi chiar fascicul destabilizator direcţionat, probabil, dacă am avea aşa ceva.

— Un fascicul protonic ţi se pare „energie inferioară”? întrebă Kaufman acid. Ar putea arunca în aer nava asta!

Capelo nici nu băgă în seamă că-l întrerupsese.

— Setarea trei: destabilizator sferic de undă, rază scurtă de acţiune. Prin urmare, poziţia cinci ar trebui să fie un scut cu rază lungă de acţiune. Cât de lungă? Ann Sikorski crede că a afectat întreaga planetă. Poate că asta face: apără planeta de orice atac care o pune în pericol. Inclusiv unda destabilizatoare rezultată din distrugerea lui Tas, adică efectul de undă care a pârjolit Nimitri. Asta ar explica şi încetarea efectului la şase miliarde de clickuri – aproximativ raza unui sistem solar de dimensiuni medii.

— Un scut cu capacitate planetară? întrebă Kaufman, surprins.

— Modelul este armă-scut-armă-scut. Cu o putere tot mai mare.

— Dar un scut suficient de puternic încât să protejeze o planetă întreagă? Împotriva unui atac care ar pune toată planeta în pericol? Cum o să testezi aşa ceva?!

— Există numai un singur mod de a testa acest lucru, spuse Capelo fără urmă de ironie. Trebuie să punem artefactul înapoi!

NOUĂSPREZECE

GOFKIT JEMLOE

Căruciorul terranilor se apropia de porţile gospodăriei Voratur, iar în faţa lui venea Calin Pek Lillifar.

Enli îl privea pe Calin cu blana de pe gât unduind; cutele craniene aproape îi dispăruseră. Îşi spuse că sosirea lui Calin era, desigur, o coincidenţă; el avea să ajungă cu câteva minute înaintea terranilor. Probabil că venise din Gofkit Shamloe pe drumul principal, ce se unea chiar înainte de Gofkit Jemloe cu cărarea dinspre tabăra terranilor. Dar de ce venea?

Se întâmplase ceva cu sora ei, Ano, sau cu copiii acesteia!

Enli scăpă din mână pensula – dădea un strat proaspăt de vopsea pe gardul casei, pentru că nu putea să trândăvească – şi alergă spre bărbat.

— Calin! Ce s-a întâmplat? Ano…? Fentil…?

— Nu, nu, tot solul familiei tale este bogat! Nimic nu creşte strâmb, nimic nu se veştejeşte.

— Dar atunci… de ce-ai venit?

— Am vrut să te văd!

Un fior scurt încreţi pielea ţestei lui Enli. Îşi dădu seama că l-a văzut şi Calin; el zâmbi larg şi-i spuse:

— Respiră adânc, Enli! Ai alergat şi gâfâi.

— Iar tu arăţi groaznic!

Aşa era: încins, transpirat şi murdar, din cauza drumului. Să străbată atâta cale pe jos, fără bicicletă, ca s-o vadă! O invadă bucuria, împletită cu plăcerea lui de a o vedea.

— Unde ţi-e bicicleta? îl întrebă ea.

— S-a stricat. Şi neghiobul ăla de meşter, Pek Hobbifir, e mai rău decât nepriceput. Abia mâine o poate repara, asta dacă se mai poate face ceva. N-am vrut s-aştept până mâine!

Zâmbi iarăşi vesel; din nou plăcerea împărtăşită. Rămaseră aşa, privindu-se, o vreme, apoi Enli spuse:

— Pot să-ţi dau eu o bicicletă.

— Să-mi dai o bicicletă! Cum ai putea să faci aşa ceva?

— S-au întâmplat multe aici. Am atâtea să-ţi povestesc, Calin! Dar mai întâi, intră să bei ceva şi să te răcoreşti.

— Imediat. Enli… ce e *asta*?

Căruciorul ajunsese aproape lângă ei. Era un vehicul obişnuit, autohton, acoperit cu o pătură, dar tras de un slujitor terran. Pe lângă el mergea un alt terran: doamna căpitan Pek Heller, încruntată ca de obicei. Enli ştia că Pek Heller ţine ascuns undeva un *pistol*, ba poate şi alte arme ciudate, mortale, de-ale terranilor.

— Aceia sunt terrani!

Îşi dădu seama că, probabil, Calin nu văzuse niciodată un terran. Înainte ca mica procesiune să ajungă lângă ei mai avu timp doar să adauge cu voce scăzută:

— Să nu te surprindă dacă nu sunt manieraţi!

Enli rupse o floare sălbatică, o vekifiribă galbenă ce creştea pe marginea drumului, şi le-o întinse, rostind în terrană:

— Pek Heller, bine ai venit la Gofkit Shamloe! El este Calin Pek Lillifar.

Pek Heller îşi mişcă scurt capul în sus şi-n jos. Nu le oferi nicio floare în dar, deşi, cu siguranţă, căruţa era plină de flori, şi nici nu-l prezentă pe servitor. Îngrozitor de nepoliticoasă!

Pek Heller se mulţumi să-i spună lui Enli:

— Vorbeşti engleza! Asta-i bine. Astea sunt pentru domnul Voratur, de la colonelul Kaufman. Bunuri comerciale. Unde să le las?

Enli se bucură că dragul ei Calin nu înţelegea ce spune Pek Heller. Să lase bunurile comerciale! Fără să bea pel cu Pek Voratur, ca să ude târgul care tocmai înflorise! Fără să schimbe flori ale ospitalităţii, fără urările rituale pentru o grădină înfloritoare, care să bucure sufletele strămoşilor! Dar Calin nu înţelegea limba, aşa că se rezumă la a o privi politicos pe Pek Heller, fără să clipească.

— Le voi duce eu lui Pek Voratur! spuse Enli.

Mai bine aşa, decât să sporească realitatea neîmpărtăşită dintre terrani şi gospodăria Voratur.

— Foarte bine, răspunse Pek Heller. Soldat, transferă încărcătura acestei persoane, care o va prelua!

Enli vedea limpede indiferenţa lui Pek Heller; poate că nici nu aproba târgul. Ei bine, nu era treaba ei să aprobe sau nu un târg sădit între Pek Voratur şi şeful propriei ei gospodării, Pek Kaufman. Realităţile diferite erau una, dar lipsa de maniere, alta.

— Transferat! spuse slujitorul.

— Revenim la bază.

Se întoarseră amândoi pe călcâie şi plecară, pur şi simplu.

Calin strânse din ochi şi cutele craniene începură să i se încreţească. Enli ştia ce înseamnă: apariţia unei dureri de cap. Pentru el, purtarea terranilor părea o realitate neîmpărtăşită, nu o realitate diferită. Calin nu cunoştea existenţa realităţilor diferite, pe care ea fusese obligată s-o afle. Erau multe lucruri pe care ea le ştia şi el nu. Preţ de o clipă, i se făcu teamă. Apoi spuse:

— Hai să intrăm şi să-ţi dau ceva rece de băut! Şi trebuie să-i duc aceste bunuri comerciale lui Pek Voratur.

— Bunuri comerciale? Pek Voratur a mai sădit un târg cu terranii?

— Da.

— Pentru ce?

Calin ridică pătura ce acoperea căruciorul şi scoase un fluierat. Înăuntru se aflau grămezi de flori terrane, florile frumoase şi stranii văzute de Enli în grădina de la bordul bărcii de metal zburătoare. Sub flori, o grămadă ordonată de cutii pătrate şi urâte, conţinând celelalte bunuri pentru care negociase Pek Voratur. Chiar şi acum, după ce trăise atât de mult timp în preajma terranilor, Enli era uluită că nişte oameni care puteau „face” nişte flori atât de frumoase puteau construi şi nişte cutii atât de urâte.

— Pek Voratur a sădit un târg pentru toate aceste flori terrane? Sunt mult mai frumoase decât rosibele pe care l-a adus data trecută! Ce-a dat în schimb pentru ele? Şi ce e în cutiile astea urâte?

— Mai întâi să intrăm în casă, Calin. Trebuie să-i duc căruciorul ăsta lui Pek Voratur.

El uită de cărucior şi-i acordă lui Enli întreaga atenţie. Ea simţi cum o furnică blana de pe gât. Calin spuse încet:

— Mi-a fost dor de tine, Enli!

— Şi mie de tine!

— Gofkit Shamloe nu mi s-a mai părut la fel după ce-ai plecat. Cred că nu va mai fi niciodată la fel, dacă nu te întorci cu mine!

— Adică să mă întorc la Ano, spuse ea abia auzit. Să locuiesc iar cu Ano.

— Nu să locuieşti cu Ano!

Era un dar de la Prima Floare, o înflorire miraculoasă! Enli ştia că e banală (spre deosebire de Ano), prea solidă şi prea bătrână pentru prima împerechere. Şi mai era şi povestea ei… Cândva, fusese declarată ireală pentru o mare crimă: aceea de a fi făcut pereche cu fratele ei. Preoţii i-au declarat ireali pe amândoi; Tabor s-a sinucis, iar apoi preoţii l-au împiedicat să ajungă în lumea strămoşilor săi, iar Enli a scăpat de aceeaşi moarte eternă numai pentru că a devenit informatoare asupra terranilor, pentru cei de la *Realitate şi Ispăşire*. Numai aşa recâştigase Enli realitatea, atât pentru ea, cât şi pentru Tabor, şi simţise din nou dulceaţa împărtăşirii. Dar Calin, un bărbat pe care orice femeie s-ar fi bucurat să-l aibă partener, ştia toate acestea, îi cunoştea vârsta, şi totuşi se afla acolo şi-i spusese…

Era un dar de la Prima Floare, o înflorire miraculoasă, o desfacere a petalelor ce depăşea orice vis!

— Enli… începu Calin, dar ea îl întrerupse în aceeaşi clipă:

— Nu acum, Calin, mai târziu! Trebuie să-i duc astea lui Pek Voratur!

— Te ajut, spuse el şi luă mânerul căruciorului. Calin, om cu fire practică, se concentra întotdeauna asupra sarcinii de moment, indiferent care ar fi fost momentul sau sarcina.

Împinse căruciorul în curte, în timp ce-i povestea lui Enli noutăţile despre cei de-acasă: despre Ano, micul Fentil, bebeluşul Usi, Obora cea aproape adultă, ceilalţi săteni. Pek Voratur, cu care servitorii împărtăşiseră realitatea, străbătea în grabă întinsele grădini şi curţi.

— Da, da, iată-le! Enli, acestea sunt bunurile de negoţ de la terrani?

— Da, Pek Voratur!

— Dar unde este Pek Kaufman?

— N-a venit.

Cutele de pe ţeasta lui Pek Voratur se încreţiră; Enli îi explică situaţia cum putu mai bine. Îl prezentă pe Calin şi avu loc schimbul de flori. Dar se vedea că Pek Voratur arde de nerăbdare să-şi examineze noile achiziţii.

— Enli, spune-le şi celorlalţi care fac parte din acest târg să vină în camera mea personală. Musafirul te poate aştepta în grădină sau poate în camera ta.

Îl conduse pe Calin în camera ei, observându-i mirarea la vederea bogăţiei din gospodăria Voratur: splendidele straturi cu flori, pereţii minunat curbaţi, ferestrele arcuite, perdelele făcute din cea mai fină pânză de pe insulele Seury. Ieşise Calin vreodată din Gofkit Shamloe? Probabil că nu. Enli simţi din nou acea furnicătură prin blana de pe gât. Erau atât de multe lucruri pe care ea le ştia şi el nu…

În camera ei – o cameră de oaspeţi frumoasă, cu modele arcuite pictate pe podea şi cu o masă scumpă din lemn sculptat –, Calin îi luă ambele mâini şi le apăsă pe abdomenul lui.

— Enli, vreau să-ţi spun ceva!

— Calin, trebuie să mă duc să-i găsesc pe câţiva membri ai gospodăriei, Pek Voratur m-a rugat…

— Am auzit ce te-a rugat; poţi să-mi împărtăşeşti acea realitate mai târziu. Vreau să-ţi spun ceva acum, înainte ca tu să-mi dezvălui mai multe. Nu înţeleg ce legătură ai cu negoţul lui Pek Voratur. Dar, indiferent în ce constă, când se termină, vreau să te întorci cu mine la Gofkit Shamloe şi să ne desfacem petalele în ceremonia perechii, în faţa Primei Flori. Vreau să ne sădim grădinile împreună, copiii noştri să se joace în poiana satului şi petalele noastre să se îngemăneze în ţinutul strămoşilor!

Enli ascultă cuvintele rituale. Începea să simtă durerea între ochi – erau atât de multe lucruri pe care ea le ştia şi el nu! –, dar părea îndepărtată, lipsită de importanţă faţă de acest dar făcut de Prima Floare. Poate că se obişnuise prea mult să se mişte între realităţi pe care alţii nici măcar nu le puteau vedea. Dacă aşa stăteau lucrurile, asta era realitatea ei! Era în stare să devină perechea lui Calin şi să păstreze pentru ea realităţile neîmpărtăşite pe care terranii o forţaseră să le vadă. Putea face asta, pentru a-l păstra pe Calin. Putea face orice!

— Da! răspunse Enli, luându-i mâinile şi lipindu-i-le de abdomenul ei. Ne vom desface petalele în ceremonia perechii, în faţa Primei Flori, şi ne vom sădi împreună grădinile. Copiii noştri se vor juca în poiana satului şi petalele noastre se vor îngemăna pe tărâmul strămoşilor!

Se lipiră unul de altul şi rămaseră aşa până când Calin, cu spiritul lui practic, spuse:

— Acum du-te şi îndeplineşte instrucţiunile lui Pek Voratur.

Ea nu se putu abţine să nu-i dea încă o informaţie:

— A şaisprezecea parte din bunurile pe care le-ai văzut este a mea. Opt dintre noi, între care şi eu, am participat la târgul sădit de Pek Voratur cu terranii. Calin, faci pereche cu o femeie bogată, şi primul lucru pe care-l voi face va fi să-ţi cumpăr o bicicletă!

Cutele de pe ţeasta lui Calin se neteziră de uimire, apoi bărbatul izbucni într-un râs răsunător.

***

Pek Voratur le arătă un vas mare din sticlă, în care bolborosea uşor un lichid vâscos, şi le spuse că e o licoare ce vindeca râia. Mai era un dispozitiv puternic, cu care vedeai lucrurile la foarte mare distanţă: un telescop; alte nouă comlinkuri, câte unul pentru fiecare dintre ei. Mai era şi o metodă de a prepara un amestec de metale mai puternic decât cel pe care-l cunoşteau la acea oră, descrisă în desene îngrijite. Pek Voratur spuse că desenele reprezentau lucrul cel mai preţios dintre toate bunurile primite prin negoţ de la terrani, părere pe care n-o împărtăşeau ceilalţi opt care urcaseră cu mica barcă de metal zburătoare pe barca mai mare. Pentru toţi, în afară de Voratur şi de Enli, cele mai preţioase erau uluitoarele flori „făcute” de terrani, cu petale exotice şi culori splendide, flori pe care orice gospodărie şi orice sat înverzit de pe Lume ar fi vrut să le planteze în grădinile proprii.

Cei nouă călători şedeau în camera personală a lui Voratur şi-l ascultau explicând cum vor fi vândute bunurile lor comune, cum vor fi calculate profiturile, ce poate spera fiecare dintre ei să primească şi când. Enli privi în jur şi văzu că doar câţiva ascultau. Femeia care îndeplinea funcţia de agent comercial al lui Voratur asculta, fireşte, la fel şi cea care, la bordul bărcii

zburătoare, îşi trăsese pătura peste cap, speriată. Dar grădinarul-şef era mai interesat să examineze florile pe care le primise, de la rădăcini şi până la corole. Cioplitorul în piatră se juca absent cu comlinkul; ucenicul ţesător privea pur şi simplu în jurul său. Iar fata, Essa Pek Criltifor, care alergase, râsese şi se jucase cu Sudie, micuţa terrană, părea mult mai interesată de urâţenia cutiilor pătrate decât de viitoarele bogăţii pe care le descria Pek Voratur.

La un moment dat, Enli, care nu asculta pentru că-n gândurile ei nu era loc decât pentru Calin, o văzu pe Ann Pek Sikorski stând în pragul uşii boltite a camerei.

Terrana părea mai mică şi mai obosită, mai albă la faţă ca oricând. Se uita lung la bunurile terrane trecute din mână-n mână printre cei adunaţi în încăpere. Cu excepţia lui Enli, care se strecură uşurel afară, nimeni nu-i observă prezenţa. O bicicletă terrană zăcea pe jos; părea că Pek Sikorski venise direct prin grădina casei – lipsă de maniere pe care Enli n-o mai întâlnise la ea. O conduse pe terrană spre banca aflată la umbra unui maiestuos copac saji.

— Pek Sikorski? Niciun răspuns:

— Ann?

— Au plecat, Enli! Unii dintre ei, inclusiv Pek Kaufman. Ceilalţi vor pleca peste câteva zile. Toţi!

— Toţi terranii? Unde au plecat?

— Înapoi pe navă. Şi de acolo, înapoi pe Terra.

— Chiar şi Pek Gruber? Perechea ta?

— Chiar şi Pek Gruber, spuse Pek Sikorski şi-n vocea ei răzbătu o furie bruscă, pe care Enli n-o înţelegea.

— Te-au lăsat aici? Singură? De ce?

— Eu am ales să rămân aici. Ascultă, Enli, trebuie să-ţi spun ceva foarte important!

Mireasma florilor de saji, cu petale roz, lucioase şi un parfum puternic, se răspândea în aerul cald, învăluind-o pe Enli. Brusc, se gândi că-şi va aminti mireasma aceea, tot restul vieţii ei, ca fiind legată de ceea ce avea să-i spună Pek Sikorski. Parfumul de saji, pătrunzător şi dulce, de-acum pentru totdeauna neplăcut.

— Îţi aminteşti când terranii au luat-o pe Tas? întrebă Pek Sikorski. Erau şapte luni pe cer, au rămas şase.

Enli făcu semn că da.

— Ţi-am spus atunci că Tas nu era cu adevărat o lună, ci un obiect manufacturat, făcut foarte demult de oameni pe care nimeni nu şi-i mai aminteşte acum. Ei bine, mai există un obiect manufacturat asemănător, îngropat în munţii Neury. Mai mic decât Tas – mult, mult mai mic –, dar făcut din acelaşi material, de aceiaşi oameni demult dispăruţi. Pek Kaufman şi ceilalţi au scos la lumină acest obiect, l-au luat de pe Lume şi l-au dus pe barca zburătoare. Îl vor duce pe Terra.

— De ce? întrebă Enli.

Fără îndoială, terranii n-ar trebui să ia vreun lucru de pe Lume fără a sădi altceva în schimb. Iar din munţii Neury, căminul Primei Flori, nu trebuia luat absolut nimic. Dar Enli nu înţelegea de ce aceste acţiuni o făceau pe Pek Sikorski să arate aşa, atât de... atât de înfrântă!

— Îl vor duce pe Terra pentru că ei cred că-l pot folosi acolo. Dar asta nu e tot! Enli, îţi aminteşti ce s-a întâmplat atunci când tu şi Pek Voratur aţi venit cu mine în barca zburătoare? Mai ţii minte?

— Realitatea împărtăşită a dispărut, spuse ea rar. Şi au apărut, în schimb, multe realităţi diferite, una pentru fiecare persoană.

Nu-i plăcea să se gândească la asta – încă un lucru pe care Calin nu-l împărtăşea.

— Da. Şi asta se va întâmpla din nou, Enli! Obiectul îngropat este cel care provoacă realitatea împărtăşită. Când obiectul va pleca de pe Lume, luat de barca zburătoare, realitatea împărtăşită va dispărea din nou, cum s-a întâmplat pe navă. Numai că acum va dispărea pentru totdeauna!

Enli atinse capul lui Pek Sikorski, mai jos locul în care începea blana ei neobişnuită. Nu, Pek Sikorski n-avea febră, deşi părea bolnavă. Nici nu era ireală; Enli trecuse prin prea multe experienţe ca să mai creadă aşa ceva. Dar puteai fi bolnav fără să ai febră.

— E adevărat, Enli! Şi se va întâmpla curând!

— Ar trebui să te întinzi. Vino în camera mea! Îşi aminti prea târziu că acolo se afla Calin.

— Trebuie să vorbesc cu Pek Voratur! spuse Pek Sikorski îngrijorată. Iar el trebuie să cheme un semnalizator cu oglinzi! Trebuie să li se spună oamenilor ce se va întâmpla. Nu mai avem mult timp!

— Pek Voratur nu va împărtăşi această realitate, spuse blând Enli.

— Ba da, o va împărtăşi! Nu l-ai văzut la bordul navei? Fără realitatea împărtăşită, era gata să vă înşele pe toţi! El va înţelege.

„*A înşela*” era un cuvânt terran. Enli nu ştia ce înseamnă. Comlinkul lui Pek Sikorski sună; terrana îl deschise brutal şi auziră vocea lui Pek Kaufman:

— Ann, voiam să ştii că decolăm chiar acum.

— La revedere, Lyle! Nu te mai gândi la noi!

Închise aparatul la fel de brutal şi se uită la Enli. Pe chipul ei prelung şi palid se citea deznădejdea.

— Prea târziu…

***

La început, părea că Pek Sikorski se înşelase. Nu se întâmpla nimic.

Enli o conduse pe terrană în camera pe care-o ocupase la ultima ei vizită, lângă zidul împrejmuitor al gospodăriei, cu straturi răcoroase de ollinibe, iubitoare de umbră, înflorite sub fereastră. Pek Sikorski protestă, spunând că nu poate dormi, e prea important, nu contează că n-a dormit de două zile. Dar în răstimpul a trei bătăi de inimă, adormi buştean.

Enli se întoarse în camera ei, la Calin, dar el nu era acolo. Îl găsi în curtea servitorilor, împreună cu doi bărbaţi şi un băiat, jucând clent. Pietrele de joc bine lustruite fuseseră scoase din bazinul aflat în mijlocul curţii. În jurul acestuia creşteau flori strălucitoare şi dinspre apă venea o adiere răcoroasă. Privind grupul care se distra, Enli simţi cum bucuria îi umple pieptul.

Al ei! Era al ei!

„O, Tabor…”

Dar alungă acel gând. Tabor se alăturase cu voioşie strămoşilor şi n-o mai vizita nici măcar în vise. Venise şi pentru ea timpul să se bucure.

Fluieră uşurel semnalul dintr-un joc al copiilor de acasă, din Gofkit Shamloe. Calin ridică privirea, zâmbi şi-i făcu semn să vină.

— Uite, Enli, câştig! Am câştigat deja suficient ca să petrecem amândoi o seară frumoasă într-o casă pel.

Unul dintre bărbaţi, bătrânul Bafil Pek Honimor, păstorul unor turme de jik, izbucni în râs. Celuilalt bărbat, pe care Enli nu-l cunoştea, i se zbârli blana de pe gât. Luă cele trei pietre negre şi le aruncă printre cele albicioase.

— Lil! strigă băiatul.

Evident, jucau varianta jocului numită „lunile”. Fără să vrea, Enli se gândi la Tas, luna care nu mai era, întrebându-se dacă dispariţia ei schimbase jocul.

Bărbatul cel ursuz aruncă din nou.

— Obri! strigă băiatul. Justafar, ai pierdut din nou, iar Calin a câştigat!

Cutele de pe ţeasta lui Justafar se încreţiră puternic. Bărbatul întinse mâna spre grămada de monede de lângă pietricele.

Bătrânul râse; probabil că Justafar avea renumele de om care nu ştie să piardă. Fără supărare, Calin îşi puse, la rândul lui, palma-i mare peste monede, tot zâmbind. Justafar îşi luă avânt şi-l lovi pe Calin cu pumnul în gât.

Şi apoi veni şocul: nu se întâmplă nimic!

Lovitura ar fi trebuit să-i trezească lui Justafar o asemenea durere de cap, încât să cadă fără a mai lovi a doua oară. Realitatea împărtăşită făcea imposibil să loveşti pe cineva fără să existe o asemenea urmare. Lovitura întrerupea împărtăşirea. Chiar dacă agresorul voia să lovească, agresatul nu voia să fie lovit! Cei trei bărbaţi, băiatul şi Enli ar fi trebuit să-şi ia capul în mâini, uitând de luptă, până reîncepeau să împărtăşească realitatea cu toţii.

Când colo, ei se priveau, uluiţi că nu simt nicio durere.

Băiatul strigă disperat:

— Nu sunt real!

Calin se întoarse şi se uită buimăcit la Enli. Iar Justafar îl pocni din nou.

Cei doi bărbaţi se luptară stângaci; niciunul nu mai făcuse aşa ceva. Justafar lovi iar şi iar, pentru că era furios, înfricoşat, pentru că lumea n-ar fi trebuit să funcţioneze astfel. La început, Calin se mulţumi să se apere, dar când înţelese că Justafar chiar încerca să-i facă rău, se luptă şi el cu toată puterea. Era mai solid şi mai tânăr. În cele din urmă, pumnul lui lovi tâmpla lui Justafar; acesta căzu la pământ şi rămase nemişcat. Enli îşi dădu seama că nici ea, nici Calin, nici bătrânul Pek Honimor, nici băiatul, nici oamenii care veniseră în fugă din casele apropiate nu simţeau durere.

„Realitatea împărtăşită va dispărea din nou, cum s-a întâmplat pe navă, numai că acum va dispărea pentru totdeauna!”

— Aiiiiiiiii! ţipă un bărbat.

Toată viaţa, Enli îi auzise pe oameni scoţând acest strigăt: când un jik nu mai dădea lapte, când se îmbolnăvea un copil, când o tufa nu mai înflorea. Dar niciodată nu sunase astfel! Brusc, i se păru că ţipătul avea o sonoritate stranie, terrană: însingurat, înfricoşat, disperat. Şi că va continua la nesfârşit.

DOUĂZECI

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Tom Capelo fusese de acord cu Lyle Kaufman, acel neostenit inchizitor, că raţionarea în fizică semăna cu raţionarea în jocul de şah: gândeai nonverbal, în tipare, cu ramificaţii. Dar nu era adevărat. Afirmaţia lui Kaufman descria o lume fizică ordonată, bine organizată şi repetabilă şi un mod de gândire cu aceleaşi caracteristici. Poate unii fizicieni chiar judecau astfel, dar Capelo nu vedea la ce le-ar fi folosit.

Lumea fizică nu era ordonată, nu era bine organizată, nu era întotdeauna repetabilă. Aşa stăteau lucrurile de peste două sute cincizeci de ani, de când unda devenise particulă, iar particula n-a mai putut fi măsurată cu toate caracteristicile ei simultan. În ultimul secol, lumea fizică devenise tot mai complexă: noi stringuri vibratile, ca gravitonul, noi dimensiuni în spaţiile Calabi-Yau, noi câmpuri de forţă minuscule, dar cu rază lungă de acţiune, menite parcă să complice şi mai mult încurcata frenezie cuantică. De fiecare dată când fizicienii se adunau şi cădeau de acord că un anume fenomen e imposibil, apărea câte un năstruşnic care făcea un experiment sau găsea o ecuaţie ce dovedea contrariul. „Nu vom înţelege niciodată nimic până când nu vom găsi nişte contradicţii”, spusese legendarul Bohr. Contradicţiile reprezentau substanţa vitală al descoperirilor: experimente ce contraziceau teoria, matematici ce contraziceau teoria, teorii ce contraziceau teoria. Contradicţii şi intuiţii.

Colegii lui Capelo protestau că el nu poate să explice cum îşi obţine rezultatele şi că insistă asupra validităţii rezultatelor sale înainte de a avea ecuaţiile care să le dovedească. Neghiobi, cei mai mulţi dintre ei! Ideea era nu să elaborezi şiruri ordonate de raţionamente – asta putea s-o facă orice inginer! –, ci să întrezăreşti, preţ de o clipă vrăjită, întregul naturii. Să prinzi o imagine trecătoare dincolo de zidul închisorii reprezentate de gândirea convenţională, ca printr-o fereastră luminată doar o clipă. Şi apoi să munceşti ca turbatul ca să urmezi acea imagine

trecătoare, oriunde te-ar duce. Nu semăna cu şahul, ci cu starea de îndrăgostire. Şi, la fel ca iubirea, fizica însemna obsesie, sacrificiu, momente de orbire, chinuri intense. Contempli cu încântare anumite însuşiri ale fiinţei iubită şi-ţi fereşti privirea de altele, pe care ştii bine că nu le vei putea ignora la nesfârşit.

Aşa lucra el, dar cum să-i explice unui birocrat de felul lui Kaufman? Imposibil. Iar acesta nu putea înţelege, deşi încerca. În ciuda uniformei militare şi a autorităţii, Kaufman era un pasionat de ştiinţă. Capelo îşi spuse că nimic nu putea fi mai jalnic: mereu în afara cercului magic, tânjind să pătrundă înăuntru, incapabil să facă el însuşi ceea ce admira atât de mult. Câteodată, Capelo se simţea îndurerat în preajma lui Kaufman.

Dar trebuia să-i recunoască o calitate: nu încercase să-i dicteze lui Capelo acţiunile necesare. Când fizicianul spusese: „Trebuie să punem artefactul la loc!”, Kaufman avusese grijă să se procedeze întocmai.

Desigur, asta era doar un fleac. Important era să zărească întregul, acea sclipire care să-l îndreptăţească să urmeze o anume linie de gândire. Până la acea oră, Capelo nu reuşise; fereastra era mai bine închisă ca oricând.

— În regulă! le spuse Kaufman celor adunaţi pe puntea de observaţie. Grafton e de acord. Punem artefactul înapoi pe inelul din poiană!

— Mi-ar fi plăcut să aud discuţia! comentă Albemarle. Kaufman îl ignoră.

— Tehnicienii vor recupera artefactul şi-l vor redirecţiona. Cine merge pe planetă să se prezinte la navetă peste trei ore. Tom?

— Rămân aici pentru test! spuse acesta scurt.

— Hal? Albemarle ezită.

— Rămân.

— Atunci merg eu! zise nerăbdător Gruber.

Geologul începu să le pună întrebări tehnicienilor, dar Capelo nu-l ascultă.

Problema cu fenomenele cuantice consta, ca întotdeauna, în faptul că un sistem funcţionează o vreme într-un anumit fel: şi particulă, şi undă. Apoi, după ce a fost observat, funcţionează altfel: fie particulă, fie undă. De ce se întâmpla astfel? De ce

observatorul avea o influenţă atât de mare? Şi de ce trebuia să existe un observator înzestrat cu raţiune sau creat de o fiinţă raţională? De ce întregul sistem avea nevoie un observator – componentă exterioară, la urma urmei?

Sigur că problema putea fi abordată şi altfel. Unda nu se întrerupea din cauza unui observator, ci pentru că metodele de măsurare, oricare ar fi fost ele, forţau cumva curbura spaţiu-timpului să depăşească o valoare foarte mică, dar critică. Însă ce valoare? De ce? Cum?!

Tunelurile spaţiale transportau mase uriaşe – dar maximum o sută de mii de tone – la distanţe mari, instantaneu. Termenul la modă folosit pentru acest fapt, „interconexiune la nivel macrostructural”, nu însemna absolut nimic. Cum reuşea ceva mai mare decât un electron să treacă de la legile clasice ale mişcării în universul interconexiunii cuantice? Dacă artefactul se afla interconectat cu ceva, ce era acest „ceva”? Unde se afla? Cum funcţiona interconexiunea?

O a treia fereastră prin care încerca să zărească o imagine revelatoare: probabilitatea. Fizica însăşi este probabilă; încă din secolul douăzeci devenise clar că toate modelele explicative ale universului sunt provizorii, iar majoritatea, parţiale. Nicio explicaţie particulară nu lămurea vreodată întregul.

La un nivel mai mic şi mai concret, se observa uşor faptul că anumite evenimente erau probabilistice: puteau să se petreacă sau nu. În multe cazuri, se putea stabili probabilitatea: de exemplu, ştim că şansa ca evenimentul X să aibă loc în anumite condiţii este de 17%; în condiţii diferite, şansa ca evenimentul Y să se producă este de 53%. Dar nimeni nu putea spune încă de ce probabilitatea ca evenimentul X să aibă loc este de 17%. Nu se identificaseră cauze pentru variaţia nivelului de probabilitate, nici măcar atunci când nivelul în sine era cunoscut. Nu existau ecuaţii.

Totuşi, artefactul prezenta câmpuri de probabilitate manipulabile. Nu se putea altfel. Destabilizatorul cu fascicul direcţionat: manipula forţa tare, astfel că toţi atomii cu număr atomic mai mare de şaptezeci şi cinci emiteau particule alfa. Sau nu manipula direct forţa tare, ci probabilitatea ca un nucleu să emită un număr mai-mult-decât-probabil de particule alfa?

Cum naiba manipulezi probabilitatea?! Nimeni nu putea nici măcar s-o explice, darămite s-o manevreze – asta contrazicea toate teoriile cunoscute. Dar Capelo avea acum mormane de experimente, întreprinse de el şi de Syree Johnson, care contraziceau în mod clar teoria. Numai că asta nu-l ajuta, deocamdată, să înţeleagă mai mult ca înainte. Fereastra rămânea oblonită.

— Tom? zise Kaufman, pentru a nu se ştie câta oară. M-ai auzit?

— Nu.

— Te-am întrebat dacă vrei ceva de mâncare.

— Nu.

Plecă de pe puntea de observaţie ca să le caute pe fetiţe. Se aflau în apartamentul lor, cu Jane Shaw. Capelo văzu, surprins, că Jane era tulburată. Însemna că se întâmplase ceva grav. Jane nu se arăta niciodată tulburată; era reazemul lor de neclintit.

— Tati! strigă Sudie, repezindu-se la el şi izbucnind în lacrimi.

Capelo o luă în braţe şi o ţinu strâns. Se uită întrebător la Jane, peste umărul copilei.

— Are coşmaruri. De câteva zile. Nu cred că a dormit două ore neîntrerupte.

— Ce fel de coşmaruri?

— Nu vrea să spună.

Urletul lui Sudie crescu teribil în intensitate, făcând imposibilă continuarea conversaţiei. Capelo se aşeză pe un fotoliu încăpător şi începu s-o legene, murmurând alinător, mângâindu-i buclele negre şi spinarea. Amanda veni lângă fotoliu; Capelo o mângâie şi pe ea. Feţişoara ei palidă, extrem de gravă şi de tăcută, era mult prea tristă pentru o copilă de numai zece ani.

Trecu mult timp, dar în cele din urmă Sudie adormi în braţele tatălui ei.

— Despre ce sunt coşmarurile? o întrebă acesta pe Amanda în şoaptă.

— Nu ştiu, tati, răspunse ea la fel de încet. Zice că nu poate spune nimănui!

— Nu poate?

— Aşa zice ea.

— Când au început?

— Imediat după ce au urcat extratereştrii la bord şi Sudie s-a jucat cu fata aceea străină în grădină.

Capelo o aşeză mai bine pe Sudie pe umăr şi încercă să-şi stăpânească vocea.

— Jane, de ce s-a jucat Sudie cu un extraterestru?

— N-am aflat decât după aceea. De fapt, nici măcar n-am ştiut că băştinaşii sunt la bord. Le-am lăsat pe fete să meargă în grădină cu doamna Marbet Grant… ţineţi minte, le-aţi promis că o vor revedea pe Marbet, ca să le convingeţi să vină cu dumneavoastră…

Capelo aprobă din cap.

— Marbet le-a dus în grădină şi apoi a apărut Ann Sikorski, însoţită de trei extratereştri, printre care şi o fetiţă.

Amanda interveni în istorisirea lui Jane:

— Da, şi eu am vorbit cu extraterestra aceea înaltă şi drăguţă care vorbea engleza, Enli o cheamă, iar Sudie şi fetiţa băştinaşă s-au purtat îngrozitor! Alergau şi se jucau de v-aţi ascunselea şi aruncau cu frunze şi cu fructe, în oameni, din vârful copacilor! Întotdeauna mă face de ruşine în lume, tati! Nu-i corect!

Capelo o readuse pe Amanda la povestea principală.

— Fetiţa asta extraterestră a lovit-o pe Sudie? I-a făcut vreun rău? I-a dat ceva să mănânce sau să bea?

— O, nu, nimic din toate astea. Doar s-au jucat. Sudie părea să se simtă bine, până a venit noaptea şi a avut primul coşmar. Şi de atunci le are întruna. O mulţime!

— Ţipă şi câteodată vorbeşte, spuse Jane, evident cu reticenţă. Dar am înţeles un singur cuvânt: „mami”.

Capelo se uită la Amanda; micuţa avea ochii plini de lacrimi. Îi cuprinse umerii cu braţul şi o strânse lângă el.

— Îmi pare rău! spuse Jane.

— Nu-i vina ta, o linişti Capelo, întrucât era limpede că femeia nu contribuise cu nimic la acea stare de lucruri.

Totuşi, era grozav de furios. Fetele lui suferiseră destul din cauza morţii mamei lor. Trupul lui Karen fusese tăiat în două de armele cu laser de pe skiterul fallerilor – nemernicii erau prea laşi ca să aterizeze şi să se lupte cu soldaţii. Paşnica lui soţie şi cei doi copii… Sudie îşi strigase mama luni întregi. Cu timpul, s-a calmat, a reînceput să râdă, să doarmă toată noaptea. Iar acum

reapăruseră coşmarurile, stârnite de alţi extratereştri, care, chiar dacă nu erau falleri…

— Ia-o pe Sudie! îi spuse el lui Jane. Mă duc să schimb două vorbe cu Marbet Grant.

Capelo spera s-o găsească pe Marbet în camera ei, dar nu era acolo. Nu se afla nici în salon, nici în grădină, nici în sala de gimnastică. Aruncă o privire în capelă – arta subiectivă a Empaticilor nu părea prea departe de misticism, căci de bună seamă n-o puteai considera ştiinţă. Marbet nu era în capelă. Se îndreptă spre puntea de observaţie.

Dar n-o găsi nici acolo.

— Bună, Tom! îl întâmpină Kaufman. Ai venit să vezi spectacolul?

Pe ecran se vedea cum roboţii duceau artefactul înapoi în cala de andocare.

— E o operaţie de rutină, spuse Capelo. Unde-i Marbet Grant?

Kaufman se întoarse. Fizicianului i se păru că vede încordare pe chipul acela îndeobşte neutru.

— Marbet?

— Da. Ştii, micuţa Empatică pe care n-a mai văzut-o nimeni de câteva săptămâni.

— Ei, nici chiar aşa! zâmbi Kaufman. Nu-ţi aminteşti că a venit pe planetă, să vadă artefactul? Iar eu am mai văzut-o de atunci.

— Şi unde e?

Fără să-şi dea seama cum, se îndepărtaseră de restul grupului, aşa încât nimeni să nu-i poată auzi. Cum reuşise Kaufman să facă asta? Capelo simţi cum îi creşte furia: era manipulat!

— O cauţi pe Marbet Grant, rosti Kaufman.

— Uite ce om pătrunzător, vede direct în sufletul meu! Unde dracu' e?!

— Pot să te întreb ce treabă ai cu ea?

— Nu. Unde e?

— E indispusă, zise Kaufman senin.

— Indispusă? Vrei să spui că e bolnavă? În carantină?

— N-am spus asta. Dar ar fi bine, Tom, dacă mi-ai spune de ce o cauţi. S-ar putea să fiu în măsură să te ajut eu.

Capelo îl luă pe Kaufman de braţ, se uită direct în ochii căprui, calmi ai acestuia şi-i spuse încet:

— Vreau să vorbesc cu Marbet Grant! Nu cu tine, cu Marbet. Termină cu prostiile şi spune-mi unde e!

Kaufman deschise uşa; manevrase în aşa fel încât ajunseseră lângă uşă. Ieşi pe coridor, obligându-l pe Capelo să-l urmeze şi închise bine uşa.

— N-am cum să-ţi spun unde este, Tom! E o chestiune de securitate. Ţine de Compartimentul Informaţiilor Speciale. Crede-mă, ţi-aş spune dac-aş putea. Dar Marbet lucrează la un proiect separat ce-i implică pe extratereştri – desigur că asta ştiai – şi chiar nu poate fi deranjată!

— Securitate? CIS? Ce dracu' au în comun extratereştrii ăştia nebuni după flori şi CIS-ul? Doar nu ne-au făcut nici cea mai mică problemă!

— Nu, nu ne-au făcut. Deocamdată, răspunse Kaufman şi Capelo îşi dădu seama că spune adevărul.

— Deci?

— Cum ţi-am mai zis, nu-ţi pot explica proiectul la care lucrează. Dar chiar nu poate fi deranjată. Dacă pot să te ajut eu cu ceva…

— Poţi să-i spui să nu se mai apropie de fetele mele. Le-a dus în grădină când a venit Ann cu extratereştrii şi s-a petrecut ceva care a trimis-o pe Sudie înapoi la coşmaruri şi la urlete!

— Ce s-a întâmplat? întrebă Kaufman, brusc atent.

— Nu ştiu! Sudie e prea supărată ca să spună. Dar nu vreau să se repete. Marbet Grant să stea departe de Sudie şi de Amanda! E valabil şi pentru Ann Sikorski.

— Tom, cred că pot să-ţi garantez pentru ambele. Ştiai că Ann a rămas pe Lume?

— Nu mai spune!

„Deci aşa se explică starea neagră a lui Gruber! Doamne, cum îşi mai strică oamenii viaţa!"

— S-a opus să mutăm artefactul şi să distrugem realitatea împărtăşită, spuse Kaufman.

— Nici măcar nu ştim sigur dacă blestemăţia asta provoacă aşa-zisa realitate împărtăşită!

— Da, asta i-am spus şi eu.

Nu ajungeai la niciun rezultat cu Kaufman. Aproba, zâmbea, divaga politicos, şi de fapt manipula tot timpul, pe toată lumea. Să te cerţi cu el era ca şi cum te-ai fi certat cu vântul. Capelo obţinuse ce voia: asigurarea că fetele lui vor fi la distanţă de Marbet, de extratereştri şi de alte întâlniri supărătoare. Dar se simţea de parcă ar fi pierdut confruntarea.

Comlinkul lui Kaufman sună şi ofiţerul de serviciu îl anunţă:

— Domnule colonel, artefactul este legat de navetă, în deplină siguranţă! Coborârea în patruzeci de minute.

— Mulţumesc, spuse Kaufman, după care se întoarse spre Capelo. Comandantul Grafton a fost de acord cu testul tău. Peste nouăzeci de minute vom avea poziţia ideală de tragere.

— Bine.

— Mulţumesc, Tom! spuse Kaufman.

Ca şi cum fizicianul i-ar fi făcut o mare favoare. Consistent ca vântul…

— Cu cea mai sinceră plăcere, Lyle! răspunse Capelo, dar celălalt ignoră sarcasmul şi se mulţumi să zâmbească.

***

Kaufman urmări cum naveta se desprinse de navă, cu încărcătura bine prinsă în plasa din cabluri monofilare. Într-o clipă, se depărtă atât încât deveni un simplu punct întunecat.

Reuşise să-l oprească pe Capelo să facă nava praf în căutarea lui Marbet, lucru de care, nu se îndoia, ar fi fost perfect capabil. Dar problema Marbet rămânea, şi-i stătea ca un bolovan în stomac. Trebuia să ştie exact ce aflase de la faller despre artefact – dacă aflase ceva. Mai trebuia să pună în balanţă posibilitatea obţinerii mai multor informaţii, pe de o parte, şi riscul ca ea să încalce din nou regulile de securitate, pe de altă parte, şi să ia o decizie.

„Nu *să încalce regulile de securitate*. Spune lucrurilor pe nume, ca atunci când ai ordonat să fie arestată: trădare! I-a comunicat intenţionat informaţii valoroase, secrete, unui duşman cu care suntem în război.”

Kaufman avea la dispoziţie nouăzeci de minute. Se duse la carceră.

Pe o navă ca *Alan B. Shepard*, carcera era alcătuită din două încăperi: o anticameră şi o celulă. Când nu existau prizonieri –

adică mai tot timpul –, anticamera era folosită ca depozit. Când exista un prizonier, lăzile se transformau în birou şi scaun pentru poliţistul militar care monitoriza securitatea, deşi pentru contravenţiile minore se sărea, de obicei, peste formalitatea prezenţei gardianului. Atât anticamera, cât şi celula erau încuiate electronic. Kaufman avea codurile de la celula lui Marbet – informaţie de care nu se aşteptase să aibă nevoie în timpul acelei călătorii.

Poliţistul militar se ridică în picioare şi-l salută:

— Domnule colonel!

— Pe loc repaus, sergent! Mi-a autorizat comandantul Grafton vizitarea prizonierei?

— Da, domnule! Echipa proiectului special are autorizaţie să intre, domnule!

Kaufman se uită mai atent şi văzu ce tânăr era sergentul. Probabil că abia se înrolase în armată. Nou-veniţii primeau întotdeauna misiunile cele mai plicticoase.

Kaufman intră în celulă. Era o încăpere de doi metri pe trei, cu pat, toaletă şi chiuvetă. Marbet şedea pe marginea patului, îmbrăcată într-o salopetă verde, şi scria, folosind creion şi hârtie. În carceră nu erau admise nici măcar tăbliţe electronice. Pe pat, lângă ea, se afla o tavă cu mâncare, neatinsă.

— Bună, Marbet!

— Bună, Lyle!

Vocea ei era neutră – semn bun. Kaufman sperase să evite isteria şi furia. Îşi dădu seama că Marbet nu se va lăsa în voia unor asemenea stări.

— Am venit să-ţi pun unele întrebări necesare despre activitatea ta.

— Mi se permite s-o duc mai departe? Scurt şi direct.

— Asta nu s-a decis încă!

Minţea, desigur. Trădarea militară, adică dezvăluirea în faţa inamicului a unor informaţii vitale şi secrete despre armament, era de competenţa lui Grafton, indiferent cine comisese infracţiunea. Iar Grafton nu va accepta nici în ruptul capului s-o elibereze, decât pentru a o preda unei înalte curţi de judecată a Alianţei Solare.

— Minţi! spuse ea. Uită-te la tine… minţi şi nu-ţi place.

— Aşa e, admise Kaufman, aşezându-se pe pat lângă ea, dar nu prea aproape. Nu-ţi poţi relua munca, n-ai voie să-l vezi pe prizonier şi vei rămâne în carceră până ajungem pe Marte. Dar între timp trebuie să-mi spui tot ce-ai aflat că ştie fallerul despre artefact. Ăsta e un interogatoriu oficial, dar şi o rugăminte, pentru bunul mers al proiectului. Cooperezi?

— Bineînţeles! Niciodată nu m-am gândit la altceva decât la succesul proiectului.

— Eu te cred. Alţii, nu! Ea zâmbi trist.

— Măcar acum eşti cinstit. N-am prea multe de spus. Da, fallerul a recunoscut imediat artefactul. A recunoscut şi holograma pe care i-am proiectat-o, ceea ce indică faptul că au descoperit cum să folosească destabilizatorul cu fascicul direcţionat, adică setarea unu. Până aici am ajuns. Plănuiam să programez o hologramă care să demonstreze şi efectul sferic de undă al destabilizatorului, să văd dacă-l recunoaşte. Dar ai intervenit înainte să pot face asta.

— Ai văzut, în limbajul lui nonverbal sau în cel prin semne, ceva care să-ţi spună şi altceva decât că l-a recunoscut?

— Da. Era îngrijorat că ştim despre existenţa artefactului sau că-l avem. Foarte îngrijorat!

— Altceva?

— Nimic. N-am avut timp.

Apropierea ei începea să-l tulbure. Îl privea deschis, fără amărăciune, părând să înţeleagă şi situaţia lui, şi cea proprie… „Nu există altă femeie ca ea!” Îi simţi parfumul – personal, inconfundabil.

Marbet zâmbi şi el ştiu că-i cunoaşte gândurile. Spre marea-i iritare, simţi că-i năvăleşte sângele în obraji.

— Nu-ţi face probleme, Lyle! Şi tu mă atragi. Dacă lucrurile ar fi stat altfel…

Îl manipula din nou? Nu, de astă dată nu. Sau poate aşa dorea să creadă…

— Altceva? o întrebă sec.

— Un singur lucru. Dar foarte important. Trebuie să-l convingi pe Grafton să mă lase să vorbesc din nou cu fallerul!

— Imposibil, Marbet! Nu se poate.

— Trebuie, Lyle! Fallerul era foarte îngrijorat că avem artefactul.

— Era de aşteptat, nu?

— Da. Dar după câte mi-am putut da seama, nu-l îngrijora numai descoperirea noului nostru avantaj strategic. Încerca să ascundă ceva, Lyle! Ceva important, ceva ce-ar trebui să ştim despre artefact.

— Poţi să-ţi dai seama ce?

— Habar n-am! Dar sunt sigură că nu mă înşel. Nu trebuia să mă arestezi atât de repede! Trebuia să mă asculţi mai întâi, să cântăreşti toate alternativele şi să iei o decizie în stilul tău atent. Dar în loc de asta, te-a luat valul, în parte pentru că sentimentele faţă de mine te copleşeau şi erai dezamăgit că am făcut ce-am făcut. Şi dacă e adevărat ceea ce spui despre Grafton, nu văd cum am putea să îndreptăm lucrurile.

În drum spre puntea de observaţie, Kaufman se opri şi la celula secretă unde era ţinut celălalt prizonier. Pe coridor stătea de gardă unul dintre militarii lui Grafton. Pe un ecran din anticameră, Kaufman văzu că mâna fallerului era din nou încătuşată.

Ceru computerului să-i arate, într-un rezumat de cinci minute, activitatea fallerului după plecarea lui Marbet. Programul nu avu nevoie de cinci minute. Îi spuse că fallerul nu făcuse nimic neobişnuit: hrană, somn, privit în gol. Analiza înregistrărilor în timp real nu-i semnalase nicio mişcare semnificativă a trupului, nici schimbări de expresie.

Dar computerul nu era Marbet Grant.

DOUĂZECI ŞI UNU

GOFKIT JEMLOE

Enli stătea împreună cu Calin în camera ei din gospodăria Voratur. Uşa închisă şi tapiseriile de la ferestre complet trase împiedicau lumina soarelui să pătrundă înăuntru, aşa că Enli aprinsese o lampă micuţă. Pe teritoriul gospodăriei, multe tapiserii de la ferestre fuseseră trase; oamenii se adunau în grupuri mici, ca şi cum pierderea realităţii împărtăşite ar fi fost mai uşor de suportat dacă se aflau mai puţini oameni în preajmă.

— Spune-mi încă o dată, Enli!

Ea îi spălase sângele de pe urma luptei cu Justafar şi-i bandajase capul şi braţul. De sub bandaj, ochii oneşti ai lui Calin o priveau cu nedumerirea unui copil care întreabă de ce a murit animalul lui preferat. Din când în când, prin tapiserii răzbăteau până la ei strigăte pline de spaimă, ale celor pentru care realitate se frânsese.

Poate numai pentru o vreme. Poate nu. Enli îl ţinea pe Calin de mână, strâns.

— Încă o dată! Apoi trebuie să mă duc să-i explic lui Pek Voratur.

— Încă o dată.

— Iată ce mi-a spus Pek Sikorski.

Pek Sikorski – oare mai dormea în camera de oaspeţi? Trebuia s-o trezească înainte să meargă la Pek Voratur. Începu să vorbească mai repede.

— Realitatea noastră împărtăşită vine de la ceva din aer, ceva invizibil, ca parfumul florilor. Noi respirăm realitatea împărtăşită o dată cu aerul. Şi aşa cum mireasma vine de la flori, realitatea împărtăşită pe care o respiram venea de la un obiect. Un obiect manufacturat care, de când ne ştim noi pe lume, se găseşte în munţii Neury. El…

— Dacă se află în munţii Neury, este un dar de la Prima Floare!

— Poate. Dar acum, terranii au luat obiectul şi l-au dus cu barca lor din metal zburătoare. Şi astfel, realitatea împărtăşită nu mai înmiresmează aerul de pe Lume.

Îl privi cum se luptă să înţeleagă.

— Dar de ce l-au luat? Era darul primit de noi de la Prima Floare! De ce vor realitatea noastră împărtăşită? N-au una a lor?

— Nu, ei n-au, spuse Enli. Şi când am urcat la bordul bărcii zburătoare mari, nici noi n-am mai avut.

— Dacă n-au o realitate împărtăşită a lor, proprie, atunci nu sunt reali! N-au suflet!

— Eu nu eram ireală când mă aflam la bordul navei zburătoare. Mi-am păstrat sufletul! La fel şi Pek Voratur, şi Pek Forbin, şi Essa Criltifor.

Îi reveni în minte imaginea fetei care alerga şi râdea împreună cu Sudie, fetiţa oamenilor.

— Calin, suntem reali, continuăm să avem suflet, chiar dacă nu mai împărtăşim realitatea!

— Spui lucruri nereale împotriva Primei Flori!

Enli rămase tăcută. Putea el să accepte acest lucru nou şi straniu, această blasfemie? În cele din urmă, va fi nevoit... Cu toţii vor fi nevoiţi să accepte. Însă dacă dragul ei Calin dădea vina pe ea pentru că-i explicase cele întâmplate, poate că împerecherea lor nu va mai avea loc. Enli simţi un junghi în inimă.

— Dar tu nu faci decât să repeţi ce ţi-au spus terranii, nu-i aşa, Enli? Ei sunt cei care n-au suflet! Ei ne-au făcut lucrul ăsta îngrozitor!

— Da, confirmă ea.

Îi venea să izbucnească în lacrimi de uşurare. Calin va da vina pe terrani, nu pe ea! Bărbatul o luă în braţe.

— Cum putem să luăm înapoi obiectul manufacturat?

— Nu cred că putem, Calin! Terranii l-au luat de pe Lume şi l-au dus în spaţiu. Noi n-avem bărci de metal zburătoare ca să-i urmărim.

— Adevărat! Of, ce oameni ireali, nemernici şi fără suflet! I-aş omorî pe toţi!

Pek Sikorski!...

Pe Enli o cuprinse frica. Sări în picioare şi-l trase pe Calin după ea.

— Vino cu mine! Acum! Te rog, Calin, deocamdată nu pune întrebări, este foarte important…

Îl ridică, trăgându-i de mână şi alergă cu el prin curţile pustii şi prin grădini, spre casa de oaspeţi.

Pek Sikorski dormea, nevătămată. Puţini din gospodăria Voratur ştiau că se află acolo; şi mai puţini se gândeau la ea, în confuzia ce-i cuprinsese. În plus, Enli înţelese cu întârziere că nimeni, în afară de ea, nu ştia că terranii se făceau vinovaţi de pierderea realităţii împărtăşite, de destrămarea lumii.

Dar Calin ştia. Când o văzu pe Pek Sikorski adormită, cutele craniene i se încreţiră şi blana de pe gât i se zbârli.

— Uite pe unul dintre ei! Măcar pe ăsta pot să-l ucid!

— Nu! strigă Enli, îngrozită.

„N-ar fi trebuit să-l aduc aici, unde mi-o fi fost capul, niciunul dintre noi nu mai gândeşte normal…”

Se aruncă asupra lui Calin, pavăză între el şi Pek Sikorski. El nu ştia ce înseamnă violenţa; se opri imediat.

— Enli? Ce-i?

— Nu ea a făcut asta, Calin! Terrana asta i-a rugat pe ceilalţi să lase obiectul aici. Pentru noi! A rămas pe Lume fiindcă-i urăşte pentru că ne-au răpit realitatea împărtăşită!

El scutură din cap, asemeni unui animal care se scutură de apă.

— Nu-nţeleg…

— Ştiu. E foarte greu! spuse ea.

Aparent, ceva din vocea ei îl mişcă. Era un om sensibil.

— E greu, draga mea! Mai ales pentru tine, care ai… care trebuie… care ai trăit cu aceşti terrani. Dar dacă tu spui că terrana asta e reală, atunci este o realitate împărtăşită!

Enli se duse în braţele lui, recunoscătoare… Îi era atât de recunoscătoare! Calin rezistase. Totul avea să fie bine. El rosti întretăiat, ca un copil:

— Enli… eu… nu ştiu cum… să trăiesc… aşa! Niciunul dintre ei nu ştia.

— O să învăţăm, Calin al meu! şopti ea. O să învăţăm.

Văzu că Pek Sikorski se trezise şi-i asculta în linişte. Se desprinse de Calin şi îngenunche lângă patul ei.

— Pek Sikorski, s-a întâmplat! Realitatea împărtăşită s-a întrerupt.

— Oamenii se încuie în case, de teamă? Strigă, se tânguie?

De unde ştia?

— Da! Dar nu asta am venit să-ţi spun, ci altceva, ceva foarte important. Nu-i poţi dezvălui lui Voratur şi nici altcuiva că realitatea împărtăşită nu mai există din cauza terranilor. Dacă faci asta…

— Dacă o fac, vor decide că n-am suflet şi mă vor ucide.

— Ştiai asta? spuse Enli uluită.

— Da. Ştiam.

— Atunci de ce n-ai plecat cu ceilalţi terrani? Cu perechea ta, Pek Gruber?

— N-am putut! spuse Pek Sikorski.

Enli îi înţelese tristeţea fără margini, dar nu şi felul de a gândi. N-avea cum să priceapă pe de-a-ntregul o realitate terrană. Nu va putea niciodată.

— Acum trebuie să-i explic lui Pek Voratur ce s-a întâmplat, continuă Pek Sikorski. El e un om puternic şi bogat. Îi poate ajuta pe oameni să-şi păstreze calmul, să-i împiedice să se răscoale.

Cuvântul era terran.

— Da, dar… Bine! Spune-i lui Pek Voratur că s-a-ntâmplat ceva cu obiectul manufacturat care parfuma aerul cu realitate împărtăşită şi că trebuie să învăţăm să trăim fără el. Dar nu-i spune că terranii l-au luat. Spune-i că terranii tocmai au văzut… (avu o inspiraţie subită) au văzut cu un telescop mare, mult mai puternic decât cel primit de Pek Voratur de la Pek Kaufman, au văzut obiectul… murind. Spune-i că a fost o… o… Oare ce-ar suna îndeajuns de important şi de ciudat încât toată lumea să creadă că a fost creat de Prima Floare?

— O piatră vie! Nu un obiect manufacturat, ci o piatră vie, pe care terranii au văzut-o murind. Şi de aceea realitatea împărtăşită a dispărut!

— Preferi asta? întrebă Pek Sikorski posomorâtă. Va fi mai uşor de acceptat pentru semenii tăi?

— Da! spuse Enli.
Dar se întreba dacă într-adevăr aşa va fi. Îl privi pe Calin. Cutele de pe ţeasta acestuia se încreţiseră din nou.
— Enli, tu o înveţi pe terrană să spună lucruri nereale!
— Da.
Şi nu simţea durere de cap în acele clipe, după cum nu va simţi nici când Pek Sikorski va vorbi cu Pek Voratur. Enli observă că şi Calin, descurajat, înţelegea acest lucru. Nicio durere de cap!
— Dar este pentru binele tuturor!
— Înseamnă că acum oricine poate spune orice! Chiar dacă este nereal!
— Da, repetă Enli.
— Nu vreau să merg cu tine la Pek Voratur ca să-i spui asta! zise Calin brusc. Mă întorc la Gofkit Jemloe! Trebuie să am grijă ca solul surorii şi al mamei mele să rămână bogat.
— Să-ţi dau bicicleta aceea, Calin, spuse Enli ridicându-se în picioare.
Ochii lui se întunecară şi mai tare.
— Nu vreau o bicicletă de la tine! Poate că realitatea împărtăşită a dispărut. Poate că fiecare are voie să spună orice. Dar oamenii ar trebui să spună în continuare lucruri reale. Şi tu, Enli!
Se întoarse rapid şi plecă. Enli parcă prinsese rădăcini în podea. Se gândea că dacă se va mişca, se va face ţăndări. Nicio durere determinată de neîmpărtăşirea realităţii n-ar fi putut s-o echivaleze pe cea pe care-o simţea în acele clipe.
Pek Sikorski îşi acoperi faţa cu mâinile.
Îl găsiră pe Pek Voratur în apartamentul său, împreună cu Alu, bolnăvicioasa lui soţie, cu copiii şi cu un văr mai în vârstă. Pek Sikorski îi descrise realitatea arătată de Enli, realitatea neadevărată: că terranii au văzut cum o uriaşă piatră vie a murit în munţii Neury. Pek Voratur ascultă cu atenţie şi Enli văzu cum pe chipul lui cărnos, bine dat cu ulei se întipăreşte uşurarea. Asta putea înţelege: o piatră sacră, creată de Prima Floare – şi ce nu-i stătea Primei Flori în putere să creeze, dacă făcuse Lumea? O piatră sacră, care murise, aşa cum moare tot ce este viu. Iar parfumul realităţii împărtăşite a dispărut.

— Da, trebuie să punem semnalizatorii cu oglinzi să le comunice tuturor. Da, da! Mă ocup eu de asta. Pek Treenifil! tună el după administratorul gospodăriei.

— Realitatea împărtăşită a dispărut pentru totdeauna? întrebă cu glas slab Alu Pek Voratur, din patul în care zăcea.

— Da! răspunse Pek Sikorski, şi Alu Pek Voratur îşi trase pătura peste faţă.

Se dovedi greu să găsească un semnalizator cu oglinzi; şi aceştia se retrăseseră în case, înfricoşaţi. Satul încremenise. În cuptoarele comunale nu mai ardea focul de gătit; ciurdarii care păzeau turmele de jikibe nu se vedeau nicăieri; nici copiii nu mai goneau între şoproanele pentru biciclete şi grădini. În cele din urmă, Pek Voratur, care mergea fără teamă prin satul împietrit, a găsit totuşi un semnalizator cu oglinzi: omul stătea prostit în faţa altarului floral din casa lui.

Turnurile de semnalizare se aflau la aproximativ şapte cellib distanţă unul de altul, încercuind Lumea pe la ecuator – unde se afla principalul continent al planetei. Semnalizatorii se aflau la datorie în toate zilele însorite. Pe vreme bună, orice mesaj străbătea jumătate din planetă în răstimpul de la răsărit la apus şi cealaltă jumătate în ziua următoare. Reţelele secundare de turnuri răspândeau vestea spre nord şi sud, după care mesagerii pe biciclete duceau informaţia în satele cele mai izolate. Deşi rareori se foloseau toate turnurile simultan, sistemul de semnalizare cu oglinzi putea să informeze întreaga populaţie a Lumii. Fără tragere de inimă, semnalizatorul din Gofkit Jemloe se urcă pe bicicletă şi pedală către turnul aflat pe cel mai înalt deal din zonă. Mai târziu, Enli şi Pek Sikorski văzură semnele luminoase pe care le făcea înclinând oglinzile în fel şi chip. Mesajul sclipi de câteva ori la rând. După o vreme, semnalizatorul se întoarse în Gofkit Jemloe.

— Pek Voratur, nu răspunde nimeni! Şi ceilalţi semnalizatori şi-au abandonat turnurile. Nu pot împărtăşi nimic cu nimeni!

Enli, Pek Voratur şi Pek Sikorski se priviră şi se întoarseră tăcuţi în gospodăria Voratur.

Slujitoarea de la poartă nu se afla la post. Cineva stricase sculptura delicată, din lemn, a porţii: o sfărâmase în bucăţi mici, iraţional, cu furie.

— Aşa începe! spuse Pek Sikorski, ostenită, în terrană.

Pek Voratur se uită la ea fără să înţeleagă, dar Enli îşi dădu seama, cu durere, că ştie la ce se referă Pek Sikorski.

În dimineaţa următoare, totul se sfârşi.

Enli se trezi prima, foarte devreme, cu pleoapele grele, pentru că dormise foarte puţin. Avea un gust oribil în gură. Dormise în camera personală a lui Voratur, împreună cu mulţi alţii. După ce-i fusese făcută ţăndări poarta, Pek Voratur părea să se fi gândit că e mai bine să aibă în preajmă mulţi oameni, care să nu distrugă nimic. Treizeci de membri ai gospodăriei se înghesuiseră în aşternuturile de pe podea.

Enli merse împleticit până la closetul din vecinătatea grădinii şi dădu drumul şuvoiului matinal. Când ieşi, văzu un bărbat care-şi aştepta rândul. Nu-l recunoscu; nu se număra printre cei care petrecuseră noaptea în camera lui Pek Voratur. De fapt, nici nu purta tunica gospodăriei Voratur. Avea mâinile aspre: un muncitor care n-avea ce să caute acolo.

Bărbatul o împinse pe Enli cu brutalitate la o parte. Ea purta în blana de pe gât un ornament primit de la Pek Voratur. Bărbatul îl observă şi-l înşfăcă, trăgând atât de tare, încât o duru.

Începu s-o doară capul.

Dar şi pe bărbat: acesta lăsă ornamentul să cadă, îşi prinse capul în mâini şi se depărtă, clătinându-se. Când ajunse într-un colţ al grădinii, începu să verse.

Enli se sprijini de zid, respirând anevoie. Realitatea împărtăşită se întorsese! Cum? Să fi adus terranii înapoi obiectul? De ce? Şi mai departe ce urma să se întâmple?

La cincizeci de mii de kilometri deasupra planetei, Capelo spuse:

— Acum!

De pe punte, vocea secundului repetă comanda către ofiţerul artilerist:

— Începeţi tirul!

Un fascicul protonic ţâşni de la bordul lui Alan B. Shepard spre planetă, îndreptat spre un punct din munţii Neury aflat la câţiva kilometri distanţă de locul unde se afla artefactul. Fascicul slab, fireşte, dar perfect capabil să pulverizeze stânca. Instalaseră

senzori în locul ales, în munţii din jur, pe sonde cu orbită joasă şi chiar pe artefact. Kaufman se aplecă spre ecrane.

— Nimic! spuse Rosalind. Hal?

— Nimic.

— Domnule colonel Kaufman, fasciculul n-a lovit ţinta! se auzi de pe punte vocea secundului. Dispariţia lui se aseamănă cu dispariţia fasciculelor din atacurile ratate asupra navelor fallerilor prevăzute cu scuturi modificatoare de fază.

Vorbea pe ton oficial, dar vocea îi trăda entuziasmul: în sfârşit, aveau echivalentul apărării duşmane!

— Dieter? Raportează! spuse Kaufman în Comlink.

— Nimic! răspunse Gruber, aflat pe planetă. Puteam să stau drept ţintă şi tot nu mi s-ar fi întâmplat nimic! Este scutul, Tom, aşa cum ai spus. Protejează întreaga planetă!

— Încă nu ştim asta, spuse Capelo. Puntea, trageţi cu o putere mai mare!

— Începem tirul!

Senzorii plasaţi pe planetă nu înregistrară nimic; nici cei orbitali, nici echipamentul de pe puntea de comandă. Gruber nu văzu nimic. „Dumnezeule mare, îşi spuse Kaufman, îl avem! Scutul care protejează navele fallerilor, cu o setare ce protejează o întreagă planetă! El a apărat Lumea de efectul de undă care a ucis-o pe Syree Johnson şi a prăjit planeta Nimitri. Îl avem!”

— Încă nu-l avem! zise Capelo.

Petrecură următoarele două zile ţinând planeta sub tir. De pe navă se trase cu toate armele existente, la intensităţi variabile. Traseră în partea în care se afla artefactul, în partea opusă acestuia şi la ambii poli. Obţinură de fiecare dată exact acelaşi efect: nimic! Planeta nu era atinsă, iar raza dispărea de parcă nici n-ar fi existat.

În a treia zi, aruncară deasupra uriaşei mări din nord o bombă nucleară. Senzorii interni indicară că detonatorul a fost activat şi că reacţia în lanţ a început. Dar nu se degajă deloc energie. Nu se întâmplă nimic.

Lui Kaufman îi veni în minte un citat dintr-o religie străveche, pe care n-o putu identifica – sau poate ţinea de istoria fizicii, din care citise atât de mult: *Eu sunt Shiva, distrugătorul lumilor*!

„Nu, îşi spuse el. Nu! Noi am devenit salvatorii lumilor sau cel puţin ai Pământului. O întreagă planetă!” Zâmbi.

Salvatorii Lumilor.

Dădură o petrecere, la care participă toată lumea: oameni de ştiinţă, tehnicieni şi ofiţeri. Apăru chiar şi Grafton, rezervat, dar amabil cu toată lumea, mai puţin cu Kaufman, pe care-l evită. Acesta înţelese. Marbet era tot la carceră, prizonierul de război se afla tot în celula sa, dar Grafton nu ştia prea bine care va fi următoarea mişcare a lui Kaufman.

Nici Kaufman nu ştia. Le spusese tuturor că Marbet se află în carantină, din cauza unei versiuni nou-descoperite a retrovirusului Ballinger.

Ţinu toasturile obligatorii, pentru echipa sa, pentru navă, pentru necunoscuta rasă superioară care le lăsase moştenire atât artefactul, cât şi tunelurile spaţiale. Petrecerea se dovedi minunată. Numai doi oameni erau nefericiţi şi amândoi plecară devreme.

Dieter Gruber nu reuşise să-şi convingă soţia să se întoarcă pe navă. Celorlalţi le zise doar că Ann îşi continuă cercetările pe planetă. Gruber bău prea mult şi apoi se retrase în cameră, ca să se certe iarăşi cu Ann prin Comlink.

Cealaltă faţă posomorâtă îi aparţinea lui Capelo. Kaufman, care avea oricum de dres câteva lucruri în privinţa lui, aşteptă până când îl văzu singur într-un colţ. N-avu prea mult de aşteptat: Capelo nu era genul care să atragă oamenii în jurul lui la o petrecere.

— Tom, cum se simte fetiţa ta? S-au terminat coşmarurile?

— Nu, s-au înrăutăţit!

— Îmi pare rău să aud asta. Dar vreau să te felicit pentru strălucitoarea ta muncă ştiinţifică! Este o descoperire uluitoare pentru noi!

Capelo îl privi mohorât.

— Chiar crezi că e uluitoare, Lyle? De fapt, chiar crezi că e vorba de ştiinţă? N-am făcut decât să găsim o cutie neagră şi să încercăm diverse chestii, ca să vedem cum reacţionează. Tot n-avem nici cea mai vagă idee de ce. N-am nicio teorie, nicio ecuaţie, niciun model, nici măcar o impresie care să merite a fi

luată în seamă. Nu cred că Einstein, Bohr sau Yeovil se simt prea ameninţaţi!

Kaufman refuză să ridice mănuşa.

— Voiam să te întreb ceva în privinţa asta. Să recapitulăm ce ştim până acum despre artefact: setarea unu e o armă locală. Setarea doi: un scut local. Setarea trei: o armă locală cu rază de acţiune mai mare. Setarea cinci: un scut planetar. Dacă urmăm modelul, crezi că setarea şapte este o armă?

— Da. Cred că setarea şapte ar pârjoli o întreagă planetă, prin destabilizarea forţei tari.

— Iar setările unsprezece şi treisprezece?

— Dacă modelul se menţine, setarea unsprezece ar proteja un întreg sistem solar. Iar setarea treisprezece ar pârjoli un întreg sistem solar, aşa cum a făcut artefactul lui Syree Johnson cu sistemul în care ne aflăm. Cu excepţia Lumii.

Capelo rosti cuvintele atât de calm, încât Kaufman simţi că îngheaţă. „Ar pârjoli un întreg sistem solar…” *Eu sunt Shiva…*

— Desigur, asta e numai o teorie, zise Capelo deprimat. Nu putem testa setarea treisprezece, decât dacă plănuieşti să distrugi un sistem solar oarecare. Lyle, ce aveţi de gând voi, soldaţii, să faceţi cu chestia asta? Fallerii au scuturi modificatoare de fază pe mai multe nave, deci e clar că au avut mai mult succes decât mine în a-şi da seama cum funcționează. Cel puţin s-au dumirit suficient ca să construiască mai multe. Voi aveţi numai unul. Îl setaţi ca să protejeze sistemul Sol? Îl duceţi acasă la falleri şi activaţi setarea treisprezece, netestată, în speranţa că va provoca iradierea întregului lor sistem stelar?

— Asta nu hotărăsc eu!

— Corect. Aşadar, n-ai nicio opinie, fiindcă soldaţii îndeplinesc ordinele fără să gândească, aşa cum facem noi, fricoşii.

— Tom…

— Eu *am* o opinie! Du artefactul acasă la falleri şi aruncă-le în aer întregul sistem stelar! Şi, o dată cu el, absolut tot neamul ăsta de jigodii!

Pentru prima oară, Kaufman îşi dădu seama că fizicianul era fie beat, fie drogat. Fără îndoială, credea ce spusese, dar în alte împrejurări n-ar fi vorbit atât de deschis.

Capelo păru să-şi dea seama, cu întârziere, de acest lucru.

— Scuză-mă dacă sărbătoarea asta mi se pare cam plicticoasă! Mă duc să le citesc fetelor mele o poveste, înainte să adoarmă.

Şi plecă.

Kaufman rămase singur, bând din pahar. Capelo continua să-l nedumerească. Avea atâta tandreţe pentru copilele lui obositoare, dovedea atâtea calităţi înnăscute şi o asemenea clarviziune în anumite privinţe! Iar în altele era atât de orb… atât de plin de amărăciune şi de furie! Tom Capelo avea de toate în exces.

Privind lucrurile mai practic, Kaufman îşi spuse că fizicianul se considera singurul capabil să vadă implicaţiile muncii întregii echipe. Dar tocmai Capelo nu reuşea să vadă suficient de departe. Fallerii aveau deja un artefact, plus facsimile ale setării doi – cel puţin! Teoretic, ar fi putut să facă tot ce spunea Capelo, inclusiv să pârjolească întregul sistem Sol. Şi-atunci, de ce n-au făcut-o?

Nu exista răspuns. Doar dacă nu cumva răspunsul se afla încuiat în mintea prizonierului faller. Iar dacă aşa stăteau lucrurile, el, Kaufman, o scosese din joc pe Marbet, singura lor cheie, iar prin grija lui Grafton, ea avea sa rămână în afara jocului. Greşeala lui, şi încă una foarte mare. Eu sunt Shiva… Doi tehnicieni, binedispuşi şi ameţiţi zdravăn de băutură, veneau spre el, râzând şi împleticindu-se. Kaufman afişă un zâmbet îngăduitor.

DOUĂZECI ŞI DOI

GOFKIT SHAMLOE

Enli stătea pe o piatră, la marginea satului Gofkit Shamloe, în lumina apusului, şi o asculta pe Pek Sikorski, care vorbea prin Comlink cu Pek Gruber. Nu voia să tragă cu urechea; se ridică să plece, dar Pek Sikorski o apucă de încheietură şi o trase în jos, aşa că Enli se aşeză şi privi cum se lasă întunericul.

Era un asfinţit frumos: cerul în nuanţe de roşu şi auriu părea să îndulcească aerul tot atât de mult ca delicatele mittibe de la picioarele ei. Îi vedea pe sătenii adunaţi în poiană, printre cuptoarele comunale în care mai mocnea jăraticul. Copiii se fugăreau printre adulţi. La prima vedere, era o seară liniştită, ca atâtea altele, în Gofkit Shamloe. Doar că adulţii stăteau în grupuri mici în loc să danseze şi treceau cu reticenţă dintr-un grup în altul, iar copiii insuficient supravegheaţi strigau din cale-afară de tare.

— Te-am întrebat cât mai durează, Dieter… Nu mă minţi, te rog! Pot suporta orice, dar asta nu.

De departe, de la celălalt capăt al legăturii, undeva în cerul roşu-auriu, Pek Gruber răspunse ceva. Enli nu reuşi să distingă cuvintele.

— Aţi terminat toate testele pe care le puteaţi face cu artefactul pus înapoi la locul lui, nu? Sau sunteţi aproape gata. Când îl luaţi din nou de pe Lume?

Alte cuvinte neînţelese; trupul încordat al lui Pek Sikorski rămase nemişcat.

Enli văzu cum o umbră se desprinde dintr-un grup şi porneşte spre ele.

— Nu, nu vreau, spuse Pek Sikorski cu voce foarte joasă. Pleacă fără mine! Trebuie să fie aici cineva care să le explice bieţilor oameni… Nu încerca să-mi vinzi rahatul ăsta, Dieter! N-am să te ajut să ucizi această civilizaţie! Refuz categoric!

Umbra deveni mai clară: era Soshaf Pek Derilin. Nu, nu Derilin – în marii gospodării apăruse moda ca fiul cel mai mare să ia

numele tatei, nu pe al mamei. O schimbare de realitate. Pek Voratur, îmbrăcat într-o tunică minunat brodată cu flori, ţinea în mână o lampă. Blana lui mătăsoasă şi strălucitoare unduia în briza nopţii. „Un bărbat frumos!” îşi spuse Enli cu indiferenţă şi inima începu s-o doară din nou. Calin…

— Niciodată! spunea Pek Sikorski. Adio, Dieter!

Întrerupse legătura. Imediat, comlinkul începu să sune iar, cu ţârâitul lui special, mecanic, atât de diferit de sunetul unui clopoţel adevărat. Pek Sikorski făcu ceva şi ţârâitul se opri.

— Fie ca grădinile voastre să înflorească veşnic, Pek Sikorski şi Pek Brimmidin! rosti tânărul Pek Voratur, oferindu-le o floare portocalie.

— Fie ca strămoşii să se bucure de florile tale! răspunse Enli când văzu că Pek Sikorski n-avea de gând să vorbească.

Pentru Enli, chipul terranei arăta ca mort: avea pielea mai palidă ca înainte, tâmplele încordate, ochii goi. Citea disperarea pe faţa ei, dar ştia că Soshaf Pek Voratur nu va observa nimic. Fiindcă nu vedea cute încreţite pe ţeastă, blana de pe gât atârnând fără vlagă şi pliuri de piele în jurul unor ochi întunecaţi. Pek Voratur n-avea suficientă experienţă cu terranii ca să vadă disperarea lui Pek Sikorski, aşa că era scutit de durerea de cap care-o sfredelea pe Enli. Doar ea ştia că realitatea nu era împărtăşită între ei trei.

— Pek Sikorski, tatăl meu vă cere să-i dăruiţi o conversaţie.

Terrana îl privi cu regret şi durere. El nu sesiză. „Şi în curând, după ce terranii vor ridica obiectul în cer, aşa va fi pentru noi toţi, se gândi Enli. Niciunul nu va şti ce simt ceilalţi.”

— Vin, spuse Pek Sikorski fără vlagă.

Pek Voratur zâmbi şi ridică lampa, căci se întuneca tot mai tare. În interiorul abajurului din sticlă, o flacără se înălţă brusc din candela cu ulei, apoi se stinse. În timp ce Pek Voratur se străduia s-o aprindă din nou, Enli îi şopti lui Pek Sikorski:

— Când vor lua din nou realitatea împărtăşită?

— Mâine.

— Pentru totdeauna?

— Pentru totdeauna.

— Gata, s-a aprins! spuse Pek Voratur mulţumit. Urmaţi-mă, doamnelor!

În poiană, lumea începu să danseze, deşi timid, cu teamă. Enli simţea diferenţa. Dar cel puţin era o încercare împărtăşită, o frică împărtăşită. Întoarse capul şi o urmă pe Pek Sikorski în tăcere.

— Nu! zise Hadjil Pek Voratur. Iarăşi! Mi-ai spus acum două zile să convoc semnalizatorii şi să le dau de veste locuitorilor Lumii cum că realitatea împărtăşită ne-a părăsit pentru totdeauna. Iar acum s-a întors! Dacă semnalizatorii ar fi făcut cum le-am cerut, acum ar spune toţi că sunt nebun, şi pe bună dreptate. Poate chiar s-ar considerat că nu împărtăşesc realitatea. Nu-i convoc din nou pe semnalizatori!

— Trebuie! insistă Pek Sikorski. Pek Voratur… realitatea împărtăşită ne va părăsi din nou. Mâine. De data asta, pentru totdeauna! Ăă… telescopul de pe barca noastră de metal zburătoare a văzut măreţul dar al Primei Flori: piatra vie. A început să moară, apoi şi-a recăpătat forţele pentru scurt timp – ai văzut că uneori li se întâmplă aşa plantelor şi oamenilor pe moarte! Dar acum moare de-a binelea, iar realitatea împărtăşită va înceta.

— Aşa ai spus şi ultima dată! răspunse Voratur şi faţa lui rotundă, lucioasă tremură sub cutele craniene încreţite. Nu se poate. Nu voi face ce-mi ceri!

— Tată… spuse încet Soshaf Pek Voratur. Voratur se întoarse spre el.

— Ce-i?

— Am putea muta flota puţin mai departe de ţărm. Lasă-i pe agenţi să aleagă cei mai buni oameni, care să rămână pe nave, iar celorlalţi dă-le liber peste noapte. Ai putea să le spui agenţilor prin comlink.

După o clipă, adăugă:

— Când realitatea împărtăşită a plecat acum două zile, cineva a sfărâmat poarta din faţă şi a furat mai multe pocale de aur.

— Nu se va mai repeta! îi spuse Voratur.

— Nu, tată.

— O să le spun agenţilor. Pek Sikorski, Pek Brimmidin, fie ca bobocii să vă parfumeze inima!

Era semnalul că întrevederea s-a încheiat.

— Fie ca florile tale să bucure inimile strămoşilor! replică Enli.

Când se întoarseră în camera lui Enli, Pek Sikorski remarcă:

— Nu te-a durut capul când Voratur s-a răzgândit.

— Nu, răspunse Enli încurcată.

Încercă să înţeleagă unde bătea Pek Sikorski, dar nu reuşi.

— Pentru voi trei, faptul că a acceptat sugestia lui Soshaf nu însemna că s-a răzgândit, nu-i aşa? Toţi ştiaţi că nu crede că realitatea împărtăşită va dispărea din nou, dar şi că va prefera să-şi protejeze navele de negoţ, în cazul în care acest lucru se va întâmpla.

— Desigur, spuse Enli. Nu asta ar face oricine?

— Realitate împărtăşită, spuse Pek Sikorski cu tristeţe. Enli…

— Ce-i?

— Vreau să iei comlinkul meu. Poftim! Ascunde-l undeva. Spre deosebire de cele pe i le-am dat lui Pek Voratur, ăsta poate să comunice şi cu nava zburătoare, oriunde în sistemul vostru stelar. Dacă mi se întâmplă ceva în următoarele cinci zile… dacă mor cumva… vreau să iei legătura cu Pek Kaufman şi să-i spui ce se întâmplă pe Lume. Vrei să faci asta pentru mine, Enli?

— Da.

— Biata Enli, iar ţi-am dat dureri de cap!

— Nu, nu mă doare! protestă ea.

Şi era adevărat. Enli şi Pek Sikorski împărtăşeau realitatea celor ce aveau să se întâmple a doua zi. Enli ar fi preferat s-o doară capul, decât să ştie.

Realitatea împărtăşită dispăru a doua zi, înainte de amiază. Nimic deosebit de simţit. Doar că, de data asta, Enli ştia.

Pek Sikorski o observase cu atenţie cât timp au luat micul-dejun, s-au spălat în baia vizitatorilor şi s-au aşezat la soare în grădină.

— S-a dus, nu-i aşa? întrebă ea.

— Da, s-a dus.

— Să mergem la Pek Voratur!

Traversară curte după curte, grădină după grădină. Enli nu avusese parte niciodată de o asemenea plimbare. Îşi spunea: „Femeia aceea ştie. Uite cum se grăbeşte spre bucătărie, ocolindu-mi privirea, cu coşul cu fructe de lar tremurându-i în mână. Băiatul acela, care pliveşte absorbit stratul cu flori, încă nu-şi dă seama. Bărbatul de colo ştie; îşi aminteşte de data

trecută şi va fura ceva: uite cum priveşte uşa boltită care dă în camera personalului înstărit! Va încălca realitatea împărtăşită.” Enli vedea, dar durerea de cap nu apăru.

Pek Voratur stătea în camera sa personală, cu Soshaf şi cel de-al doilea fiu, Tebil, care abia intrase în adolescenţă. Tebil părea înspăimântat. Toţi ştiau.

Pek Sikorski nu se mai osteni cu saluturile.

— Pek Voratur, când toată lumea din această gospodărie împărtăşea realitatea, fiecare făcea ce-i cerea acea realitate. Dar chiar şi-atunci, precis, erau slujitori care făceau treburile mai bine, nu dădeau înapoi în faţa greutăţilor şi împărţeau cu tine o mai mare…

Enli văzu pe chipul ei cum căuta cuvântul potrivit. „*Loialitate*”, îşi spuse ea, dar cuvântul era terran şi nu avea echivalent în limba Lumii.

— Împărţeau cu tine o mai mare responsabilitate personală. Aşa e?

Soshaf Pek Voratur răspunse în locul tatălui său.

— Da.

— Adună-ţi aici toţi slujitorii de acest fel şi agenţii. Acum! Explică-le ce s-a întâmplat. Apoi dă-le sarcina de a supraveghea porţile şi uşile gospodăriei tale, aşa cum ar veghea ca nicio persoană ireală să nu te atace.

— Nici unei persoane ireale nu i s-ar permite să trăiască! spuse Pek Voratur.

— Creează-ţi în minte imaginea unei lumi în care trăiesc mulţi oameni ireali şi mult mai mulţi suferă temporar de confuzia şi de teama care ar cuprinde pe oricine dacă l-ar ataca un gliffir. Gândeşte-te la o imagine în care oamenii – unii oameni – au devenit gliffiri!

Gliffirii existau numai în poveşti: animale mari şi primejdioase, care respiră foc şi scuipă săbii. Enli presupuse că Pek Sikorski îşi repetase dinainte discursul.

— Înţeleg, spuse Pek Voratur.

Şi Soshaf Pek Voratur plecă să-i găsească pe servitorii de care vorbise Pek Sikorski. Tânărul Tebil îşi puse capul în mâini şi începu să plângă.

— Încetează! îi spuse aspru tatăl său.

Băiatul nu-l ascultă. Pek Sikorski se duse lângă Tebil şi-şi puse mâna pe braţul lui. Vocea ei cu accent puternic era cea mai blândă din câte auzise Enli vreodată.

— E înspăimântat, Pek Voratur! Chiar dacă tu nu eşti.

Îl privi pe negustor drept în ochi.

Enli înţelese: Pek Sikorski îi arăta lui Voratur cum să ajungă la realitatea lui Tebil. Pornind de la cea proprie, dar dintr-un alt punct.

Momentul se consumă în linişte. În cele din urmă, Voratur spuse aspru:

— Fiul meu nu e un laş, care să plângă pentru ceva tot atât de neînsemnat ca urcatul pe o stâncă după ouă de pasăre!

Şi-i întoarse băiatului spatele lui lat.

— Pek Voratur, Tebil este înfricoşat! spuse Pek Sikorski mai tare. Chiar dacă tu nu eşti. Asta este realitatea acum. Dacă vrei, poţi s-o împărtăşeşti cu el. Dacă vrei!

Voratur nu se întoarse. În acel moment, o siluetă scundă năvăli prin uşă şi ateriză în faţa lui Pek Sikorski: Essa Pek Criltifor, fata care venise cu ei pe barca de metal zburătoare şi se jucase cu Sudie. Fata care nu se speriase când realitatea împărtăşită îi părăsise, acolo, în spaţiu. Essa zâmbea larg.

— Realitatea împărtăşită a dispărut din nou, Pek Sikorski!

Terrana nu spuse nimic. Essa se întoarse spre spatele ţeapăn al lui Voratur.

— Soshaf Pek Voratur a spus că aveţi nevoie de servitori care să aparţină în continuare gospodăriei, chiar fără realitatea împărtăşită, şi să ajute la apărarea ei. Eu voi aparţine în continuare acestei gospodării, Pek Voratur!

Negustorul se întoarse încet.

— O să ajut la apărarea ei. Nu mi-e frică!

Voratur o studie. Avea blana de pe gât nepieptănată, faţa slabă şi murdară, ochii negri, scânteietori. Voratur îi zâmbi.

— Te cred, tânără Essa!

În celălalt capăt al camerei, Tebil, care încă tremura sub mâna lui Pek Sikorski, se uită la Essa cu o ură neaşteptată în ochii înspăimântaţi.

***

După-amiază, târziu, Enli se plimba singură prin sat. Dacă le-ar fi zis unde se duce, Pek Sikorski s-ar fi împotrivit, iar Pek Voratur i-ar fi interzis. Enli nu le spusese.

La poartă stătea un *paznic* – cuvânt nou, terran. Avea un cuţit şi o bâtă şi le privea îngrijorat pe amândouă. Mai devreme, trei bărbaţi, fraţi după înfăţişare, încercaseră să intre cu forţa în gospodărie. Avusese loc o luptă, o îngrămădeală dezordonată de îmbrânceli, ghionturi şi lovituri sălbatice, până când bărbaţii o rupseseră la fugă. Unul dintre oamenii din gospodăria Voratur fusese tăiat cu un cuţit. Voratur ordonase ca toţi paznicii să aibă cuţite şi bâte, ceea ce-i speriase pe jumătate dintre ei şi-i făcuse să-i spună lui Soshaf Pek Voratur că nu vor să mai fie paznici. Acesta îi lăsă în pace, fireşte. Pek Sikorski îl ajutase pe Pek Voratur să le explice oamenilor situaţia şi să aleagă noi paznici.

Era foarte ocupată şi parcă s-ar fi aflat pretutindeni în acelaşi timp: îi dădea sfaturi lui Voratur, îi alina pe cei atât de speriaţi încât abia se puteau mişca, le explica semnalizatorilor, convocaţi în cele din urmă de Voratur, ce să transmită din turnurile lor. Descoperiră că jumătate dintre semnalizatori nu-şi mai făceau meseria. De pe cel mai înalt acoperiş al casei Voratur, se vedea în depărtare un sat incendiat.

Cu toate acestea, Enli se plimba singură prin Gofkit Jemloe. După primul val de panică, se făcuse linişte. Drumul era pustiu. Oamenii stăteau în case, baricadaţi în spatele uşilor.

— N-o să ţină mult! zisese obosită Pek Sikorski. Nu se pot ascunde la nesfârşit. Şi realitatea nu e împărtăşită nici în case. Ăsta este numai începutul!

Nu spusese care va fi sfârşitul, iar Enli nu întrebase.

Auzi paşi în spatele ei, dar când se răsuci pe călcâie, nu văzu pe nimeni.

I se tăie răsuflarea. Avea în mână un cuţit, dar ştia că nu-l va putea folosi niciodată. Imposibil să-l îndrepte împotriva unei persoane!

Cu răsuflarea iuţită de spaimă, scrută tufele dese, pline cu jelitibe şi canaribe. Nimic.

Enli îşi reluă plimbarea, dar auzi iar paşii şi o rupse la fugă. Paşii tropăiră în urma ei şi Essa o prinse cu braţele de mijloc, pe la spate.

— Te-am prins!
— Essa! Tu…
Enli se opri. Fata se uita în sus la ea, ţinând-o încă de talie şi zâmbind veselă. Enli o certă:
— Nu ştii că e periculos să ieşi din casă?
— Atunci tu de ce-ai ieşit? i-o întoarse Essa. Eu sunt iute şi ştiu să m-ascund! Nimeni n-o să-mi facă rău.
Adevărat. Ideea de a putea fi rănit cu voie era prea nouă. Iar copiilor le plăcea să se-ascundă – lucru la care se pricepeau mai bine decât adulţii. Gândul acesta nu-i aduse alinare.
— În plus, continuă Essa, eu sunt mesagerul lui Pek Voratur. M-a trimis după tine cu un mesaj!
— Care?
Essa îşi mişcă buzele în tăcere, repetând mesajul în gând. Apoi se porni să imite maliţios şi surprinzător de bine vocea tunătoare a lui Voratur:
— Spune-i femeii ăleia nebune că e mult prea preţioasă pentru noi ca să-şi rişte pielea bântuind prin sat!
Enli râse fără să se poată abţine, dar veselia încetă o dată cu un gând care-i tăie respiraţia: cum va arăta Lumea când oamenii nu vor mai putea să se plimbe prin sat?
— Ştii, Pek Brimmidin, spuse Essa cu vocea ei ascuţită, n-ar trebui să spun asta, dar… eu mă bucur că nu mai avem realitate împărtășită!
— Ştiu că te bucuri, spuse Enli fără să-şi poată da seama dacă în vocea ei e mai multă tristeţe, furie sau uimire. De ce?
— Ăăă… Nu ştiu, ezită Essa. Acum pot să mă gândesc la unele lucruri. Fără să mă doară capul.
— La ce fel de lucruri, Essa?
— Ale mele! răspunse fata simplu.
— Înţeleg.
Şi chiar înţelegea. Îi mai veni puţin inima la loc. Poate nu va fi atât de rău. Poate că Pek Sikorski se înşela şi greul trecuse. Poate…
— Vine cineva pe o bicicletă mare! anunţă brusc Essa. Vine foarte repede.

Enli duse mâna streaşină la ochi. Departe, pe drum; se vedea o siluetă care venea cu o viteză neobişnuită, mult mai repede decât putea merge orice bicicletă… un bărbat voinic…

— Fugi! îi spuse Essiei. Nu, stai… e Pek Gruber!

— Cine-i ăsta? întrebă fata, fără urmă de teamă.

Pek Gruber! A venit s-o ia pe Pek Sikorski cu el. Imposibil, uriaşa navă a zburat deja de pe Lume pentru totdeauna – aşa-i spusese Pek Sikorski după ce vorbise cu Pek Kaufman, cu o oră în urmă. Pek Gruber nu venea s-o ia de-acolo, ci să rămână cu ea! Pentru că ea era perechea lui, pentru că n-a vrut s-o părăsească, pentru că şi fără realitate împărtăşită, el avea *loialitate*!

Spre deosebire de Calin. Calin…

— Cine e ăsta? repetă Essa. Bicicleta lui e o maşină care merge singură, ca barca zburătoare?

— Da.

— E foarte solid! Mai solid ca alţi terrani. Vine să ne ajute să apărăm gospodăria Voratur?

— Da.

— Fără realitate împărtăşită? Să ne ajute oricum?

— Da, spuse Enli şi-i ieşi în întâmpinare, cu Essa alături.

DOUĂZECI ŞI TREI

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

În armată poate fi mai periculos să recunoşti că ai făcut o greşeală, decât s-o comiţi.

Lyle Kaufman se trezi în cabina lui cu tâmplele pulsând şi cu stomacul întors pe dos. Sărbătorise prea mult la petrecerea din seara anterioară. Şi ce bine-ar fi fost dac-ar fi ştiut că-l doare capul numai pentru că a băut prea mult! „Durerea de cap” era o chestie căreia băştinaşii de pe Lume trebuiau să-i facă faţă tot timpul. Nu era de mirare că nu-şi făcuseră o armată! Toţi băştinaşii care-ar fi trebuit să ia decizii în armata locală ar muri de tromboză cerebrală.

Dieter Gruber luase o decizie: se îmbarcase în navetă şi coborâse pe planetă în ultimul moment, ca să fie alături de soţia sa. Kaufman nu se aştepta să-i mai revadă vreodată. Cel mai probabil, vor muri pe Lume, poate în scurt timp. Dacă Ann avea dreptate, împreună cu ei vor muri şi câteva milioane de băştinaşi, din cauza deciziei lui de a lua artefactul. Dar nimeni din Consiliul de Apărare al Alianţei Solare nu-l va socoti vinovat pentru această decizie.

Marbet Grant, o persoană civilă aflată în subordinea sa, eliberase una dintre mâinile prizonierului faller, ignorând atât ordinele directe, cât şi furia lui Grafton. Prizonierul ar fi putut să găsească o modalitate de a se sinucide, privându-i astfel pe oameni de singura sursă de informaţii pe care o aveau despre inamic. Dar, de fapt, fallerul nu s-a sinucis, aşa că nimeni din CAAS n-avea ce să-i reproşeze lui Kaufman.

Capelo descoperise funcţiile artefactului – cel puţin funcţiile primelor patru setări –, dar fără să descopere şi principiile de la baza lor. În această privinţă, Capelo îşi atinsese limita capacităţilor intelectuale. Armata va fi nemulţumită că artefactul nu putea fi duplicat, căci nu i se cunoşteau principiile de funcţionare, mai ales că, după toate aparenţele, duşmanul reuşise cel puţin duplicarea funcţiei de scut. Poate că un alt

fizician ar fi descoperit mai multe. Capelo, ales de Kaufman, nu-şi făcuse datoria. Dar încă de la Los Alamos, armata considerase întotdeauna că nu se poate baza pe oamenii de ştiinţă, că aceştia nu-i sunt aliaţi de nădejde. Nimeni de la CAAS nu va considera că este vina lui Kaufman.

Marbet Grant îi arătase duşmanului artefactul, cea mai valoroasă armă găsită vreodată. Asta era trădare în cel mai înalt grad şi se putea foarte bine ca Marbet să fie condamnată la moarte („Încă nu te gândi la asta!”). Dar activitatea lui Capelo arăta că, de vreme ce fallerii creaseră deja scutul modificator de fază, aveau cu siguranţă şi un artefact. Aşadar, Marbet n-a dezvăluit nimic, la urma urmei. Fapta ei rămânea trădare; dar, de vreme ce nu avea consecinţe negative, iar Kaufman luase imediat măsurile corecte şi ordonase să fie arestată, probabil că nimeni din Consiliul de Apărare al Alianţei Solare nu-l va considera vinovat.

Dar dacă recunoştea că nu ar fi trebuit s-o aresteze, asta ar fi o greşeală şi s-ar trezi în rahat până la gât. N-avea voie să comită o asemenea eroare, ireversibilă şi cu consecinţe negative. „Ireversibilă” pentru că Grafton, ofiţerul cel mai mare în grad şi care se afla la comandă, avea controlul asupra lui Marbet, care se transformase din angajat civil în trădător pe timp de război. „Cu consecinţe adverse” pentru că fără Marbet, Kaufman nu mai putea să afle nimic în plus despre artefact de la faller.

Marbet ar fi putut afla ce făceau setările şapte, unsprezece şi treisprezece. Mai puţin probabil, dar totuşi posibil, ar fi putut obţine unele indicii ştiinţifice privind construcţia artefactului, de la care Capelo să pornească în direcţia corectă. În situaţia dată, nu mai putea să afle nimic; nici ea şi nici altă persoană lipsită de darul ei şi de experienţa căpătată în contactul cu prizonierul faller.

Consiliul de Apărare al Alianţei Solare nu-l va învinovăţi că a arestat-o. Era o măsură justificată de război, de faptele ei, de regulament. Dar dacă-şi recunoştea greşeala, dacă punea iarăşi în contact un trădător care dezvăluise secrete militare cu „agentul inamic” care le primise, dacă făcea asta în ciuda ordinelor directe ale ofiţerului comandant, ar fi fost totuna cu

sinuciderea. Cu siguranță, ar fi ajuns în faţa Curţii Marţiale pentru încălcarea ordinelor. Poate chiar judecat pentru trădare, împreună cu Marbet.

Dar dacă nu-i punea pe Marbet şi pe faller din nou laolaltă, artefactul va rămâne doar parţial cunoscut ca armă şi – acesta era elementul critic – nu putea fi duplicat.

Kaufman stătea întins pe pat, cu ochii în tavan. Să se comporte ca la carte sau să nesocotească ordinele? N-ar fi fost greu s-o scoată pe Marbet din carceră. Avea deja primul cod de intrare. Îşi aminti de militarul tânăr şi lipsit de experienţă, care se ridicase iute în picioare să-l salute când intrase în anticamera carcerei. „Da, domnule! Echipa proiectului special are autorizaţie să intre, domnule!”

Novicii primeau întotdeauna cele mai plicticoase misiuni. Iar prizonierii erau atât de rari pe o navă de elită ca *Alan B. Shepard*, încât carcera se folosea ca depozit. Desigur, s-ar declanşa alarme, dar ştia cum să le dezactiveze. Ar manipula gardianul, nu aparatura. Nu, n-ar fi greu s-o scoată pe Marbet din celulă folosind forţa.

Kaufman nu putea face asta. Era soldat.

Dar nici nu putea să lase misiunea să se încheie la jumătatea drumului!

Exista o cale de mijloc: să admită în faţa lui Grafton că făcuse o greşeală; să-i demonstreze necesitatea ca Marbet să reia lucrul cu fallerul; să-l convingă să-i acorde autorizaţia de a continua. Nu era o perspectivă prea plină de speranţe. Kaufman n-avea niciun motiv să creadă că Grafton se va răzgândi; judeca prea inflexibil, iar decizia se întemeia ferm pe proceduri oficiale. Dar meseria lui consta în a-i convinge pe alţii. În diplomaţia militară, cuvintele erau arme. Merita să încerce.

Se ridică din pat. Avea întâlnire la ora nouă zero-zero cu Capelo, ca să discute lipsa acestuia de progres în privinţa fizicii artefactului. Întâlnirea promitea să fie caustică şi scurtă. Dar poate reuşea să-l întâlnească pe Grafton înainte.

Calea de mijloc. Când alesese el o alta? Risca, dar nu prea mult. Suporta consecinţe negative dacă eşua, dar de gravitate medie (o mustrare scrisă în dosarul de promovare). Ar fi fost o întâlnire neplăcută, dar nu chiar brutală (cea cu Capelo avea să

fie mult mai neplăcută). Colonelul Lyle Daniel Kaufman, maestrul căii de mijloc.

Începu să se îmbrace.

***

Capelo se trezi în urlete; sări instantaneu din pat şi o luă pe Sudie în braţe. Micuţa se ghemui la pieptul lui, tremurând. O ţinu strâns cu o mână, mângâind-o cu cealaltă, şi-i murmură încetişor la ureche:

— Gata, Sudie, gata, iubito, e doar un vis. E doar un coşmar, puiule, acum s-a dus, tata e aici…

Copila se agăţă de el, ţipetele se transformară în suspine şi bărbatul continuă s-o ţină în braţe şi să-i şoptească nimicuri fără sens, dar liniştitoare. Nu era deloc gata, ci chiar mai rău. Trei, patru, chiar cinci coşmaruri pe noapte! Capelo o luase din încăperea unde stătea cu Amanda şi cu Jane Shaw şi o mutase în cabina lui, înghesuind un pătuţ în spaţiul şi-aşa aglomerat. Voia ca Amanda să poată dormi în linişte şi voia ca Sudie să fie cu el.

— Gata, scumpa tatei, a fost doar un vis. Ai avut un coşmar, puiuţ, e doar un vis…

Fetiţa nu se mai oprea din suspine. Capelo trase cu piciorul scaunul de sub poliţa ce-i servea şi drept masă şi se aşeză pe el. O cuprinse strâns pe mica Sudie, simţindu-i oasele mici, ca de pasăre şi mirosul dulce, de copil, al părului ei.

— Poate dacă-mi povesteşti visul, puiule, tata o să-l poată goni.

Până-n noaptea aceea refuzase să vorbească, dar acum hohotea la pieptul lui şi-l strângea în braţe mai să-l sufoce.

— Mama!

Capelo se strădui să continue.

— Ce-i cu mama, puiule?

— E ucisă şi moare!

— Da, scumpo. Mama a murit.

În ultimele optsprezece luni, după ce durerea cea mare trecuse, Sudie nu mai vorbise despre moartea lui Karen. Chiar şi suferinţa iniţială, deşi violentă şi profundă, fusese aproape fără cuvinte; Sudie avea numai trei ani, aşa că-şi exprimase trăirile prin ţipete şi hohote. Amanda, care era mai mare, fusese cea

care-şi descărcase durerea în cuvinte. Capelo avusese nevoie de întreaga tărie sufletească pentru a continua s-o asculte, pentru a-şi păstra un oarecare echilibru, necesar Amandei, deşi toată fiinţa lui se zbătea într-o îngrozitoare furtună a suferinţei. Sudie refuza în continuare să se despartă de pătura ei favorită şi de Capelo; câteodată mâzgălea pe tăbliţa electronică desene negre, pline de furie şi manifesta ataşament exagerat faţă de femei de vârsta mamei ei, cum era Marbet Grant. Dar n-avusese asemenea coşmaruri, nu ţipase aşa!

— Au ucis-o! suspină ea. Au ucis-o pe mama până a murit!

— Da, iubito.

Simţi la rândul lui un nod amar în gât. Nu ştia de ce, dar durerea nu scădea deloc. Cei care spuneau că timpul îl va vindeca erau ori proşti, ori şarlatani, ori nişte simple brute.

— Nu vreau să te omoare şi pe tine, tati! Nici pe Mandy, nici pe Jane, nici pe Marbet! rosti copila, reîncepând să jelească.

— Nimeni n-o să mă omoare, iubito! Nici pe Amanda, nici pe Jane…

— Ba da! Ba da, or s-o facă! Extratereştrii sunt aici, cu noi, pe navă!

Capelo o strânse în braţe.

— *Au fost* extratereştri la bordul navei, puiuţ. Extratereştri simpatici. I-ai văzut în navetă cu noi, îţi aminteşti, şi te-ai jucat cu o fetiţă extraterestră în grădina navei…

Încercă să-şi amintească detaliile pe care i le povestise Amanda despre băştinaşii din grădină. Marbet dusese fetele acolo şi Ann Sikorski îi lăsase, prosteşte, pe băştinaşii ei domesticiţi să se plimbe pe navă. Sudie se jucase de-a V-aţi ascunselea cu o fetiţă extraterestră… dar în toate astea nu era nimic care să-i producă un asemenea uragan de spaimă!

Sudie, ţinându-l de gât la fel de strâns, mai să-l sufoce, îşi clătină capul lipit de pieptul lui.

— Nu, nu! Nu Essa! Essa a fost drăguţă. Ceilalţi extratereştri, cei răi de pe navă, care-au omorât-o pe mama!

— Iubito, aici nu sunt extratereştri răi! Pe lângă tine nu sunt niciodată extratereştri răi! Tati n-ar da voie extratereştrilor răi să urce pe navă, nici comandantul Grafton, nici soldaţii lui.

— Nu, nu, un extraterestru rău e aici!

— Sudie, puiule…

— Aşa a spus Marbet! Ea a spus!

Capelo înţepeni; mâna cu care-o mângâia pe spate îi rămase nemişcată.

— Ce ţi-a spus Marbet?

— Nu mie mi-a spus. Vorbea cu doamna doctor Ann…

— Ce i-a spus Marbet doamnei doctor Ann?

— A spus că extraterestrul cel rău e aici şi că vorbeşte cu Marbet.

— Când a spus asta, Sudie? Şi cum ai auzit?

— A spus când eram în grădină. Eram după un tufiş. Eu şi Essa ne jucam de-a v-aţi ascunselea.

Capelo începu să gândească foarte repede. Marbet lipsea perioade lungi de la întâlnirile lor. „În carantină”, spusese Kaufman, dar Marbet apăruse în grădină cu Ann Sikorski. A apărut şi pe planetă, numai o dată, cât să arunce o privire scurtă, dar pătrunzătoare asupra artefactului. Ann, cu dragostea ei exagerată pentru extratereştri, în discuţie amicală cu Marbet, o Empatică, despre care se spunea că s-a alăturat expediţiei pentru a rezolva problemele de comunicare cu băştinaşii de pe Lume. Dar Marbet nu se apropiase niciodată de băştinaşi, doar dăduse peste ei din întâmplare, în grădina navei. O Empatică – alegerea logică pentru a încerca să comunici cu extratereştri. Orice fel de extratereştri. O misiune ştiinţifică la capătul galaxiei. Un loc îndepărtat, secret, necolonizat de oameni. Un loc unde era puţin probabil să fii luat prin surprindere de vreo incursiune războinică.

— Tati, nu vreau să mă omoare fallerul de pe navă! Aşa cum fallerii răi au omorât-o pe mama!

— Sudie, nimeni de pe nava asta n-o să-ţi facă vreun rău! Nici mie, nici lui Mandy sau lui Jane.

— Ba da! Un faller rău e aici!

Capelo detesta să-şi mintă copiii. Amandei nu-i spunea minciuni niciodată, doar lui Sudie, şi numai cu privire la lucruri pe care era prea mică pentru a le înţelege. Ca acum.

— Ascultă-mă, Sudie! Ascultă-mă bine, cu urechile tale care aud cel mai clar. Le-ai deschis?

Cu o mutriţă nefericită, copila făcu un gest ca şi cum şi-ar fi deschis urechile.

— Sudie, nu există niciun faller rău pe nava asta! Nu există deloc falleri pe navă. Marbet vorbea despre un holofilm pe care l-am văzut şi eu. Era înfricoşător!

— Un holofilm?

— Da, un holofilm! Sudie se gândi.

— Pot să-l văd şi eu? spuse ea în cele din urmă.

— Nu, e prea înfricoşător pentru tine.

— Mandy l-a văzut?

— Nu, e prea înfricoşător şi pentru Mandy. Numai adulţii l-au văzut.

— Oh!

Capelo simţi cum trupşorul ei se relaxează puţin. Îi vedea obrazul ud de lacrimi, parcă plutind, prin valul de ură pe care abia şi-l mai putea stăpâni. Dar, de dragul ei, se ţinu în frâu. Pentru moment.

— Vrei să-ţi cânt despre iepure? Dacă tot ţi-ai pus urechile cu care auzi cel mai bine?

— Da, cântă-mi despre iepure, tati!

Îi cântă până o văzu adormită, apoi se duse în cabina alăturată, unde stăteau Jane şi Amanda, şi bătu uşurel în uşă. Îi deschise Jane, gata îmbrăcată. Era opt şi jumătate; coşmarurile lui Sudie îl treziseră de atâtea ori, încât dormise mult mai târziu decât de obicei. Fără să scoată o vorbă, i-o dădu pe Sudie – o grămăjoară moale, cufundată în somnul adânc al copiilor.

— Tom…

— Mai târziu!

Închise uşa şi se întoarse în cabina sa, unde începu să se îmbrace. Fiecare mişcare era controlată şi bine gândită. Furia i se acumula în corp asemeni unui val tsunami, aflat încă departe, în largul mării.

***

— Nu! spuse Grafton. Sunt uluit, domnule colonel, că ai îndrăzneala să-mi ceri aşa ceva!

— N-aş fi cerut, dacă n-aş crede că rezultatele vor justifica acţiunea.

— Un principiu periculos! Kaufman se forţă să zâmbească.

— De obicei, aşa e. Dar ne aflăm în circumstanţe neobişnuite, lucru pe care, sunt sigur, îl înţelegeţi cel mai bine.

Grafton nu-l poftise să ia loc. Stăteau amândoi în picioare lângă masa lustruită din mica sală de conferinţe aflată lângă apartamentul lui Grafton. Fotoliile goale îi zâmbeau îmbietor. Îl vedea pe Grafton oglindit în suprafaţa din metal, îngrijit şlefuită, a mesei; Grafton arăta la fel de îngrijit şi de dur.

— Colonele Kaufman, ştiu foarte bine care este situaţia aici. Mai bine decât dumneata! Situaţia include şi informaţii pe care le-am primit cu doar câteva ore în urmă, de la un zburător sosit prin tunel.

Kaufman simţi cum i se strânge inima. Misiunea de pe Lume trebuia ţinută cât mai secretă cu putinţă; asta presupunea lipsa oricărui trafic neobişnuit prin Tunelul Spaţial Nr. 438, adică niciun fel de trafic. Nava de război *Murasaki*, sub comanda ofiţerului de informaţii McChesney, păzea capătul dinspre ei al tunelului, dar nu trecuse niciodată de cealaltă parte. Asta însemna că de săptămâni întregi, cei de la bordul navelor *Alan B. Shepard* şi *Murasaki* n-avuseseră nicio legătură cu restul galaxiei. Dacă un zburător, tipul cel mai mic şi mai rapid de navă al armatei, venise prin Tunelul Nr. 438 şi-i trimisese lui Grafton mesaje cu viteza luminii, veştile nu puteau fi decât de o mare importanţă. Iar judecând după chipul lui Grafton, nu erau deloc bune.

— Mesajul vine direct de la generalul Stefanak, care întreabă ce progrese am făcut în privinţa artefactului. Întrebarea are la bază o situaţie de război foarte serioasă!

Grafton se opri şi Kaufman văzu cum i se mişcă mărul lui Adam în sus şi-n jos, deasupra gulerului uniformei.

— Un întreg sistem solar, continuă Grafton, adică sistemul Viridian, a fost distrus de radiaţii. Toate cele cinci planete, dintre care una plus luna ei colonizate de oameni, au fost puternic iradiate prin destabilizarea tuturor elementelor cu un număr atomic mai mare de cincizeci.

Cincizeci, nu şaptezeci şi cinci! Staniu, iod… în acel sistem solar nu mai rămăsese nicio urmă de viaţă. Şi nici nu va mai exista vreodată viaţă acolo.

Recitarea cifrelor părea să-l calmeze pe Grafton.

— Sistemul Viridian avea o populaţie în proporţie de 98% civilă şi doar un mic contingent militar. Nimeni nu s-a aşteptat ca inamicul să pătrundă atât de adânc în spaţiul nostru accesibil prin tuneluri. Un singur skiter al fallerilor, dotat cu scut modificator de fază, a reuşit să scape tuturor încercărilor de a-l opri şi a trecut prin trei tuneluri, dintre care ultimul ducea către Viridian. A traversat acel tunel şi a reapărut câteva secunde mai târziu. Între timp, din tunel începuse deja să se extindă o undă, cu viteza luminii.

Kaufman nu spuse nimic; gândea în cel mai alert ritm.

— Ce descrie raportul seamănă perfect cu cele petrecute în acest sistem. Sunt sigur că ţi-ai dat seama. Mai mult ca sigur, fallerii au avut un artefact mare, ca acela pe care doctorul Johnson a încercat să-l treacă prin acest tunel. Dar de ce a destabilizat mult mai multe elemente decât artefactul găsit de doctorul Johnson şi cum a reuşit inamicul să-l ducă prin tunel, până în sistemul Viridian?

— Domnule comandant, spuse Kaufman repede, v-am ţinut la curent cu toate testele doctorului Capelo şi cu rezultatele lor. Dar n-am menționat speculaţiile pure, până n-am avut o bază experimentală. Aseară, la petrecere, Tom Capelo spunea…

— Voiam să te întreb ceva în privinţa asta. Să recapitulăm ce ştim până acum despre artefact: setarea unu e o armă locală. Setarea doi: un scut local. Setarea trei: o armă locală cu rază de acţiune mai mare. Setarea cinci: un scut planetar. Dacă urmăm modelul, crezi că setarea şapte este o armă?

— Da. Cred că setarea şapte ar pârjoli o întreagă planetă, prin destabilizarea forţei tari.

— Iar setările unsprezece şi treisprezece?

— Dacă modelul se menţine, setarea unsprezece ar proteja un întreg sistem solar. Iar setarea treisprezece ar pârjoli un întreg sistem solar, aşa cum a făcut artefactul lui Syree Johnson cu sistemul în care ne aflăm. Cu excepţia Lumii.

— Ce-a spus doctorul Capelo? întrebă Grafton. Kaufman se adună.

— Sunt speculaţii netestate, domnule comandant, vă rog să reţineţi acest lucru.

Îi expuse lui Grafton ipotezele lui Capelo. Acesta replică pe un ton egal:

— Vrei să spui că ştiai despre speculaţiile făcute de strălucitul nostru savant, un savant care, m-ai asigurat, este sclipitor în chestiuni din astea, şi totuşi ceri ca Marbet Grant să-l vadă iar pe prizonier? Să-i furnizeze şi mai multe informaţii despre avantajul pe care l-ar putea oferi omenirii artefactul în acest război?

— Am făcut o greşeală! spuse Kaufman cu sinceritate. N-ar fi trebuit să cer arestarea doamnei Grant. Exact lucrurile pe care mi le-aţi relatat despre sistemul Viridian mă fac să afirm că Marbet trebuie să-şi reia cercetările cu fallerul. Trebuie să ştim exact ce fel de arme au!

— Dar nu spunându-le lor ce arme avem noi!

— Fallerul e prizonier, pentru numele lui Dumnezeu! Cui o să transmită informaţiile?! zise Kaufman exasperat, şi-n aceeaşi clipă îşi dădu seama că a pierdut.

— Domnule colonel, spuse Grafton, dă-mi voie să-ţi amintesc că ştiu exact în ce constă situaţia militară a prizonierului de război. E de datoria mea să le cunosc! De asemenea, îmi dau seama că acesta nu este un interogatoriu obişnuit. Nu există nicio modalitate de a controla ce-i spune doamna Grant prizonierului, nici ce-i răspunde el, pentru că nimeni, cu excepţia ei, nu poate interpreta aşa-zisul „limbaj corporal” pe care ea susţine că-l descifrează. Mi s-a spus că serul adevărului este incompatibil cu biologia prizonierului şi s-ar putea chiar să-l ucidă. În sfârşit, sunt conştient – spre deosebire de dumneata, după toate aparenţele – că regulamentele marinei sunt făcute tocmai pentru a rezolva asemenea situaţii neobişnuite şi ambigue. Ele…

Uşa zbură din ţâţâni şi Tom Capelo dădu buzna în cameră. Kaufman se aşeză repede între el şi Grafton. Capelo părea scos din minţi: cu ochii holbaţi, nebărbierit, cu părul lung şi nepieptănat încadrându-i faţa trase de nesomn. Avea salivă la colţurile gurii. Kaufman îşi dădu seama că-n faţa lui stă un om care şi-a pierdut controlul şi orice urmă de raţiune.

— Amândoi sunteţi aici! Bravo! Acum, nemernicilor, spuneţi-mi ce mama dracu’ caută un faller la bordul navei unde sunt copiii mei!

— Ai depăşit măsura, domnule! se răsti Grafton. Simultan, Kaufman spuse:

— Tom…

— Nu mă lua pe mine cu Tom! Voi doi, jigodiilor, aveţi habar ce mi-a făcut mie duşmanul?! Copiilor mei?! Aţi adus un ticălos dintr-ăla aici, fără să-mi spuneţi măcar! Sudie… coşmaruri… nicăieri în siguranţă…

Se răsuci spre Kaufman, care stătea mai aproape el decât Grafton.

Kaufman intui ce urmează, aşa că pară lovitura fără probleme, întrebându-se ce Dumnezeu să facă mai departe. Era mult mai puternic decât Capelo, şi-n plus era antrenat să lupte, pe când fizicianul, nu. I-ar fi fost uşor să-l doboare. Dar nu asta conta.

— Tom, ascultă…

Capelo încercă iar să-l lovească; pară cu uşurinţă. Grafton îi chemase, fireşte, pe cei de la securitate; înainte ca Tom să încerce o a treia lovitură, doi poliţişti militari veniră în fugă şi-l înșfăcară. Se luptă cu ei, fără pic de metodă, dar cu o încăpăţânare surprinzătoare, dând din picioare, zgâriind, ţipând incoerent, până când unul dintre militari, exasperat, se folosi de arma cu spumă. Capelo căzu pe punte, înfăşurat de la umeri în jos în fâşii lipicioase, care nu puteau fi rupte, doar dizolvate. Capul îi rămăsese liber; continuă să strige toate cuvintele murdare pe care Kaufman le auzise doar de la militarii din trupele de comando foarte experimentaţi.

Grafton îl privi pe Capelo cu dezgust, apoi se uită la Kaufman.

— Fizicianul tău strălucit! Care crezi că ar trebui să-mi determine deciziile militare!

Se întoarse spre poliţiştii militari:

— Carcera e ocupată. Încuiaţi-l în camera lui! Kaufman deschise gura, apoi o închise. Nu spuse nimic. Ştia că tocmai cu această lipsă de reacţie îşi pecetluise soarta, dar şi pe a celorlalţi.

DOUĂZECI ŞI PATRU

DRUMUL CĂTRE GOFKIT SHAMLOE

Drumul pe care plecară din Gofkit Jemloe era suficient de lat ca să încapă trei biciclete. Enli ar fi preferat să meargă în frunte, mai repede decât putea Ann Pek Sikorski, dar se abţinu. Pe de o parte fiindcă ar fi fost un semn de proastă creştere, pe de altă parte, se temea. Ştia că e mai sigur să meargă alături de Pek Gruber. Enli îşi dorea maximum de siguranţă. Voia să ajungă în Gofkit Jemloe, la Ano şi la copii, cu cât mai puţine incidente. Pek Gruber, care pedala, deşi bicicleta lui putea merge singură, avea probabil un *pistol*. Şi probabil şi alte lucruri, pe care Enli nu ştia cum să le numească, pe care nu putea nici măcar să şi le imagineze. Tovărăşia lui Pek Gruber o bucura.

Durerea de cap din vremea realităţii împărtăşite era mai uşor de suportat decât suferinţa vie de acum, a realităţii neîmpărtăşite. Enli, la fel ca majoritatea semenilor ei, ar fi renunţat într-o clipă la noua viaţă, în schimbul revenirii la cea veche. Dar nu toţi gândeau la fel. În Gofkit Jemloe, chiar şi în gospodăria lui Pek Voratur, erau unii cărora părea să le placă această realitate nouă, neîmpărtăşită. Unora le plăcea să ia de la ceilalţi ori să mintă fără să-i doară capul. Altora părea să le placă să aibă gânduri numai ale lor, diferite de ale celorlalţi. Ca Essa.

Fata pedala în spatele trioului format din Enli, Ann şi Dieter Gruber. Enli o auzea fredonând încetişor un cântec dulce despre flori. Cânta singură, fără ca vreunul dintre ceilalţi trei să i se alăture şi fără s-o doară capul din cauza asta. Şi zâmbea.

Poate pentru că Essa era foarte tânără? Oare cei tineri se vor simţi mai bine în această lume nouă, înspăimântătoare? În cazul ăsta, poate copiilor lui Ano – gălăgioasa Obora, bebeluşul Usi şi Fentil cel iute şi serios – le va fi mai uşor să trăiască fără realitatea împărtăşită. Enli spera că da. Îşi dorea un singur lucru: să-şi ştie familia în siguranţă, să fie din nou cu Ano. Voia să ajungă acasă.

Cei patru pedalau de-a lungul drumului însorit şi pustiu, ce şerpuia printre flori minunat de frumoase. Vekiribe de un galben strălucitor, covoare de mittibe vesel colorate, mănunchiuri de trifalitibe, ca nişte norişori dantelaţi. În afară de Enli, nimeni nu părea să vadă florile, nici măcar Essa. Oare şi asta se va schimba? Lumea va rămâne fără grădini? „Nu, nu cred. Florile-s prea importante! Ni le-a dăruit Prima Floare. Ele sunt frumuseţea, sunt dragostea."

Când a venit pentru prima oară în Gofkit Jemloe, Calin i-a dăruit o vekiribă.

Pek Sikorski rupse tăcerea. Fiind cea mai puţin obişnuită să meargă cu bicicleta şi cea mai fragilă, gâfâia niţel când i se adresă în terrană lui Pek Gruber:

— Ştii, Dieter, trecutul Terrei numără mii de civilizaţii distruse, dar toate au pierit cu vremea. Probabil că acum se întâmplă pentru prima oară ca o civilizaţie să fie distrusă într-o singură zi!

Pek Gruber se mulţumi să aprobe monosilabic. Fusese foarte tăcut de când Enli îl condusese în camera ocupată de Pek Sikorski în gospodăria Voratur. De când văzuse cum arăta Lumea fără realitate împărtăşită. Pek Gruber tăcut: iată încă un lucru complet nou!

Spre seară, trecură pe lângă un şopron aşezat convenabil între drum şi câmpurile de dincolo de el. Toţi locuitorii Lumii trăiau în sate şi mergeau pe jos la câmp; în şoproane se găseau doar căruţe, pluguri, seminţe şi uneltele necesare pentru a o ajuta pe Prima Floare să facă solul fertil să dea roade. Dar acel şopron părea că adăposteşte oameni. Căruţa stătea afară, iar lângă uşă se vedea o vatră improvizată, al cărei foc ardea sub un vas din fier.

— Opriţi-vă, acolo sunt oameni! spuse Pek Sikorski. Pek Gruber replică în terrană:

— Ar trebui să mergem mai departe, *mein Schatz*. Nu uita că după ce-o ducem pe Enli în satul ei, trebuie să ajungem în capitală!

— Nu! Misiunea noastră este să le explicăm oamenilor ce se petrece. Aceştia sunt oameni!

Trăsăturile lui Pek Sikorski, acoperite de sudoare, căpătară un aer încăpăţânat pe care Enli îl mai văzuse. Cei dinăuntru nu vor înţelege, pentru că nu mai văzuseră niciodată un terran.

— Bine, spuse resemnat Pek Gruber. Aşezaţi-vă în formaţie!

La insistenţele lui, exersaseră modul în care vor aborda străinii. Primul mergea Pek Gruber; el ţinea *armele*. Urma Pek Sikorski, înzestrată şi ea cu ceva ce Enli nu înţelegea la ce foloseşte. Enli şi Essa rămaseră în urmă, cu bicicletele.

— Ce crezi că se va întâmpla? şopti Essa, ca şi cum zgomotul sau orice altceva ar fi putut să-i tulbure şi mai mult pe cei din şopron.

— Nu ştiu, răspunse Enli. Nu mai cânta, Essa!

— Bine.

În spatele şopronului se întindeau câmpuri de zeli nerecoltate. Fructele de zeli ar fi trebuit să fie deja culese. Enli adulmecă aerul: da, recolta începea să putrezească. Se ridică pe vârfurile picioarelor şi-şi lungi gâtul ca să vadă ce era în ceaunul de gătit. Numai terci de zeli.

Pek Gruber strigă, cu accentul lui puternic, ciudatul salut de întâmpinare:

— O, prieteni, ne aducem pentru prima dată florile în gospodăria voastră!

Niciun răspuns.

— O, prieteni, fie ca florile voastre să parfumeze aerul!

— Pleacă! se auzi o voce ascuţită şi speriată.

Era îngrozitor să-i spui aşa ceva unui străin! Pek Sikorski se duse până la uşă.

— O, prieteni, cerem apă, în numele petalelor Primei Flori!

Nimeni nu putea să refuze un călător însetat. Nimeni nu făcuse aşa ceva vreodată; un asemenea gest era suficient ca să trezească bănuiala că eşti ireal. Enli ştia ce luptă se dă în sufletele celor ascunşi dincolo de uşa şopronului. Pe de o parte, riscul de a fi atacaţi de străini (ceva de neimaginat cu câteva zile în urmă); pe de altă parte, riscul de a deveni ireali fiindcă nu împărtăşeau realitatea (dar acum nu mai exista realitate împărtăşită). Aerul dulce al serii îi stârnea suferinţă.

Pek Sikorski repetă:

— O, prieteni, cerem apă, în numele petalelor Primei Flori!

Niciun răspuns. Apoi, încet, uşa se deschise.

Era un băiat care părea să mai aibă un an până la ceremonia de confirmare a maturităţii; avea cutele craniene încreţite şi noua blană de adult zbârlită. Văzându-i pe terrani, trase aer în piept şi închise uşa brusc, apoi o deschise din nou, îngrozit, dar fără să se poată abţine. Enli ieşi în faţă.

— Nu te speria, băiete! Ei sunt terrani, nu monştri şi nu vor face rău nimănui. Iar eu sunt Enli Pek Brimmidin, din Gofkit Jemloe.

Băiatul nu păru cu nimic mai liniştit. Le întinse o găleată cu apă prin uşa întredeschisă şi încercă s-o închidă la loc. Pek Gruber îşi puse piciorul uriaş în prag.

— Trebuie să-ţi vorbim, spuse cu blândeţe Pek Sikorski. Aducem veşti despre schimbarea realităţii şi despre Prima Floare.

— Prima Floare? se auzi o altă voce din spatele uşii. Deschide uşa, Serlit!

O femeie bătrână ieşi anevoie, sprijinită într-un toiag din lemn de dob. Deşi n-o mai văzuse niciodată, Enli avu un sentiment de uşurare când îşi dădu seama cine trebuie să fie. O mamă de bunică, venerată în orice sat şi-n orice gospodărie îndeajuns de norocoasă încât să aibă o bunică atât de bătrână. Încărcate cu ani, purtând mireasma experienţei de viaţă, mamele de bunici fuseseră lăsate să trăiască pe Lume mai mult decât le era sorocul, pentru a-i călăuzi pe oameni către Prima Floare. Cele mai multe se dovedeau la fel de tari ca toiegele lor şi limpezi la minte cum numai cei pregătiţi să-şi întâlnească strămoşii puteau fi. Bătrâna îi măsură cu privirea fără teamă: întâi pe terrani, apoi pe Enli şi-n cele din urmă pe Essa, care abandonase bicicletele şi se apropiase tiptil.

— Eu sunt Adra Pek Harrilin. Cine sunteţi voi şi ce aveţi de spus despre Prima Floare?

Pek Sikorski răspunse:

— Noi suntem Enli Pek Brimmidin, Ann Pek Sikorski şi Dieter Pek Gruber. Am putea să…

— Şi ea? spuse bătrâna, arătând cu toiagul spre Essa.

Pek Sikorski se întoarse, o văzu pe Essa lângă ea, se încruntă şi răspunse:

— Ea e Essa Pek Criltifor. Fie ca florile tale să parfumeze aerul!

— Fie ca grădina ta să fie veşnic înflorită! răspunse Adra Pek Harrilin. Ce e cu Prima Floare?

— Realitatea împărtăşită a dispărut. Asta ştiţi. Noi am venit să vă spunem de ce, ca să nu vă fie frică. Realitatea împărtăşită care parfuma aerul venea de la o piatră, o piatră vie. Noi, terranii, am văzut această piatră din barca noastră zburătoare. Se afla în munţii Neury. Am văzut cum piatra vie a murit, aşa cum mor toate fiinţele. Fiindcă acel dar al Primei Flori nu mai este, trebuie să sădim cu toţii noi moduri de a fi buni unii cu alţii, în lipsa realităţii împărtăşite. Asta este dorinţa Primei Flori!

Mama de bunică o studie pe Pek Sikorski.

— De unde ştii ce vrea Prima Floare? Ţi-a spus ea?

— Nu, zise Pek Sikorski, luată prin surprindere.

„Se vede treaba că discursul pe care Pek Sikorski l-a repetat atât de bine are şi lipsuri”, îşi spuse Enli.

— Dacă Prima Floare nu ţi-a vorbit, atunci nu ştii ce doreşte. Zici că ai văzut piatra vie murind. De unde ştii când o piatră e moartă? Are petale care să se ofilească? Sau i se opreşte respiraţia?

— Nu…

— Spui că, dacă aflăm despre moartea pietrei, ne vom teme mai puţin. De ce ne-ar face cunoaşterea motivului pentru care s-a oprit realitatea împărtăşită să ne temem mai puţin?

Pek Sikorski tăcea, năucită. Enli văzu că Pek Gruber zâmbea larg. Mama de bunică îl privi pătrunzător; apoi, brusc, deschise larg uşa şi-i pofti înăuntru:

— Intraţi să beţi nişte apă!

Înăuntru văzură o bicicletă scumpă şi foarte rapidă, rezemată de perete, şi trei saltele înghesuite pe podea. Pe una dintre ele stătea o femeie care alăpta un prunc. Farfurii pe jumătate pline cu terci de zeli stăteau lângă o grămadă de fructe proaspăt culese de pe câmp, alături de nişte cari şi de un vas cu dul tocat.

— Nepoata mea, Ivi Pek Harrilin. Fiul nepoatei mele, Serlit Pek Harrilin.

Bătrâna nu le spuse numele pruncului, fireşte, fiindcă acesta nu era încă real.

„Şi nici nu va fi vreodată, îşi spuse Enli. Sau e mai real decât oricare dintre noi, născut, spre deosebire de noi, în această realitate nouă şi stranie.”

Strănepoata, speriată, murmură salutări florale, cărora Pek Sikorski le răspunse cu vocea ei blândă. Serlit le dădu apă. Enli bău, plină de recunoştinţă.

— Acum locuim aici, spuse mama de bunică, pentru că în satul nostru nu e nimic de mâncare. Nimeni nu vrea să iasă din casă şi să culeagă recoltele. Proşti!

Îşi supse gânditoare partea interioară a obrazului, apoi continuă:

— Ei sunt prea speriaţi şi satul nostru e foarte mic! Dar familia mea a venit aici, lângă recolte, pentru a-i încuraja să-şi vină în fire. Până acum n-am obţinut niciun rezultat. Dar Serlit culege fructele noastre de zelit şi împrumută cari şi dul de pe câmpurile celorlalţi, aşa că avem ce mânca. Poate că vor veni curând şi ceilalţi.

„*Împrumută*, se gândi Enli. Nu *fură*.” Bătrâna acceptase schimbarea de realitate fără să-şi piardă corectitudinea. Enli se simţi uşor încurajată.

— Noi le spunem oamenilor ce s-a întâmplat, ca să nu fie înfricoşaţi, zise Pek Sikorski. Călătorim spre capitală ca să căutăm…

— Bine, bine, spuse Pek Harrilin. Acum vreau să împărtăşiţi cu mine adevărata realitate despre cele petrecute. Tu, Pek Brimmidin! Tu să împărtăşeşti realitatea cu mine.

Aşteptă, sprijinită în toiag, cu ochii negri şi strălucitori pe chipul bătrân, brăzdat de riduri. Obrajii lui Pek Sikorski se înroşiră. Enli ştia că feţele terranilor se înroşeau câteodată, dar tot nu aflase de ce. Pek Gruber zâmbea iarăşi.

— Spusele lui Pek Sikorski sunt în mare parte realitate împărtăşită.

În urmă cu zecezile ar fi fost de neconceput să rostească aşa ceva!

— Realitatea împărtăşită a dispărut. Ea parfuma aerul din munţii Neury, dintr-un obiect manufacturat, nu dintr-o piatră vie.

Obiectul manufacturat nu mai este, aşa că noi trebuie să sădim alte feluri de a fi buni unii cu alţii, în lipsa realităţii împărtăşite.

— A dispărut? întrebă Pek Harrilin. Unde?

— S-a ridicat sus, pe cer, departe de Lume. Ochii negri ai bătrânei erau pătrunzători.

— Ai împărtăşit această realitate? Ai văzut obiectul manufacturat ridicându-se?

— Nu l-am văzut plecând, spuse Enli, dar împărtăşesc realitatea că s-a ridicat sus, pe cer. Da.

— Avea aripi?

— Nu. Avea… un fel de a zbura fără aripi. La fel ca barca zburătoare a terranilor.

Mama de bunică o cântări pe Enli cu atenţie.

— Da, împărtăşeşti realitatea, spuse ea în cele din urmă. Bine… obiectul manufacturat care parfuma aerul cu realitate împărtăşită nu mai e. Va trebui să alcătuim o nouă realitate!

Dar dintr-o dată, enormitatea situaţiei depăşi până şi tăria sufletului ei greu încercat. Cutele craniene i se încreţiră, iar bastonul îi alunecă pe podea. Pek Gruber o prinse în braţe înainte să cadă de-a binelea.

— Da, da, n-am păţit nimic, şopti ea cu răsuflarea întretăiată. Mulţumesc! Sunt doar foarte bătrână şi curând o să mă alătur strămoşilor mei, lăudată fie Prima Floare!

Pek Gruber o aşeză uşor pe saltea. Ea se rezemă de peretele şopronului.

— Pek Sikorski, faci un lucru bun! Dar trebuie să le împărtăşeşti oamenilor realitatea, adevărata realitate. Trebuie să le spui ce-a împărtăşit cu mine Pek Brimmidin!

Faţa lui Pek Sikorski era colorată în acelaşi roşu terran ciudat.

— Aşa voi face! Călătorim spre capitală în căutarea unui semnalizator cu oglinzi, pentru ca toţi locuitorii Lumii să împărtăşească realitatea.

În şopron se aşternu tăcerea. Lui Enli i se păru că bătrâna evită intenţionat să-şi privească nepoata. Femeia luă de la sân copilul, acum sătul şi somnoros, îl aşeză pe saltea, apoi îşi aranjă tunica şi se ridică în picioare.

— Eu sunt semnalizatoare cu oglinzi!

Vocea îi tremura; era mult mai înspăimântată decât bunica ei. „Da, îşi spuse Enli, ea are mai mult de pierdut. Dar e curajoasă!”

— Merg cu voi în capitală.

— O să dormiţi aici peste noapte, spuse mama de bunică. Toţi! Mâine, Ivi merge cu voi la Rafkit Seloe. Serlit rămâne aici. Tu, fetiţo, care-ţi tot faci ocheade cu Serlit, rămâi şi tu cu mine?

Essa izbucni în râs.

— Nu, mamă de bunică! Eu merg cu Pek Sikorski. Ea m-a luat o dată în barca zburătoare!

— Ah, spuse bătrâna, închizând ochii. Sunt foarte bătrână. M-aţi obosit. Lăsaţi-mă să dorm!

Ivi Pek Harrilin le făcu semn să iasă. Lângă vatra cu jăratic îi întrebă, cu voce tot tremurătoare:

— Mâncaţi? Avem terci de zeli şi-aş putea să zdrobesc nişte cari, să coc turtă.

— Avem hrană pe biciclete, spuse Pek Sikorski. O împărţim cu voi.

Au mâncat afară, stând direct pe pământ: patru localnici şi doi terrani. Cerul se întunecă, iar florile care înfloresc noaptea îşi desfăcură petalele, parfumând aerul. Dacă nu se uita la terrani şi la şopron, dacă se uita peste câmp, Enli putea să-şi imagineze că e acasă, în Gofkit Shamloe. Cu Ano, cu copiii, cu oamenii cu care crescuse. Cu Calin. Aproape şi-ar putea spune că nimic nu s-a schimbat.

De lângă ea se auzi vocea limpede a Essiei, întrebându-l pe Serlit:

— Vrei să mergi cu mine la plimbare?

— Da.

— Nu! spuse mama lui. Stai aici. Totul se schimbase.

***

Enli privi cum Pek Sikorski şi Pek Gruber se afundau pe întuneric în câmpul cu zeli, călăuziţi de torţa lui Pek Gruber. Ştia ce fac, pentru că făceau acelaşi lucru în fiecare seară. Pek Sikorski vorbea mult în Comlink, descriind tot ce vedea că se întâmplă pe Lume. Cuvintele, îi explicase ea lui Enli, ajungeau la barca mare din metal, care zbura departe, în văzduh. În fiecare seară dura mai mult pentru ca vorbele să ajungă la barca zburătoare, fiindcă trebuiau s-o prindă din urmă, iar aceasta se

depărta cât de repede putea. Pentru Pek Sikorski părea foarte important să trimită cuvintele în urma bărcii zburătoare, deşi Enli nu înţelegea de ce.

— Pek Kaufman îţi răspunde? întrebase ea.

— Da, a replicat cu amărăciune Pek Sikorski, dar nu-mi spune nimic din ce-aş vrea s-aud!

Enli n-a mai pus alte întrebări. Realitatea terranilor era şi mai ciudată decât cea care venise peste Lume. Pek Sikorski acceptase să împărtăşească realitatea adevărată în mesajele transmise de semnalizatori, dar Enli ştia că e parţială. Pek Sikorski nu spusese ceva: că obiectul manufacturat s-a ridicat la cer pentru că l-au luat terranii. Enli nu i-a dezvăluit nici ea această parte de realitate bătrânei. Era o minciună dacă împărtăşeai realitatea, dar nu în întregime?

Stătea şi se gândea la aceste lucruri, lungită pe banca din lemn negeluit aflată lângă şopron. Înăuntru, mama de bunică, Ivi Pek Harrilin şi pruncul dormeau duşi. Essa şi Serlit vorbeau încet; Enli îi auzea murmurând prin peretele şopronului. Probabil că se ţineau de mână.

Calin…

Se întristă gândindu-se la el, la realitatea neîmpărtăşită, la ce-ar fi putut să li se întâmple lui Ano şi copiilor şi nu-i simţi pe oameni apropiindu-se decât atunci când tăbărâră pe ea.

— Loveşte-o! strigă femeia, beată de prea mult pel.

Enli simţi mirosul de pel al unuia dintre bărbaţi chiar în clipa în care acesta ridică parul. Dădu să se ridice, aşa că lovitura o nimeri în piept, nu în cap. Durerea era incredibilă. Enli căzu pe banca din lemn, incapabilă să mai respire. Îşi juli braţul, dar aproape că nu simţi, din cauza durerii cumplite care-i ardea pieptul.

Îşi aduse aminte: Essa! Serlit! Ivi şi copilaşul!

— Hai înăuntru! zbieră strident aceeaşi voce de femeie. Două trupuri mari păşiră peste Enli şi dărâmară uşa.

Cineva ţipă. Ceva greu se izbi de peretele de lângă Enli. Tot nu putea respira; încercă şi auzi cum îi iese din piept un şuierat gros: uuuu. Copilaşul începu să plângă.

— Nu-i nimic aici, decât încă o bicicletă! mârâi o voce de bărbat. Una bună.

— Atunci ia-o! strigă femeia beată şi începu să râdă, un râs piţigăiat şi oribil.

— Tu, ai tu curajul ăsta, nu eşti decât un băiat…

Încă o izbitură în perete, care-o făcu să se simtă şi mai rău.

Reuşi să tragă aer în piept. Încercă să se ridice, proptindu-se în mâini. „Essa, trebuie s-o ajut pe Essa, pe Serlit, copilaşul…” Izbuti să se ridice de un lat de palmă de la pământ. Cineva trecu peste ea cu bicicleta.

— *Lieber Gott*!

Bicicleta căzu cu zgomot peste Enli, apoi se auziră alte trei izbituri. Femeia beată începu să urle incoerent. Enli simţi cum braţele puternice ale lui Pek Gruber o ridică în picioare.

— Enli! Ai păţit ceva?

N-avea destul aer ca să vorbească. Pek Sikorski trecu în fugă pe lângă ea şi intră în colibă. Pek Gruber o întinse pe Enli pe bancă şi se repezi după perechea lui. Totul se întunecă, dar numai pentru o clipă. Îi auzi pe ceilalţi mişcându-se în şopron – câţi oare, o, Primă Floare, câţi? – şi, peste toate, plânsul ascuţit, înspăimântat al copilului lui Ivi.

Enli încercă să se ridice. Essa ieşi în fugă din şopron, frecându-şi umărul, dar se opri brusc şi privi în jos, aşa că Enli se uită şi ea.

Văzu în lumina lunii trei localnici întinşi pe pământ, fiecare înfăşurat de la umeri până la genunchi în noroi rozaliu. Nu, nu era noroi, ci o substanţă groasă şi lipicioasă, ca răşina din lemnul de dob. Se zvârcoleau pe pământ ca nişte sugari neajutoraţi. Cei doi bărbaţi păreau îngroziţi, cu cutele craniene încreţite grozav. Femeia nu mai ţipa, ci zăcea complet nemişcată.

— E moartă? şopti Essa. Ce-i asta?

— Nu ştiu, hârâi Enli.

Încă o ardea pieptul, dar putea să respire din nou. Avea braţul jupuit în locul în care se izbise de bancă. Răşina roz era probabil una dintre armele lui Pek Gruber.

Pek Gruber şi Pek Sikorski ieşiră din şopron, sprijinindu-i pe Serlit şi pe Ivi. Femeia, cu copilaşul plângând în braţe, părea să fie nevătămată. Tunica lui Serlit era ruptă pe umăr şi braţul îi atârna. O vânătaie mare îi acoperea jumătate din faţă.

— Ai braţul rupt! spuse Pek Sikorski.

Alergă la bicicletă să-şi ia sacul cu leacuri. Essa uită de străinii înfăşuraţi în răşină roz şi începu să se agite în jurul lui Serlit.

— Ce… ce-au făcut terranii? o întrebă Ivi pe Enli.

— Nu ştiu!

Îi venea tot mai uşor să vorbească. Reluă:

— Teranii au multe unelte. Pek Gruber… i-a legat.

— I-a legat? Cu ce?

— Nu ştiu.

Pek Sikorski se întoarse şi Ivi îi puse Essiei copilaşul în braţe, ca să poată avea grijă de fiul ei. Essa păru surprinsă, dar luă ghemotocul urlător. Învăţase undeva cum să aibă grijă de copii; începu să se plimbe în sus şi-n jos, bătând uşurel sugarul pe spate.

Brusc, Enli simţi cum înăuntrul ei totul se-ntoarce pe dos. Se duse, şchiopătând, în spatele şopronului şi-şi deşertă stomacul. Sprijinită de peretele din lemn, respiră adânc aerul rece al nopţii, până i se linişti pântecele. Când se întoarse, văzu că Pek Gruber îi scosese târâş pe cei trei oameni înfricoşaţi, legaţi în răşină roz, din cercul de lumină al torţei.

Pek Sikorski, care-l dădea pe Serlit cu alifie de leac, ridică privirea şi-l întrebă tăios pe Pek Gruber:

— I-ai…?

— Nu, nu, spuse el în terrană. O să-i las înfăşuraţi în spumă toată noaptea. N-au decât să se gândească la ce-au făcut şi să se-ntrebe ce-am de gând să le fac eu!

Pek Sikorski aprobă din cap şi se întoarse la Serlit. Copilaşul nu mai plângea.

— Ann, spuse Pek Gruber. Nu… Pek Harrilin, Serlit…

— Ce? întrebă Ivi. Ce este?

— În şopron, rosti Pek Gruber găsindu-şi cu greu cuvintele în limba Lumii. Îmi pare rău! Bunica ta… a murit.

— A plecat să se alăture strămoşilor?

— Da. Cei trei nu i-au făcut niciun rău. Trupul e aproape rece. Cred c-a murit în somn.

— A plecat să se alăture strămoşilor noştri! exclamă Ivi, cu atât de multă bucurie în glas şi pe chip, încât Enli de-abia o recunoscu.

***

Dimineaţa următoare avu loc incinerarea de adio. Nu găsiră preot, dar Essa, Ivi, chiar şi Serlit, în ciuda braţului rupt, s-au sculat în zori, să adune lemn tare şi grămezi de flori care să ardă o dată cu trupul. Pek Gruber puse peste foc ceva din rucsacul său şi flăcările deveniră foarte fierbinţi, consumând trupul mai repede. Au dansat cu toţii şi-au cântat cântece despre flori. Ivi strălucea, radioasă: iubita ei bunică se dusese, în sfârşit, să-şi întâlnească strămoşii, iar acum era fericită şi-n deplină siguranţă.

Pe urmă, osteniţi după căratul buştenilor şi după dans, se aşezară în faţa şopronului şi mâncară terci de zeli. Ivi, privind ţintă în farfurie, o întrebă pe Pek Sikorski, care i se părea mai puţin ciudată decât Pek Gruber:

— De ce?

— De ce, ce, Pek Harrilin? întrebă Pek Sikorski cu vocea ei blândă.

— De ce au venit oamenii aceia să ne rănească… Pek Gruber, ce le-ai făcut?! Am uitat cu totul de ei!

— Au plecat, spuse Pek Gruber. Le-am dat drumul din… frânghiile roz şi i-am pus pe fugă.

Cuvintele erau ciudate – oare din cauză că Pek Gruber nu vorbea bine limba, sau încerca şi el să împărtăşească doar o parte din realitate? Enli nu întrebă, iar Ivi părea să nu bage de seamă.

— De ce, ce, Pek Harrilin? repetă Pek Sikorski.

— De ce au venit oamenii aceia să ne facă rău?

— Pentru că erau beţi, mamă, spuse Serlit.

— Nu, se auzi Enli vorbind. Nu pentru că erau beţi!

Toată lumea se uită la ea. Enli îşi dădu seama că se gândea la asta de multă vreme.

— Au venit să facă rău şi să fure pentru că acum pot! Fără realitatea împărtăşită, *pot*. Aşa cum Essiei i-a plăcut să meargă cu barca zburătoare. Şi cum Pek Voratur a ţinut pentru sine un profit mai mare decât fusese înţelegerea. Aşa cum Serlit vrea să meargă cu Pek Sikorski, cu Pek Gruber şi cu Essa la Rafkit Seloe. Pentru că toate astea sunt posibile fără realitatea împărtăşită.

Oameni fac unele lucruri pentru că ele sunt acum posibile. Pentru că pot să le facă!

Pek Sikorski o privi cu tristeţe şi cu dragoste. Enli se simţi ciudat.

— Da, spuse încet Pek Sikorski.

Dar Ivi reţinuse alt lucru din spusele lui Enli.

— Serlit? Vrei să mergi la Rafkit Seloe cu… cu aceşti terrani?

— Da! spuse el timid, privind-o pe Essa.

— Dar voiam să vii cu mine până la cel mai apropiat semnalizator cu oglinzi!

— O să mă întorc, mamă. Dar vreau să merg. Sunt destul de mare, ştii că sunt!

Ivi se uită neputincioasă la Pek Sikorski. Buzele i se mişcară, se opriră, apoi se mişcară din nou.

— Cum… cum faci… când realitatea nu este împărtăşită, cum faci…

— În primul rând, înveţi! zise Pek Sikorski, din nou cu dragoste şi tristeţe. Înveţi, cu timpul. În mare măsură, e vorba de exerciţiu. O să înveţi!

Ivi îşi privi fiul şi lăsă capul în jos.

— Mamă?

— Poţi să te duci, răspunse ea cu voce foarte joasă. Lui Enli, cuvintele îi sunară ca o binecuvântare florală, de parcă Ivi nu mai era o simplă ţărancă, de parcă ar fi devenit, cine ştie cum, mare preoteasă a Primei Flori.

DOUĂZECI ŞI CINCI

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Zburătorul care-i informase pe McChesney şi pe Grafton despre masacrul din sistemul Viridian transmisese şi informaţii de rutină, inclusiv poşta. Cele mai multe dintre holoemisiunile de ştiri arătau imagini, luate din spaţiu, cu ce mai rămăsese din planeta colonizată şi din luna acesteia. Kaufman se uită la cele cu rezoluţie maximă şi simţi cum i se întoarce stomacul pe dos. Planeta avea o populaţie umană consistentă; fiind fertilă şi primitoare, la fel ca Lumea, oamenii petreceau mult timp în aer liber. Hologramele erau oribile.

Pe navă, membrii echipajului stăteau în grupuri mici şi vorbeau cu voce scăzută. Puţinii care aveau prieteni sau rude în sistemul Viridian primiseră liber de la ofiţerii lor. Capelanul anunţă că va ţine o slujbă comemorativă în capelă, dar se văzu nevoit să ţină câteva la rând, pentru că mulţi dintre cei care nu erau de serviciu voiau să participe. Kaufman ştia că în acea epocă pregnant laică, micuţa capelă era mai tot timpul goală, dar în acea zi se dovedi neîncăpătoare.

Nu putea face altceva decât să aştepte. Ştia ce se va întâmpla, dar nu şi cât de curând. Nu se putea duce la Marbet, nici la Grafton, nici la Capelo, decât cu riscul de a afecta rezultatul. „Poate că ăsta e un echivalent în viaţa oamenilor al principiului incertitudinii, descoperit de Heisenberg, îşi spuse fără urmă de umor. Orice încercare de a măsura rezultatul îi va schimba viteza sau direcţia.”

Lui Hal Albemarle şi lui Rosalind Singh le spuse doar că Tom a fost arestat pentru că a încercat să atace doi membri ai Poliţiei Militare. Albemarle zâmbi cu aerul unuia care ştie multe. Rosalind rămase serioasă.

— Lyle, avem nevoie de Tom ca să terminăm proiectul ăsta! Nimeni altcineva n-are nici cea mai vagă idee cum să modeleze matematic fenomenele.

— Nici Tom n-are! spuse Albemarle.

„Nu s-a putut abţine”, îşi zise Kaufman cu dispreţ, după care îl dădu uitării pe Albemarle – nu era important.

— Nu cred că va fi consemnat în cabină pentru multă vreme, îi spuse el lui Rosalind. La urma urmei, e civil. Altfel stau lucrurile când un soldat atacă un ofiţer. Când Grafton va constata că Tom s-a calmat şi nu mai pune în pericol ordinea şi disciplina de pe navă, nu va avea încotro, va trebui să-l elibereze!

— Dar va fi însoţit de poliţişti militari, nu-i aşa? întrebă Rosalind tulburată. Să nu poată sări la tine sau la comandantul Grafton. Ba chiar să nu încerce să intre la prizonierul faller!

— Da, probabil.

— Metoda de lucru a lui Tom… l-ai văzut, Lyle! N-are astâmpăr. Intră într-un fel de transă, parcă e pe altă lume şi nu poate sta locului. E contraproductiv să-l ţii închis sau să-l păzeşti tot timpul! Are nevoie să lucreze. *Noi toți* avem nevoie să lucreze!

— Ştiu, spuse Kaufman.

— Nu-mi place asta, Lyle!

— Nimănui nu-i place.

Ea încuviinţă cu un aer grav. Albemarle încercă să-şi ascundă bucuria. Kaufman îi lăsă pe amândoi şi se duse în cabina lui.

Ca să aştepte.

***

Îşi pierduse controlul! Era numai vina lui. Furia oarbă pusese stăpânire pe el şi-şi pierduse controlul. N-avea nicio scuză.

Zăcând neajutorat pe pat, înfăşurat de la umeri până la glezne în spumă imobilizatoare, Capelo îşi blestema nesăbuinţa. Furia oarbă apăruse după moartea lui Karen – în perioada aceea îl apuca o dată la câteva săptămâni. După ce se consuma accesul, nu-şi mai amintea nimic din ce făcuse, dar vedea rezultatele în jur. Mobilă sfărâmată. Un computer făcut praf. O dată îşi lovise verigheta cu pumnul, turtind-o complet.

Asta l-a speriat mai tare decât orice. După acel incident s-a străduit din toate puterile să ţină acea furie oarbă sub control şi când era singur, aşa cum făcea când se afla cu Sudie şi cu Amanda. Până în ziua aceea reuşise.

Unul dintre ticăloşii care-o uciseseră pe Karen era la bordul navei, viu!

Capelo se forţă să respire adânc şi regulat. Avu nevoie de zece minute ca să simtă că-şi poate controla din nou respiraţia. Apoi se concentră asupra minţii. Încă din facultate, modul lui preferat de a se relaxa consta în a lucra la ipoteza Riemann, acel fragment de matematică rămas nesoluţionat de trei secole. Examina diversele elemente, se juca extinzând rezultatele cunoscute, se lăsa absorbit de provocare. Un număr infinit cunoscut, definit prin X = 1/2… extins la infinitate non-numărabilă… cum? Lăsă ipoteza Riemann să-i maseze creierul, care, la rândul lui, îi masă corpul până când muşchii i se decontractară.

Trebuia să se destindă! Ştia că medicul va veni în scurt timp. Un militar strict, genul care-i plăcea lui Grafton: militar ca la carte, nu genul alunecos al lui Kaufman – militar de relaţii publice. Capelo nu ştia care-i mai rău. Dar ştia că medicul va autoriza dizolvarea spumei imobilizatoare doar atunci când organismul lui Capelo va pune în evidenţă parametri admisibili: gradul de umezeală a epidermei, temperatura, respiraţia, modelele impulsurilor neuronale, toate trebuiau să revină la normal.

Se mai gândi o vreme la o infinitate de zerouri.

***

Abia după opt ore şi după două consultaţii medicale separate, efectuate de medici diferiţi, băieţii din Poliţia Militară au pulverizat nanoenzime peste spuma imobilizatoare, care se dizolvă ca şi cum n-ar fi existat niciodată. Capelo se ridică în picioare şi-şi frecă braţele.

— S-ar putea să simţi o încetinire a circulaţiei sângelui, dar nu pentru multă vreme. Nimic grav! spuse doctorul.

— Înţeleg.

„Arată-te calm şi raţional. Întreg la minte!”

— Acum sunteţi liber să mergeţi unde vreţi, doctore Capelo, îl informă ofiţerul de marină care-l însoţea pe medic. Dar să ştiţi că sergentul Forrester vă va însoţi pretutindeni.

Sergentul Forrester, un poliţist militar cu statură uriaşă şi cu ochi vigilenţi, îl fixă cu privirea. „Muşchi augmentaţi, îşi zise Capelo. Şi deloc prost.”

— Înţeleg, spuse cu glas tare.

— Bine. Vă deconectăm computerul din cabină. Când aveţi nevoie de computer pentru munca dumneavoastră, vă rugăm să folosiţi aparatura pusă la dispoziţia echipei proiectului special, pe puntea de observaţie.

Sub supravegherea atentă a poliţistului militar! Capelo îşi imagina scena: Rosalind stingherită, Albemarle zâmbind cu subînţeles, tehnicienii cu mutre uimite.

— Înţeleg, repetă cu voce tare.

Parcă era un papagal idiot! *Tommy vrea biscuit*?

— Aveţi întrebări, doctore Capelo?

— Nu. Dar aş vrea să-mi văd copiii. Sunt în camera de alături.

— Desigur!

Medicul şi ofiţerul plecară, lăsând parcă în urmă un iz de verticalitate morală absolută. Capelo fu escortat până la uşă, unde Amanda şi Sudie se repeziră în braţele lui. Sergentul Forrester se aşeză în dreptul uşii. Jane Shaw se prefăcu, discretă, că poliţistul nu există.

— Ce fac fetele mele cele minunate?

— Eu mă simt perfect, mulţumită genelor moştenite de la tine! îi răspunse Amanda cu vechea lor glumă.

Doamne, ce repede creştea!…

— Jane mi-a zis că eşti bolnav, tati, spuse Sudie. Acum te simţi mai bine?

— Mult mai bine!

— Cine-i omul ăla?

— Un soldat. Mă observă ca să înveţe cum lucrez. Sudie acceptă explicaţia; era obişnuită cu studenţii de la masterat şi doctorat, care-l urmau pe tatăl ei pretutindeni. Se apropie şi-i şopti la ureche:

— N-am venit prin uşa secretă!

— Ştiu că n-aţi venit, răspunse el tot în şoaptă.

— N-am vrut să afle doctorul.

— Bine gândit!

— Şi nici n-am spus nimănui.

Nu voia ca micuţa să se gândească prea mult la uşă.

— Şi ce-aţi mai făcut voi două? V-aţi jucat de-a titirezii spaţiali?

— Suntem prea mari pentru jocul ăla, tati! protestă Amanda.

— Eu nu! răspunse Sudie. Eu sunt un titirez spaţial! Uită-te la holograma mea!

Îl duse, dansând, să vadă ce construise: un obiect aiurit, din cercuri violete şi verzulii. Amanda scoase cele mai recente teme de şcoală, să i le arate.

Capelo o privi pe Jane peste creştetul lui Sudie. Femeia zâmbi.

— Mult mai bine, Tom! Fără coşmaruri. Aproape un alt copil.

— Uite, tati! spuse Amanda plină de importanţă. Uită-te aici. Am învăţat algebră! Vezi, trebuie să rezolvi ca să-l afli pe x. Să-ţi arăt cum: faci aşa în partea asta de ecuaţie…

Capelo o ascultă pe Amanda predându-i algebră şi pe Sudie oferindu-i explicaţii despre construcţia ei colorată. Jane, care-l cunoştea de mult şi-i mai văzuse o dată furia oarbă, îl studia atent. Era o femeie deşteaptă. Capelo avu grijă să n-o privească în ochi.

***

După ce sergentul Forrester îl escortă înapoi în camera lui, Capelo aşteptă o jumătate de oră, apoi se târî sub masă şi întredeschise uşiţa secretă făcută pentru Sudie. Ascultă cum Jane termină lecţiile cu fetele, le adună lucrurile şi se pregăteşte să le ducă în grădina navei. Mergeau acolo în fiecare după-amiază, ca să le scoată din cameră. Pe o navă interstelară nu existau multe locuri unde să poţi duce doi copii.

— Tati arată groaznic! o auzi pe Amanda.

— Are un retrovirus, răspunse Jane. De aceea e în carantină.

— Ştiu, dar arăta groaznic şi înainte de virus! Capelo aşteptă încordat răspunsul lui Jane.

— Are multe pe cap, Amanda.

— Ştiu. Dar nu cred că de asta. Cred că îmbătrâneşte!

— Îmbătrâneşte?! exclamă Jane. Scumpo, tatăl tău are numai treizeci şi patru de ani!

— Cred că la treizeci şi patru eşti destul de bătrân. Capelo zâmbi fără să se poată abţine. Abia când zâmbetul îi întinse

dureros muşchii din jurul gurii îşi dădu seama că stătuse cu dinţii încleştaţi.

Sudie năvăli din baie, se ciondăni cu Amanda pe tema violetului, dacă e sau nu o culoare tâmpită, apoi plecară toate trei în grădină.

Capelo împinse placa metalică, îndepărtând astfel dulapul vechi, lipit de perete în camera fetelor. Ieşi de-a buşilea de partea cealaltă şi împinse dulapul la loc, fără să facă vreun zgomot.

Bineînţeles, computerul fetelor era conectat la biblioteca navei. În câteva minute, Capelo găsi ce-i trebuia. Înregistrările sistemului general de supraveghere erau prost protejate, până şi Amanda ar fi putut sparge parolele. Ceru programului de control să-i dea coordonatele lui Marbet Grant.

— Marbet Grant se află actualmente în carceră, spuse computerul.

În carceră? Pentru ce? Acolo era şi fallerul? Capelo nu îndrăzni să întrebe computerul unde era ţinut fallerul; informaţia era, fără îndoială, strict secretă şi ar fi declanşat alarma – care n-ar fi fost uşor de dezactivat. Ceru în schimb ceru o hartă a navei. Computerul se conformă. Capelo studie harta.

— Accesează fişierul de supraveghere pentru carceră. Fişierul nu conţinea nimic până cu două zile în urmă.

După toate aparenţele, nimeni nu fusese arestat înaintea lui Marbet. Grafton conducea nava cu o mână de fier.

Privi cum poliţistul o aduse pe Marbet în celulă. Carcera era compusă din două încăperi: o anticameră plină cu lăzi şi o celulă prevăzută cu pat, toaletă şi chiuvetă. Niciun computer. Controlul accesului în anticameră şi în celulă se făcea pe baza unor scanere de retină şi a unor încuietori electronice nonvocale. Capelo mări imaginea de mai multe ori, dar nu reuşi să vadă ce cod forma soldatul. Acesta se aşeză între tastatură şi videocamera de supraveghere, conform regulamentelor, fără îndoială. Capelo îi ceru computerului să treacă la prima vizită a lui Lyle Kaufman şi s-o vizualizeze.

Poliţistul militar se ridică în picioare şi salută când Kaufman intră în anticameră:

— Domnule colonel!

— Pe loc repaus, sergent! Mi-a autorizat comandantul Grafton vizitarea prizonierei?

— Da, domnule! Echipa proiectului special are autorizaţie să intre, domnule!

Kaufman intră în celulă. Marbet şedea pe marginea patului, îmbrăcată într-o salopetă verde, şi scria, folosind creion şi hârtie. Pe pat, lângă ea, se afla o tavă cu mâncare, neatinsă.

— Bună, Marbet!

— Bună, Lyle!

— Am venit să-ţi pun unele întrebări necesare despre activitatea ta.

— Mi se permite s-o duc mai departe?

— Asta nu s-a decis încă!

— Minţi! spuse ea. Uită-te la tine… minţi şi nu-ţi place.

— Aşa e, admise Kaufman, aşezându-se pe pat lângă ea. Nu-ţi poţi relua munca, n-ai voie să-l vezi pe prizonier şi vei rămâne în carceră până ajungem pe Marte. Dar între timp trebuie să-mi spui tot ce-ai aflat că ştie fallerul despre artefact. Ăsta e un interogatoriu oficial, dar şi o rugăminte, pentru bunul mers al proiectului.

Capelo opri înregistrarea, cu respiraţia tăiată. Fallerii aveau deja ceva care semăna cu artefactul! Aşa obţinuseră scuturile destabilizatoare de fază, acele copii ale setării doi! Aşadar, nu doar existenţa artefactelor, în general, dusese la arestarea lui Marbet, ci un anume artefact, cel găsit de oameni. Ea îi destăinuise duşmanului că oamenii au un artefact.

Chiar şi Capelo, cel mai antimilitar dintre bărbaţi, ştia că asta înseamnă trădare.

Reporni înregistrarea.

— Cooperezi? întrebă Kaufman.

— Bineînţeles! Niciodată nu m-am gândit la altceva decât la succesul proiectului.

— Eu te cred. Alţii, nu!

— Măcar acum eşti cinstit. N-am prea multe de spus. Da, fallerul a recunoscut imediat artefactul. A recunoscut şi holograma pe care i-am proiectat-o, ceea ce indică faptul că au descoperit cum să folosească destabilizatorul cu fascicul direcţionat, adică setarea unu. Până aici am ajuns. Plănuiam să

programez o hologramă care să demonstreze şi efectul sferic de undă al destabilizatorului, să văd dacă-l recunoaşte. Dar ai intervenit înainte să pot face asta.

Dumnezeule! îşi spuse Capelo fără pic de religiozitate.

— Ai văzut, în limbajul lui nonverbal sau în cel prin semne, ceva care să-ţi spună şi altceva decât că l-a recunoscut?

— Da. Era îngrijorat că ştim despre existenţa artefactului sau că-l avem. Foarte îngrijorat!

— Altceva?

— Nimic. N-am avut timp. O scurtă pauză. Ea zâmbi.

— Nu-ţi face probleme, Lyle! Şi tu mă atragi. Dacă lucrurile ar fi stat altfel...

— Altceva?

— Un singur lucru. Dar foarte important. Trebuie să-l convingi pe Grafton să mă lase să vorbesc din nou cu fallerul!

— Imposibil, Marbet! Nu se poate.

— Trebuie, Lyle! Fallerul era foarte îngrijorat că avem artefactul.

— Era de aşteptat, nu?

— Da. Dar după câte mi-am putut da seama, nu-l îngrijora numai descoperirea noului nostru avantaj strategic. Încerca să ascundă ceva, Lyle! Ceva important, ceva ce-ar trebui să ştim despre artefact.

— Poţi să-ţi dai seama ce?

— Habar n-am! Dar sunt sigură că nu mă înşel. Nu trebuia să mă arestezi atât de repede! Trebuia să mă asculţi mai întâi, să cântăreşti toate alternativele şi să iei o decizie în stilul tău atent. Dar în loc de asta, te-a luat valul, în parte pentru că sentimentele faţă de mine te copleşeau şi erai dezamăgit că am făcut ce-am făcut. Şi dacă e adevărat ceea ce spui despre Grafton, nu văd cum am putea să îndreptăm lucrurile.

Capelo rămase împietrit de uimire. Nu doar comunicare cu duşmanul, ci, mai mult decât atât, dezvăluiri despre viitoarele arme ale oamenilor! Dacă ar fi fost în locul lui Kaufman, l-ar fi ucis deja pe acest extraterestru, pur şi simplu pentru ceea ce aflase. Dar Kaufman nu era Capelo, nu gândea logic. Probabil că fallerul era încă viu, undeva, pe navă. Un faller, unul dintre

nemernicii care-o uciseseră pe Karen şi-i distruseseră lui viaţa! Viu, undeva, pe acea navă, unde se aflau şi copiii lui Karen!

Viu, dar nu pentru multă vreme.

Reluă un fragment din înregistrarea vizionată, ca să fie sigur că înţelesese bine: tânărul poliţist militar care-i spunea lui Kaufman *„Da, domnule! Echipa proiectului special are autorizaţie să intre, domnule!”.*

Mai bine decât sperase.

Uşa din capătul cabinei fetelor dădea spre un coridor de serviciu. Capelo o întredeschise şi verifică: pustiu. Se strecură pe coridor şi închise încet uşa în urma lui. Apoi îşi aranjă ţinuta, îşi îndreptă spinarea şi se strădui să arate ca un om preocupat de chestiuni serioase.

Ca să ajungă la carceră, care se afla la cel mai de jos nivel al navei, trebuia să coboare mai multe etaje şi să străbată coridoare lungi. N-avea nicio şansă să treacă neobservat. Trebuia să se bazeze pe faptul că echipajul nu ştia că a fost arestat, nici că trebuie să-l escorteze un poliţist militar. Capelo socoti că are destule şanse. Nu exista niciun motiv ca membrii echipajului să fie informaţi – doar cei din poliţia militară. Aceştia ştiau despre misiunea specială a lui Forrester. Dar poliţiştii militari nu fraternizau cu ofiţerii, nici cu soldaţii, din motive lesne de înţeles. Aveau cabine, cantină, săli de recreere şi structură de comandă separate.

Capelo parcurse cu pas vioi câteva coridoare despre care spera că sunt mai puţin frecventate. Trecu pe lângă câţiva soldaţi şi pe lângă trei ofiţeri. Soldaţii îl ignoră, iar ofiţerii îl salutară distant, dând din cap. Capelo le răspunse în acelaşi stil.

Apăsă pe soneria anticamerei şi poliţistul militar – altul decât cel din înregistrarea vizionată, dar tot foarte tânăr – deschise uşa.

— Sunt doctorul Thomas Capelo şi am venit s-o văd pe Marbet Grant. Sunt fizician în echipa specială a proiectului. Echipa are voie să intre.

— Da, domnule! Vă rog să treceţi în dreptul scanerului de retină, ca să confirmaţi că sunteţi într-adevăr doctorul Capelo.

Ezită. Probabil că scanările de verificare erau pur şi simplu stocate până când le accesa cineva. Pe de altă parte, se putea

ca scanerele să fie conectate la o listă cu persoane neautorizate, şi ca Grafton să-l fi trecut deja pe listă. Căută o cale să ocolească scanarea, n-o găsi, îşi calculă şansele şi se duse în faţa aparatului.

Acesta anunţă:

— Doctor Thomas Capelo, şeful echipei ştiinţifice, membru în echipa specială a proiectului.

— Vi s-a confirmat identitatea şi puteţi intra, domnule!

— Aşteaptă o clipă înainte să deschizi uşa, te rog! După cum ştii, doamna Grant a fost membră a echipei noastră. Aş vrea să-ţi pun câteva întrebări despre ea înainte s-o văd personal.

Capelo încercă să găsească un ton cât mai autoritar. Poate că tânărul soldat va crede că e medic.

— Întrebări, domnule?

— Da.

Îl întrebă ce face Marbet în celulă, ce şi cât mănâncă; cât şi când doarme; ce discută cu poliţistul aflat de pază. Se dovedi că nu discuta nimic – după toate aparenţele, era împotriva regulamentului. Soldatul răspunse răbdător la toate întrebările. Părea sincer, dar nu cine ştie ce deştept. Fără îmbunătăţiri genetice. În vreme ce inventa întrebări, Capelo se plimba încet, de colo-colo, prin mica anticameră. O ţinu tot aşa timp de zece minute, până când soldatul se obişnui cu faptul că el se mişca neîncetat. În cele din urmă spuse:

— Mulţumesc, acum aş vrea să intru!

Militarul se întoarse şi se aplecă peste tastatura de cod a celulei, interpunându-se între aceasta şi videocamera de supraveghere. Capelo se afla între el şi masă. Aşteptă până când uşa se deschise automat, apoi luă un cub de date greu – în armată, toate cele erau grele şi masive, pentru durabilitate – şi-l lovi zdravăn pe poliţist peste ceafa.

Atacul era cu totul diferit decât cel asupra lui Kaufman şi a lui Grafton. Nu-ţi trebuia mult antrenament ca să loveşti un om pe la spate cu un obiect contondent. Preţ de o nanosecundă îl năpădi ruşinea – bine că nu-l vedea Amanda! –, dar şi-o reprimă imediat. N-avea de gând să-l omoare pe individ. Karen avusese o soartă mult mai rea.

Soldatul se clătină, încercă să-şi revină. Între timp, Capelo îi scosese din centură pistolul paralizant. Îl apăsă. Nimic!

— Rahat! ţipă Capelo şi-l lovi din nou cu cubul de date. La naiba, nu voia să-l omoare! Soldatul, căzut la podea, continua să se mişte.

— Foloseşte pulverizatorul de spumă! Nu-i setat după amprentele posesorului, spuse o voce din spatele său.

Capelo se răsuci: în pragul uşii stătea Marbet Grant. Ezită, neştiind dacă prezenţa ei nu va declanşa cumva alarma; Marbet trecu pe lângă el, desfăcu un obiect de la centura soldatului şi-l împroşcă, aşa cum stătea întins pe podea.

Spuma roz se transformă în legături solide care-l înfăşurară de la umeri până la genunchi: acelaşi fel de spumă cu care fusese legat şi Capelo timp de opt ore.

— Din ce-i făcută? întrebă automat şi imediat se simţi ca un neghiob.

Marbet îl privi amuzată. Legat fedeleş, soldatul începu să se agite. „Slavă Domnului că nu-i mort!”, îşi spuse Capelo.

— Va trebui să-i punem căluş, zise Marbet.

Se uită de jur-împrejur şi nu văzu nimic care să-i fie de folos, aşa că-şi scoase ciorapii. Nu purta pantofi. Îi explică lui Capelo:

— Cearşafurile nu se pot rupe. Pentru ca prizonierii să nu se spânzure cu ele.

Îndesă ciorapii în gura soldatului, care o privi cu ură.

— Îmi pare rău, Gary! spuse ea încet. N-o să dureze mult. Şi nu e vina ta.

Fără să ştie când şi cum, Capelo pierduse controlul situaţiei. O prinse de braţ:

— Tu vii cu mine!

— Ştiu, Tom! O să te duc la faller. Nu există niciun alt motiv în universul ăsta pentru care să faci ce-ai făcut. Vin de bunăvoie!

Capelo îi luă cilindrul cu spumă. Marbet nu se opuse. O înhăţă ferm de braţ şi deschise uşa spre coridor.

***

De astă dată era mai greu să treacă neobservaţi. Marbet Grant purta salopeta verde de prizonier şi în carceră nu avea alte haine. Cabina ei se afla la capătul opus al navei. Dar se

dovedi că şi celula fallerului era la acelaşi nivel cu carcera, nu prea departe. Logic, dacă te gândeai bine.

Ea îl conduse în tăcere, oprindu-se la intersecţia cu un coridor; acolo îi şopti:

— E după colţ! Dar în faţa uşii stau doi poliţişti militari şi s-ar putea ca înăuntru să fie cineva care-l studiază pe faller. Xenobiologul, medicul, cei de la Informaţii, chiar şi Lyle. Nu ştiu!

Capelo cântări ce-ar însemna să aştepte pentru a vedea cine intră şi cine iese, faţă de riscul de a fi descoperită dispariţia lui sau a lui Marbet. Sau faptul că un poliţist militar zăcea imobilizat în spumă, cu două cucuie urâte în cap. Aşteptarea l-ar fi costat prea mult.

— Hai!

— Stai! Dă-mi mie pulverizatorul cu spumă. Capelo se uită la ea.

— Tom, vreau acelaşi lucru ca tine: să aflu scot şi alte informaţii de la faller. Dar am mai multă experienţă în mânuirea spumei. Tu n-ai folosit-o niciodată, nu?

— Nu.

„Nu ştie că am de gând să-l omor pe blestematul dracului! Sau ştie şi vrea să mă atragă în cursă?” Spuse cu voce tare:

— Ţin eu pulverizatorul. Am văzut cum l-ai folosit; n-o fi mai greu de manevrat decât un accelerator de particule!

Ea ridică din umeri.

— Ai grijă să-i pulverizezi pe amândoi simultan, la nivelul centurii, şi *repede*! Apoi mai dai o dată pe fiecare în parte, cu mai multă atenţie. Nu trebuie să le fereşti faţa, nanospumanţii nu se vor duce într-acolo.

Se întrebă de ce, dar n-avea timp de ştiinţă. Se repezi după colţ, împrăştiind deja spumă din pulverizator.

Părea să funcţioneze. Amândoi poliţiştii căzură. Capelo îi pulveriza cu o veselie dementă, care-ar fi trebuit să-l sperie. Dar altceva îl sperie: doar unul dintre soldaţi rămase întins pe jos! Celălalt se ridică imediat în picioare şi-l atacă.

— Poartă uniformă tratată chimic! strigă Marbet.

Soldatul îl lovi pe Capelo drept în stomac. La fel ca înainte să fie arestat: o durere îngrozitoare şi o spaimă animalică,

profundă – că nu poate respira, că nu va mai putea respira niciodată, că se sufocă şi va muri…

Îşi recăpătă cât de cât răsuflarea şi privirea i se limpezi; în aceeaşi clipă, îl zări pe celălalt poliţist năruindu-se, cu o expresie de uimire îngheţată pe chip. „Pistol paralizant, îşi dădu seama Capelo. De unde…”

Trupul unuia dintre poliţiştii militari dispăru din câmpul lui vizual înceţoşat. Cineva îl trăgea pe uşă… Marbet? Nu putea s-o vadă. Se luptă să se ridice în capul oaselor.

— Verific identitatea prin scanare de retină, anunţă vocea electronică a uşii. Marbet Caroline Grant, personal civil în proiectul special. Identitate confirmată!

Se părea că n-o scosese nimeni de pe lista celor acreditaţi. „Mda, logic, îşi zise Capelo prin durerea care-i înceţoşa mintea. Era încarcerată şi nu prezenta nicio primejdie. Deşi…”

Până să-şi formuleze gândul în întregime, reuşi să se ridice. Pe coridor nu mai era nimeni, deşi se auzeau voci de dincolo de uşa acum întredeschisă. Se sculă cu greu în picioare, porni împiedicat spre uşă… şi se trezi, pentru a doua oară în ultimele nouă ore, înfăşurat în spumă. Căzu ca un bolovan, se rostogoli şi-l văzu pe Lyle Kaufman, cu un pulverizator în mână.

— Ştiam c-o vei aduce aici, Tom. Mulţumesc!

DOUĂZECI ŞI ŞASE

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Lui Kaufman îi veni în minte unul din aforismele enervante pe care Academia le băga cu forţa în capul cadeţilor: *Există calea bună, există calea greşită şi există calea armatei*. Pentru prima oară în viaţa lui de adult, nu se încadra pe niciuna dintre ele. Acţiona în felul propriu. I se strânse stomacul.

Îl luă pe Capelo de subsuori, îl târî prin uşă şi-o închise. Pe podea se aflau trei trupuri: unul paralizat, altul care încerca să respire prin spuma ce-l acoperea, şi al treilea paralizat şi înlănţuit de spumă. Pentru că Tom era legat cu spumă, Kaufman putuse să-l tragă înăuntru fără să i se scaneze retina: uşa „citea” prezenţa spumei ca neprezentând nicio ameninţare. Poliţiştii militari aveau, desigur, permise de trecere automată prin orice uşă de pe navă. Kaufman se întoarse spre Marbet.

— Trebuie să te leg şi pe tine?

— Ştii că nu-i nevoie. Şi că nu poţi!

Avea dreptate, desigur: n-o putea folosi dacă o ţinea legată.

— Lyle, eliberează-l pe Tom!

— Nu pot, n-are permis să intre aici. Încăperea va declanşa imediat alarmă de gradul unu!

— Chiar dacă n-ar fi aşa, tot nu i-ai da drumul, spuse ea după ce-i privi atent.

— Nu! A venit aici ca să-l ucidă pe faller.

Văzu cum ochii ei verzi se măresc; Marbet se răsuci brusc pe călcâie şi se întoarse spre Capelo. Deci crezuse că Tom voia să afle informaţii ştiinţifice de la faller! Chiar şi Empaticii puteau fi păcăliţi de unii oameni. Constatarea îl înveseli pe Kaufman.

— E adevărat, Tom? Voiai să-l ucizi pe faller?

Capelo dădu să vorbească, nu reuşi, încercă din nou şi scoase un „daaaaaa!” strident, şuierat. Părea că soldatul îl lovise destul de tare.

Marbet închise ochii. „Vizualizează ce s-ar fi putut întâmpla”, îşi spuse Kaufman. Când deschise ochii, Marbet îi zise doar:

— Îmi pare rău!

Pe Capelo îl ignoră.

— Nu mai contează. Dar n-avem mult timp, Marbet. Trebuie să treci la treabă!

— Da. Ce vrei să afli?

— Orice ne poate spune fallerul despre setările şapte, unsprezece şi treisprezece. Sau orice crezi tu că n-a spus până acum. Şi, mai ales, încearcă să afli locaţia artefactului aflat în posesia fallerilor. L-au dus în sistemul lor, ca mijloc de protecţie, sau e pe cale să distrugă sistemul solar?

— De ce ne-ar spune?

Fără pic de stânjeneală, Marbet îşi scoase uniforma de prizonier, apoi lenjeria de corp. Kaufman privi în altă direcţie.

— Probabil că va refuza. Dar orice poţi deduce din comportamentul lui… poţi să-ţi dai seama cât ştie, Marbet? Fallerul nostru este echivalentul unui soldat din prima linie, fără nicio informaţie despre arme şi planuri de luptă, sau este echivalentul unui specialist?

— Nu ştiu! Probabil undeva la mijloc. Poate că nu. Nu le înţeleg structura militară.

Acum era în pielea goală. Se apropie repede de o uşă laterală; aşteptă să i se verifice amprenta retinei şi să i se proceseze codul nonvocal. Uşa se deschise.

— Rămâi aici, Lyle!

— Lasă uşa deschisă. Pentru orice eventualitate.

Pentru eventualitatea că va elibera iarăşi mâna fallerului, iar acesta va face tot ce-i va sta în putinţă ca s-o ucidă. Pentru cazul în care va fi nevoie ca el, Kaufman, să se repeadă pe uşă cu pulverizatorul de spumă, fiecare secundă fiind preţioasă. Pentru orice eventualitate.

— Bine. Dar stai în afara razei lui vizuale! Uită-te pe ecran.

Nu era nevoie să-i spună asta. O privi cum îşi pune o cască prevăzută cu rezervor de aer. Dispăru pe uşă şi câteva clipe mai târziu apăru din sasul folosit de tehnicieni, dincolo de bariera invizibilă ce separa atmosfera oamenilor de cea a fallerului. Avea la ea un pachet turtit.

Expresia de pe chipul fallerului păru să rămână neschimbată, dar Kaufman ştia că n-ar avea cum să-şi dea seama dacă s-ar

schimba într-adevăr. Extraterestrul o fixa pe Marbet cu ochii lui plaţi. Ea îi eliberă braţul drept, apoi făcu ceva la care Kaufman nu se aştepta: desfăcu repede pachetul, care se transformă într-o tablă albă, aşezată pe un trepied. O împinse spre faller şi-o potrivi în aşa fel încât să fie vizibilă pentru el şi să se vadă şi pe ecranul lui Kaufman. Puse în mâna fallerului un marker care funcţiona fără frecare, după care dispăru prin uşa tehnicienilor.

Se întoarse în anticameră fără să-i arunce lui Kaufman vreo privire. Îşi scoase casca şi adoptă poziţia ciudată pe care o folosea în faţa prizonierului: pe jumătate ghemuită, cu membrele îndoite în unghiuri nefireşti, cu mersul ciudat, cu faţa distorsionată. Kaufman o văzu cum se transformă în extraterestru – nici om, nici faller – şi încercă să-şi înăbuşe dezgustul.

Umblând ghemuită, ea se îndreptă spre extraterestrul lipsit de expresie. Când ajunse la barieră, făcu o serie de mişcări groteşti şi de grimase pe care Kaufman nu le înţelegea.

Niciun răspuns.

Marbet luă tabla pe care scria de obicei. Holoprocesorul fusese luat de acolo şi, fără îndoială, reprogramat. Dar tablele albe nu deranjau pe nimeni.

Kaufman auzi un târşâit în spatele lui. Fără să-şi ia ochii de la Marbet, îi spuse lui Capelo:

— Stai pe loc! Dacă intri în camera aceea sau dacă scoţi vreun sunet, te ţin paralizat până săptămâna viitoare!

Târşâitul încetă.

Marbet desenă repede ceva pe tăbliţă, folosind un marker. Kaufman nu putu să vadă desenul decât atunci când îl întoarse către faller şi, implicit, spre ecran. Mări imaginea.

Marbet desenase artefactul: un cerc, umbrit aşa încât să sugereze o sferă, cu şapte protuberanţe echidistante de jur-împrejur.

Fallerul începu să deseneze pe tăbliţa lui. Copie desenul cu exactitate, numai că lângă una dintre protuberanţe desenă un mic simbol. Marbet îşi mişcă mâinile, iar fallerul îi răspunse mişcându-şi mâna liberă. Marbet obţinuse două succese: desenele făcute de faller şi semnele cu mâna, pe care le învăţase de la ea.

O parte analitică, neimplicată a minţii lui Kaufman sesiză ironia faptului de a gândi situaţia în termeni plastici: *arcul ei a căpătat o coardă în plus*. Metafore medievale într-un scenariu cu arme extraterestre.

Care era semnificaţia semnelor făcute cu mâna? Şi de ce accepta fallerul să-i „vorbească” lui Marbet?

La a doua întrebare era uşor de răspuns. Voia să ştie cât de mult aflaseră oamenii. Se putea ca informaţiile pe care ea le-ar fi obţinut să fie doar simple dezinformări, minciuni menite să-i inducă în eroare. Cu un subiect uman, un Empatic ar fi putut să-şi dea seama rapid cum stăteau lucrurile. Dar cu un faller?

Marbet desena din nou. Pe partea lui de barieră, fallerul răspunse cu alt desen; urmară noi semne cu mâna. Kaufman nu înţelegea nimic. Nici imaginea lui Marbet, reflectată în oglinzile de pe peretele celulei, nu-i dezvăluia nimic. Era mult prea distorsionată, semăna prea puţin cu ea însăşi.

Alte desene, alte semnale. Cât timp aveau la dispoziţie până să dea cineva alarma? O îndemnă în gând: „Lucrează repede, Marbet!”, iar partea neimplicată şi ironică a minţii lui pufni batjocoritor.

Se întâmplă ceva.

Kaufman îşi dădu seama imediat. Fallerul se cutremură din cap până-n picioare, deschise gura şi scoase primul sunet auzit vreodată de om de la specia extraterestră: un muget profund şi în crescendo, nu foarte puternic, dar care exprima… ce? Indiferent ce fel de emoţie voia să exprime, fallerul o simţea în adâncul fiinţei sale. Pentru prima dată, pe faţa lui se vedea ceva ce se putea numi expresie – deşi Kaufman n-ar fi ştiut să spună ce trăda. Persistă numai o clipă, apoi fallerul reîncepu să deseneze cu viteză.

Marbet îşi schimbă şi ea expresia: redeveni brusc fiinţă umană. Gura ei mare se deschise, formând un cerc sângeriu. Sprâncenele i se ridicară, iar ochii îi deveniră enormi. Kaufman nu trebuia să fie Empatic ca să-şi dea seama că era surprinsă.

Fallerul ignoră întoarcerea lui Marbet la trăsături umane. Tot corpul lui straniu părea agitat, deşi fără să existe vreun semn evident de nervozitate. Desenă mai multe linii, făcu alte semne cu mâna. Marbet se aşeză, trăsnită.

Kaufman nu mai suporta. Rămase în afara razei vizuale, dar strigă:

— Ce este? Ce spune?

Marbet se întoarse pe jumătate, apoi se opri şi se îndreptă iarăşi spre faller, dar fără să adopte postura imitativă anterioară.

— Spune că întreaga galaxie va fi distrusă. Încet.

Arătă spre ultimul desen al fallerului. Kaufman recunoscu discul familiar, cu braţe dispuse în spirală, dar deasupra acestuia era un simbol uriaş pe care nu ştia să-l interpreteze. Deasupra simbolului indescifrabil erau două dintre schiţele de artefact desenate de Marbet – cercuri cu protuberanţe.

— Spune şi de ce va fi distrusă? Sau cum?

— Nu! Pentru asta n-avem modalitate de comunicare. De fapt, nu pot fi sigură dacă spune că va fi distrusă ori că este distrusă chiar acum. Nu ştiu cum exprimă ei dimensiunile temporale, nici măcar dacă le exprimă.

— Dar eşti sigură de ideea distrugerii galaxiei!

— Da.

— Ar putea fi o şmecherie!

— Nu. N-a fost surprins – şocat – că am aflat faptul că setarea treisprezece ar putea distruge un întreg sistem stelar. Dar l-a şocat profund ideea că am putea aduce ambele două artefacte în acelaşi loc. Cred că asta înseamnă desenul: ambele artefacte, activate la putere maximă, în acelaşi sistem stelar. E adevărat, Lyle, nu se preface. *Ştiu*!

„Dar nu ştie chiar atât de sigur, îşi spuse el. N-are cum. Şi chiar dacă are dreptate, cei de la serviciile secrete militare nu vor vedea lucrurile în acelaşi fel. Ei vor considera că nu poate fi decât o minciună, apoi vor decide că aşa este."

Fallerul manevră stângaci tăbliţa lui plină de desene. Greu, cu singura mână liberă, o întoarse pe partea cealaltă. Reîncepu să deseneze, cu mai multă grijă ca înainte, deşi faţa îi redevenise impasibilă. Desenul acesta ocupa întreaga tablă şi-i păru imperativ până şi lui Kaufman, deşi n-avea idee ce ar putea să reprezinte:

Marbet făcu un semn cu mâna. Fallerul împinse desenul de neînţeles către ea. Tăbliţa tremură pe stativ, căzu, se lovi de bariera invizibilă şi se opri pe duşumea, cu faţa în sus.

— Partea de jos reprezintă sistemul solar, spuse Kaufman din anticameră.

— Da.

— Şi florile alea din cerc?

— Nu ştiu! spuse Marbet neajutorată.

— Poate se referă la flori pentru că florile sunt atât de importante pe Lume, de unde am luat artefactul?

— De unde să ştie el că ne aflăm pe orbită în jurul Lumii? întrebă Marbet.

Kaufman se simţi ca un idiot. Marbet avea dreptate, desigur. Iar el nu gândea limpede. Deşi fallerii aflaseră, la modul general, că oamenii luaseră primul artefact, cel al lui Syree Johnson, de pe Lume.

Kaufman se uită din nou la desen. Pentru el nu reprezenta nimic, în afara faptului că sistemul solar era tăiat de o linie groasă, frântă.

— Semnalizează-i că avem nevoie de mai multe informaţii. Poţi?

Asta, dacă fallerul se arăta dispus să le dea.

Înainte ca Marbet să poată răspunde, extraterestrul îşi ridică faţa către tavan şi scoase acelaşi sunet, profund, cu intensitate crescândă. Brusc, îşi smuci capul în jos şi se holbă la desenul de pe podea.

— O, Dumnezeule! spuse o voce din spatele lui Kaufman.

Acesta se întoarse brusc. Capelo se târâse până-n pragul uşii, fie mişcându-se fără zgomot, fie făcând zgomote pe care Kaufman, concentrat asupra lui Marbet şi a fallerului, nu le auzise. Capelo reuşise cumva să se ridice pe jumătate, sprijinindu-se de tocul uşii; arăta ca o omidă înfăşurată în spumă roz: neajutorat ca un bebeluş, aproape la fel de grotesc ca fallerul. Din unghiul în care stătea, putea să vadă desenul fallerului, căzut cu faţa în sus.

Kaufman se repezi să-l înhaţe pe Capelo. „Idiotul, dementul, dacă intervenţia lui întrerupe dialogul dintre Marbet şi faller, îl omor cu mâinile mele…!”

— Nu! strigă Marbet. Lyle, opreşte-te! Dă-i drumul din spumă!

Să-i dea drumul? Kaufman ezită. Chiar dacă ea avea dreptate, antidotul legăturilor de spumă avea la bază nanoenzime; imediat ce-l pulverizai, dizolva *toată* spuma. Nu puteai să eliberezi doar braţele şi să laşi picioarele legate, iar el n-avea timp să caute ceva cu care să-l lege pe Capelo sau să-i pună cătuşe – pe care nici nu le avea, nefiind poliţist militar. Mai mult, Capelo n-avea drept de acces în zona securizată.

— Fă-o! ordonă Marbet.

— Nu pot! Se declanşează alarma.

— Fă-o, cu orice risc! strigă ea.

Kaufman scoase tubul cu antidot de la centură şi-l pulveriză pe Capelo.

O dată eliberat, Capelo traversă în fugă celula şi desenă ceva pe tăbliţa lui Marbet, apoi o întoarse spre faller, care nu făcu nimic. „N-are noimă pentru el, presupuse Kaufman. Simbolurile sunt prea diferite.”

— Marbet, dă-i înapoi afurisita de tăbliţă! se răsti Capelo.

Ea se repezi în anticameră şi apoi prin uşa tehnicienilor, fără să se oprească măcar cât să-şi pună casca de protecţie. Kaufman o văzu ţinându-şi respiraţia când intră în celula fallerului. Înhăţă tăbliţa, şterse ambele feţe, o aşeză la loc pe trepied şi ieşi repede.

Niciun poliţist militar nu-şi făcuse apariţia.

Fallerul mâzgăli ceva, un singur simbol.

— Degeaba, nu ştiu ce-i aia! pufni Capelo furios.

Fallerul reîncepu să deseneze. De data asta realiză, cu mai multă atenţie, acelaşi desen care-l dăduse pe Capelo peste cap. Fizicianul îl privi lung; Kaufman văzu cum i se schimbă expresia de pe faţă, căpătând-o pe cea de adâncire în gânduri. Kaufman îşi ţinu răsuflarea.

I se păru că a trecut o eternitate, deşi probabil că nu fuseseră mai mult de 30 de secunde. Încă niciun poliţist militar… oare ce punea Grafton la cale?

— Tom!… strigă Marbet.

Kaufman îi făcu iute semn să tacă. Capelo se uita din nou la desen. Mai trecu o vreme. Prea mult, prea mult… grăbeşte-te, soldat, mişcă, *mişcă*…

Instrucţia de bază: parcă avusese loc cu o veşnicie în urmă, parcă fusese ieri.
În cele din urmă, expresia de pe chipul lui Capelo se schimbă din nou. Kaufman, care-l urmărea, înţelese la ce se uită. Dar nu se aşteptase niciodată să vadă aşa ceva cu ochii lui; nu în această viaţă; nu la această înălţime.
— O, Doamne sfinte! exclamă Capelo. Iar apoi constată plat:
— Nemernicul dracului e fizician. Închise ochii.
În clipa aceea se porni gazul, pulverizat din pereţi. Kaufman îi simţi mirosul şi genunchii i se înmuiară de bucurie: nu era letal. Bineînţeles că nu; ar fi trebuit să-şi dea seama: în camera de alături zăceau fără cunoştinţă doi poliţişti militari, iar propriul lui trup bloca uşa, aşa că nu putea fi închisă etanş. Nu era letal; cel puţin nu pentru oameni. Dar pentru faller… pulverizatoarele erau aşezate la distanţe egale, în toţi patru pereţii celulei…
Kaufman era cel mai corpolent. Marbet căzu prima, aterizând pe spate; sfârcurile sânilor ei mici, dezgoliţi semănau cu nişte ochi lipsiţi de vedere. Urmă Capelo, care se prăbuşi aproape graţios pe locul unde se afla. Apoi fallerul, atârnat în cătuşe. Ultimul gând al lui Kaufman, înainte să sucombe, a fost: „Dacă Grafton chiar vrea ca prizonierul să moară pentru că ştie prea multe, atunci e perfect plauzibil. Deşteaptă alegere!”
Mintea lui adormi.

DOUĂZECI ŞI ŞAPTE

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Capelo îşi recăpăta încet conştienţa; o dată cu ea, îşi aminti desenul fallerului. Figurile de deasupra nu reprezentau flori, cum sugerase idiotul de Kaufman, ci spaţii Calabi-Yau, configuraţiile acceptate pentru cele şase dimensiuni condensate ale spaţiu-timpului. Desenul fallerului era altfel stilizat decât simbolurile utilizate de oameni, iar faptul că lucrase în grabă contribuise la confuzie. Dar Capelo era sigur: cele două figuri din partea de sus a cercului erau două posibile configuraţii de spaţii Calabi-Yau.

Fireşte că şi el se gândise de mult să includă ecuaţiile Calabi-Yau pentru a rezolva ghicitoarea scutului modificator de fază. Toată lumea se gândise de mult la asta. Dar ecuaţiile nu se potriveau aici, fiindcă rezultatele lor tindeau spre infinit. Nu exista nicio modalitate să le faci să funcţioneze, indiferent cât de mult jonglai cu datele. Dar linia aceea groasă, circulară, care ducea la spaţiile Calabi-Yau…

— Doctore Capelo…

…sugera o conexiune cu altceva. Iar linia se întindea către…

— Doctore Capelo.

…se întindea către…

— Doctore Capelo!

Renunţă şi-şi întoarse faţa într-o parte.

— Cine dracu' eşti?

— General Victoria Liu, Serviciile Secrete Militare. Două stele pe umăr. Desigur că trebuia să existe undeva o asemenea persoană: un ofiţer superior al Consiliului de Apărare al Alianţei Solare, căruia Kaufman să-i dea raportul cu privire la proiectul lui „neortodox”. Dar de unde apăruse doamna general? Oricum, lui unul nu-i păsa.

— Lasă-mă-n pace!

— O să vă las. Imediat ce vă aduc la cunoştinţă câteva chestiuni esenţiale. Nu va dura mult.

Acum, că tot fusese îndepărtat brutal de dimensiunile Calabi-Yau şi de linia groasă, circulară, desenată de faller, Capelo se uită de jur-împrejur. Nu era în cabina lui cea mică, nici în carceră, nici în celula fallerului. Stătea întins pe un pat, într-o încăpere în care avea birou, scaun, hârtie, creioane şi acces la un terminal de computer. Prin uşa întredeschisă zări baia. Cealaltă uşă avea două încuietori electronice.

— Sunt arestat?

— Da! răspunse femeia fără ezitare. Dar am siguranţa că înţelegeţi: sunteţi civil, şi de aceea, când ajungem pe Marte, veţi fi trimis în faţa unui tribunal civil, dacă procurorul constată că acuzaţiile justifică acest demers.

— Sau dacă-i spuneţi voi că le justifică! Ea nu răspunse.

— Bine, am priceput. Ce vrei de la mine?

— Acelaşi lucru pe care-l vreţi şi dumneavoastră: modelul şi ecuaţiile de funcţionare ale artefactului. Scopurile noastre coincid, doctore Capelo, fără a intra în concurenţă. Dumneavoastră vreţi să înţelegeţi artefactul pentru că sunteţi om de ştiinţă. Sunteţi şi patriot, şi ştiţi că avem nevoie de această descoperire ştiinţifică pentru a câştiga războiul. Între noi nu există niciun conflict.

— Atunci de ce sunt arestat?

— Metodele pe care le-aţi folosit până acum au fost suficient de neobişnuite pentru a justifica o supraveghere atentă. Cred că nu mă puteţi contrazice.

— Gândeşti foarte logic, nu? Raţională şi amabilă. Eşti om de ştiinţă, generale?

— Nu, nu sunt.

— Ce te face să crezi că pot crea „un model şi ecuaţii”?

— Colonelul Kaufman a afirmat că aţi avut o intuiţie legată de fizica artefactului, chiar înainte să apărem noi la locul faptei.

— Aşa a spus? Poate că Lyle nu e în stare să deosebească o intuiţie de o cădere nervoasă! Ştii că am fost aproape strangulat cu spumă imobilizatoare. De două ori!

— Îmi amintesc.

— Unde sunt copiii mei?

— Cu bona lor, ca de obicei. Nu li s-a spus că sunteţi arestat.

— Şi n-o să le văd decât după ce cooperez, corect?

— Greşit! Puteţi să le vedeţi oricând.

— Şi ce se-ntâmplă dacă vreau să le văd chiar acum şi la dracu' cu „fizica artefactului", după cum ai botezat-o atât de simplist şi de incorect?!

— Este privilegiul dumneavoastră.

— Dar după ce ajungem pe Marte, am să stau la răcoare până produc ceva sau până la marea dezintegrare[5], care-o fi mai întâi!

Ea se aplecă înainte cu o faţă serioasă.

— Doctore Capelo, de ce aţi ezita măcar să creaţi aceste ecuaţii? De ce aţi ezita să vă ajutaţi semenii, când duşmanul tocmai a nimicit zece milioane de oameni în sistemul Viridian?

— N-am spus că nu vreau „să creez ecuaţii". Dar nu-mi place să fiu obligat!

— Doctore, aţi cochetat cu trădarea! Cred că ştiţi.

— Bine, bine, am priceput. Acum lasă-mă!

Ea se ridică să plece. Capelo se aşeză în capul oaselor.

— Stai o clipă! Unde sunt Lyle şi Marbet Grant?

— Arestaţi.

— Pentru că nu s-au mulţumit să cocheteze cu bătrâna şi drăguţa trădare, ci au pus-o la pământ şi i-au tras-o de-au ameţit-o!

— Vă exprimaţi foarte colorat, doctore. Dacă aveţi nevoie de ceva, găsiţi un comlink în sertarul biroului. Setat numai pentru anumite tipuri de acces.

— Inclusiv cu copiii mei?

— Desigur.

După ce rămase singur, Capelo îi ceru computerului:

— Activează. Ziua şi ora?

— Miercuri, ora patru zero zero şaisprezece, anunţă computerul.

Zăcuse inconştient cam şase ore. Fără îndoială, avuseseră nevoie de timp ca să decidă ce măsuri să ia în privinţa lui, a lui Kaufman şi a lui Marbet. Pentru el, Kaufman nu conta, dar de

---

[5] În 1930, fizicianul R. Tolman a prezentat un model al Universului în care Big Bang-ul, expansiunea, contracţia şi Big Crunch-ul (marea dezintegrare) se repetă ciclic (n.t.).

Marbet s-ar fi putut să mai aibă nevoie, ca să-l ajute să-şi confirme rezultatele obţinute cu ajutorul fallerului.

Brusc, îl cuprinse greaţa. Un faller, unul dintre nenorociţii care-o omorâseră pe Karen… „vorbise” practic cu acel nemernic, schimbase idei cu el! Şi cât timp vorbiseră, uitase că-i un gunoi. Asta era partea care-l îngrețoșa. Practic uitase că era un faller, se gândise numai la linia cea groasă şi neagră, ca şi cum asta ar fi putut să însemne mai mult decât moartea lui Karen, decât ce se întâmplase în sistemul Viridian, decât orice altceva… Capelo simţi cum îl invadează dispreţul faţă de sine însuşi. Linia aceea groasă, circulară…

Acea linie groasă, circulară…

Tăbliţa cu ultimul desen făcut de faller şi markerul stăteau sprijinite de birou. Capelo se ridică din pat cu grijă, de parcă podeaua ar fi fost minată. Se aşeză la terminalul de acces şi ridică tăbliţa. Şi încăperea în care se afla dispăru.

***

O luă din nou de la capăt, refăcând totul, ca şi cum până atunci n-ar fi înţeles nimic. „*Aşază-te în faţa unui fapt cu atitudinea copilului mic, fii gata să renunţi la orice idee preconcepută şi coboară cu smerenie în abisurile spre care te conduce natura, oricare-ar fi ele*”, spunea faimoasa vorbă a lui Thomas Henry Huxley.

Capelo cel Mare, fizician şi cruciat singuratic, încerca să redevină copil.

Un flux de particule se apropie de o navă prevăzută cu scutul modificator de fază, care este, de fapt, setarea unu de pe artefact. Fluxul de particule poate fi un fascicul protonic, deşi ar putea fi la fel de bine fotoni concentraţi într-o rază laser sau alte zece variante. Să zicem că e un fascicul protonic. Ce se întâmplă după aceea?

Fasciculul este, de fapt, un şir de minuscule stringuri oscilante. De asemenea, în esenţă, este şi o plajă mişcătoare de probabilităţi – la fel ca toate particulele fundamentale. Fasciculul trece prin agitaţia frenetică al lumii cuantice, în care particulele sunt permanent deviate, se desfac continuu şi se formează la loc, erupând mereu din energia vidului şi apoi dispărând iarăşi. Dar în comparaţie cu mare parte din această activitate

frenetică, protonul este o particulă grea, aşa că el îşi continuă traiectoria aproape fără să fie întrerupt.

Asta, dacă nu-l loveşte o particulă mai grea. Bine, concentrează-te din nou asupra agitaţiei cuantice. O furtună de particule cunoscute şi necunoscute: particule virtuale, care există doar pentru un moment foarte scurt, şi particule mult mai stabile: electroni, gravitoni, fotoni şi aşa mai departe. Şi proboni, susţinea el – numai el, Capelo, Marele Cruciat Singuratic al Fizicii. Ubicuii proboni, încrustaţi chiar în substanţa spaţiu-timpului tot atât de ferm ca gravitonii, care fac ca gravitaţia să funcţioneze pretutindeni. Cum şi probabilitatea funcţionează pretutindeni.

Să facem probonul greu, mai greu chiar decât s-a gândit la început însuşi Capelo, Marele Cruciat Singuratic al Fizicii. Să-l facem greu, fiindcă ăsta e motivul pentru care niciun accelerator de particule din sistemul solar n-a putut atinge încă nivelurile de energie necesare ca să detecteze un probon. Iar asta explică de ce nimeni nu l-a detectat încă. Să-l facem greu şi pentru că linia circulară de pe diagrama fallerului era foarte grea, comparativ cu linia de pe un alt desen anterior, care reprezenta fotoni.

Fiecare probon, asemeni tuturor particulelor fundamentale, este format din mici stringuri vibratile şi, în acelaşi timp, fiecare este o plajă de probabilităţi.

Probonul este o particulă-mesager, aşa cum gravitonii sunt particule-mesager pentru gravitate, iar gluonii sunt particule-mesager pentru forţa tare. Mesajul pe care-l transportă, forţa pe care o transmite este probabilitatea. În universul pe care-l cunoaştem, probabilitatea decide că traiectoria pe care se angajează un obiect *va fi* media tuturor traiectoriilor. Traiectoria rezultă din amplitudinile funcţiei de undă la pătrat; este traiectoria pe care gravitaţia deviată de masă o transformă în calea de minimă rezistenţă. Masa îi spune spaţiului cum să se curbeze; spaţiul îi spune masei cum să se mişte.

Prin urmare, fasciculul protonic ar trebui să lovească nava.

Dar de două sute de ani ştim că, în realitate, o particulă se angajează pe toate traiectoriile posibile. Acea undă protonică s-a îndreptat direct spre navă; s-a îndreptat oblic spre navă; a

atins nava ocolind mai întâi prin galaxia Andromeda. Toate traiectoriile posibile. Inclusiv prin cele şase dimensiuni condensate ale spaţiu-timpului: spaţiile Calabi-Yau. Acel fascicul protonic a călătorit de nenumărate ori prin dimensiunile Calabi-Yau, pentru că ele sunt minuscule, şi s-a întors de fiecare dată în punctul de pornire. Dar, în cele din urmă, media tuturor acestor traiectorii în circuit este integrala de minimă rezistenţă din suma traiectoriilor, pentru că asta e forţa pe care o poartă probonii, şi ea funcţionează pretutindeni, aşa cum gravitonii fac ca gravitaţia să funcţioneze pretutindeni.

Masele mari deviază gravitaţia, câteodată la extrem, şi tocmai de aceea avem găurile negre. Ce deviază probonii? Artefactul? Cum?

Modificând traiectoria probabilă a fasciculului. Dar niciun aparat n-a detectat nicăieri fasciculul protonic pe care *Alan B. Shepard* l-a tras în artefact. Fasciculul n-a fost doar deviat, ci a dispărut. Unde? Nu se poate să pierzi pur şi simplu o asemenea cantitate de energie; legea conservării energiei nu permite aşa ceva.

Privi din nou diagrama făcută de faller, deşi îi era întipărită în creier, precum cu fierul înroşit. Din clipa când văzuse desenul, ştiuse. Dar continuase să-l analizeze, să-l întoarcă pe toate părţile, să-l vadă ca pe o colecţie de percepţii intuitive plutitoare, aşa cum îi apărea fizica încă de când avea nouă ani. De copil.

Linia pe care o desenase fallerul intra într-unul dintre cele şase spaţii Calabi-Yau. Apoi continua, mergând spre un alt spaţiu Calabi-Yau, cu o configuraţie diferită. Dar nu era un spaţiu diferit. De aceea desenase fallerul două „flori”, nu şase: „florile” nu erau două spaţii Calabi-Yau diferite. Reprezentau acelaşi spaţiu, dar transformat.

Artefactul concentra proboni, îi îndrepta în număr foarte mare asupra unui flux de particule care venea către el – aşa cum laserul concentra şi emitea fotoni. Astfel, artefactul devia probabilitatea, aşa cum masele uriaşe deviau gravitaţia. Evident, energia necesară pentru aşa ceva era disponibilă; tăria forţei transmise de o particulă-mesager este invers proporţională cu tensiunea exercitată asupra stringurilor ei, iar

el calculase tensiuni destul de scăzute pentru proboni, plus că mai era şi energia protonilor. Toată energia acestor minuscule stringuri vibratile dădea naştere unei alte traiectorii, una cu probabilitate scăzută, dar nu nulă, în circumstanţe „normale”, şi acum ajunsă la o probabilitate de 100%. Aşa că unda protonică intra într-o dimensiune condensată.

Şi rămânea acolo.

De ce?

Pentru că energia pe care o aducea în dimensiunea condensată – energie care nu se aflase acolo înainte – mai făcea şi altceva. Efectua o tranziţie prin salt, cu modificarea spaţiului, transformând acele dimensiuni minuscule, condensate. Fără să afecteze deloc universul nostru mai mare, tridimensional. Energia începea prin a face o „spărtură” mică; pentru a o repara, spaţiul Calabi-Yau îşi schimba forma – posibilitate pe care matematicienii o cunoşteau de aproape tot atâta timp de când cunoşteau existenţa formelor Calabi-Yau.

Pe măsură ce spaţiul Calabi-Yau evoluează prin „spărtură”, este afectată tocmai valoarea masei particulelor individuale – energia din stringurile lor. Micuţele stringuri vibratile care formau protonul, întotdeauna o plajă de probabilitate, ajung să vibreze la o rezonanţă diferită. Au încetat să mai fie protoni şi s-au transformat într-o particulă diferită, necunoscută. La urma urmei, materia însăşi, la nivelul ei cel mai profund, este o manifestare a probabilităţii. Iar probabilitatea s-a schimbat.

Nu înţelesese! Timp de zece ani nu-şi dăduse seama – el, Capelo, Marele Cruciat Singuratic al Fizicii. Matematica tranziţiilor prin salt era bine definită – exista de o sută cincizeci de ani. Începu să calculeze, folosind enorma putere a computerului navei.

După multe ore de muncă, totul se potrivea perfect, în cel mai elegant veşmânt matematic; Capelo se simţi umilit, smerit în faţa structurii ascunse, de o frumuseţe inefabilă pe care o dezvăluise.

Enorma energie necesară pentru a schimba traiectoria probabilă a fasciculului, pentru a modifica vibraţiile stringurilor, avea exact aceeaşi valoare cu energia netă a celor mai grei proboni, minus energia pierdută în agitaţia cuantică. Noua

energie vibratorie avea exact aceeaşi valoare cu energia necesară pentru a efectua o tranziţie prin salt, cu modificarea spaţiului, într-o dimensiune Calabi-Yau de o anume configuraţie probabilă. O parte a dimensiunii era desfăcută şi apoi repliată într-o formă uşor diferită – ca reîmpăturirea unei părţi dintr-un origami complicat. Toate ecuaţiile se verificau, se deduceau unele din altele, cu o corectitudine firească.

Probonul era real! Acum îi cunoştea masa, viteza de spin, constanta de string, sarcina neutră. Probabilitatea putea să-şi ocupe locul de drept, ca a cincea forţă în univers. Electromagnetismul, forţa tare, forţa slabă, gravitaţia, probabilitatea. Nu, incorect... probabilitatea îşi avusese dintotdeauna locul în univers. Doar că oamenii nu-şi dăduseră seama.

Dar fallerii? Oare fizica lor începuse din alt punct, poate chiar cu probabilitatea, ajungând la aceeaşi structură elegantă, dar pe o cale diferită? Exista un număr infinit de traiectorii: pentru particule, pentru fizică, pentru descoperiri.

Când se ridică în cele din urmă de pe scaun, tremura: din cauza lipsei de mâncare, a lipsei de mişcare şi a unei lipse complet necaracteristice de mândrie. Capelo, Marele Cruciat Singuratic al Fizicii. Nu chiar atât de singuratic, la urma urmei! Se aşeză din nou şi se uită la foile printate, la inima vie, matematică a teoriei sale.

Criticii ar putea spune că nici măcar nu era o teorie, ci o cârpeală alcătuită din intuiţii, presupuneri şi matematică de împrumut. Dar Capelo simţea în adâncul fiinţei, în testiculele care le dăduseră viaţă Amandei şi lui Sudie, că teoria lui era adevărată şi descria realitatea – chiar dacă mai rămâneau multe detalii de lămurit. Detalii ale teoriei, soluţii la unele ecuaţii, rolul interconexiunii cuantice. Şi, desigur, întregul volum de detalii tehnic-inginereşti care să transforme teoria matematică în ceva palpabil – lucru pe care fallerii îl făcuseră deja.

Sau poate că nu? I se născu un gând brusc în minte, dar îl dădu imediat la o parte. Irelevant pentru acest ultim pas major: acea parte a desenului fallerului, spre care ducea linia. Un sistem stelar alcătuit din nouă planete, a treia planetă cu o lună, a patra cu două, a şasea cu inele... sistemul solar, cu două

artefacte desenate în interiorul lui şi o linie groasă, circulară, care anula totul.

Să fi fost un fel de declaraţie de război: „Vă vom nimici cu artefactul nostru şi-l vom lua pe al vostru”? Lăudăroşenie belicoasă din partea unui prizonier de război neputincios? Capelo nu prea credea.

Se apucă să aplice noua lui ecuaţie, nu la dimensiunile mici, condensate ale spaţiului Calabi-Yau, ci la universul extins, mai mare, tridimensional. Obţinuse deja câteva cifre specifice cu care putea lucra, inclusiv una pentru energia ce pârjolise întregul sistem stelar în care se afla Lumea – cu excepţia Lumii. Se puse pe lucru, pierzând noţiunea timpului. La un moment dat, aşeză deoparte o foaie şi dădu peste o tavă cu mâncare. Nu observase cine şi când o adusese. Înfulecă, fără să ştie ce, şi continuă să lucreze.

Când termină, în cele din urmă, privi multă vreme rezultatele.

Energia de probabilitate pe care o concentrau cele două artefacte era imensă. Suficientă pentru a determina acelaşi lucru pe care-l determinau repetitiv cantităţile mai mici într-o dimensiune mai mică, condensată a universului: o tranziţie prin salt, cu modificarea spaţiului şi trecerea într-o altă formă. Procesul se desfăşura la fel ca în dimensiuni mici: la început se „sfâşia” ţesătura spaţiu-timpului. La dimensiuni mici, era o „spărtură” mică, uşor de reparat cu energia care o inunda simultan, provenită din evenimentul ce modifica probabilitatea. În cazul spaţiului extins, tridimensional, energia nu era suficientă. „Spărtura” s-ar lărgi, iar forma totală dimensională a spaţiului – actualmente o sferă benignă, ce se extinde vreme de cincisprezece miliarde de ani-lumină înainte de a se reînfăşura în ea însăşi – ar suferi o tranziţie prin salt, cu modificarea topologiei.

Dar modelul de vibraţie al stringurilor ce formau spaţiu-timpul era strâns dependent de forma dimensiunilor în care vibrau. Nu de mărime, ci de formă! În cazul în care cele trei dimensiuni extinse ale universului ar suferi o tranziție prin salt, stringurile ar vibra în moduri diferite*, dând naştere unor particule fundamentale diferite*. Însuşi spaţiu-timpul extins ar fi diferit, perturbările din ţesătura sa propagându-se în exterior cu viteza

luminii. Şi orice fiinţă vie din interior lui, oameni şi falleri, bacterii şi ierburi, viermi de mătase şi tigri recreaţi genetic, totul ar muri!

De aceea fusese duşmanul faller atât de disperat să le împărtăşească oamenilor ce ştia! Fiindcă aflase de la Marbet că şi oamenii au un artefact, şi ştia ce s-ar întâmpla dacă ambele artefacte ar fi activate suficient de aproape unul de celălalt, ca, de pildă, în interiorul aceluiaşi sistem stelar.

„Trebuie să anunţ pe cineva! Vreo mărime din armată care să priceapă, cineva nu atât de obtuz încât să nu mă creadă sau să ducă artefactul direct acasă la falleri, în sistemul lor stelar, unde-l ţin ei probabil pe al lor. Să spun cuiva… lui Grafton?… nu, nu, Grafton e un înţepenit, un neghiob, un îndrăgostit de arme… lui Kaufman, atunci?… să spun cuiva…”

Se ridică prea repede, simţi cum îi năvăleşte sângele în cap şi leşină.

***

Când îşi reveni, era întins pe pat. „Of, Doamne, m-am săturat să-mi tot revin! Ba conştient, ba inconştient, ba conştient, ba inconştient! Încep să mă simtă ca un holopersonaj!”, îşi spuse Capelo, băgând de seamă plasturele care-i decora braţul. Lyle Kaufman stătea lângă pat şi-i studia notiţele.

— Nu-ţi face griji cu privire la intimitatea mea! bombăni Capelo. Sunt doar o proprietate a Alianţei Solare, la fel ca nava asta.

— Ai reuşit! spuse Kaufman.

Tonul lui, plin de respect, aşa cum trebuie să fie cineva în faţa frumuseţii cosmice, îi schimbă brusc starea de spirit. Se ridică în capul oaselor şi-şi lăsă picioarele în jos, descoperind că-i reuşeşte mişcarea cu uşurinţă. Substanţele eliberate de plasture în sângele lui, indiferent ce-or fi fost, funcţionau grozav.

— Am reuşit, Lyle! Sau mai degrabă – detesta ceea ce urma să spună, astfel că-i reveni obişnuita iritare, făcându-i să se simtă în vechea-i piele – noi am reuşit. Eu şi… fallerul.

— Povesteşte-mi!

— Nu pricepi destulă matematică, îi spuse fără menajamente.

— Ştiu. Probabil că nu cunosc nici măcar toate conceptele nonmatematice fundamentale. Dar încearcă, Tom. Te rog!

Capelo îl studie.

— Nu întrebi în calitate de militar, nu-i aşa?

— Mai târziu o să întreb şi aşa. Toată lumea va pune asemenea întrebări. Dar acum vreau pur şi simplu să ştiu.

Capelo nu observase până atunci filonul de modestie al individului. Asta nu-l făcea să-l simpatizeze mai mult, dar îl determină să accepte să-i expună teoria. I-o explică pe cât de bine putu, în termeni pentru nespecialişti. Kaufman îl întrerupse cu întrebări, destul de inteligente ca să nu-l enerveze prea mult.

După ce termină, Kaufman rămase tăcut, cu mâinile pe genunchi.

— Distrugerea substanţei spaţiu-timpului? spuse în cele din urmă. Dacă două artefacte sunt activate la setarea treisprezece în acelaşi sistem stelar?

— Asta-i singura parte pe care te concentrezi?

La urma urmei, tipul era militar şi avea vederea îngustă specifică.

— Nu-i un aspect lipsit de importanţă! spuse vehement Kaufman. De ce-ar permite aşa ceva constructorii artefactelor?

— Habar n-am!

— N-are sens! Sigur că au construit şi ceva care să împiedice distrugerea spaţiu-timpului.

— Da… adică nu, spuse Capelo, dându-şi seama că aici pierdea firul. Poate… poate că n-au putut să-şi controleze propria tehnologie mai bine decât o putem noi controla pe-a noastră. Poate exact asta li s-a-ntâmplat!

Kaufman tăcea.

— Presupun că totul e înregistrat.

— Tot ce-ai făcut în ultimele cincizeci şi şase de ore a fost înregistrat, copiat, descărcat în computerul central şi codificat. Nu-mi spune că nu ştiai!

— Bănuiam, zise Capelo fără nicio urmă de interes. Cincizeci şi şase de ore? În ce zi suntem?

— Vineri, ora trei dimineaţa.

— Unde sunt copiii mei?

— Îmi închipui că dorm.

— A câştigat Rosalind partida ei de şah cu Gruber?

— Nu ştiu, spuse Kaufman.

Din felul în care-l privea, Capelo înţelese că sărea de la un subiect la altul, la nimereală.

— Suntem aproape de tunelurile spaţiale?

— Da. Tom, trebuie să dormi! Medicul ţi-a stabilizat starea – erai deshidratat, cu glicemia scăzută şi un ritm cardiac anormal –, dar tot mai ai nevoie de somn. O să-ţi mai pun un plasture. Cu sedativ.

— Nu-i spune lui Grafton! zise Capelo, fără nicio logică, nici măcar pentru el.

— Întinde-te. Aşa. Dar înainte să adormi… Aş vrea să te mai rog ceva. O favoare.

— Ce?

Limbajul lui Kaufman deveni aproape oficial.

— Cu permisiunea ta, aş vrea să-i comunic lui Ann Sikorski ce ai descoperit. După ce trecem prin tunelul spaţial, nu vom mai putea să comunicăm cu ea. Aş vrea să ştie ce ai descoperit.

— De ce? întrebă somnoros Capelo – plasturele îşi făcea deja efectul.

— Ca măcar să ştie că a meritat să luăm artefactul de pe Lume.

— Tot te mai frământă soarta băştinaşilor, Lyle? Dă-i încolo! Dar, fireşte, n-am nimic împotrivă: spune-i şi lui Ann!

— Mulţumesc!

— Şi eu vreau să te rog ceva în schimb… Toropeala îl cotropea repede, dar era important.

— Spune-mi adevărul, în caz că eşti capabil şi de-aşa ceva: ce s-a-ntâmplat cu fallerul când gazul nervos ne-a imobilizat pe noi, oamenii?

— A murit.

Mintea aceea minunată de fizician, blestematul, ucigaşul nenorocit…

— Mă bucur! spuse Capelo.

Şi alunecă imediat în somn, astfel că nu mai avu timp să analizeze cât de serios vorbise.

DOUĂZECI ŞI OPT

GOFKIT SHAMLOE

În faţa satului Gofkit Shamloe se ridicau nişte prăjini înalte, cum Enli nu mai văzuse niciodată; şirul era foarte des, mult prea des pentru a agăţa jucării de vânt în capătul prăjinilor, care aveau vârful ascuţit. Un asemenea şir se ridica în faţa casei lui Ano, care nici nu se mai vedea din cauza lor, după care se curba, ocolind o latură a vetrelor.

— Ce-i asta? exclamă ea, uitându-se la Pek Sikorski. Înainte nu se afla aici!

— E un gard, spuse Pek Sikorski.

Enli îşi dădu seama că terrana avea dreptate. Un gard ca acelea scunde, folosite pentru ca frebii să nu mănânce tulpinile noi şi fragede de fakimibe, şi care erau întotdeauna îndepărtate după ce fakimibele creşteau şi tulpinile se întăreau. Un gard ca împotriva frebilor, dar înalt şi ascuţit, de jur-împrejurul satului Gofkit Shamloe. Să ţină oamenii la distanţă.

Enli, Pek Sikorski şi Pek Gruber stăteau în drum, lângă biciclete şi priveau gardul neterminat; Essa şi Serlit se aflau în spatele lor. Adulţii erau încinşi şi plini de praf. Celor doi tineri nu părea să le pese de căldură şi de nimic altceva. Chicotiseră tot drumul. Pentru Essa, ăsta era comportamentul firesc dacă nu-i spunea cineva să înceteze, iar Serlit, deşi mai serios din fire, se molipsise temporar de veselia ei.

— Staţi aici, vă rog, până mă duc acasă la Ano, spuse într-un târziu Enli. Până văd…

Ce să vadă? Dacă Ano şi copiii sunt teferi. Dacă s-a întors Calin acasă, în Gofkit Shamloe, spunându-le tuturor că terranii au distrus realitatea împărtăşită. Calin, singurul locuitor al Lumii, în afară de ea, care ştia acea parte de realitate. Dacă le-a spus, se putea ca Pek Sikorski, Pek Gruber şi poate chiar ea însăşi să nu fie bineveniţi acolo. Ce se va întâmpla dacă, în timp ce ei veneau spre Gofkit Shamloe, semnalizatorii cu oglinzi i-au

informat pe toţi locuitorii Lumii despre fapta terranilor? Unde se vor duce Pek Sikorski şi Pek Gruber?

Cel puţin până când Enli va afla ce fel de realitate cunoşteau la acel moment, sătenii din Gofkit Shamloe nu-i puteau vedea pe terrani din cauza gardului.

Ocoli ultimul pari înalt. Abia putea să respire, iar blana de pe gât i se zburlise. *Ano*...

Gofkit Shamloe părea neschimbat.

Nu, nu complet neschimbat. Pajiştea, cu vetrele pentru focurile comune, era pustie, lucru firesc după-amiaza. Straturile cu flori erau la fel de bine îngrijite ca înainte – un covor colorat de trifalitibe, allabeniribe, mittibe. Dar lipsea o gospodărie: cea a lui Gostir Pek Nafirif şi a familiei sale. În locul casei zăcea o grămadă de cenuşă rece.

În spatele satului se întindeau până departe, la orizont, câmpurile, unduind gingaş. Deşi îşi încordă privirea, Enli nu văzu pe nimeni muncind. Dar poate că nu-i vedea pe lucrători din cauza dealurilor sau a pomilor înalţi de lar, care dădeau o umbră deasă; sau poate că toată lumea muncea în crângul de casir, aflat în direcţia opusă.

— Fie ca florile voastre să înflorească veşnic! strigă Enli, dar nu prea tare.

Îşi dădu seama că se temea: de răspunsul pe care îl va primi sau de lipsa oricărui răspuns.

Din cealaltă parte a satului, unde pământul cobora spre malul împădurit al râului, se auzeau strigăte îndepărtate, apoi tot mai apropiate. Enli făcu un pas înainte, se opri, aşteptă.

De după culmea domoală apărură doi bărbaţi, cu spatele la ea, târând ceva. Strigau la cei aflaţi mai jos de ei, care le răspundeau. Bărbaţii continuară să tragă şi să strige; pe culme apăru un buştean uriaş, un copac aproape întreg. După ce reuşiră să treacă peste culme mai mult de jumătate din buştean, aşa încât să nu se rostogolească înapoi în râu, cei doi bărbaţi se opriră şi se întoarseră, ştergându-şi cutele craniene. Unul dintre ei era Calin.

O văzu pe Enli şi încremeni. O zări şi celălalt bărbat, care se repezi spre ea. Era perechea lui Ano, Sparil Pek Trestin.

— Enli Pek Brimmidin! Te-ai întors la noi! Te-ai întors din gospodăria Voratur şi de la terrani!

O îmbrăţişă şi apoi se dădu înapoi; faţa lui cinstită lucea, zâmbitoare şi năduşită.

— Ano...? spuse Enli.

— Solul e bogat. O să fie atât de fericită să te vadă! Se temea... O să fie atât de fericită!

— Şi copiii...?

Peste chipul lui Sparil trecu o umbră, dar înainte ca el să poată răspunde, o fiinţă mititică se repezi spre ea.

— Enli! Enli!

— Fentil! Pe Prima Floare, ce-ai mai crescut!

Nepotul său îşi îndreptă spinarea, mândru, ca să-l vadă cât e de înalt. Blana de pe gât aurie, cum fusese şi cea a fratelui lui Enli, strălucea de sănătate. O anunţă zâmbind:

— Am ajutat la trasul buştenilor!

— Şi ne e de mare ajutor! spuse tatăl său. Ano e la cules, cu ceilalţi. Se întorc curând.

Umbra din vocea lui Sparil persista. Din cauza ei? Îi spusese Calin? Acesta făcu un pas înainte.

— Enli, fie ca florile tale să înmiresmeze lumea strămoşilor! îi spuse el pe un ton oficial.

— Fie ca grădina ta să înflorească veşnic, Calin!

Îl privi întrebător; el observă şi se uită în altă parte.

— Acum trebuie să rămâi şi să nu mai pleci niciodată, Enli! spuse Fentil cu entuziasm.

Ea îşi spuse că tot trebuia să-i anunţe, mai devreme sau mai târziu; momentul prezent era tot atât de bun ca oricare.

— Am vizitatori cu mine!

— Sunt muncitori buni? întrebă Sparil. Avem nevoie de oameni care să fie buni muncitori.

— Da.

Erau oare terranii buni muncitori? Cel puţin Pek Gruber, pe care tot nu-l putea striga pe numele lui mic, era puternic.

— Sunt doi tineri şi... şi doi terrani.

— Terrani? se auzi vocea lui Afri Pek Buctor, care urcase de pe malul râului împreună cu un bărbat pe care Enli nu-l cunoştea.

— Sunt buni de muncă? Nu putem ţine pe nimeni care nu munceşte din greu, acum că realitatea s-a schimbat atât de mult. Ar trebui să ştii asta!

Aşadar, Calin nu le spusese! Iar Afri Pek Buctor avea limba la fel de ascuţită ca oricând. Enli simţi că se frânge ceva în ea şi că e pe punctul de a izbucni în plâns.

— Lasă, Enli, eşti obosită şi flămândă, la fel şi prietenii tăi, precis! zise Sparil cu bunătate. Adu-i aici. O, dar… ce mănâncă terranii?

— Se descurcă ei.

Nu se simţea în stare să le explice ce mănâncă terranii şi ce nu, care alimente le pot digera şi care nu, ce le prieşte şi ce le face rău, ce mâncare duc cu ei, sub formă de seminţe care cresc uluitor de repede… Nu-i plăcea să plângă. Cu un efort uriaş, se linişti.

— Aduc eu mâncare şi apă! se oferi Fentil, pornind în fugă spre casa lui Ano.

— Unde sunt prietenii tăi? întrebă Sparil. O, ce prost-crescut sunt – el e Morfib Pek Chandor, noua pereche a lui Afri!

Enli murmură un salut floral, nădăjduind că Essa nu va râde: „Morfib” era un nume caraghios. Dacă nebunatica de Essa ar chicoti, Afri s-ar simţi jignită.

— Să mergem să-i aducem pe prietenii tăi, spuse blând Sparil, luând-o pe Enli de mână.

Calin plecă spre gospodăria lui.

— Enli, n-am mai văzut până acum terrani! spuse Afri dezaprobator. E adevărat că au blana pe cap? Şi că sunt foarte urâţi?

***

Enli stătea cu Sparil, cu Essa şi cu terranii pe un buştean gros. Pek Gruber fusese acceptat imediat, mai ales după ce trăsese singur noul buştean până la locul unde trebuia ridicat noul gard. Fentil alerga pe pajişte împreună cu câţiva copii întorşi de la cules. Copiii se uitau pe furiş şi cu sfială la terrani, după care chicoteau.

Totul era neschimbat. Semăna atât de mult cu realitatea împărtăşită pe care şi-i amintea Enli şi era, totuşi, atât de diferit!

— Hai să ne jucăm cu ei! îi spuse Essa lui Serlit. Serlit, mult mai politicos, se uită repede la Enli.

Îi ţinea locul mamei lui, până când aceasta îşi încheia misiunea ca semnalizator cu oglinzi? Se părea că da.

— Da, du-te şi te joacă!

Essa o luă din loc, iar Serlit o urmă, mai timid.

— Spune-mi ce s-a întâmplat în Gofkit Shamloe de la… de când a dispărut realitatea împărtăşită! îi ceru Enli lui Sparil.

El era omul mai potrivit să-i răspundă, nu Ano. Sparil îi va povesti cinstit şi simplu; Ano ar fi adăugat prea multe detalii, prea multă simţire. Iar lui Enli îi ajungea cât simţise.

Sparil părea stingherit, dar nu i-ar fi trecut prin minte să nu împărtăşească realitatea, indiferent cât de mult i s-ar fi încreţit cutele craniene. Pek Sikorski şi Pek Gruber se răsuciră pe buştean, ca să-l asculte.

— La început, zise Sparil, am rămas toţi în casă. Eram toţi speriaţi şi nimeni nu vorbea prea mult pentru că… pentru că nu ştiam cum, fără realitatea împărtăşită. Oamenii… gândeau lucruri diferite. Singura care vorbea mult era Ano.

Enli zâmbi: nimic n-o putea face pe Ano să tacă!

— Ni s-a făcut foame, spuse simplu Sparil, aşa că lumea a ieşit. Dar unii… aveau ceva rău în creier: stăteau pe jos şi se legănau înainte şi-napoi. Altora nu le era rău la creier, dar nu voiau să meargă la câmp şi să muncească. Se temeau prea tare. Mâncau, dar nu voiau să muncească, aşa că alţi oameni s-au înfuriat.

De exemplu, Afri, se gândi Enli. Nu era de mirare că Sparil întrebase dacă vizitatorii lui Enli puteau munci.

— Într-o zi ne-am dus aproape toţi la câmp şi au venit nişte oameni ireali. Au luat lucruri, au dat foc, au ucis. Gostir Pek Nafirif şi familia lui erau înăuntru, în colibă…

Chipul lui bun, deşi lipsit de frumuseţe, era tras şi parcă subţiat de tristeţe.

— Am făcut incinerarea de adio pentru toţi, apoi Calin a spus că trebuie să construim gardul.

Calin! Cu mare greutate, Enli îşi ţinu cutele de pe craniu netede.

— Au mai plecat alte două familii, continuă Sparil. Udi Pek Giffiliir şi Larii Pek Broffir. S-au dus la nişte rude. De asemenea, au venit nişte oameni din alt sat, care locuiesc acum în casele celor plecaţi. Plus Morfib Pek Chandor, care a făcut pereche cu Afri.

Din nou numele acela! Enli îşi spuse că trebuie s-o avertizeze pe Essa să nu râdă.

— Asta-i tot! spuse Sparil.

Dar Enli ştia că nu era aşa. Exista o bucăţică de realitate pe care Sparil n-o împărtăşea.

— Sparil…

— O, Pek Gruber, spuse el repede, tu şi cu perechea ta puteţi sta în casa lui Lari Pek Broffir. E tot neocupată. Tinerii aceia sunt ai voştri?

Pek Sikorski zâmbi la atâta bună-cuviinţă absurdă. Enli îşi dădu seama că era prima oară când o vedea zâmbind, de când realitatea împărtăşită plecase.

— Nu, Pek Trestin! răspunse Pek Sikorski. Essa este în grija lui Enli. Iar Serlit rămâne cu noi doar până când mama lui, care e semnalizatoare, vine să-l ia. Îmi dai voie să te întreb, dacă petalele tale se desfac pentru răspuns…

Sparil părea cam nedumerit. Pek Sikorski învăţase limba în gospodăria Voratur, unde se vorbea cu mai multe înflorituri şi formalisme decât în Gofkit Shamloe. Stilul ei îl sperie puţin pe Sparil, dar după o tăcere prelungită, îşi dădu seama ce răspuns se aşteaptă din partea lui:

— Da, poţi să mă întrebi.

— Gofkit Shamloe a primit vreun mesaj, de la semnalizatorul cu oglinzi al satului, despre cum a plecat realitatea împărtăşită?

— Semnalizatorul nostru nu mai stă în sat. Era Gostir Pek Nafirif.

Aşadar, niciun mesaj n-a ajuns la Gofkit Shamloe, iar lanţul s-a rupt. Dacă Ivi Pek Harrilin a transmis din capitală explicaţiile date de Pek Sikorski, era posibil ca ele să nu fi ajuns prea departe. Locuitorii Lumii nu vor afla despre obiectul care-i parfumase aerul cu realitate împărtăşită şi apoi se ridicase în văzduh. Sătenii vor fi nevoiţi să se descurce cum puteau cu

realitatea neîmpărtăşită, aşa cum încercau să facă şi cei din Gofkit Shamloe.

— Uite! spuse brusc Pek Sikorski ridicându-şi încet mâna spre obraz.

Pe faţă i se aşezase un dătător de viaţă, una dintre acele insecte zburătoare ce ducea viaţa de la o floare la alta. Micile vietăţi, dedicate Primei Flori, erau venerate pretutindeni pe Lume. Se aşezau pe braţele oamenilor, pe picioare, pe corp, dar niciodată pe cap – până la dispariţia realităţii împărtăşite.

— Ai avut dreptate! spuse Pek Gruber. Sunt sensibile la modificările electrice din creier.

— Sparil, există o bucată de realitate pe care n-o împărtăşeşti cu mine, zise Enli, pentru că acest lucru trebuia rostit.

Cutele de pe craniul lui se făcură aproape roşu-închis.

— Enli…

— Te rog!

— Trebuie s-o potolim pe Essa, spuse Pek Sikorski ridicându-se. Hai, Dieter!

Geologul o privi fără să priceapă; în cele din urmă, ea spuse în terrană:

— Probleme de familie, personale.

— Ah! făcu Pek Gruber şi se ridică în picioare.

Enli îşi spuse că nici măcar Pek Sikorski nu înţelegea toate obiceiurile de pe Lume: problemele de familie erau problemele satului. Dar îi lăsă să plece.

— Sparil?

— E vorba de Obora! zise el pe nerăsuflate. Ştii ce sălbatică şi gălăgioasă a fost dintotdeauna şi cum îşi bagă nasul peste tot…

Părea nedumerit de propria sa fiică, şi pe bună dreptate: era foarte diferită de supusul Fentil şi de placidul bebeluş Usi. Foarte diferită chiar de tatăl ei.

— Ştiu, spuse Enli. Ce-a făcut Obora?

— L-a lovit pe Solor Pek Ramul, şi el a căzut în foc.

Enli rămase cu gura căscată. Solor Pek Ramul era cel mai bătrân cântăreţ din fluier al satului. De când se ştia ea pe lume, el cântase pentru toate dansurile din poiană. Abia se mai putea ţine pe picioare de bătrâneţe, câteodată i se tulbura puţin şi

mintea, dar muzica lui era dulce ca mireasma florilor. Să-l loveşti, să-l împingi în foc... Reuşi să se adune.

— Pek Ramul s-a alăturat strămoşilor săi?

— Nu. De fapt, doar s-a ars puţin, pe un braţ. Calin era acolo, l-a tras afară şi a aruncat apă pe el.

Din nou Calin.

— De ce l-a lovit Obora?

— Voia un cântec anume, iar el a refuzat. Ei nu... nu împărtăşeau realitatea despre cântec. N-a vrut să-i facă rău, Enli! Ştii cum e Obora! S-a înfuriat şi-a izbucnit, iar Pek Ramul a fost luat pe nepregătite, plus că e atât de bătrân... Fapta i-a ofilit fetei sufletul. Dar unii săteni nu... nu împărtăşesc această realitate.

— Obora a fost... a fost declarată ireală? întrebă Enli ştiind că dacă da, fata era deja moartă.

— Tocmai asta e! strigă Sparil. Nimeni nu ştie ce să facă! Cum poţi să declari pe cineva ireal, când nu mai există realitate împărtăşită? Nu putem să ne punem de acord ce să facem!

Enli se simţi inundată de uşurare. Obora trăia, nu era moartă, cu trupul captiv, cufundat în substanţe care s-o împiedice să putrezească şi, prin urmare, să se alăture în pace străbunilor. Trăia!

— Unde e acum?

— Cu Ano, la câmp. Nimeni nu ştie ce să facă. Dar în seara asta, tot satul se adună în poiană, ca să... ca să vorbim despre realitate.

Realitatea, care înainte era întotdeauna împărtăşită fără vorbe, fără neînţelegeri.

— Totul e diferit! strigă brusc Sparil. Şi nimeni nu ştie ce să facă!

Enli nu răspunse. Nici ea nu ştia.

O privi pe Essa, care alerga cu Serlit pe pajişte, şi încercă să găsească vorbe pentru a-l alina pe Sparil. Dar înainte de a găsi cuvintele de neimaginat, culegătorii năvăliră în sat şi Enli se trezi în braţele lui Ano, care râdea şi plângea aşa cum numai ea ştia s-o facă, şi Enli se simţi în sfârşit acasă.

***

Buşteanul cel mare rămăsese pe jos, lângă gardul neterminat; Dieter Pek Gruber, cu forţa lui de uriaş, adusese încă doi buşteni mai mici din albia râului. Când se lăsă întunericul, cei trei buşteni erau aşezaţi în triunghi. Aprinseră în mijloc un foc, aproape inutil, fiindcă pe cer străluceau cinci din cele şase luni ale Lumii, alungând întunericul. Enli îl auzise pe Pek Gruber spunându-i lui Pek Sikorski că vrea să dăruiască satului torţa lui electrică, dar Pek Sikorski îi zisese:

— Aşteaptă! Nu te grăbi să faci prea mult.

Toţi sătenii din Gofkit Shamloe şedeau pe buşteni sau în picioare, în spatele buştenilor. Ano îl ţinea pe Usi, adormit, în poală; Fentil se ghemuise lângă ea, iar Sparil, în picioare, îi pusese o mână pe umărul, protector. Veniseră şi noii locuitori ai satului, şi Afri cea mereu prost-dispusă, cu noua ei pereche; şi Calin, şi fetele cu care Enli se jucase în copilărie, acum adulte, cu perechi din alte sate şi cu copiii lor. Essa şi Serlit stăteau pe vine, în iarbă; până şi Essa tăcuse. Cei doi terrani se ţineau deoparte, în spatele tuturor. La un capăt al buşteanului, departe de Ano şi Sparil, stătea bătrânul Solor Pek Ramul, cu braţul ars înfăşurat în pânză îmbibată cu o pomadă de leac.

Obora stătea în iarbă, singură, în mijlocul cercului, cu picioarele încrucişate.

Se aşezase acolo din proprie iniţiativă, fără să-i spună cineva, pentru că nimeni nu ştia ce îndrumări să-i dea. Aşa ceva nu se mai întâmplase până atunci – cel puţin nimeni nu-şi amintea, din propria experienţă de viaţă, din istoria satului sau din istoria Lumii, un caz asemănător. Cei care împărtăşeau realitatea ştiau întotdeauna cum să procedeze cu aceia care se purtau ireal, aşa cum făcuse Obora. Lui Enli îi răsuna în minte strigătul disperat al lui Sparil: *Cum poţi să declari pe cineva ireal, când nu există realitate împărtăşită?*

Sătenii din Gofkit Shamloe se priveau; evitau să se privească; aşteptau. Nimeni nu scotea un cuvânt.

— Se face frig! se auzi în cele din urmă o voce bătrână, arţăgoasă.

Din nou tăcere.

„Înveţi cu timpul, din experienţă”, îi spuse Pek Sikorski lui Ivi, mama lui Serlit. Dar nimeni din Gofkit Shamloe nu avea experienţă.

În cele din urmă, Afri se duse în mijlocul cercului; Enli simţi că i se strânge inima: tocmai acea femeie, care dovedea răutate chiar şi înainte să dispară realitatea împărtăşită!

— Obora Pek Brimmidin l-a împins în foc pe Solor Pek Ramul! rosti Afri.

După care nu mai ştiu ce trebuie să spună, aşa că pur şi simplu ieşi sfidătoare din cerc. Dar se stabilise un model. O femeie merse în mijloc şi spuse:

— N-a vrut să-i facă rău lui Pek Ramul! A fost lipsită de maniere, dar nu s-a comportat ireal.

Din nou linişte îndelungată. Apoi un bărbat înaintă spre centrul cercului şi spuse:

— Obora e fată bună, la rădăcină şi la tulpină. Doar petalele ei înfloresc cam sălbatic, atâta tot.

— Dac-am avea şi noi în Gofkit Shamloe o mamă de bunică! exclamă cineva.

— Dar nu există nicio mamă de bunică, să ne spună ce să facem…

Vorbiră şi alţi oameni: unii în favoarea Oborei, alţii împotrivă, mulţi deplângând faptul că n-au o mamă de bunică printre ei. După ce luară cuvântul toţi care au vrut să spună ceva, toată lumea rămase în aşteptare.

Pek Sikorski şi Pek Gruber se apropiaseră de Enli, care-i auzea şoptind în terrană, în spatele ei. Vocea lui Pek Gruber era imperativă.

— Spune-le, Ann! Învaţă-i cum să *voteze*! Cuvântul nu însemna nimic pentru Enli.

— Nu, Dieter! Lasă-i să înveţe singuri. Sunt pe drumul cel bun.

Linişte.

— Vreau să merg acasă! spuse cineva cu glas tare. E timpul să dormim.

— Dar Obora…

— Pek Ramul…

— Nimic…

— Ireală…

La celălalt capăt al buşteanului, lumea se agită şi însuşi Pek Ramul ieşi, şchiopătând, în mijlocul cercului. Nu se uită la Obora. Avea o voce piţigăiată şi tremurătoare, în contrast şocant cu sunetul dulce al fluierului său. Oamenii din cerc îşi ţinură răsuflarea.

— Am fost ars! spuse el, apoi se opri şi reîncepu, ca un om care traversează, păşind cu atenţie din piatră-n piatră, un râu recunoscut. Obora m-a ars. E o fată bună la rădăcină. Am fost ars. Unii spun că ea nu e reală. Alţii spun că e reală. Realitatea împărtăşită a dispărut. Eu am fost ars. Eu trebuie să vorbesc despre Obora!

Un murmur uşor trecu printre săteni, care se priviră, surprinşi pentru că murmurul îl aproba pe Pek Ramul. Împărtăşeau acea realitate, deşi realitatea împărtăşită) dispăruse.

— *Eu* trebuie să vorbesc! repetă Pek Ramul, cu voce tremurată.

Se auziră strigăte de aprobare, de bucurie nemărginită, pentru că pur şi simplu erau de acord. Doar Afri părea revoltată, dar se uită la oamenii din jur şi-şi ţinu gura.

— Obora are rădăcini bune, spuse Pek Ramul. E reală. Trebuie să trăiască! Ea m-a ars. Trebuie să-mi cureţe gospodăria şi să-mi gătească, până când toate cele şase luni vor apărea din nou împreună pe cer! Şi să-mi facă două tunici noi!

Tăcere, încordată ca o frânghie întinsă, apoi cineva râse. Era Ano, care râdea şi plângea în acelaşi timp.

— Acum este realitate împărtăşită! spuse o voce puternică şi clară. Când un om îi face rău altuia, cel vătămat trebuie să vorbească!

Era vocea lui Calin.

Obora se ridică în picioare şi-l luă pe Pek Ramul de mână. Acesta îi zâmbi, iar ochii lui bătrâni străluceau. Oamenii râdeau şi vorbeau, îndreptându-se împreună spre casele lor. Afri intră în casă trântind uşa. Ano o îmbrăţişă pe Obora, trezindu-l din somn pe micuţul Usi, care începu să plângă.

— Dumnezeule, Dieter! rosti Pek Sikorski prin toată hărmălaia. Tocmai au inventat adunarea obştei şi un cod de judecată, amândouă dintr-o lovitură!

— Sau măcar un început pentru una din ele, *Mein Liebchen*…

Comlinkul lui Pek Sikorski ţârâi. Enli îl auzi, dar Pek Sikorski tăie imediat sunetul.

— Prea devreme pentru asemenea înaltă tehnologie! îi spuse ea lui Pek Gruber. Nu aici. Destul că l-am corupt pe Voratur! Vino cu mine dincolo de *palisadă*.

Alt cuvânt terran, dar Enli abia îl băgă în seamă. Calin venea spre ea, făcându-şi loc printre oameni.

— Grădina înfloreşte bine, Enli!

— Parfumul îi bucură pe strămoşii lui Ano şi ai mei! Obora…

— Ştiu. Mă bucur pentru tine!

— N-ai spus nimănui despre terrani, zise ea pe nerăsuflate, apoi se uită în jur speriată, dar în jur nu era nimeni.

— Nu, n-am spus.

— De ce?

— Terranii au luat realitatea împărtăşită. Dar tu mi-ai spus că nu aceştia doi au luat-o, şi acum oamenii nu sunt… nu mai sunt la fel. Nici măcar terranii… ca Obora, astăzi. Locuitorii Lumii nu mai sunt la fel cum erau… aşa cum tu… aşa că tu şi cu mine…

În ciuda vorbelor lui împiedicate, Enli ştia ce vrea să spună. O învălui bucuria.

— Da!

— Enli, vrei… vrei să bei o cană cu apă acasă la mine? Bucuria o făcu să-l tachineze:

— Nu pel?

— N-avem pel. Negustorii nu mai aduc.

— Or să aducă din nou.

— Poate că da, poate că nu, spuse el, din nou serios. Acum toate sunt altfel.

— Nu chiar toate! protestă ea.

Calin o cuprinse în braţe, la adăpostul întunericului dulce.

***

— Lyle! spuse Ann în Comlink. După calculele lui Dieter, probabil te apropii de tunelul spaţial. Asta e singurul motiv pentru care-ţi răspund. E ultima noastră conversaţie, dacă poţi s-o numeşti aşa. Dieter, cât de mare este decalajul de timp în comunicare?

— Cincizeci şi cinci de minute.

Gruber îşi dăduse torţa la minim; lumina slabă îi arunca umbre stranii pe chip. În spatele lui se înălţa gardul făcut din buşteni grosolani, nefinisaţi.

— Bun. Lyle, o să-ţi ascult mesajul înregistrat după ce-l transmit pe-al meu. Ăsta e ultimul raport al echipei de antropologi de pe Lume. Nu-mi închipui că spusele mele ar conta cine ştie ce pentru voi. Locuitorii Lumii au supravieţuit, dar cu un stres imens şi cu pagube incalculabile. Infrastructura comunicaţiilor, a comerţului şi a guvernării centralizate nu mai există. Au apărut furturi şi revolte, dar probabil nu tot atât de multe cum ar fi făcut pământenii. Încep să se apere transformând satele în mici forturi, împrejmuite cu palisade, şi au găsit o formă de justiţie locală. Civilizaţia de tip planetar a dispărut, o dată cu bazele biologice care i-au dat naştere, şi asta mulţumită ţie. În locul ei se instalează o izolare prin frontiere, posibilă economic fără înfometare doar pentru că planeta este atât de fertilă. În această izolare, cele mai multe arte fără aplicaţii practice imediate vor dispărea. La fel şi majoritatea meşteşugurilor dependente de comerţul pe scară largă, la fel schimbul de idei. Religia se va fragmenta şi ea. În decurs de o generaţie, Lumea va fi alcătuită din mici enclave prerenascentiste şi va intra în propria versiune a Evului Mediu. Dar să nu te chinuie conştiinţa, Lyle: locuitorii Lumii vor supravieţui. Închei raportul echipei de pe planeta Lumea: Ann Pek Sikorski, biolog, şi Dieter Pek Gruber, geolog.

— *Lieber Gott*! spuse încetişor Gruber. L-ai făcut bucăţi!

— Nu pe el, şopti amar Ann. Lyle e construit din material sintetic incasabil.

Apăsă tasta pentru redarea mesajelor stocate. Vocea lui Kaufman se înălţă în noapte.

— Ann, Dieter, intrăm în tunelul spaţial peste o jumătate de oră. Vă trimit acest ultim mesaj ca să ştiţi că s-ar putea să existe justificări suficient de puternice pentru faptul că am luat artefactul de pe Lume. Marbet a descoperit că fallerii au unul identic cu al nostru. L-au folosit deja pentru a pârjoli coloniile omeneşti din sistemul Viridian. Tom a stabilit că activat la setarea unsprezece, artefactul emite un scut capabil să protejeze un întreg sistem stelar. Vom duce artefactul în

sistemul Sol, ca să fim siguri că duşmanul ştie că-l avem, şi vom activa setarea unsprezece. Sacrificarea planetei Lumea înseamnă că miliarde de oameni vor trăi în siguranţă pe Pământ, pe Marte, pe Lună, pe Centură, pe Titan… pretutindeni. Şi mai e ceva: Tom a descoperit teoria aflată la baza artefactului. Se pare că este cea mai mare descoperire a acest secolului, poate şi a celui următor, privind înţelegerea universului. Asta ar trebui să însemne ceva!

— N-ajunge! spuse Ann.

— Ann… protecţie pentru întreg sistemul solar… suntem în plin război, *mein Schatz*!

— La fel se poate întâmpla şi pe Lume, cândva, din cauza noastră!

Vocea lui Kaufman deveni mai răguşită:

— Cred că asta-i tot ce-am avut să vă spun, Ann şi Dieter. Adaug toate urările mele de bine, din inimă, pentru amândoi. Sfârşitul transmisiei. Colonel Lyle Kaufman, Armata de Apărare a Alianţei Solare.

După o vreme, Gruber rupse tăcerea.

— Ann, cândva mi-ai spus un lucru. Ai spus că mintea umană are, stai să-mi amintesc corect: „o mie de miliarde de conexiuni între neuroni”. În esenţă, asta ar trebui să fie valabil şi pentru locuitorii Lumii, doar au la bază acelaşi ADN. Atât de multe legături între neuroni, o capacitate atât de mare! Nu crezi că vor învăţa să reconstruiască, poate chiar mai durabil decât înainte?

— Nu ştiu, Dieter, sincer, nu ştiu! Noi, oamenii, aşa am făcut? Dispunem de o tehnologie mai bună decât în Evul Mediu, dar oare avem mai multă moralitate, mai multă etică, mai mult din pacea pe care i-am răpit-o Lumii?

Dieter nu răspunse, ci o luă de mână; degetele ei erau rigide şi reci.

DOUĂZECI ŞI NOUĂ

LA BORDUL NAVEI *ALAN B. SHEPARD*

Tunelul Spaţial Nr. 438 ducea, la acel moment, în spaţiul Caligula, un sistem controlat de oameni, cuprinzând patru planete mici, sterpe, nelocuibile. O bază militară plutea acolo, în spaţiu, în vecinătatea celor trei tuneluri ce orbitau liber, în mod inexplicabil, dincolo de ultima planetă. Când un sistem stelar avea cel puţin două tuneluri, acestea orbitau întotdeauna aproape unul de altul – dar, de obicei, doar sistemele cu planete interesante aveau trei tuneluri. Unul dintre misterele tunelurilor spaţiale era tocmai acesta: de ce constituia spaţiul Caligula o asemenea răscruce importantă?

De îndată ce *Alan B. Shepard* a părăsit orbita din jurul Lumii, un zburător a plecat de pe nava de război *Murasaki*, şi a traversat Tunelul Spaţial Nr. 438, ieşind în spaţiul Caligula. De acolo s-a îndreptat cu toată viteza prin sistemul de tuneluri ce ducea spre Marte, având la bord rapoartele secrete despre artefact, pe care trebuia să le predea Consiliului de Apărare al Alianţei Solare. *Alan B. Shepard* venea în urmă, cu viteză mai mică, după ce făcuse joncţiune pentru scurt timp cu Murasaki, în partea de tunel aflată în sistemul Lumii. Comandantului Grafton îi revenise sarcină de neinvidiat de a-i explica lui McChesney ce s-a întâmplat cu prizonierul faller, pe care McChesney îl capturase cu atâta efort şi-l păzise cu grijă de duşmanii care treceau prin tunelul spaţial.

După ce această întrevedere neplăcută a luat sfârşit, Shepard a plecat, traversând un tunel spaţial, apoi altul, apoi încă unul. Călătoria se desfăşura fără evenimente aparte.

Lyle Kaufman nu ştia nimic din toate astea. Era arestat, închis în carceră, aşteptând verdictul comisiei de anchetă. Comisia, formată din trei persoane, urma să facă recomandări pentru sau împotriva deferirii sale în faţa Curţii Marţiale şi să formuleze acuzațiile. Anchetatorii avea dreptul să convoace, de obicei pe rând, orice persoană aflată la bordul navei ca să depună

mărturie. Acuzatul avea dreptul să audă toate depoziţiile. Comandantul Grafton convocase comisia de anchetă, îi alesese pe membri din rândul ofiţerilor săi şi depusese o declaraţie scrisă, atestând circumstanţele speciale. Toată lumea, inclusiv Kaufman, considera că verdictul era formulat încă dinaintea începerii procedurii.

Chiar înainte de demararea anchetei, *Alan B. Shepard* trecu prin Tunelul Nr. 1 şi intră în sistemul Sol, după care se îndreptă spre Marte.

***

Îi aduseseră uniforma de gală, dar fără sabia de ceremonie. Singur în celula goală, Kaufman reflectă la acest lucru în timp ce-şi îmbrăca pantalonii albaştri. Să fi fost nişte reglementări obscure, concepute cine ştie când şi pentru ce împrejurare, dezgropate şi puse în aplicare de meticulosul Grafton? *Celui care face obiectul unei comisii de anchetă i se interzice dreptul de a purta sabia la uniforma de gală*. Ori comandantul se temea că se va înjunghia ori că-l va înjunghia pe poliţistul militar sau întreaga comisie de anchetă, cu vârful bont şi ineficient al sabiei? Indiferent de motiv, teaca îi atârna, goală, la şold.

— Anunţaţi când sunteţi gata, domnule.

— Sunt gata, sublocotenent!

— Pe aici, domnule! Urmaţi-mă, domnule! spuse tânăra femeie, deşi Kaufman ştia perfect drumul.

Interogatoriul urma să aibă loc în marea sală de conferinţe. Kaufman străbătu coridoarele pustii încadrat de doi membri ai Poliţiei Militare.

Comisia şedea la o masă ovală. În capătul opus uşii se aflau trei ofiţeri de marină, îmbrăcaţi în uniformă de gală. Kaufman ştia doar numele unuia: locotenentul Elizabeth Framingham. De partea cealaltă a mesei erau două scaune goale, depărtate unul de celălalt atât cât permitea spaţiul. Sublocotenentul îl conduse pe Kaufman către scaunul mai îndepărtat. Cei doi poliţişti militari se postară, în poziţie de drepţi, în spatele lui. Îşi spuse că, probabil, scaunul gol era destinat martorului.

În capul mesei stătea comandantul Grafton, rigid şi tăios ca un diamant. După ce Kaufman se aşeză, Grafton recită oficial,

atât pentru înregistrare, cât şi pentru îndeplinirea tuturor formalităţilor:

— Prezenta comisie de anchetă îşi începe activitatea. Ofiţerii juraţi sunt: locotenent-comandor Carter Campbell Rulanov, Marina de Apărare a Alianţei Solare, preşedintele comisiei; locotenent Antarres L. Ramsay, Marina de Apărare a Alianţei Solare; şi locotenent Elizabeth George Framingham, Marina de Apărare a Alianţei Solare. Capetele de acuzare sunt: „Colonelul Lyle Daniel Kaufman, din Armata de Apărare a Alianţei Solare, detaşat temporar în cadrul marinei ca şef de proiect secret special,. Începând cu data de 16 aprilie 2166, la bordul navei *Alan B. Shepard*, este acuzat că, fără a deţine autoritatea de rigoare şi fără a avea vreun motiv justificat, a atacat cu intenţie doi membri ai Poliţiei Militare aflaţi în misiune, fiind astfel învinuit de «ultraj»; că a pătruns cu forţa într-o zonă restricţionată a navei, împreună cu doi civili, nesocotind ordinul primit anterior de la comandantul navei şi făcându-se astfel vinovat de «conduită împotriva ordinii şi disciplinei»; şi că a comis un act de trădare, transmiţând secrete militare unui inamic, prizonier de război, fiind astfel învinuit de «trădare», dat fiind faptul că în momentul respectiv Alianţa Solară se afla în stare de război.” Domnule colonel Kaufman, înţelegeţi acuzaţiile ce vi se aduc, aşa cum v-au fost prezentate?

— Da.

— Atunci prezentei comisii de anchetă i se încredinţează responsabilitatea de a formula o recomandare, stabilind dacă există sau nu suficiente probe pentru trimiterea colonelului Kaufman în faţa Curţii Marţiale, în baza vreuneia dintre aceste acuzaţii sau în baza tuturor. Membri ai comisiei, înţelegeţi care vă sunt îndatoririle?

Cei trei ofiţeri încuviinţară în mod oficial. Kaufman îi privi cu atenţie. Se vedea clar că Rulanov fusese modificat genetic: genul clasic – ca să nu spună chiar „stereotipul” – de militar, la fel ca Grafton. Înalt, perfect drept, uscăţiv. Ramsay era cam de vârsta lui Rulanov, abia trecut de 40 de ani (deşi în cazul celor modificaţi genetic, vârsta era greu de ghicit). Framingham era cea mai tânără dintre ei, probabil 30 de ani sau chiar mai puţin. Toţi trei aveau expresii identice, impenetrabile.

Kaufman se întrebă ce-ar fi descifrat Marbet pe chipul lor, în limbajul lor corporal.

— Am două indicaţii suplimentare pentru această comisie de anchetă, continuă Grafton. În primul rând, deoarece este o problemă militară strict secretă, aparţinând de Compartimentul Informaţiilor Speciale, şi extrem de urgentă, membrii comisiei de anchetă sunt obligaţi să nu dezvăluie nimic din aceste dezbateri, să nu înregistreze nimic din aceste dezbateri şi nici măcar să nu indice în vreun fel faptul că aceste dezbateri au loc, sub pedeapsa de a fi acuzaţi de trădare. Este această indicaţie înţeleasă şi acceptată?

Cei trei aprobară.

— În al doilea rând, spuse Grafton, după care se opri. Trei chipuri aşteptau, împietrite.

— În al doilea rând, aş vrea ca această comisie să nu uite că este în joc onoarea şi cariera unui ofiţer cu un trecut militar fără pată, inclusiv în misiuni de luptă. Asta este tot.

Grafton se întoarse şi plecă, închizând uşa în urma lui. Kaufman simţi cum îl cuprinde o tristeţe întunecată, amestecată cu mânie. Deşi convins că are un caz *prima facie*, limpede ca lumina zilei, Grafton continua să facă tot ce-i stătea în putinţă pentru a garanta o anchetă cât mai cinstită. Asta îngreuna şi mai mult situaţia lui Kaufman.

— Domnule colonel Kaufman, spuneţi-ne ce s-a întâmplat! ceru Rulanov. Simplu şi direct.

— Am ajuns în zona securizată unde se afla prizonierul de război, poliţistul militar şi sistemul de verificare permiţându-mi să intru. Am aşteptat apoi în zonă, dar în afara celulei prizonierului, ca doctorul Capelo s-o ajute pe doamna Marbet să evadeze din carceră şi s-o aducă acolo.

— De unde ştiaţi că va face acest lucru? V-a dezvăluit planurile sale?

— Nu.

— Când l-aţi văzut ultima oară pe doctorul Capelo, înainte ca acesta să ajungă în zona securizată?

— Cu o zi înainte, când s-a repezit la comandantul Grafton şi la mine, cerându-ne socoteală în legătură cu prezenţa prizonierului faller la bordul navei.

Desigur, comisia ştia deja acest lucru; cunoştea şi criza lui Tom, care fusese înregistrată, respectivele înregistrări fiind puse la dispoziţia comisiei.

— Dacă nu v-a vorbit despre planurile sale, de unde aţi ştiut că o va aduce pe doamna Grant în zona securizată?

— Am presupus că va proceda astfel, bazându-mă pe cunoştinţele despre caracterul lui, între care ura lui extremă faţă de falleri, provocată de uciderea soţiei sale, în timpul unui atac al duşmanului asupra unei colonii civile.

— V-a ajutat doamna Grant să faceţi aceste „presupuneri”?

— Nu. N-am văzut-o în intervalul de timp dintre izbucnirea doctorului Capelo şi sosirea lor în zona unde se afla prizonierul.

— Le-aţi urmărit mişcările pe înregistrările serviciului de securitate?

— Nu am autorizaţie de acces la înregistrările serviciului de securitate, răspunse Kaufman.

Rulanov repetă întrebarea, mult mai tăios:

— Aţi urmărit mişcările doctorului Capelo şi ale doamnei Grant pe înregistrările serviciului de securitate?

— Nu!

Membrii comisiei se consultară un moment, după care Rulanov reluă:

— Aveaţi cunoştinţă de faptul că sergentul-tâmplar Michael Doolin a făcut o deschizătură între cabina doctorului Capelo şi cea a copiilor săi, o gaură ascunsă sub masă?

— Da. Eu i-am ordonat soldatului Doolin să taie acea deschizătură.

— Computerul navei n-a înregistrat niciun formular de dispunere a lucrărilor pentru această acţiune. Aţi completat formularele necesare?

— Nu, domnule.

— De ce?

— Ştiam că lucrarea nu va fi aprobată de comandantul Grafton.

— În acest caz, domnule colonel, de ce aţi ordonat ca lucrarea să aibă loc?

În sfârşit, puneau întrebări la care nu ştiau dinainte răspunsul.

— Am cerut să se facă o gaură în cabină pentru ca doctorul Capelo şi copiii lui să fie mulţumiţi. Fiica lui cea mică manifestă unele tulburări comportamentale, în urma morţii mamei sale. Sunt – eram – şeful unei echipe de proiect special, formată din persoane civile, foarte talentate, iar astfel de oameni au adesea ciudăţenii şi sunt greu de mulţumit. Pregătirea profesională unică a doctorului Capelo era vitală pentru această echipă şi orice ciudăţenie pe care i-o puteam satisface îi dădea posibilitatea să se concentreze asupra sarcinii sale. O sarcină care, îmi permit cu tot respectul să amintesc comisiei, nu seamănă cu introducerea de date în computer. Creativitatea nu este ca un robinet pe care să-l închizi şi să-l deschizi după plac. Cu cât puteam face mai mult ca să-l ajut pe doctorul Capelo să gândească, înlăturând orice îngrijorare care ar fi putut să-i abată atenţia, cu atât îi uşuram mai mult munca, de nepreţuit pentru Consiliul de Apărare al Alianţei Solare. Membrii comisiei se consultară din nou pe şoptite.

— Domnule colonel, vă rugăm să reveniţi la descrierea pe care aţi făcut-o evenimentelor din 16 aprilie, zise Rulanov. Aţi presupus că doctorul Capelo o va ajuta pe doamna Grant să evadeze din carceră şi o va aduce în zona securizată unde se afla prizonierul. Aţi obţinut acces legitim în acea zonă. Ce s-a întâmplat apoi?

Înapoi la informaţii cunoscute!

— Zona securizată monitorizează coridoarele din jur. Când i-am văzut pe doctorul Capelo şi pe doamna Grant sosind, am deschis uşa. Doctorul Capelo îi pulveriza pe poliţiştii militari cu spumă imobilizatoare. Conform regulamentului, poliţistul mai mare în grad purta costum prevăzut cu antidot. Nu ştiu de ce partenerul lui nu era protejat în acelaşi fel. Poliţistul neprotejat a căzut, înfăşurat în spumă imobilizatoare, iar celălalt l-a atacat pe doctorul Capelo. I-am imobilizat şi i-am tras pe amândoi înăuntru, cu ajutorul doamnei Grant. Doctorul Capelo şi-a revenit suficient pentru a veni după noi. Am închis uşa.

— Doctorul Capelo şi doamna Grant au fost surprinşi că-i aşteptaţi?

— Da.

— Domnule colonel, de obicei purtaţi asupra dumneavoastră spumă imobilizatoare şi pistol paralizant?

— Nu. Le-am luat cu mine special pentru această operaţiune.

Kaufman îşi dădu seama că niciunul dintre membrii comisiei nu agrea folosirea unui termen militar pentru aventura lui. Dar îl alesese intenţionat.

— De ce l-aţi pulverizat pe doctorul Capelo cu spumă imobilizatoare? întrebă Rulanov.

— Ştiam că dacă i se va oferi şansa, doctorul Capelo va încerca să-l ucidă pe prizonier. Nu voiam asta, ci voiam să-i ofer doamnei Grant încă o şansă de a lucra cu fallerul.

— De ce?

Întrebarea crucială. Kaufman se aplecă în faţă şi aruncă toţi aşii din mânecă:

— Doamna Grant este o Empatică foarte talentată, poate cea mai talentată din întregul sistem solar. În ultima sesiune de lucru cu prizonierul, înainte de a fi arestată, a văzut că acesta, când i s-a sugerat că am putea testa poziţia treisprezece de putere a artefactului, a avut o reacţie clară, puternică şi tulburătoare. Am considerat vital, spre binele Alianţei Solare şi poate spre binele speciei umane, să aflăm care informaţie i-a provocat o asemenea reacţie. S-a dovedit că am avut dreptate: în urma intervenţiei mele, doctorul Capelo a avut o revelaţie revoluţionară, care l-a condus la înţelegerea legilor fizice după care funcţionează artefactul. Informaţie datorită căreia am putea câştiga războiul.

Rulanov i-o tăie scurt:

— Vă atrag atenţia, domnule colonel Kaufman, că nu aici trebuie să vă prezentaţi apărarea. Această comisie încearcă doar să descopere faptele din acest caz.

— Înţeleg, domnule preşedinte!

Dar cel puţin i se înregistraseră spusele.

— Aţi avut vreun indiciu, de orice fel, din care să deduceţi sau să ghiciţi că această întâlnire ilegală va determina descoperirea doctorului Capelo?

— Nu, sigur că nu! Dar m-am gândit că întâlnirea îi va releva doamnei Grant acea informaţie pe care prizonierul încerca s-o ascundă. Aşa cum s-a şi întâmplat.

Comisia îl întrebă apoi, pas cu pas, despre interacţiunea lui Marbet cu fallerul; despre observaţiile lui Kaufman asupra acestei interacţiuni şi despre acţiunile lui Capelo cât timp a stat imobilizat în spumă. Camerele de supraveghere înregistraseră toate aceste lucruri, dar comisia voia ca el să le relateze pentru a fi înregistrate în cadrul anchetei oficiale, aşa încât Kaufman să nu poată pretinde mai târziu că înregistrările au fost măsluite. Le răspunse pe larg şi cu exactitate, pe un ton cooperant. Relatarea a durat mai bine de o jumătate de oră.

Apoi au fost chemaţi poliţiştii militari. Au depus mărturie separat, fără să se uite măcar o dată la Kaufman, amândoi clocotind de furie stăpânită. Poliţistul mai mare în grad se făcuse de râs, lucru de care era conştient. Cel tânăr fusese probabil pedepsit disciplinar pentru că nu se protejase cu antidot chimic contra spumei – de care probabil nu-şi imaginase că va avea nevoie vreodată pe navă. Se înşelase.

Poliţiştii terminară şi li se dădu liber.

— Comisia o cheamă pe Marbet Caroline Grant.

„Cât de diferit arată cu haine pe ea!” îi trecu prin minte lui Kaufman. Îşi reprimă un zâmbet. Nu se aflase niciodată atât de mult timp lângă o femeie dezbrăcată, fără să facă şi sex cu ea. Războiul era un lucru straniu!

Marbet purta salopeta verde de prizonier. Buclele roşcate erau bine aranjate în jurul chipului ei calm. Deşi cea mai micuţă din încăpere, emana demnitate şi competenţă. Kaufman se întrebă ce vedea, în plus faţă de el, la membrii comisiei de anchetă.

Comisia o ghidă spre a-i reconstitui acţiunile din data de 16 aprilie, deşi erau şi acestea înregistrate. Ea răspunse cu calm şi cu fermitate.

— Doamnă Grant, v-aţi gândit să nu mergeţi cu doctorul Capelo când acesta a pătruns ilegal în carceră?

— Nu.

— De ce?

— Întrebarea este greşită, domnule comandor. Ar trebui să sune aşa: de ce am mers cu doctorul Capelo? Răspunsul este: m-am gândit că informaţiile pe care le-aş putea obţine de la faller ar justifica încălcarea oricăror regulamente, ţinând cont de

valoarea acestor descoperiri pentru specia umană. Ceea ce s-a dovedit a fi adevărat.

Rulanov se încruntă: pentru a doua oară, această afirmaţie subiectivă era rostită şi înregistrată, în timpul unei şedinţe ce ar fi trebuit să conţină doar o înşiruire de fapte.

Următoarele întrebări stabiliră că Marbet nu cunoscuse intenţiile lui Capelo, înainte ca acesta să vină la carceră (într-adevăr, n-avea de unde să ştie, pentru că era izolată). Acuzaţia de trădare formulată împotriva ei rămânea în picioare, dar Kaufman ştia că nu intră sub jurisdicţia acelei comisii. Marbet era persoană civilă şi avea să fie judecată de un tribunal civil. Locotenentul Ramsay, care ascultase în tăcere, o chestionă pe Marbet în detaliu despre munca ei cu prizonierul. Lui Kaufman i se păru că Ramsay pare înţelegător, dar nu putea fi sigur. Toţi trei militarii avea chipuri impenetrabile.

Asta nu însemna că Marbet nu citea o mulţime de lucruri în expresiile şi-n gesturile lor!

Când comisia a terminat interogatoriul ei, amiaza trecuse. Rulanov bătea darabana în masă – primul semn de încordare pe care-l observa Kaufman.

— Vom lua pauza de prânz. Şedinţa se reia la ora paisprezece.

Marbet fu scoasă din încăpere separat de Kaufman, dar avu timp să-i surâdă – un surâs complex, melancolic, dar în care se strecurase şi o sclipire neaşteptată de veselie ironică. Deşi fusese atenţionată, de bună seamă, să nu i se adreseze lui Kaufman, spuse într-o şoaptă sonoră, teatrală:

— După prânz îl aduc pe Tom!

TREIZECI

LA BORDUL *NAVEI ALAN B. SHEPARD*

Kaufman observă că Tom Capelo, spre deosebire de Marbet, nu era îmbrăcat în haine verzi, de deţinut. Fizicianul purta un costum cu tunica puţin mai scurtă decât era la modă, dar făcut dintr-un material scump. Capelo intră în cameră liniştit, dar faţa lui măslinie avea aceeaşi expresie sardonică dintotdeauna. Sub braţul drept ducea un teanc de printuri împăturite. Nu-l însoţea niciun poliţist militar; se vedea clar că Tom, spre deosebire de Marbet şi de Kaufman, putea să circule liber pe navă. Ei erau infractori; el, un savant-erou.

— Doctore Capelo, vă rog să luaţi loc! spuse Rulanov. Vă rog să începeţi prin a povesti în amănunt, pentru membrii comisiei de anchetă, care au fost acţiunile dumneavoastră în ziua de 16 aprilie.

— Nu! spuse Capelo.

— Poftim?

— Nu, n-am să vă povestesc ce-am făcut în ziua de 16 aprilie. Aveţi totul înregistrat! Nu văd de ce-ar trebui să repet ceva ce este cunoscut tuturor celor de faţă.

Tonul lui Rulanov se înăspri:

— Doctore Capelo, aceasta este o comisie de anchetă autorizată! Aveţi obligaţia să răspundeţi la întrebări!

— Ba n-am nicio obligaţie, răspunse Capelo pe un ton egal. Sunteţi o comisie de anchetă, nu un tribunal – nici măcar unul militar. Dacă vreţi să mă obligaţi să răspund, convocaţi o curte marţială oficială şi judecaţi-mă! Acum sunt gata să cooperez cu dumneavoastră, răspunzând la orice întrebare serioasă pe care vreţi să mi-o puneţi, dar nu la întrebări idioate!

Cei trei membri ai comisiei începură să se sfătuiască; Ramsay se încruntă crunt. Kaufman încercă să-i prindă privirea lui Capelo, dar acesta se uita drept înainte.

— Doctore Capelo, spuse în cele din urmă Rulanov, cu o privire mai rece decât şi-ar fi închipuit Kaufman că ar fi

omeneşte posibil, ce motiv aţi avut s-o scoateţi pe Marbet Grant din carceră şi s-o aduceţi în zona securizată, unde se afla prizonierul de război?

— Voiam să-l ucid pe nemernic!

— Doamna Grant ştia ce aveaţi de gând?

— Asta trebuie s-o întrebaţi pe ea.

— Daţi-mi voie să reformulez întrebarea, spuse Rulanov, făcând eforturi vizibile ca să nu-şi iasă din fire. I-aţi spus doamnei Grant ceva din care să reiasă ce intenţii aveţi?

— Nu.

— Ea v-a spus ceva din care să reiasă că vă bănuieşte intenţia de a-l asasina pe prizonier?

— Nu.

— Care a fost, în opinia dumneavoastră, motivul pentru care doamna Grant a mers cu dumneavoastră?

— Voia să stea de vorbă cu fallerul. Să comunice cu el prin orice mijloc posibil. Ceea ce a şi făcut.

Rulanov îşi schimbă poziţia în scaun.

— Ştiaţi că în zona securizată vă aşteaptă colonelul Kaufman?

— Nu.

— Când v-aţi dat seama că e acolo?

— După ce-am intrat în anticameră şi m-a imobilizat cu spumă.

— Şi spuma imobilizatoare a fost cea care v-a împiedicat să vă puneţi în aplicare planul de asasinare?

— Da. Desigur, în cele din urmă, comandantul Grafton a sfârşit prin a face asta în locul meu, spuse Capelo.

Kaufman înţelese brusc conflictul în care se afla Capelo şi pe care încerca, în felul lui straniu şi interiorizat, să-l rezolve. *Îmi voi măcelări duşmanul şi voi deplânge moartea lui*. Bietul Tom…

— Doctore Capelo, spuse Rulanov încordat, vă rog să vă limitaţi la a răspunde întrebărilor care vi se pun!

— Numai dacă răspundeţi şi voi la unele! De ce a dat drumul Grafton la un gaz paralizant în zona securizată, în loc să trimită nişte poliţişti militari, în echipament de protecţie, să ne captureze? Noi n-aveam arme puternice. Până şi pacifistul Lyle, aici de faţă, n-avea la el decât un pistol paralizant şi un tub pe jumătate consumat de spumă imobilizatoare. N-ar fi trebuit să

constituim un obstacol pentru nişte soldaţi care să nu fie luaţi prin surprindere!

— Acţiunile comandantului Grafton nu vă privesc…

— Poate că nu! Dar iată una care mă priveşte: de ce Marbet stă în continuare închisă, iar eu nu, când eu sunt cel care a pus la cale pătrunderea în aşa-zisa voastră zonă securizată?

— Doamna Grant se află în stare de arest pentru acelaşi delict care a dus la arestarea ei şi înainte de acest eveniment. Doctore Capelo, indiferent de statutul dumneavoastră ştiinţific, n-aveţi dreptul…

— Hai să discutăm puţin despre statutul meu ştiinţific! Ăsta-i motivul pentru care eu sunt liber să merg unde vreau, fără să mi se aducă acuzaţii? Pentru că eu am descoperit teoria datorită căreia voi veţi câştiga războiul? Eu sunt liber, iar ea nu, pentru că eu voi deveni un personaj de mare preţ în presă din clipa în care-mi voi publica teoria, poate chiar un viitor laureat al premiului Nobel, şi nimeni nu vrea ca savantul mântuitor să fie la zdup când se va-ntâmpla asta! Pe când unei simple Empatice nu-i va simţi nimeni lipsa, mai ales într-o lume în care Empaticii oricum nu sunt prea iubiţi!

— Ajunge! Doctore Capelo…

— Ipocrizie cât cuprinde, cât toată nava asta de război, domnule comandor. Despre asta-i vorba!

— … aduceţi ofensă acestei comisii de anchetă! Încă o asemenea ieşire şi…

— Şi ce? Asta-i problema voastră, nu? Nu ştiţi ce să faceţi cu mine, acum că v-am oferit ce speraţi! O, da, şi ce speram eu, trebuie să recunosc. Dar acum am devenit o problemă spinoasă, nu?

Kaufman nu se putu abţine:

— Nu chiar atât de spinoasă cum îţi închipui, Tom! N-ai auzit niciodată de Robert J. Oppenheimer?

Capelo se întoarse spre el, zâmbind cu toată faţa:

— Aşadar, până la urmă nu ţi-au tăiat limba, Lyle. Nici boaşele!

— Gărzi! strigă Rulanov. Scoateți-l pe doctorul Capelo din sală!

Capelo spuse calm, fără să se ridice de pe scaun:

— O dată să mai puneţi mâna pe mine, şi va trebui să mă ucideţi, ca să mă împiedicaţi de la a declanşa cea mai gravă problemă de relaţii publice din câte a avut marina! Iar dacă mă ucideţi, fiica mea şi bona ei sunt gata să spună toată povestea unor reporteri care, bag mâna-n foc, vor fi fascinaţi s-o asculte! Amanda va fi o martoră extrem de convingătoare, chiar şi-ntr-o holoemisiune!

Rulanov era un militar mult prea bine antrenat ca să se lase intimidat. Făcu un semn către poliţiştii militari, care-l înhăţară pe Capelo. Kaufman se trezi că se ridică de pe scaun.

— Petrecerea s-a terminat aşa de curând? întrebă Capelo pe acelaşi ton calm. Dar mai am întrebări! De exemplu, ce-aveţi de gând…

Poliţiştii începură să-l tragă spre uşă. Capelo se lăsă moale în mâinile lor, fără a opune nicio rezistenţă, şi continuă să vorbească:

— … să faceţi cu artefactul, acum că v-am explicat ce este capabil să facă?

— O să-l folosim! spuse o voce nouă, din pragul uşii. Kaufman, pe jumătate aşezat, se ridică de-a binelea, ameţit. După un moment de uluire, toţi membrii comisiei săriră şi ei în picioare şi salutară, pocnind din călcâie. Kaufman îi imită, cu întârziere. Numai poliţiştii militari îşi continuară treaba, târându-l către uşă pe Capelo, inert ca un butuc. Nou-venitul spuse:

— Daţi-i drumul, soldaţi! Poliţiştii nu-l băgară în seamă.

— Daţi-i drumul! repetă Rulanov, cu voce sugrumată, dar îşi reveni repede. Bine aţi venit la bord, domnule general!

Capelo, liber şi pe picioarele sale, se întoarse şi se uită la uşă, cum făceau toţi.

Kaufman nu-l întâlnise niciodată pe generalul Sullivan Stefanak, comandantul suprem al Consiliului de Apărare al Alianţei Solare, dar, fireşte, l-a recunoscut pe loc. Chipul generalului apărea în toate buletinele de ştiri transmise prin toate mijloacele de comunicare posibile: holoemisiuni, fotocalcuri, infograme. Nu era un chip pe care să-l uiţi sau să-l ignori.

Aproape toţi ofiţerii superiori din Consiliu beneficiaseră de îmbunătăţiri genetice, dar nu şi Stefanak. Era înalt şi puternic,

un uriaş de talia lui Dieter Gruber. Nici chipul dur, de sub creştetul chel, nu arăta vreo modificare estetică. Avea pielea de un măsliniu deschis şi ochii căprui-închis, cu licăriri aurii. Buzele îi erau cărnoase, iar maxilarul, puternic. Emana energie, carismă şi un aer nemilos. Se zvonea că are în toate un apetit enorm.

Inclusiv apetit pentru putere. Potrivit unui zvon care se încăpăţâna să circule, Stefanak nu era mulţumit doar cu conducerea Consiliului de Apărare al Alianţei Solare, care controla armata şi marina întregului sistem solar. Acelaşi zvon persistent spunea că nu s-ar mulţumi nici cu preşedinţia Alianţei Solare. Că, de fapt, voia să devină dictator, iar acum, că războiul era în toi şi legea marţială putea fi decretată oricând, această dorinţă i se putea împlini. Privindu-l pe Stefanak, care văzut în carne şi oase arăta mai carismatic, mai urât şi mai periculos decât în holograme, Kaufman avu convingerea că zvonurile erau adevărate. Poate s-ar fi dovedit un dictator binevoitor, dar tot dictator. Omul nu accepta decât propriile reguli.

Lângă Stefanak stăteau generalul Tolliver Gordon, care-l trimisese pe Kaufman în acea misiune blestemată, şi comandantul Grafton. Acesta din urmă avea o paloare ciudată.

— Marele om în persoană! spuse Capelo.

În cuvintele lui nu era nicio şfichiuire de ironie. Până şi Tom Capelo părea supus în faţa lui Stefanak.

— Iar dumneata eşti marele doctor Capelo! Am citit raportul preliminar pe care l-ai făcut referitor la proboni. N-am înţeles niciun cuvânt.

Capelo nu era chiar aşa de uşor de cucerit.

— Nici nu mă aşteptam! Vă interesează mai mult efectele decât cauzele.

— Ai perfectă dreptate, doctore Capelo! Iar pe dumneata te interesează ce plănuim să facem cu munca dumitale.

— Chiar aşa! Aveţi de gând să-mi spuneţi?

— Da. Ai dreptul să ştii. În plus, după cum ai subliniat atât de elocvent, reprezinţi o problemă pentru noi. Dacă mori, fiica dumitale, care încă n-a împlinit unsprezece ani, va încerca într-adevăr să prezinte într-o holoemisiune versiunea dumitale a întregii poveşti? Chiar ai învăţat-o ce trebuie să spună?

— Da! Şi ar face-o. Aţi încerca s-o opriţi?

— Îmi imaginez că ar fi greu, dacă seamănă cu tatăl ei. Poţi sta jos sau nu, doctore Capelo, cum vrei. Eu am de gând să mă aşez.

Locotenentul Framingham se repezi să-i ofere propriul ei scaun, iar Stefanak se aşeză, cam incomod, căci era un om corpolent. După o clipă de derută – prima de până atunci, observă Kaufman –, Capelo se aşeză şi el. Toţi ceilalţi rămaseră în picioare.

— Ştiu că ai întrebări, îi spuse Stefanak lui Capelo. Dar înainte să începi, am şi eu nişte îndatoriri.

Îşi ridică privirea către Rulanov şi spuse:

— Domnule comandor, ai făcut o treabă excelentă în felul în care ai condus această comisie de anchetă. Înainte să te eliberez de sarcină, vreau să ştii că profesionalismul şi minuţiozitatea dumitale au fost remarcate. Locotenent Ramsay, locotenent Framingham, acelaşi lucru este valabil şi pentru voi. Cei trei ofiţeri se străduiră să-şi ascundă satisfacţia.

— Mulţumesc, domnule general! spuse Rulanov.

Stefanak se întoarse către Grafton, care era tot cenuşiu la faţă.

— Şi dumneata, domnule comandant, ai acţionat în totală concordanţă cu cele mai înalte standarde ale marinei, urmând în mod corect procedurile pentru fiecare decizie pe care ai luat-o, din momentul în care prizonierul de război a fost adus la bordul navei. Vei primi o scrisoare de recomandare, la timpul potrivit, pentru dosarul de promovare.

Grafton se mai lumină puţin, deşi rămase stânjenit. „Nu-i uşor să ţi se ia controlul navei cu aceeaşi uşurinţă cu care-ai face un salt pe Lună!”, îşi spuse Kaufman. Nu era uşor nici pentru comisia de anchetă. Stefanak controla acum totul.

— Colonele Kaufman, acuzaţiile care ţi s-au adus au fost retrase. Erau îndreptăţite când au fost formulate, dar unele informaţii noi, pe care generalul Gordon le va discuta cu dumneata mai târziu, le-au invalidat.

— Mulţumesc, domnule general! răspunse Kaufman. Avu grijă să nu-l privească pe Grafton, dar se aventură să pună o întrebare:

— Dacă-mi permiteţi să întreb, domnule general… ce se va întâmpla cu doamna Grant? Şi acuzaţiile la adresa ei au fost retrase?

— Doamna Grant este persoană civilă. Nu intră sub jurisdicţia mea. Chestiunea este încă în discuţie.

La auzul vorbelor lui Stefanak, toţi cei din încăpere îşi dădură seama că şi acuzaţiile împotriva lui Marbet se vor spulbera. Nu aspiri să devii dictator dacă n-ai control politic total.

— Mulţumesc, domnule general! spuse Kaufman.

— Aşa. Doctore Capelo… întrebările de care spuneai. Dă-i drumul!

Capelo avusese timp să-şi revină.

— Ce-aveţi de gând să faceţi cu artefactul meu?

Stefanak zâmbi la auzul pronumelui posesiv, pe care Kaufman ştia că Tom îl folosise în mod deliberat, dar nu comentă.

— Îl ducem în sistemul solar, îl instalăm într-un loc sigur şi secret şi activăm poziţia unsprezece, protejând astfel întregul sistem de atacurile fallerilor.

Într-un loc sigur şi secret. „Dumnezeule, îşi spuse Kaufman, Stefanak îl va controla în întregime! Nimeni nu va îndrăzni să-l contrazică – va avea un Excalibur atotputernic, care-ar putea deveni o maşinărie a Apocalipsei, dacă el va dori aşa ceva. *Va fi* dictator!”

Iar el, Kaufman, şcolit să fie diplomat, nu văzuse posibilitatea până-n clipa aceea! Sedus de ştiinţă şi de armă, ignorase complet implicaţiile politice.

— Înţeleg! spuse Capelo, iar în tonul lui se citeau multe. Deci n-o să-l duceţi în sistemul fallerilor, ca să activaţi poziţia treisprezece şi să le pârjoliţi tot sistemul stelar?

— Ne-ai spus că asta nu e posibil fără să afectăm într-un mod dezastruos însăşi substanţa spaţiu-timpului.

— Şi dacă greşesc?

— Sper că vei continua să-ţi rafinezi teoria, pentru a fi şi mai sigur.

— Ce se întâmplă dacă greşesc în ceea ce priveşte efectele poziţiei unsprezece?

— Acelaşi răspuns ca mai-nainte, zise Stefanak, părând amuzat.

— Şi, în timp ce-mi „rafinez teoria”, fără a fi singurul care să se ocupe de asta, fireşte, mi se va permite să-mi public observaţiile?

— Desigur!

— Dar ştiţi că, probabil, fallerii monitorizează tot ce pot din spectrul nostru electromagnetic. S-ar putea să fie în stare să descifreze descoperirile noastre!

Şi Kaufman îşi pusese problema asta; aşteptă încordat răspunsul lui Stefanak.

— N-au decât! Consilierii mei ştiinţifici sunt convinşi că modul lor de abordare a ştiinţei este atât de diferit de al nostru, încât traducerea şi punerea în practică vor fi foarte dificile.

— Probabil, admise Capelo, dar dacă, în timp ce-mi „rafinez teoria” – şi nu voi fi singurul –, descoperim erori majore?

— O să le corectăm la timpul potrivit, doctore Capelo! Eu sunt soldat, nu creator de modă. Mă aştept să apară erori majore şi mă aştept să fie nevoie să le corectez. Aşa-i la război!

— Şi cum vă pregătiţi să „corectaţi” distrugerea spaţiu-timpului, dacă două artefacte sunt activate la setarea treisprezece în acelaşi sistem solar?

— Nu crezi că inginerii care le-au construit s-au gândit la asta şi au inclus sisteme de siguranţă?

— Habar n-am! Şi nici dumneavoastră.

— Adevărat. Dar nu mă gândesc să folosesc vreodată setarea treisprezece, doctore. Ar fi un risc inadmisibil!

Capelo rămase pe gânduri.

— N-ar trebui să vă asumaţi niciun risc, spuse el în cele din urmă. Ştiţi, de fapt nu trebuie să activaţi deloc artefactul. Ajunge să-i convingeţi pe toţi, oameni şi falleri, că l-aţi activat. Efectul va fi acelaşi, cu condiţia ca nemernicii să nu fie chiar atât de idioţi încât să-şi aducă artefactul lor în spaţiul nostru şi să vadă că blufaţi!

Stefanak nu zise nimic. Zâmbea în continuare, cu picioarele lui uriaşe încrucişate, relaxat şi în largul lui. Capelo râse, în felul lui caracteristic, aspru şi scurt, cum îl auzise Kaufman de sute de ori.

— Bine, domnule general! Eu nu sunt militar. Dar mai am o întrebare, şi ea are caracter militar. Am cercetat toate datele din

biblioteca navei, pe toată perioada de când ştim că navele fallerilor sunt protejate cu scuturi modificatoare de fază. Desigur, nu am materialele secrete, dar ştiţi cum sunt corespondenţii de război – roboţii lor merg practic oriunde şi relatează tot. Am scris un program care să compare acele date cu modul probabil de utilizare a tunelurilor spaţiale şi cu timpul maxim de zbor al unui skiter de-al fallerilor. Şi-am descoperit ceva foarte interesant. Cele două pot fi coordonate în aşa fel încât un singur artefact poate fi mutat de pe o navă pe alta, acoperind în acelaşi timp toate locurile unde ne-am confruntat cu scutul modificator de fază. N-au descoperit cum să copieze artefactul, nu-i aşa? Au doar un singur artefact, aşa cum avem şi noi!

Locotenentul Framingham icni, uluit. Kaufman se simţea năucit. Pentru prima dată, Stefanak păru incomodat. Nimeni nu scoase vreun sunet; niciunul nu-ndrăznea.

— Eşti un om foarte inteligent, doctore Capelo! spuse în cele din urmă generalul. Păcat că n-ai vrut să fii soldat!

— Aş fi fost un soldat al dracului de prost!

— Poate că ai dreptate. Cât de patriot eşti? Capelo râse iar.

— Adică vreţi să mă întrebaţi dacă voi împărtăşi cuiva această deducţie? Dacă o voi publica? Dacă voi face din ea o parte din scutul protector al fiicelor mele? Nu! Vreau să câştigăm războiul ăsta, domnule general, tot atât de mult cât vă doriţi şi dumneavoastră. Ba poate chiar mai mult, pentru că eu nu sunt soldat şi n-am nimic de câştigat de pe urma unui succes în bătălie, ba am chiar mai mult de pierdut decât până acum în cazul unui eşec. Câtă vreme n-aveţi de gând să mă condamnaţi pentru trădare sau pentru pătrundere prin efracţie sau altă acuzaţie stupidă, vă puteţi baza pe discreţia mea în privinţa tuturor informaţiilor despre care îmi spuneţi că sunt secrete. După cum ştiţi, am deja acces autorizat la nişte niveluri de informaţie foarte fierbinţi.

— Ştiu.

— Şi Marbet Grant? întrebă Capelo.

— Acces mult mai restrâns. Dar bănuiesc că şi ea va păstra tăcerea asupra tuturor celor petrecute la bordul acestei nave.

— În schimbul libertăţii. Stefanak zâmbea din nou nepăsător.

— V-am spus, doamna Grant este persoană civilă. Nu pot decât să prezint cazul ei autorităţilor în drept, aşa cum îl văd eu.

— Da, doar atât! spuse sardonic Capelo.

— Am încheiat discuţia, doctore?

— În măsura în care se poate termina o asemenea discuţie.

Stefanak se ridică; la fel şi Capelo: era imposibil să rămâi aşezat când acel om cu personalitate copleşitoare se ridica. Stefanak îi întinse mâna:

— La revedere, doctore Capelo!

— La revedere, generale Stefanak!

— Colonele Kaufman, spuse Stefanak, generalul Gordon va mai rămâne pe navă, ca să primească raportul. Eu trebuie să plec imediat. Domnilor ofiţeri, doamnă ofiţer, la revedere!

Ofiţerii răspunseră cu fervoarea exagerat de corectă a bobocilor de la Academie. Stefanak ieşi, iar Grafton îl urmă, aşa cum o vedetă rapidă urmează un crucişător.

Rulanov, Ramsay şi Framingham păreau şi ei nerăbdători să plece, aşa că porniră ţepeni către uşă. Capelo îi urmă, bombănind:

— Trebuie să le spun fetelor că nu mă bagă la puşcărie! Cred că vor fi fericite să se-ntoarcă acasă, pe Pământ. Noroc, Lyle! Îl meriţi!

După câteva clipe, în încăpere rămaseră doar Kaufman şi Gordon. Lui Kaufman, tăcerea i se păru stranie, după atâtea zdruncinături. Semăna cu momentele de linişte care se instalau după cutremurele marţiene.

Gordon zâmbi cu gura până la urechi.

— Ţi-am spus eu, Lyle, că eşti omul potrivit pentru treaba asta!

— Omul potrivit?!

— Desigur. Nu contează că ai reuşit ca toţi cei implicaţi în chestia asta să fie arestaţi, iar prizonierul de război, ucis. O, ba de fapt contează, precum bine ştii! Cariera ta militară s-a încheiat. Cunoşti prea multe! În plus, Stefanak va avea nevoie de un ţap ispăşitor, pe care să-l prezinte la şedinţele acelea cu uşile închise ale Consiliului Alianţei, în care va lămuri cum se face că l-am pierdut pe prizonierul extraterestru pe care, oficial, nici nu l-am capturat vreodată. Îţi va fi recunoscător, Lyle, dar

va fi şi puţin neliniştit din cauza ta, şi te va lipi de-un scaun, în spatele unui birou, undeva, pe o planetă uitată de lume, la care ajunge un singur tunel spaţial şi va nădăjdui să nu mai audă niciodată de tine. Asta, probabil, după ce va îndulci puţin pilula cu o promovare şi o medalie. Iar dacă vei face vreodată o mişcare împotriva lui, vei fi un om mort.

— Ştiu!

— Îmi pare rău. Dar rămân la părerea mea: ai fost omul potrivit pentru misiune. Ai dus treaba la bun sfârşit, Lyle, şi ai făcut-o mai bine decât oricine altcineva din galaxie!

— Mulţumesc, domnule. Vreţi să spuneţi că sunt doar o victimă de război, nu?

— Da. Capelo şi Stefanak vor căpăta laurii pentru că au protejat sistemul solar. Dar datorită ţie, s-ar putea să câştigăm războiul. E de-ajuns?

— Nu! răspunse Kaufman.

Dar ştia, la fel de bine ca Gordon, că trebuie să se declare mulţumit doar cu atât.

EPILOG

LUNA CITY, IULIE 2167

În timp ce aştepta liftul care urma să-l ducă spre nivelurile locuite din Luna City, Kaufman studie parcul. Nu-l mai văzuse de când o recrutase pe Marbet Grant pentru misiunea de pe Lume, cu mai bine de un an în urmă. Parcul era neschimbat. Lui tot i se părea întunecat, în comparaţie cu parcurile marţiene. Pe Marte, cerul era rozaliu, iar intensitatea luminii depindea de concentraţia de praf din atmosferă. Aici, lumina era artificială – asta dacă nu puneai la socoteală stelele ce străluceau reci prin domul piezoelectric şi nici lumina provenită de la Pământul ce se vedea uriaş, o lume verde-albastră, suspendată pe cer. Sau poate invers: când te aflai pe Lună, ea era lumea, iar Pământul devenea lună. Totul depindea de perspectivă.

Ca la ultima sa vizită, pe terenul de joacă împrejmuit se aflau bone cu copii mici, care mergeau de-a buşilea şi care puteau să sară până aproape de marginea superioară a toboganului foarte înalt. Datorită experimentele ştiinţifice efectuate sub domurile transparente din plastic, exista în continuare o zonă restricţionată, dar nu foarte restricţionată. Luna City avea o infracţionalitate extrem de scăzută, pentru că locuitorii oraşului erau aleşi cu grijă. Pe băncile aşezate între straturi cu flori modificate genetic pentru a rezista aproape fără lumină naturală stăteau oameni care vorbeau, priveau stelele, se sărutau.

Florile nu semănau prea mult cu cele de pe Lume. Erau prea mici, prea umile pentru a-i putea aminti de tufele exuberant înflorite de pe Lume.

Liftul veni, şi el păşi înăuntru. La nivelul H, coborî şi ajunse pe un coridor larg, care se curba la ambele capete. Un tramvai mititel rosti vesel:

— Bună ziua! Eu fac circuitul nivelului rezidenţial la fiecare zece minute şi mă opresc oriunde îmi spuneţi. Sau, dacă vreţi, puteţi să mergeţi pe jos. Toate intrările către grupurile rezidenţiale dau în acest coridor principal, care este circular.

— O să merg pe jos! spuse Kaufman, şi tramvaiul tăcu.

Coridorul era decorat minimal, utilitar, cu excepţia unor spoturi de lumină odihnitoare, ce jucau pe pereţi. Uşile care se deschideau direct în coridor, numerotate cu cifre consecutive, erau la fel de simple ca podeaua. Părea evident că locuitorii de pe Lună îşi drămuiau decoraţiunile, păstrându-le pentru interiorul locuinţei.

Tramvaiul îl depăşi, iar în el se afla o doamnă mai în vârstă. Doi oameni care mergeau pe jos îl salutară amabil cu un semn al capului, fără să-şi întrerupă conversaţia. În cincisprezece minute ajunse în dreptul locuinţei lui Marbet. După altele cinci se afla în faţa apartamentului ei.

Ea deschise uşa chiar înainte ca el să sune; îl văzuse venind.

— Lyle! Bună!

— Bună, Marbet! răspunse, întrebându-se dacă chiar a trecut mai bine de un an şi cum de aşteptase atât de mult.

Dar nu avusese de ales. Ea arăta tot atât de neschimbată ca parcul de deasupra; nu îmbătrânise deloc. Buclele roşcate luceau aşa cum îşi amintea, la fel şi ochii ei verzi, cu o căutătură intensă. Purta o tunică dintr-un material fin, de culoarea fildeşului, care-i plutea pe lângă corp, şi un colier spectaculos din aur.

— Intră! Ce vrei să bei? Şampanie? Vin? Am vin din Chile.

— Pare scump. O şampanie merge. Arăţi minunat, Marbet!

— Mulţumesc. Tu arăţi obosit.

— Aşa şi sunt!

Uitase cum se simţea în preajma ei: acea combinaţie ciudată de confort şi stimulare, împletită cu stânjeneala gândului că ea îi citeşte pe chip, în mişcări, în tonul vocii. Oare când alesese decoraţiunile casei se gândise să diminueze acea stânjeneală, şi de aceea o făcuse cât mai plăcută, cât mai securizată? Perne mari şi confortabile, stofe înflorate, în culori vii, lumină blândă, mobilă puţină. O cameră în care să te relaxezi. În acea încăpere, uniforma lui părea rigidă.

— Ce-ai mai făcut în ultima vreme? întrebă el.

Ceruse unui program să scaneze datele bibliotecii centrale de pe Marte şi astfel aflase că de un timp nu mai apăruse la ştiri.

— Am avut câteva colaborări mărunte pe Pământ, în special pentru particulari care aveau nevoie de indicii suplimentare în timpul negocierilor. Mă tem că n-am făcut nimic foarte interesant. Ai aflat despre Tom?

— Capelo? Nu, ce?

— S-a întors la Harvard, şi-a dezvoltat teoria probonilor, iar lucrările lui stârnesc tot felul de valuri în lumea fizicienilor. Dar asta ştii deja. Noutatea e că se căsătoreşte!

Kaufman aproape că se înecă cu băutura.

— *Tom*?!

— Da! Se pare că a întâlnit-o la o conferinţă a fizicienilor şi a picat ca o navă într-o gaură neagră. M-a sunat săptămâna trecută. Am fost la fel de surprinsă ca tine.

— Credeam că o să-şi jelească soţia toată viaţa!

— Nimic nu e mai imprevizibil decât firea umană. Particulele cuantice sunt nimic în comparaţie cu noi. Deşi, la drept vorbind, cred că altceva s-a întâmplat cu Tom. Cred că acolo, în misiunea de pe Lume, a exorcizat ceva. A reuşit să-şi deschidă iar inima şi să-i pese şi de altcineva în afară de fetele lui. Apropo de fete: se pare că sunt încântate de noua lor mamă vitregă – cel puţin aşa spune Tom.

— Îi doresc toată fericirea din lume!

Rămaseră tăcuţi, bând şampanie şi reflectând la ciudăţeniile sufletului omenesc. Kaufman îşi spuse, cu amărăciune, că ajunsese mult mai obişnuit decât înainte cu asemenea introspecţii. Deşi nu ca rezultat al vreunei exorcizări.

— Artefactul a avut un succes uriaş! spuse el în cele din urmă. E ascuns undeva în sistemul solar, „păzind leagănul omenirii", după cum se spune la ştiri.

— Crezi că i-au activat setarea unsprezece?

— Cine ştie? Tom ne-a demonstrat că dacă o activăm, nu putem obţine confirmarea decât atunci când cineva aduce alt artefact şi încearcă să pârjolească sistemul solar. Iar dacă asta nu se întâmplă, nu vom şti niciodată: funcţionează sau nu? E ca în bancul ăla vechi, cu vraciul care-i dă exploratorului un leac să-l apere de tigrii feroce, mâncători de oameni. Tipul spune: „Dar pe Marte nu sunt tigri!", şi…

— … şi vraciul îi răspunde: „Vezi, deja funcţionează!” Lyle, gluma e *străveche*!

— Dar se potriveşte! Nu putem decât să-ncercăm să ghicim probabilitatea ca artefactul să apere sistemul solar.

— Soarele probabilității! spuse Marbet.

— Exact.

— Dar tu? Ce-ai mai făcut?

— Am demisionat din Armată, iar demisia intră în vigoare săptămâna viitoare. Sunt în drum spre Marte, unde trebuie să-mi prezint raportul.

— Ştiu!

— Cum? De unde ştii că mă duc să-mi prezint raportul?

— Partea asta n-o ştiam! râse ea. Dar ştiam că ai demisionat. Se vede după cum porţi acum uniforma… nu pot să-ţi explic în cuvinte.

— M-au trimis în sistemul Ariei, în străfundul galaxiei! Credeai că Lumea e izolată? Stai să vezi sistemul Ariei… Eram comandantul unei staţii spaţiale.

— Şi-ţi stătea în gât!

— Şi-mi stătea în gât. Aşa că am demisionat. Am fost trecut în rezervă cu onoruri şi plec imediat după ce-mi prezint raportul.

Ea puse paharul pe o masă mică, împletită dintr-un soi de iarbă tare sau din ceva asemănător cu iarba.

— Marte se afla la jumătatea drumului dintre Lună şi tunelul spaţial. Ai ocolit mult pentru cineva care se îndreaptă spre Marte pentru raport!

— Da. Speram să te conving să vii cu mine.

— Unde?

El respiră adânc. „Acum e-acum!” Deşi, dat fiind faptul că vorbea cu Marbet, ea ar fi putut să ştie deja.

— Înapoi pe Lume! O expediţie neoficială, finanţată din fonduri private. Vreau să-i caut pe Ann Sikorski şi pe Dieter Gruber, dacă mai sunt în viaţă, şi să-i aduc acasă. Dacă vor să vină.

— Să-i aduci acasă pe Ann şi Gruber? Ăsta e motivul adevărat?

— E un motiv.

— Lyle, nu-i vina ta! spuse ea blând. Orice s-ar fi întâmplat pe Lume, nu-i din vina ta. N-ai avut de ales!

— Ştiu. Dar e ciudat, nu-i aşa? Mai toţi prometeii pământeni au distrus alte lumi aducându-le noi tehnologii: focul, bombele, lucruri dintr-astea. Eu am distrus o lume luându-i tehnologia.

— Dar…

Kaufman nu mai voia să discute subiectul, aşa că o întrerupse:

— Vrei să vii cu mine? Pe Marte şi apoi pe Lume?

— Da. Vin cu tine.

El mai bău o înghiţitură de şampanie. După o vreme, o întrebă:

— Ştiai că o să te rog asta?

— Lyle, Empaticii nu sunt clarvăzători! Nu, n-am ştiut ce vrei să mă rogi.

— Bine, spuse el.

Apoi lăsă jos paharul şi o luă de mână.

***

Enli şi Essa stăteau în faţa casei, învăluite de răcoarea serii. Enli era supărată. De unde până unde devenise responsabilă pentru Essa? Şi de ce? Fata ar fi enervat pe oricine!

— Essa, ai auzit ce-am spus? Pe Serlit îl ia maică-sa de aici din cauza ta! E prea mic pentru… pentru genul acela de joc al împerecherii! Tu ştii prea bine asta, şi totuşi ai făcut-o!

— I-a plăcut, spuse Essa, netulburată.

— Sunt sigură că i-a plăcut. Dar tot e prea mic, nici măcar n-a trecut de ceremonia plantării tinereţii! Realitatea împărtăşită…

Se opri. Cuvintele îi scăpaseră, pur şi simplu. Chiar şi după atâta vreme.

Essa îi ignoră supărarea.

— Uită-te cum răsar stelele, Enli! Sunt atât de strălucitoare pentru că dintre luni, doar Ral a răsărit şi e subţire ca o seceră. Uită-te la steaua aia sclipitoare, chiar deasupra palisadei!

— Essa…

— Într-o zi, o să merg pe stele! Zău! Pek Sikorski spune că acolo sunt alte lumi şi că le-a văzut din barca din metal zburătoare. O să le văd şi eu!

— N-o să pleci nicăieri dacă nu înveţi să te porţi frumos!

— Ascultă! Pek Ramul începe să cânte!

Din poiană veneau sunetele fluierului, indicând începerea dansului. Essa sări şi-o luă la fugă, făcând-o pe Enli să se încrunte. Ce fetişcană neastâmpărată! În seara aceea era prea obosită ca să se mai ducă după ea. Calin era de pază – din Gofkit Firtoe veniseră noi ameninţări –, iar Enli gătise atât pentru familia ei, cât şi pentru Ann, care avea o boală a florilor şi era izolată în coliba ei, în semn de ispăşire. De când încetase comerţul cu capitala (Gofkit Shamloe n-avea nimic de dat la schimb), nu mai aveau antihistamine. Dieter plecase într-o expediţie de forare şi Ann era îngrijorată din cauza lui, iar îngrijorarea nu făcea decât să-i înrăutăţească boala. Capac la toate, mititelul lovea tare de tot cu picioruşele în burta lui Enli, iar spatele o durea rău.

Totuşi, se ridică în picioare şi se duse după Essa. Chiar era o noapte frumoasă! Enli se opri să adulmece aerul dulce. Încet, o floare se deschise înăuntrul ei, o floare cu petale delicate, parfumate, binecuvântate, ca o allabeniribă perfectă! Simţi mugurele îmbobocind, deschizându-se, transformându-se într-o floare perfectă.

Fericirea.

Enli rămase pe loc o clipă, apoi îşi continuă drumul pe cărare, întâi în umbra deasă a palisadei, apoi iarăşi la lumină, având deasupra stelele care răsăreau şi o lună mică, în descreştere.